Grafika - slika

NAROČNIK
Občina Cerklje na Gorenjskem

KRAJINSKA ZASNOVA OBMOČJA KRVAVEC

- OSNUTEK -

IZVAJALEC
RRD, Regijska razvojna družba D.O.O.

Št. proj.: 20/2024
avgust 2026

REGIJSKA RAZVOJNA DRUŽBA d. o. o.
DRUŽBA ZA SONARAVNO UREJANJE PROSTORA
LJUBLJANSKA CESTA 76, 1230 DOMŽALE
Tel.: (01) 72 42 892; E-mail: info@rrd-domzale.si

NAZIV PROJEKTA	**KRAJINSKA ZASNOVA OBMOČJA KRVAVEC**
NAROČNIK	**Občina Cerklje na Gorenjskem** **Trg Davorina Jenka 13** **4207 Cerklje na Gorenjskem**
ŠTEVILKA PROJEKTA	**20/2024**
IZDELOVALEC	**RRD, REGIJSKA RAZVOJNA DRUŽBA d.o.o.,** **družba za sonaravno urejanje prostora, Domžale** **Ljubljanska 76** **1230 DOMŽALE**
DIREKTOR	**Uroš ULČAR** **ŽIG:**
VODJA PROJEKTA	**Eva ULČAR, univ.dipl.inž.kraj.arh. ZAPS 1858 PKA PPN**
STROKOVNA SKUPINA	**Borut ULČAR, univ.dipl.inž.arh. ZAPS 0415 PA PPN** **Miro PUSTOVRH BENDA, dipl.inž.kraj.arh. (UN).** **Teja ŠKOFIC, mag. prost. načrt** **Meta CERKOVNIK, mag. prost. načrt.** **Meta BOŽIČ, univ.dipl.inž.kraj.arh** **Pia RŽEN, dipl.inž.kraj.arh. (UN)**
DATUM	**avgust 2026**

KAZALO

1. UVOD 5
1.1. Namen in obseg naloge 5
1.2. Struktura dokumenta 6
1.3. Območje krajinske zasnove 7
2. IZHODIŠČA 8
2.1. Opis območja krajinske zasnove 8
2.2. Pravni okvir 9
2.3. Prostorski akti in povezani strateški dokumenti 10
2.4. Predhodne strokovne podlage in ostala gradiva 12
Regionalna razdelitev krajinskih tipov in izjemne krajine Slovenije 12
Strategija trajnostnega razvoja Občine Cerklje na Gorenjskem 2021-2030 13
Celostna prometna strategija občine Cerklje na Gorenjskem, junij 2025 13
Energetski koncept občine Cerklje na Gorenjskem, končno poročilo, avgust 2008 13
Lokalni program za kulturo Občine Cerklje na Gorenjskem 2025-2028 14
Odlok o varstvu virov pitne vode na območju občine Cerklje na Gorenjskem (Uradni vestnik, Št. 2, 9. julij 2002) 14
Program oskrbe s pitno vodo v Občini Cerklje na Gorenjskem 2022-2025 14
Sanacijski program Krvavca (2014) 14
Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne in odpadne padavinske vode na območju Občine Cerklje na Gorenjskem za obdobje od 2007-2017 14
Krajinska zasnova Krvavec (2008) 15
2.5. Smernice nosilcev urejanja prostora 16
2.6. Predhodne usmeritve nosilcev urejanja prostora 17
2.7. Udeleženci pri izdelavi krajinske zasnove in način sodelovanja z njimi 18
3. ANALIZA 19
3.1. Splošni opis območja 19
3.2. Zgodovinski razvoj območja 20
3.3. Reliefne značilnosti 22
3.4. Plazljiva območja 24
3.5. Plazovita območja 25
3.6. Pedološke značilnosti 26
3.7. Varstvo voda in erozija 27
3.8. Ohranjanje narave 29
3.9. Varstvo gozdov 30
3.10. Kulturna dediščina 31
3.11. Namenska raba prostora 33
3.12. Dejanska raba prostora 34
3.13. Poselitev 35
3.14. Stavbna tipologija 37
3.15. Prometno omrežje 38
3.16. Gospodarska javna infrastruktura 39
3.17. Krajina 40
3.18. Zeleni sistem in zelena infrastruktura 41
3.19. Strukturna analiza – morfologija prostora 42
3.20. Zaznavna analiza 43
4. VREDNOTENJE 44
4.1. Vrednostna in problemska analiza 44
4.2. SWOT ANALIZA 46
5. STRATEŠKI DEL 48
5.1. Razvoj dejavnosti v prostoru 49
5.2. Zasnova razvoja in varstva krajine 50
5.3. Zasnova poselitve 51
5.4. Zasnova prometne infrastrukture 52
5.5. Zasnova druge gospodarske javne infrastrukture 53
5.6. Zasnova žičniškega omrežja 55
5.7. Zasnova športno rekreacijskega centra 57
6. OPREDELITEV DO STRATEŠKEGA DELA IN RAZVOJNEGA KONCEPTA 59
7. RAZVOJNI KONCEPT 60
7.1. Razvoj dejavnosti v prostoru 62
7.2. Zeleni sistem – zasnova zelenega sistema 63
7.3. Zeleni sistem – kulturno družbene vsebine in prilagajanje na podnebne spremembe 64
7.4. Zasnova razvoja in varstva krajine 65
7.5. Zasnova poselitve 66
7.6. Zasnova prometne infrastrukture 67
7.7. Zasnova druge gospodarske javne infrastrukture 68
7.8. Zasnova žičniškega omrežja 70
7.9. Zasnova športno rekreacijskega centra 71
8. USMERITVE 73
8.1. Usmertive za razporeditev dejavnosti v prostoru 73
8.2. Usmeritve – zeleni sistem 74

8.3. Usmeritve za urbanistično, arhitekturno in krajinsko oblikovanje 75
8.4. Usmeritve za varstvo krajine, okolja, ohranjanja narave, varstvo kmetijskih zemljišč, varstvo gozdov, varstvo kulturne dediščine in trajnostno rabo naravnih virov 76
8.5. Usmeritve v zvezi z varstvom pred naravnimi nesrečami 79
9. PROGRAM UKREPOV Z USMERITVAMI ZA NJIHOVO IZVAJANJE 80
10. ZAKLJUČEK 82

1. UVOD

1.1. Namen in obseg naloge

Obravnavani dokument predstavlja strokovno poglobljeno krajinsko zasnovo območja Krvavca, ki temelji na celoviti analitični obdelavi prostora ter prepoznavi ključnih razvojnih in varstvenih potencialov širšega obravnavanega območja. Vsebina dokumenta je strukturirana dvonivojsko, skladno prostorskim pristopom ter zahtevami zakonodajnega okvira. Dokument ima hkrati vlogo strokovne podlage za pripravo in utemeljevanje prostorskih aktov, zlasti na ravni občinskega prostorskega načrtovanja (OPN, OPPN), ter drugih razvojnih in sektorskih dokumentov.

Na podlagi poglobljenih analiz in sinteznih ugotovitev zagotavlja argumentirano osnovo za sprejemanje odločitev o prostorskem razvoju, umeščanju dejavnosti, varstvu krajine in usklajevanju različnih interesov v prostoru. Njegova vloga je tudi v zagotavljanju strokovno utemeljenih izhodišč za usklajevanje z nosilci urejanja prostora ter za preverjanje skladnosti predlaganih rešitev z varstvenimi in razvojnimi cilji.

V prvem delu dokument obravnava **širše območje krajine kot zaključeno prostorsko celoto (strateški del)**, ki presega administrativne meje posameznih občin in vključuje funkcionalno ter krajinsko povezane prostorske enote širšega območja Krvavca. Ta del **izhaja iz določil 67. člena ZUreP-3**, ki krajinsko zasnovo opredeljuje kot instrument za usmerjanje razvoja in varstva na posameznih območjih v krajini, pri čemer posebej poudarja potrebo po celostni obravnavi prostora, vključno z vplivi na sosednja območja.

Drugi del dokumenta predstavlja **razvojno-varstveni koncept na ravni Občine Cerklje na Gorenjskem (razvojni koncept)**, ki je pripravljen kot neposreden odziv na potrebe občine in je prostorsko omejen na njeno administrativno območje. Ta segment podrobneje razčleni razvojne smernice znotraj občine, pri čemer izhaja iz širšega strateškega okvira ter ga prevaja v operativne usmeritve.

Območje Krvavca na **območju občine Cerklje na Gorenjskem** je v tem delu smiselno razdeljeno na dve funkcionalno in krajinsko prepoznavni enoti:

- **ožje območje Krvavca**, ki zajema travnata slemena, vrhove in pobočja visokogorskega sveta ter planine (Jezerca, Kriška planina) z žičniško in turistično infrastrukturo,
- **širše območje pobočij pod Krvavcem**, ki vključuje gozdnata in travnata pobočja z naselji ter razvito turistično in rekreacijsko infrastrukturo.

Namen strokovne podlage izhaja iz potrebe po preveritvi dosedanjih usmeritev razvoja območja Krvavca ter vzpostavitvi temeljev za njegov dolgoročni in trajnostno naravnani prostorski razvoj.

Za območje Krvavca sta bili v preteklosti že izdelani strokovni podlagi (Krajinska zasnova Krvavec, 2008, izdelovalec UB, urbanistični biro d.o.o., Kolodvorska 2, Kamnik, ter Sanacijski program Krvavca, 2013–2014, izdelovalec UB, urbanistični biro d.o.o., Kolodvorska 2, Kamnik), ki sta bili vključeni v pripravo občinskega prostorskega načrta. Kljub njuni vsebinski kakovosti in celostnemu pristopu, ki presega parcialno obravnavo zgolj ožjega območja, je glede na spremenjene razvojne usmeritve in posodobljen zakonodajni okvir potrebno obstoječe podlage prevrednotiti ter nadgraditi.

V tem okviru dokument obravnava različne razvojne scenarije, vključno s strateškim scenarijem in razvojnim scenarijem, ter temelji na celoviti analizi širšega in ožjega prostora. Pri tem upošteva interese ključnih deležnikov v prostoru ter jih vrednoti v odnosu do varstva narave in načel uravnoteženega prostorskega razvoja.

Krajinska zasnova skladno z usmeritvami Občine ne posega izven občinskih meja, ter povzema obstoječe pravno-formalno urbanistično stanje, pri čemer krajinsko zasnovo ustrezno valorizira in nadgrajuje na način, ki omogoča njeno uporabo v nadaljnjih postopkih prostorskega načrtovanja.

1.2. Struktura dokumenta

Struktura dokumenta sledi izdelanemu kazalu ter je razdeljena na vsebinsko zaključene sklope, ki omogočajo jasno razumevanje prostorskih značilnosti, od izhodišč in analize stanja do vrednotenja, oblikovanja razvojno-varstvenega koncepta ter opredelitve konkretnih usmeritev in ukrepov.

Po uvodnem delu (poglavje 1), ki opredeljuje namen, obseg naloge in območje obravnave, sledi poglavje Izhodišča (poglavje 2), v katerem so predstavljeni osnovni podatki o območju krajinske zasnove, pravni in prostorski okvir, pregled obstoječih strokovnih podlag ter smernice nosilcev urejanja prostora.
V nadaljevanju je podano poglavje Analiza (poglavje 3), ki predstavlja poglobljeno obravnavo naravnih, ustvarjenih in družbenih značilnosti prostora. Vključuje analizo reliefa, tal, voda, naravovarstvenih in varstvenih režimov, poselitve, infrastrukture ter krajinskih in zaznavnih značilnosti prostora. Analitični del predstavlja temelj za nadaljnje vrednotenje in oblikovanje razvojnih usmeritev.

Na podlagi analiz je oblikovano poglavje Vrednotenje (poglavje 4), ki vključuje vrednostno in problemsko analizo ter SWOT analizo, s katerima se opredelijo ključni razvojni potenciali, omejitve in konflikti v prostoru.

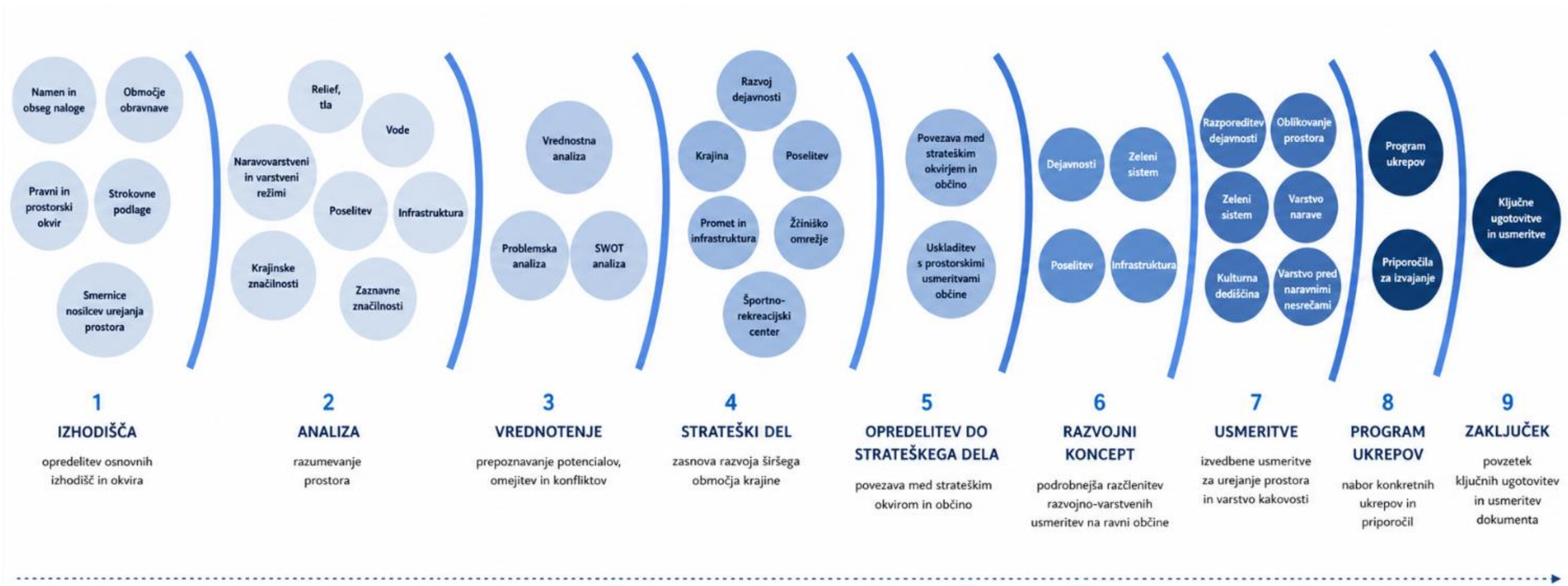
Sledi Strateški del (poglavje 5), ki obravnava širše območje krajine kot funkcionalno celoto. V tem delu so opredeljene zasnove razvoja dejavnosti, krajine, poselitve ter prometne in druge gospodarske javne infrastrukture, vključno z zasnovo žičniškega omrežja in športno-rekreacijskega centra.

V poglavju Opredelitev do strateškega dela in razvojnega koncepta (poglavje 6) je vzpostavljena povezava med širšim strateškim okvirjem in podrobnejšo obravnavo na ravni občine.

Temu sledi Razvojni koncept (poglavje 7), ki predstavlja podrobnejšo razčlenitev razvojno-varstvenih usmeritev na območju Občine Cerklje na Gorenjskem. V tem delu so podane konkretnejše zasnove razvoja dejavnosti, zelenega sistema, poselitve ter infrastrukture.

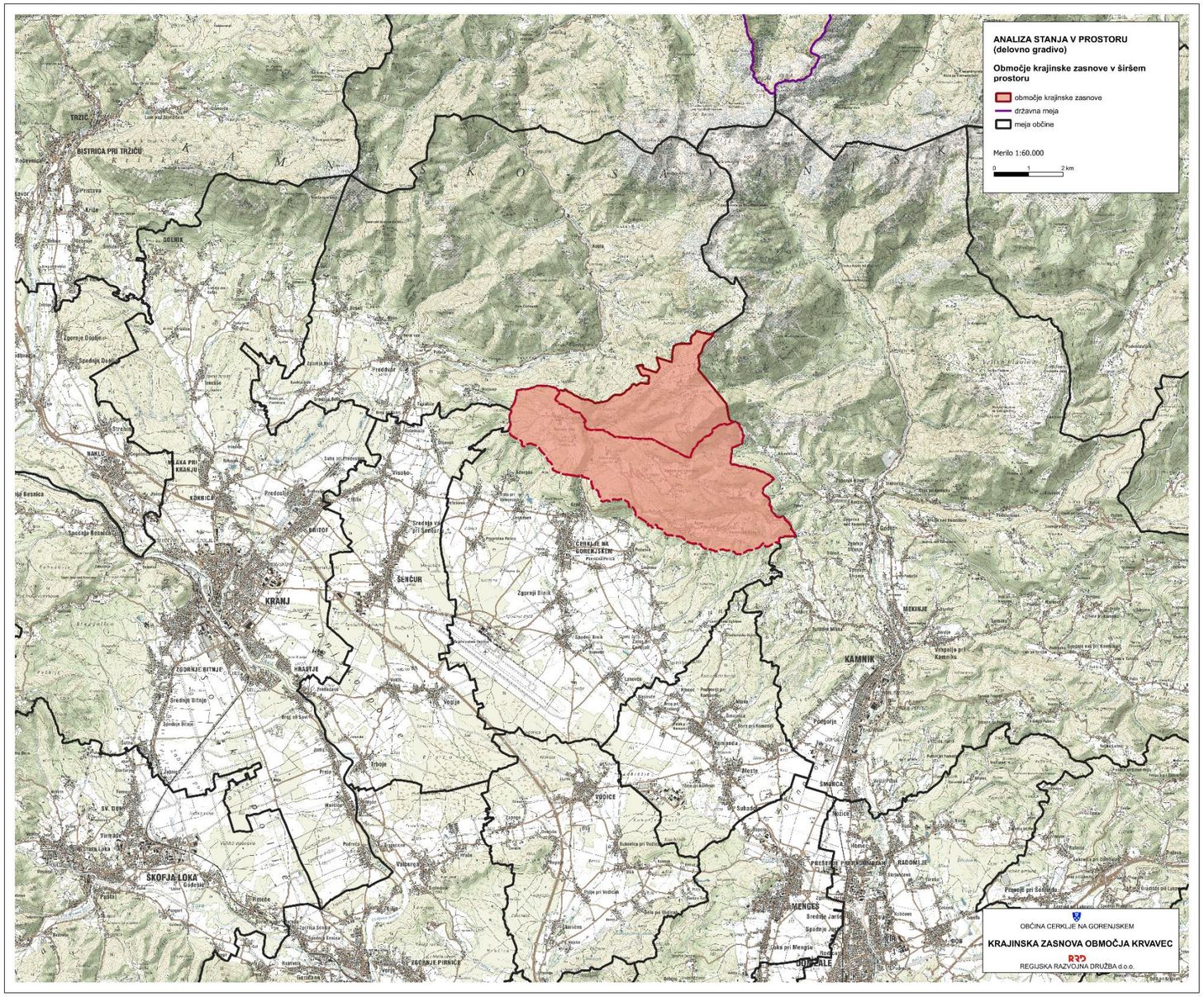
V poglavju Usmeritve (poglavje 8) so opredeljene izvedbene usmeritve za razporeditev dejavnosti v prostoru, razvoj zelenega sistema, oblikovanje prostora ter varstvo naravnih in kulturnih kakovosti, vključno z vidiki varstva pred naravnimi nesrečami.

Dokument se zaključuje s poglavjem Program ukrepov (poglavje 9), ki opredeljuje nabor konkretnih ukrepov in priporočil za izvajanje predlaganih rešitev, ter zaključnim poglavjem (poglavje 10), ki povzema ključne ugotovitve in usmeritve dokumenta.

1.3. Ožje in širše območje krajinske zasnove

Izbrano območje preučevanja je območje Krvavca, ki je del Kamniških Alp oziroma širše geografske enote Kamniško-Savinjske Alpe in spada v občino Cerklje na Gorenjskem. Po naravnogeografski regionalizaciji Krvavec leži v makroregiji alpski svet, po geografski regionalizaciji pa spada v makroregijo Gorenjska in mezoregijo Srednja Gorenjska. Preučevano območje vključuje žičniško središče Krvavec in vasi pod Krvavcem (naselja Ambrož pod Krvavcem, Apno, Ravne, Sidraž, Stiška vas, Sveti Lenart, Šenturška Gora in Štefanja Gora), površina območja je 2.567 ha.

2. IZHODIŠČA

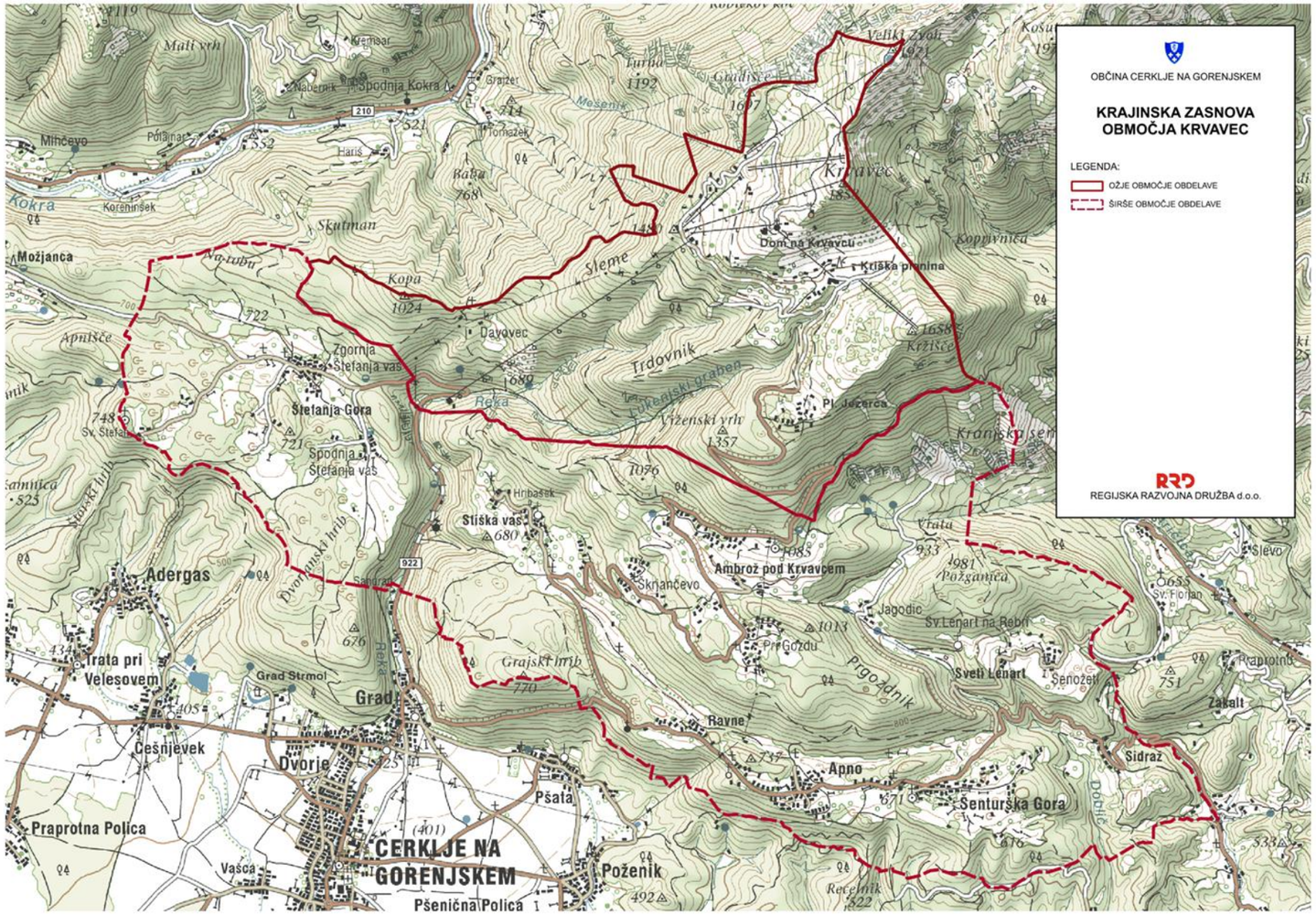
2.1. Opis območja krajinske zasnove

Območje krajinske zasnove Krvavec je razpeto med vzpeti svet Kamniško-Savinjskih Alp na severu, Kranjskega polja na jugu, doline Kamniške Bistrice na vzhodu ter doline Kokre na zahodu. Območje Krvavca zavzema najjužnejši del Grintovcev. Ta del se kot neke vrste pomol v smeri sever-jug vleče od osrednjih Grintovcev proti Kamniškem polju na jugu.

Najsevernejši del območja Krajinske zasnove predstavlja Veliki Zvoh (1971 m), od tam naprej se pogorje nadaljuje preko Njivic v Krvavec. Zadnja gora znatnejše višine je sosednje Kržišče (1658 m). Skupaj z območjem Gospince, Kriške planine in Jezerc je ta del pogorja v rekreacijsko-turističnem smislu najbolj izrabljen. Hkrati gre za močno krajinsko preoblikovanost, ki poleg smučišč in žičniške ter ostale infrastrukture vključuje tudi kmetijsko-planšarsko rabo zemljišč.

Območje krajinske zasnove na severu sega do najvišje točke, Velikega Zvoha (1971 m), na zahodu območje poteka po občinski meji Cerklje – Preddvor, vse do naselja Štefanja Gora, večinoma po robu pobočne uravnave, katera se na višini okoli 600 m v obliki strmejše reliefne stopnje prelomi proti Kranjskemu polju. Na vzhodu se območje preko vrha Krvavca (1853 m) spušča po občinski meji Cerklje – Kamnik, do naselja Sidraž in Šenturška Gora. Južna pobočja Krvavca so precej strma, vendar se v pobočju pojavi tudi večja terasa med Štefanjo Goro in Sidražem, ki je posejana z manjšimi vasmi, zaselki, kmetijami ter počitniškimi hišicami. Od tu se nekako pri 600 m teren preko Tunjiške stopnje spusti proti Kranjskemu polju, slednji enoti pa se nahajata že izven območja krajinske zasnove.

Krvavec je eno izmed najbolj priljubljenih območij za izvajanje prostočasnih dejavnosti v zaledju Kranja in Ljubljane. Dobra infrastrukturna povezava z bližnjimi mesti in letališčem, prisojna lega na relativno visoki nadmorski višini in moderne razvojne strategije so le nekateri izmed razlogov, da Krvavec vsako leto obišče več rekreacije željnih obiskovalcev.

2.2. Pravni okvir

Alpska konvencija je mednarodni pravni instrument za trajnostni razvoj v alpskem prostoru. Predstavlja načelno obvezo za podporo politiki zaščite in povečanju sodelovanja na dvanajstih prednostnih področjih: prebivalstvo in kultura, prostorsko načrtovanje, ohranjanje čistega zraka, varstvo tal, vodno gospodarstvo, varstvo narave in urejanje krajine, hribovsko kmetijstvo, gorski gozd, turizem in prosti čas, promet, energija ter gospodarjenje z odpadki. Poleg tega pomeni tudi zavezo za tesnejše sodelovanje na znanstvenem, ekonomskem, tehničnem področju in k skupni politiki na področju raziskovanja in opazovanja. Sestavljena je iz okvirne konvencije in osmih izvedbenih protokolov, ki so tako kot konvencija pravno zavezujoči.

Okvirna konvencija določa osnovna načela vseh dejavnosti Alpske konvencije in vsebuje splošne ukrepe za uveljavljanje trajnostnega razvoja na območju Alp. Slovenija je leta 2003 postala četrta alpska država, ki je uzakonila tudi osem izvedbenih protokolov, ki natančneje opredeljujejo ukrepe za vsebinska področja urejanja prostora in trajnostnega razvoja, varstva tal, varstva narave in urejanja krajine, hribovskega kmetijstva, gorskega gozda, turizma, energije ter prometa. Območje Alpske konvencije zavzema 33,4 % slovenskega ozemlja. Za oblikovanje koncepta Krajinske politike Slovenije je pomemben protokol »Varstvo narave in urejanje krajine« (2002), ki za Alpski in severozahodni del Slovenije določa posebne ukrepe, pomembne za urejanje krajine – inventarizacijo, krajinsko planiranje, načrtovanje, posege v naravo in krajino ter zavarovana območja.

Ključen dokument za vzpostavljanje krajinske politike na mednarodni ravni je **Evropska krajinska konvencija (2000)**. Z Evropsko konvencijo o krajini (EKK) je Svet Evrope zagotovil inštrument, ki omogoča enotno varstvo, upravljanje in načrtovanje vseh evropskih krajin. V Sloveniji je EKK v veljavi od leta 2004. Namen konvencije je oblikovati temeljni okvir za kompleksno obravnavo krajin in ohranitev krajinske dediščine v celotni Evropi. Konvencija podaja temeljne usmeritve za področje krajine, ki jih morajo države podpisnice upoštevati pri načrtovanju trajnostnega razvoja v okviru razvojnih politik, strategij, programov, s sektorskim in prostorskim načrtovanjem ter pri mednarodnem sodelovanju.

V pravnem sistemu Slovenije uzakonjenih samostojnih krajinskih dokumentov ni, razen na izvedbeni ravni urejanja prostora kot načrt krajinske arhitekture. Krajinske vsebine se vključuje v prostorske in sektorske dokumente. Razvoj, varstvo in upravljanje krajine določajo predvsem dokumenti s področja urejanja prostora, ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine in razvoja podeželja.
Načrtovanje razvoja in varstva ter upravljanja krajine v Sloveniji izvajajo tri ministrstva: Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kulturo ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Pojem krajine je opredeljen v Zakonu o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt) (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3)

z vidika prostorskega načrtovanja in v Zakonu o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP, 18/23 – ZDU-1O in 97/25) zlasti z vidika pomena, ki ga ima krajina za ohranjanje biotske raznovrstnosti. Poleg navedenih zakonov so za doseganje varstva in razvoja krajine pomembni tudi podzakonski akti s področij prostora, ohranjanja narave in okolja.

Zakon o ohranjanju narave določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave. Določa tudi ureditev vožnje z vozili na motorni pogon in s kolesi v naravnem okolju.

V **Zakonu o kmetijstvu** sta opredeljena pojma, ki se nanašata na tangirano krajinsko zasnovo in sicer:
Skupni pašniki predstavljajo geografsko zaokrožena zemljišča, vključno z morebitnimi gospodarskimi objekti ter objekti in napravami za oskrbo ljudi in živali, ki so namenjeni paši živali ter so v skupnem upravljanju agrarne skupnosti ali pašne skupnosti;
Planina je zemljišče v alpskem, predalpskem ali dinarskem svetu z naslednjimi značilnostmi:

- geografsko zaokrožena zemljišča, porasla s travo, vključno z morebitnimi gospodarskimi objekti ter objekti in napravami za oskrbo ljudi in živali v upravljanju agrarne skupnosti, pašne skupnosti, pravne ali fizične osebe,
- na zemljiščih je organizirana sezonska paša živali brez vsakodnevnega vračanja,
- najnižja točka zemljišča je na nadmorski višini 750metrov ali nadmorski višini najmanj 400 metrov, kadar je to utemeljeno iz geografskih, zgodovinskih ali drugih razlogov.

Zakon o kmetijskih zemljiščih ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje tako, da določa njihovo razvrstitev, rabo in obdelovanje, njihov promet in zakup, agrarne operacije in skupne pašnike.

Leta 2020 je izšla publikacija **Koncept krajinske politike Slovenije (sprejeta 26.3.2026) – sistem varstva, načrtovanja in upravljanja krajine**, ki skuša zagotoviti pogoje za skladno varstvo in razvoj krajine, povezuje in usklajuje pričakovanja, cilje in ukrepe različnih področij in akterjev v krajini ter omogoča, da se krajina razvija kot skupna dediščina in pomembna prvina osebne in narodne identitete. Pristop sledi usmeritvam EKK in priporočilom Odbora ministrov v zvezi z implementacijo EKK ter se opira na tuje zglede in rešitve.

2.3. Prostorski akti in povezani strateški dokumenti

Pri pripravi krajinske zasnove se kot nadrejeni prostorski akti upoštevajo Resolucija o strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 (Uradni list RS, št. 72/2023), Strategija trajnostne rasti Slovenskega turizma 2022-2028 in Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Cerklje na Gorenjskem (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 21/25-UPB2 in 19/26).

Resolucija o strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 (ReSPR50) kot enega od načinov za izvajanje strategije predvideva krajinske zasnove v okviru priprave regionalnih in občinskih prostorskih planov ter občinskih prostorskih načrtov za zaokrožena krajinska območja ali za območja s posebnimi prostorskimi izzivi.
V nadaljevanju je predstavljena vsebina, ki se nanaša na tangirano območje krajinske zasnove:
5.3. USMERITVE ZA RAZVOJ PODEŽELJA
5.3.1 UREJANJE IN RAZVOJ PODEŽELSKIH NASELIJ, VASI IN KRAJINE
Spodbuja se diverzifikacija gospodarskih dejavnosti v povezavi s kmetijstvom in gozdarstvom, omogoča se mikro, malo in srednje velika podjetništva ter zagotavlja ustrezna raven prometne povezanosti in dostopnosti. Poleg kmetijstva in gozdarstva so na podeželju, zlasti v bližini središč, prisotne tudi sekundarne in terciarne dejavnosti, kot so turizem, tehnološko napredna industrija, storitve, logistični centri. Nove dejavnosti na podeželju morajo prispevati k večfunkcionalnost prostora, zmanjševanju ranljivost in ogroženosti prostorskih struktur ter prebivalstva, izboljševanju stanja okolja in kakovosti življenja prebivalcev, večjemu vključevanju kulturne dediščine v življenje podeželskih skupnosti ter k ohranjanju prepoznavnosti naselij in krajine. Umeščanje raznovrstnih dejavnosti in infrastrukture v naravno in kulturno krajino, ki jih zaradi različnih razlogov ni mogoče umestiti v naselja, se celovito obravnava s prostorskimi instrumenti – načrtuje se jih tako, da zagotavljajo več komplementarnih funkcij za oskrbo podeželja hkrati, pri čemer se ohranja celovitost zelenih sistemov na ravni regij ali naselij in njihovo ekološko povezljivost.
5.5 USMERITVE ZA POSEBNA OBMOČJA IN PODROČJA
5.5.2 TURISTIČNA OBMOČJA
Razvoj turizma se načrtuje na strateški ravni in prilagaja zmogljivostim in naravni obnovljivosti prostora ter družbeni sprejemljivosti na posameznih območjih. Razvoj turizma, bodisi z infrastrukturo ali obiskom, ne sme ogroziti ali nepovratno spremeniti virov in njihove kakovosti, na katerih temeljijo turistični proizvodi, zlasti je treba skrbeti, da je zagotovljena naravna obnova ekosistemov, ohranjeni pričevalnost kulturne dediščine ter prepoznavnost naselij in krajine. Razvoj turistične infrastrukture naj se prostorsko osredotoči na območja, kjer je že zagotovljena ključna turistična in športna infrastruktura, pri čemer se njen nadaljnji razvoj osredotoči na razbremenjevanje, prenovo in modernizacijo obstoječih turističnih kapacitet v smislu večanja kakovosti nastanitev, storitev in programov, zmanjševanja rabe vode in odpadkov ter izboljšanja infrastrukture in storitev za trajnostno mobilnost.

V Strategiji trajnostne rasti slovenskega turizma 2022-2028 so izpostavljeni naslednji ključni izzivi slovenskega turizma, ki se vsebinsko navezujejo na obravnavano območje:

- neurejenost in prenizka kakovost javne in skupne infrastrukture (vključno z žičniškimi napravami),
- funkcionalna in ambientalna urejenosti v turističnih destinacijah omejuje doseganje kakovostne uporabniške izkušnje turistov in obiskovalcev ter vpliva na nižje cenovno pozicioniranje zasebnih ponudnikov in s tem na doseganje nižje dodane vrednosti v slovenskem turizmu,
- v turističnih destinacijah primanjkuje skupnih in javnih funkcij ter infrastrukture v smislu turističnih privlačnosti, ki se jih v strateškem obdobju prioritetno spodbuja in podpre z naložbeno politiko javnih, javno-zasebnih in tudi zasebnih naložb.

V dokumentaciji je kot eden izmed ključnih ukrepov za aktivnosti v naravi opredeljen ukrep, ki je namenjen kakovostnemu in trajnostnemu preoblikovanju ter znižanju sezonalizacije za dvig konkurenčnosti in dodane vrednosti v gorskih centrih Slovenije. Potrebno je slediti strateškim usmeritvam na področju turizma, in sicer razvoju trajnostnega, avtentičnega, butičnega turizma, ki temelji na kakovostnih produktih in izkoriščanju izjemnih naravnih potencialov. Obenem pa je treba upoštevati tudi občutljivost in ranljivost gorskega sveta ter tradicijo planinstva, kar za gorski svet narekuje trajnostni način obiskovanja, vključno z minimalnim obremenjevanjem gorskega sveta z infrastrukturo in puščanjem minimalnega okoljskega odtisa.

V **Občinskem prostorskem načrtu Občine Cerklje na Gorenjskem** (v nadaljevanju OPN) območje Krvavca spada v hriboviti del, ki se razvija kot jedrno območje za razvoj turističnih in športnorekreacijskih dejavnosti. Vključuje območje žičniškega centra Krvavec ter vasi pod Krvavcem, ki ležijo v njegovem neposrednem vplivnem območju. Poleg osnovnih zimskošportnih programov (razširitev smučišč; tudi v sodelovanju s sosednjimi občinami), se z ureditvijo ustrezne infrastrukture (gorske pešpoti s počivališči, kolesarske steze, jahalne poti itn.) povečuje tudi možnosti za razvoj letne rekreacije. Območje žičniškega centra (razen območje v smeri Dolgih njiv in Korena, kjer ima prednost ohranjanje naravnega okolja) je območje intenzivnega razvoja športnorekreacijskih dejavnosti in turizma. Glede na obstoječe stanje in razvojni potencial območja, obstoječa spremljajoča turistična ponudba ne zadostuje, zato jo je potrebno razširiti tako z vidika nastanitve kot gostinske ponudbe. Programi intenziviranja celostne turistične ponudbe, gostinstva, hotelskih in nastanitvenih zmogljivosti, oskrbe, storitev ter tehničnih programov upravljanja s smučiščem se koncentrirajo na območjih Gospince (poudarek na gostinskih in tehničnih programih) in Pod Jezerci (poudarek na hotelskih in nastanitvenih programih). Podrejeno osnovnima programskima fokusoma športnorekreacijskega centra se še naprej razvijajo turistične točke na območjih Tihe doline, Doma na Krvavcu in Kriške planine ter krepi vloga dostopnih točk v Zanjivcu in na Štefanji Gori ter dolgoročno iz doline Kokre in Bistričice. Območje vasi pod Krvavcem, ki leži v neposrednem vplivnem območju žičniškega centra Krvavec (naselja Apno, Ravne, Sidraž, Stiška vas, Sveti Lenart, Šenturška Gora) se opredeljuje kot območje zmernega razvoja poselitve (razen naselij Sidraž in Sveti Lenart, ki predstavljata območji ohranjanja poselitve), turizma in športnorekreacijskih dejavnosti v povezavi s smučiščem Krvavec. Turistična ponudba se še posebej intenzivno razvija v naseljih Ambrož pod Krvavcem, Apno, Ravne, Stiška vas, Šenturška in Štefanja Gora. Poseben poudarek je na ohranjanju značilne podobe krajine, v navezavi na smučišče Krvavec pa je možno umeščanje manjših športno rekreacijskih programov. Na celotnem območju Krvavca se posebna pozornost posveča varovanju vodnih virov.

V 45. členu odloka je posebej opredeljeno območje žičniškega centra Krvavec, kjer je podrobneje opisano prometno omrežje, gospodarska javna infrastruktura, razporeditev dejavnosti ter urbanistično in krajinsko oblikovanje na tangiranem območju.
Žičniško omrežje na Krvavcu se razvija na treh nivojih:

- z novimi povezavami se zagotavljajo nove dostopne točke za žičniški center (planina Jezerca, dolgoročno pa potencialno tudi dolina Kokre v občini Preddvor in dolina Bistričice v občini Kamnik), s katerimi se razbremenjuje obstoječo dostopno točko v Zanjivcu;
- izboljšuje se izkoriščenost obstoječega žičniškega sistema in smučišč z uvedbo novih povezav in nadgradnjo obstoječih glede na razpoložljive kapacitete smučišč;
- sistem novih žičnic se zaradi boljše izkoriščenosti, ekonomske upravičenosti in racionalne izrabe prostora dograjuje v skladu z dinamiko izgradnje smučišč.

Težišče zasnove prostorskega razvoja območja Krvavec predstavlja celovita ureditev prometnega sistema z razvejanim omrežjem dostopnih točk, v okviru katerih se zagotavlja parkirna mesta in ustrezne povezave z javnim potniškim prometom. Z razpršenim dostopom do različnih kompleksov smučarskih prog se omogoča prihod obiskovalcev iz različnih smeri, s čimer se zmanjšujejo zastoji v bližini dostopnih žičnic. Nove ureditve mirujočega prometa so načrtovane v Zanjivcu (razširitev parkirišč in izgradnja garažne hiše), na Jezercih (pod planino ob lokalni cesti in v sklopu oskrbnega centra Pod Jezerci) in ob izteku načrtovane žičnice na Štefanjo Goro.

Predvidena je prenova obstoječega vodovodnega sistema, ki oskrbuje območje Gospince, Tihe doline, Doma na Krvavcu in delno Kriške planine. Načrtuje se ureditev novega omrežja, ki bo pokrivalo preostalo območje Kriške planine in območje planine Jezerca. Dolgoročno je možna tudi povezava obeh omrežij. Na območju je načrtovana tudi gradnja kanalizacijskega omrežja od območja smučišča Krvavec do načrtovanega kanalizacijskega omrežja v nižinskem delu občine.

Kjer prostorske možnosti to dopuščajo, se žičniška infrastruktura zaradi racionalne izrabe prostora in ekonomske učinkovitosti razvija vzporedno s smučišči. Na podlagi različnih kriterijev vrednotenja so bile izbrane tri najpomembnejše lokacije za širitev žičniške infrastrukture:
1. kompleks Jezerca – Kriška planina med Kriško planino, Kržiščem in Jezerci;

2. kompleks Davovec med dolino Kokre, Gospinco (Tiho dolino), Zanjivcem in Štefanjo Goro (dolgoročno);
3. kompleks Bistričica med dolino Bistričice in Kržiščem (dolgoročno).

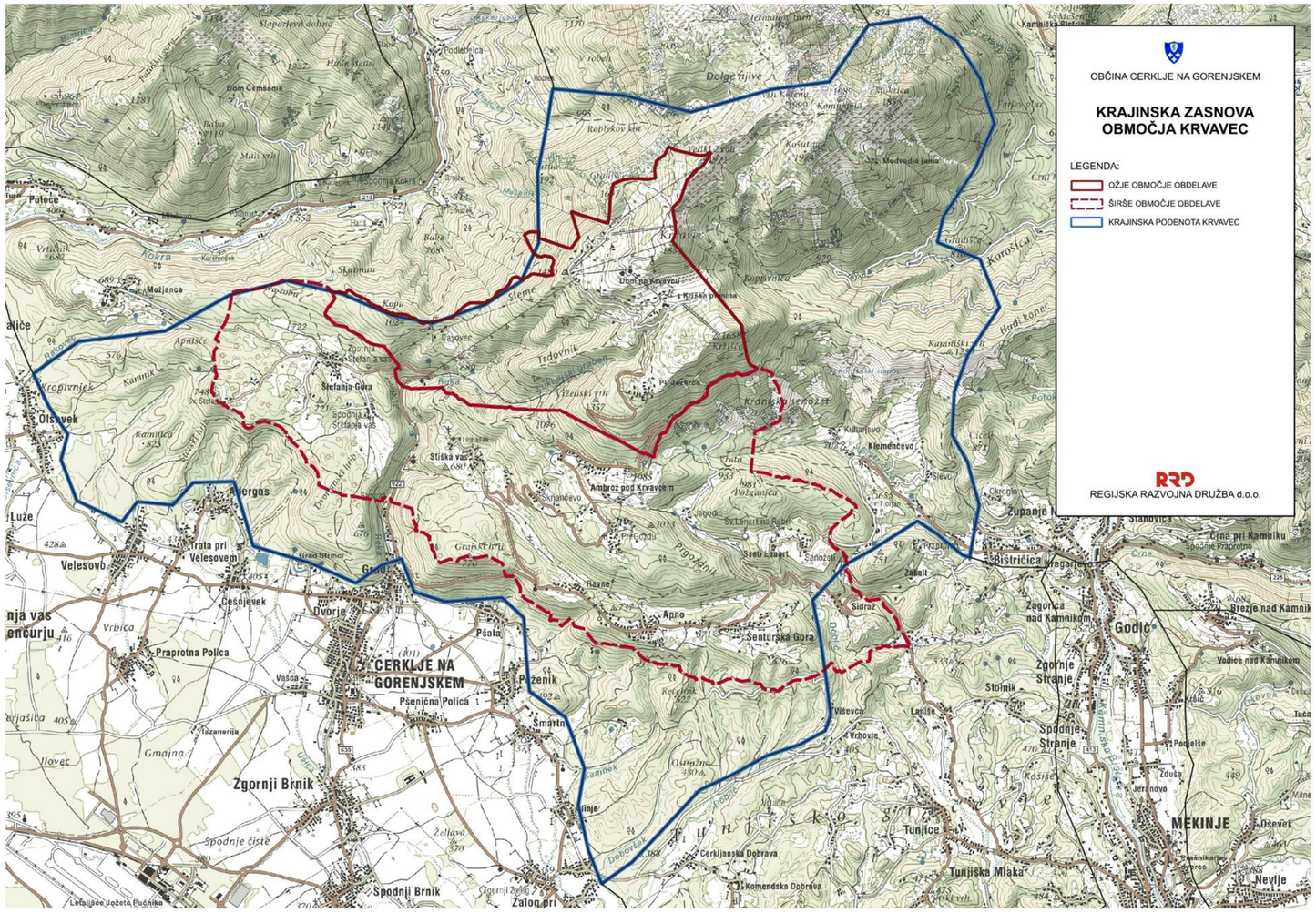
Glede na obstoječe in načrtovane kapacitete žičniške infrastrukture in smučarskih prog se razvija ustrezno servisno infrastrukturo in oskrbne dejavnosti. Razvoj turistične infrastrukture in spremljajočih dejavnosti se načeloma spodbuja na celotnem območju Krvavca, hkrati pa se neposredno na območju žičniškega centra oblikuje posamezne programske fokuse kot nosilce razvoja:

- Gospinca ostaja osrednji sprejemni center za celotno območje,
- sekundarni sprejemni center z upravo in tehničnim servisom ter dodatno oskrbo za obiskovalce se uredi v okviru nove dostopne točke pod planino Jezerca,
- kot turistični točki se ohranjata in razvijata območji Tihe doline in Doma na Krvavcu,
- kot oskrbna točka se ureja območje Kriške planine,
- v okviru dostopnih točk se zagotavlja vsaj minimalna opremljenost z oskrbnimi in storitvenimi dejavnostmi.

V sklopu žičniškega centra in širše se zagotavlja lokacije za različne oblike zimskih športov in rekreacije (smučarski skoki, poligoni, otroška igrišča). V poletnem času se oblikuje raznolika ponudba od sprehajalnih poti do različnih adrenalinskih športov ter uredi sistem gorskih kolesarskih stez.

V sklopu urbanističnega in krajinskega oblikovanja je objekte potrebno v čim večji možni meri prilagoditi merilu okoliškega prostora. Priporoča se, da se objekti oblikujejo enotno in čim bolj nevpadljivo ter umeščajo tako, da je njihov vpliv na vizualno podobo krajine čim manjši. Kjer je to možno, se uredijo podzemne garaže. Pri oblikovanju smučarskih prog je pomembno oblikovanje gozdnih robov in zagotavljanja prehodov med posameznimi gozdnimi kompleksi. Pri zasnovi stavb je potrebno upoštevati konfiguracijo terena ter krajinski okvir, tako da novi objekti kvalitetno nadgrajujejo podobo območja in iz nje pretirano ne izstopajo.

*KRAJINSKA PODENOTA POVZETA PO REGIONALNI RAZDELITVI KRAJINSKIH TIPOV IN IZJEMNE KRAJINE SLOVENIJE (PIS KRAJINE)

2.4. Predhodne strokovne podlage in ostala gradiva

Regionalna razdelitev krajinskih tipov in izjemne krajine Slovenije

Ena izmed ključnih strokovnih podlag za obravnavo območja Krvavca je prenovljena Regionalna razdelitev krajinskih tipov in izjemnih krajin Slovenije, ki je dostopna v okviru Prostorskega informacijskega sistema (Golobič idr., 2024). Območje Krvavca je v tej strokovni podlagi uvrščeno v **krajino alpske regije**, za katero so značilni močno razgiban relief, velika višinska členjenost, strma pobočja, ozke doline ter izrazita prepletenost naravnih in antropogenih prostorskih struktur. Takšne reliefne in podnebne značilnosti odločilno vplivajo na poselitveni vzorec, prometno dostopnost, način rabe prostora ter na zaznavno podobo krajine. Alpska regija je zato razumljena kot prostor izrazitih naravnih omejitev, hkrati pa tudi visoke krajinske prepoznavnosti in identitetne vrednosti. Za območje Krvavca je še posebej poudarjena doživljajska vrednost, avtentičnost, pričevalnost ter kakovost krajinske zgradbe in vzorcev.

V hierarhiji krajinske členitve se alpska regija nadalje člení na **širšo krajinsko enoto Kamniško-Savinjske Alpe in krajinsko enoto Zahodne Kamniško-Savinjske Alpe**. Za slednjo je značilen kontrast med visokogorskim masivom Grintovcev in Storžiškega pogorja ter dolinskim svetom Ljubljanske kotline, ki se globoko zajeda v alpski prostor. Prostorsko identiteto območja soustvarjajo izrazita alpska smer vrhov in grebenov, v katero se pravokotno zajedata dolina Kamniške Bistrice in dolina Kokre, s čimer nastaja izjemno členjen, vendar dobro pregleden prostorski sistem. Takšna morfološka struktura pomembno vpliva tako na doživljanje prostora kot na možnosti in omejitve njegovega nadaljnjega razvoja.

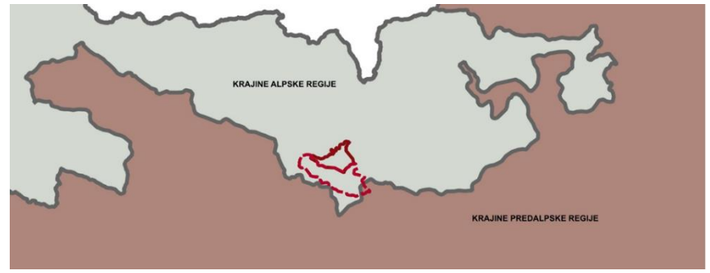
Na ravni **krajinske podenote Krvavec** je kot ključna prostorska značilnost prepoznano razmerje med naravno gorsko krajino in antropogeno preoblikovanimi površinami športno-rekreacijskega ter turističnega razvoja. Na značaj podenote izrazito vpliva smučišče Krvavec z razvito žičniško, turistično in gostinsko infrastrukturo, ki predstavlja prepoznaven prostorski poudarek v širšem prostoru. Krvavec je tako opredeljen kot območje, kjer se stikajo tradicionalna planinska in pašniška raba, sodobna turistično-rekreacijska raba ter izrazita krajinska izpostavljenost. Zaradi žičniške infrastrukture, smučarskih posekov, planin, objektov in oddajnikov je območje vizualno močno prepoznavno in pomembno soustvarja značilno silhueto severnega roba Ljubljanske kotline. Takšna prepoznavnost pomeni razvojni potencial, hkrati pa zahteva posebno občutljivost pri umeščanju novih posegov. Strokovna podlaga PIS je namenjena prav uporabi pri pripravi prostorskih aktov in drugih razvojnih dokumentov, zato je njena uporaba v obravnavani krajinski zasnovi metodološko neposredno utemeljena.

Za krajinsko **podenoto Krvavec** so prepoznani trije temeljni **krajinski vzorci**, ki skupaj tvorijo identiteto prostora:

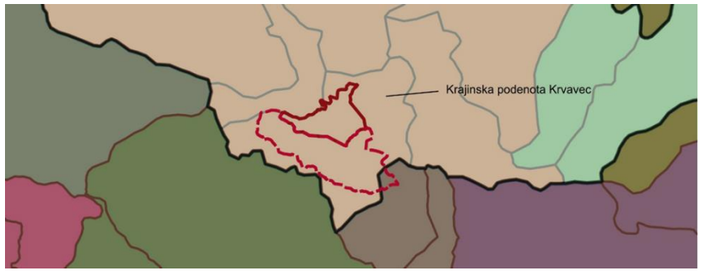
1. gozdnato travnata pobočja v hribovitem svetu, na pobočjih pod Krvavcem
2. travnata slemena, vrhovi in pobočja v hribovitem svetu na območju Krvavca in Kamniškega vrha
3. planine na območju Jezerc, Kriške planine in Osredka

Ti vzorci odražajo razmerje med reliefom, vegetacijo, tradicionalno rabo prostora in sodobnimi posegi.
Gozdnato-travnata pobočja pod Krvavcem so prehodni pas med naselbinsko krajino in višje ležečim gorskim svetom ter imajo pomembno vlogo pri ohranjanju prepoznavne podobe naselij, gozdnih robov, travnikov in posameznih odprtih vedut.
Travnata slemena in vrhovi predstavljajo najbolj izpostavljen del podenote, kjer so zaradi razgledanosti, odprtosti in reliefne dominacije tudi posegi najbolj vizualno občutljivi.
Planine pa poleg naravne in krajinske vrednosti izražajo tudi kontinuiteto tradicionalne planinske rabe in so pomemben nosilec kulturne krajine. Ravno zaradi kombinacije teh vzorcev je območje Krvavca izrazito večplastno: ni zgolj območje športno-rekreacijske infrastrukture, temveč preplet gorske narave, planinske kulturne krajine, turističnega razvoja in širših krajinskih vedut.

Podenoto Krvavec prostorsko omejujejo sosednje podenote Dolina Kamniška Bistrica na vzhodu in Dolina Kokre na zahodu, na severu pa se navezuje na podenoto Zahodni Grintovci, ki predstavlja skalnat visokogorski svet z izrazito silhueto vrhov Kočne, Grintovca, Planjave ter Kokrškega in Kamniškega sedla. Ta navezava dodatno potrjuje, da je Krvavec prehodno in povezovalno območje med visokogorskim alpskim svetom in nižje ležečimi pobočnimi ter dolinskimi krajinskimi strukturami. Zato je pri **pripravi krajinske zasnove pomembno, da se območje ne obravnava zgolj kot turistično središče, temveč kot del širšega krajinskega sistema, v katerem so naravne značilnosti, vidna izpostavljenost, identiteta prostora in tradicionalna raba enakovredni razvojni in varstveni dejavniki.**

Strategija trajnostnega razvoja Občine Cerklje na Gorenjskem 2021-2030

Strategija prostorskega razvoja je temeljni strateški dokument v katerem je začrtana vizija razvoja občine do leta 2030 ter določene razvojne usmeritve po glavnih razvojnih področjih (kakovostno bivalno okolje, družbene dejavnosti, gospodarstvo, turizem ter kmetijstvo in gozdarstvo). V nadaljevanju so izpostavljene glavne priložnosti, ki predstavljajo razvojni potencial za območje krajinske zasnove Krvavec.

Občina si prizadeva za vzpostavitev učinkovitega upravljanja turizma v občini, ki bo temeljil na aktivnem povezovanju in sodelovanju turističnih ponudnikov in ostalih ponudnikov v lokalni dobaviteljski verigi (kmetije, društva, ponudniki raznovrstnih storitev in proizvodov).

Počitnice v gorah in Outdoor sta najbolj razvita nosilna turistična produkta v občini, ki imata visok potencial za nadaljnji razvoj s širitvijo v nižinski del občine. Potrebna so vlaganja v nadgradnjo in posodobitev obstoječe turistične infrastrukture, predvsem posodobitev žičniških naprav in ostale turistične infrastrukture v osrednji turistični točki, Krvavcu.

Načrtujejo se tudi vlaganja v vzdrževanje javne turistične infrastrukture v občini (obstoječe kolesarske steze, pohodniške in tematske poti, dvorane, športna igrišča, parkirišča). Predvideva se ureditev Panoramsko – turistične ceste s štirimi trasami in sicer:

- Trasa 1: Grad – Ravne – Šenturška Gora – Sidraž (8 km),
- Trasa 2: Grad – Ravne – Stiška vas – Škrjančevo – Ambrož – Jezerca – Krvavec (14 km),
- Trasa 3: Grad – Štefanja Gora – občinska meja z občino Preddvor – Možjanca (4 km) in
- Trasa 4: Grad – Dvorje – Velesovo – Olševek – Preddvor (2 km).

Projekt vključuje razširitev cest, obnovo cestišč in varovalnih ograj, ter izgradnjo panoramskih izogibališč oz. točk kjer se turist lahko ustavi in izkusi edinstvenost panoramskega razgleda po osrednji Sloveniji. Panoramske točke bodo opremljene s parkirnimi mesti, razgledišči, informativno turistično signalizacijo, mestom za počitek in digitalnimi predstavitvami zgodb krajev, ljudi, kulturne dediščine in naravnih vrednot, vidnih s posameznih panoramskih točk. Poleg tega se predvideva tudi izgradnja panoramske žičnice, vodnega parka in tobogana po trasi panoramske žičnice v bližini naselja Češnjevek. Področje kulturnega turizma je dokaj nerazvito, z visokim razvojnim potencialom. Potrebno je intenzivnejše vključevanje bogate kulturne dediščine v turistično ponudbo.

Občina si prizadeva za dvig kakovosti in razvoj novih edinstvenih, avtentičnih, butičnih oblik turističnih namestitev z razvojem pet-zvezdičnih turističnih doživetij z visoko dodano vrednostjo na celotnem območju občine. Potrebna je tudi vzpostavitev učinkovitega trženja turizma na ravni destinacije.

Na področju prometnega razvoja je predvidena izdelava in izvedba mobilnostih načrtov za Osnovno šolo v Cerkljah na Gorenjskem, Letališče s poslovno cono, in Območje Dvor/Krvavec. Predvideva se Uvedba posebnih režimov rabe na dostopni cesti na Krvavec za umirjanje prometa, zmanjšanje obremenjevanja vodnih virov in izboljšanje prometne varnosti, ki bo temeljila na izdelavi analize nosilne zmogljivosti s predlogi ukrepov kot so npr. uvedba takse, omejitev števila dnevnih obiskovalcev z motornimi vozili. Načrtuje se tudi ustrezna ureditev parkirišč na Krvavcu zaradi zaščite vodnih virov ter ureditev parkirnih površin za kratkotrajno in plačljivo parkiranje avtodomov. Na področju javnega prometa je potrebna vzpostavitev boljših in bolj med seboj usklajenih avtobusnih povezav s hribovskimi vasmi (Cerklje-Šenturška gora) in vzhodnim delom občine.

Na področju gospodarske javne infrastrukture se načrtuje izgradnja in dograditev vodovoda vasi Ambrož, Stiška vas, Ravne, Apno in Šenturška Gora, izgradnja in dograditev vodovoda v naselju Štefanja Gora in izgradnja kanalizacije na območju Krvavca v dveh krakih Poženik in Grad.

Celostna prometna strategija občine Cerklje na Gorenjskem, junij 2025

S celostno prometno strategijo se na območju krajinske zasnove predvidevajo naslednje ureditve:

- izdelava mobilnostnih načrtov za velike generatorje prometa v občini – smučišče Krvavec,
- obnova nekdanjih peš povezav med naselij (planinskih, rekreativnih, večnamenskih) in njihova označba (npr. na Stiško vas mimo vodovodnega objekta, med Stiško vasjo in Ambrožem, Škerjančevo – Stiška vas, Stiška vas-Ambrož),
- vzpostavitev nove linije za turistične prevoze (P+R do smučišča Krvavec),
- ureditev avtobusne povezave do spodnje postaje kabinske žičnice Krvavec,
- omejitev dostopa motornih vozil na občutljivih območjih in namestitev zaščitne mreže proti padajočemu kamenju na odseku Grad – Apno,
- ureditev parkirišča Jezerca in
- ureditev parkirišča ob spodnji postaji žičnice.

Energetski koncept občine Cerklje na Gorenjskem, končno poročilo, avgust 2008

SN omrežje na področju občine Cerklje na Gorenjskem je 20 kV, od katerega je veliko daljnovodnega omrežja. Kabelsko omrežje prevladuje v strnjenih naseljih. Preko kabelskega SN omrežja se v celoti napaja še območje letališča Brnik in velik del SN zanke, ki napaja področje Krvavca. V bodoče se SN daljnovodno omrežje ne bo več gradilo, zato bo vedno več kabelskega omrežja, s čimer se bo povečevala zanesljivost napajanja porabnikov.

Glavnina odjemalcev električne energije na območju občine Cerklje na Gorenjskem, ki sodi v pristojnost podjetja Elektro Gorenjska d.d., je v normalnem obratovalnem stanju oskrbovana po dveh SN (20 kV) izvodih iz skupnega napajalnega vira. V hribovitem delu občine oskrba temelji na OVE. Ta oskrba upošteva: spodbujanje prehoda od ogrevanja s fosilnimi gorivi na ogrevanje z OVE (lesna biomasa, bioplin, sonce itd.), spodbujanje prehoda od individualnega ogrevanja k skupnemu, zamenjava dotrajanih kotlov na drva s tehnološko dovršenimi kotli na lesne sekance ali pelete z visokim izkoristkom, spodbujanje k uvajanju ukrepov URE v stavbah in na ogrevalnih sistemih itd. Za področja, ki ne bodo plinificirana, se mora preučiti možnosti okolju bolj prijazne energetske oskrbe - OVE, kot je na primer lesna biomasa, ki je v primeru turističnih objektov, kjer se še posebej poudarja povezanost z naravo, dobra rešitev. Kjer je mogoče se lahko kot dopolnilni vir energije izrablja tudi sončno energijo (npr.: za pripravo tople sanitarne vode).

Velika poraba električne energije se beleži na območju smučišča Krvavec, ki se bo v bodoče zaradi nadaljnjega razvoja le še povečevala. Podjetje smučišča Krvavec za ogrevanje zgornje in spodnje postaje žičnice uporablja UNP (instalirana dva kotla moči 48 kW in 72 kW). Drugi objekti (postaje žičnic) se ogrevajo na električno energijo. Podjetje je velik porabnik električne energije, saj elektrika poganja tudi naprave za zasneževanje (črpališča, kompresorji, topovi). Za pogon teptalnih strojev, mehanizacije in zasilne pogone na žičnicah se uporablja dizelsko gorivo. Na pobočju Krvavca, severno od lokalne ceste, ki vodi v Stiško vas in na Ambrož je predvidena izgradnja hotelsko apartmajskega naselja – turistični kompleks Ravne z rekreacijskimi površinami. Na planini Jezerca pod Krvavcem pa je predvidena izgradnja hotelsko apartmajskega naselja s kapaciteto 500 ležišč, več-etažne parkirne hiše in zazelenjen parkirni prostor. Predvideno je ogrevanje na UNP. V obeh turističnih kompleksih je predvideno ogrevanje na UNP,

ki je ekološko bolj primerno gorivo kot ELKO. Glede na namembnost objektov pa je smiselno razmisliti tudi o možnostih izkoriščanja sončne energije in sicer za pripravo STV. S tem se zmanjšuje raba sicer precej dragega UNP. V primeru interesa investitorja in v primeru obstoja večjega lokalnega vira lesne biomase se koncept mikrosistemov ogrevanja na lesno biomaso lahko uporabi tudi v tem primeru.

Glavni ukrepi, na katere se mora osredotočiti občina pri ogrevanju stanovanj:

- Prehod iz ogrevanja s kurilnim oljem na ogrevanje z lesno biomaso.
- Zamenjava starih klasičnih kotlov na les za novejše, tehnološko dovršene kotle na lesno biomaso.
- V krajih kjer bo prisoten zemeljski plin je potrebno spodbujati gospodinjstva k priklopu na plinovod.
- Spodbujanje izvajanja ukrepov učinkovite rabe energije (toplotne in električne) v stanovanjih.

Lokalni program za kulturo Občine Cerklje na Gorenjskem 2025-2028

Poglavitni cilji Lokalnega programa za kulturo Občine Cerklje na Gorenjskem so:

- ohraniti pogoje za kulturno ustvarjalnost in raznolikost ter zagotoviti dostopnost kulturnih dobrin,
- opredeliti prioritete, cilje in ukrepe za dosego ciljev,
- zagotoviti finančne in prostorske pogoje za izvajanje kulturnih dejavnosti ter investicije v javno kulturno infrastrukturo,
- opredeliti usmeritve, ki so potrebne za uresničitev ciljev programa,
- slediti zelenemu prehodu na področju prenove kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture.

Občina poleg javnih kulturnih dobrin, ki jih predvideva zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), podpirala tudi ljubiteljske kulturne dejavnosti, spodbuja delovanje in nudi pogoje za razvoj dejavnosti in krepitev kulturnih dejavnosti ter infrastrukture. S sredstvi, vključenimi v letne proračune občine, skrbi za ohranjanje slovenske kulturne identitete in za zagotavljanje pogojev za skladen razvoj kulture na skupnem slovenskem kulturnem prostoru, dviguje kulturno ustvarjalnost, povečuje ustvarjanje ter spodbuja kulturno raznolikost in zagotavlja dostopnost kulturnih dobrin.

Odlok o varstvu virov pitne vode na območju občine Cerklje na Gorenjskem (Uradni vestnik, Št. 2, 9. julij 2002)

Odlok določa varstvene pasove in vire pitne vode na območju občine Cerklje na Gorenjskem ter ukrepe za varovanje virov pitne vode pred onesnaženjem. Odlok ureja režim gradnje, prometa in gospodarskih dejavnosti v vodovarstvenih območjih sledečih vodnih virov:

- Reka-Krvavec
- Ambrož pod Krvavcem
- Jagosce
- Grad
- Krvavec
- Štefanja Gora-Davovec

Vodovarstvena območja se delijo na tri varstvene pasove:

1. varstveni pas (cona 1) z najstrožjim režimom zaščite
2. Varstveni pas (cona 2) s strogim režimom zaščite
3. varstveni pas (cona 3) z blagim režimom zaščite

V prihodnje bo potrebno odpraviti neskladja v grafičnih prikazih varstvenih pasov v odnosu do katastra nepremičnin.

Program oskrbe s pitno vodo v Občini Cerklje na Gorenjskem 2022-2025

V upravljanju Komunale Kranj, javno podjetje, d.o.o. so štirje med seboj ločeni sistemi in sicer: vodovodni sistem Ambrož pod Krvavcem (ID 1186), Šenturška Gora (ID 1195), Cerklje (ID 1630) in Štefanja Gora (ID 1900).

Potrebni ukrepi na omrežju:

- Vodovodni sistem Cerklje bo imel po izgradnji ultrafiltracije pod Krvavcem za rezervna vodna vira staro zajetje Grad in vrtino Grad. Njune skupne količine so za normalno preskrbo celotne območja vodovodnega sistema Cerklje premajhne. V prihodnosti bo treba za primere izrednih dogodkov razmisliti o možnosti oskrbe iz vodovodnega sistema Kranj preko vodohrana Adergas.
- Vodovodni sistem Štefanja Gora nima rezervnega vira pitne vode. V izrednih dogodkih se voda pripelje v vodohran s pomočjo gasilskih cistern. V prihodnosti je predvidena povezava z vodovodnim sistem Cerklje oz. z vodni viri pod Krvavcem (Zajetja – Zajetje A in Vrtine Krvavec), ki bodo služili kot rezervni vodni vir.
- Občasno prečrpavanje pitne vode iz prečrpališča Blate (vodovodni sistem Šenturška Gora) v prečrpališče Ambrož (vodovodni sistem Ambrož pod Krvavcem) je postalo že skoraj običajna praksa oz. del normalnega delovanja vodovodnega sistema. Ker takšno obratovanje obeh sistemov s trenutnimi količinami v sušnih obdobjih skupaj ni dolgoročna rešitev, bo treba v prihodnosti pristopiti k iskanju novega stabilnega rezervnega vodnega vira, ki bo omogočil normalno obratovanje v sušnih obdobjih. Novi vodni vir je lahko skupen za oba vodovodna sistema.
- Načrt zmanjšanja vodnih izgub zajema naslednje aktivnosti: aktivno iskanje izgub (lastni zaposleni in uvedba sistema TEOVS); vgradnja novih merilnih mest za učinkovitejše spremljanje in iskanje vodnih izgub; čim hitrejše odpravljanje okvar na sistemih za oskrbo s pitno vodo; izboljšanje nadzora nad vodovodnih omrežjem (daljinski nadzor) in vsakoletna priprava načrta upravljalca vodovodnega sistema, načrtujejo se zamenjave kritičnih odsekov cevovodov.

Sanacijski program Krvavca (2014)

Namen sanacijskega programa je analiza konfliktnih situacij v prostoru ob upoštevanju obstoječega (dejanskega in pravnoformalnega) stanja in razvojnih teženj ter opredelitev usmeritev za reševanje ključnih problemov. V osnovi je pripravljen kot strokovna podlaga za OPN Cerklje na Gorenjskem, glede na obravnavano problematiko pa ga je možno uporabiti tudi kot podlago za druge razvojne dokumente, ki obravnavajo območje Krvavca.

V dokumentu je izdelana podrobnejša analiza ključnih problemov in usmeritev za njihovo rešitev na ožjem območju obravnave. Izpostavljen je problem gozdnega prostora v kontekstu razvoja žičniškega centra in pašnih planin, konflikt med kmetijsko in športnorekreacijsko rabo prostora, pravnoformalna ureditev statusa obstoječih stavb ter uskladitev prikaza zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč. Za izpostavljene probleme so podane usmeritve za odpravo neskladij med pravnoformalnim in dejanskim stanjem v prostoru. Poleg tega so podane tudi usmeritve za pripravo prostorskih izvedbenih pogojev za oblikovanje zaradi problematike vpliva razvoja območja na krajinsko in arhitekturno podobo prostora.

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne in odpadne padavinske vode na območju Občine Cerklje na Gorenjskem za obdobje od 2007-2017

S 1.7.2007 je Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o. prevzela v upravljanje in uporabo kanalizacijsko omrežje na območju naselij Velesovega, Adergasa, Češnjevka, Trate in Praprotne Police in Čistilno napravo Češnjevek kapacitete 900 PE. S prevzemom so bili dani tudi pogoji za obračun storitve odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na navedenih območjih. Pogoji, ki jih je potrebno zagotoviti za izpolnjevanje operativnega programa za odvajanje komunalne odpadne in padavinske vode na območju občine Cerklje za obdobje od 2007 – 2017:

1. V celoti bo kanalizacijski sistem na območju občine Cerklje, v primeru izbrane variante s povezavo na CCN Domžale, potrebno dograditi s fekalno kanalizacijo
2. V celoti bo kanalizacijski sitem na območju občine Cerklje, v primeru izbrane variante z lastno CN v Zalogu, potrebno dograditi s fekalno kanalizacijo
3. Sočasno bo potrebno sistem dograditi z objekti za odvodnjavanje padavinske in zaledne vode, obnoviti vodovode, javno razsvetljavo ter javne površine vzpostaviti v prvotno stanje (stroški vzpostavitve v prvotno stanje so vključeni v oceni vrednosti investicij).
4. Trenutni viri investicijskih projektov so sredstva okoljske dajatve in sredstva lokalnega proračuna. Manjkajoče vire financiranja bo potrebno nadomestiti s sredstvi Kohezijskega in drugih skladov, s sredstvi državnega proračuna in s sredstvi investicijske cene, ki jo bodo plačevali sedanji in bodoči uporabniki storitev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

V dokumentu je predstavljen koncept razvoja žičniškega centra Krvavec, ki je povzet po Krajinski zasnovi Krvavec (2008). Glavni poudarki so na izboljšanju dostopnosti in možnosti umeščanja površin za mirujoči promet, nadgradnji žičniške in športnorekreacijske infrastrukture, razvoju drugih zimskih športnorekreacijskih dejavnosti, dopolnitvi turistične infrastrukture, povezovanju kmetijstva in turizma ter posodobitvi druge GJI, vključno z omrežjem za oskrbo z vodo in tehnični sneg.

Krajinska zasnova Krvavec (2008) je bila izdelana za namen strokovnih podlag občinskih prostorskih načrtov občine Cerklje na Gorenjskem in sosednjih občin.
Razvojni koncept območja krajinske zasnove temelji na naslednjih ključnih izhodiščih:

- Na ožjem območju se prenavlja in nadgrajuje obstoječa žičniška in športnorekreacijska infrastruktura. Hkrati se s širitvijo zagotavljajo možnosti za nadaljnji razvoj zimskošportnega središča.
- Izboljšuje se ponudba na področju turizma (povečanje nastanitvenih kapacitet) in oskrbnih dejavnosti na celotnem območju krajinske zasnove.
- Na celotnem območju se nadgrajuje in razvija ponudba na področju športa in rekreacije, zlasti dejavnosti vezanih na letno sezono.
- Izboljšuje se prometna povezanost območja z ožjo in širšo regijo, pri čemer je poseben poudarek na oblikovanju novih dostopnih točk (vezano tudi na širitev smučarskih prog in žičniške infrastrukture) ter celostnem urejanju prometa (parkirna mesta, javni potniški promet, obračališča za avtobuse itn.).
- Izboljšuje se infrastrukturna opremljenost območja vključno z izgradnjo celovitega sistema odvajanja odpadnih voda in oblikovanjem lokalnega energetskega koncepta, ki temelji na uporabi ekološko sprejemljivih virov.
- V čim večji možni meri se ohranja naravne kvalitete ter varuje vodne vire in kulturno dediščino ter ostale temeljne vrednote okolja.

Kot glavne priložnosti so v krajinski zasnovi izpostavljene:

- širitev smučišča Krvavec v vseh smereh (na Jezerca, v dolino Kokre ter na Dolge njive) s čemer bi znatno povečali površine namenjene smučanju,
- izboljšati dostopnost smučišča Krvavec z novimi dostopnimi žičnicami, kar bi privabilo več turistov,
- izboljšati in razširiti gostinsko dejavnost smučišča Krvavec, med drugim tudi z namenom donosnejšega obratovanja v poletnem času,
- vzpostavitev nočne smuke s Kržišča proti Jezercem in Kriški planini,
- zgraditev proge za poletno sankanje na Jezercih,
- povezovanje različnih turističnih ponudnikov in ponudbe znotraj KZ Krvavec in širše ter ustvarjanje turističnih produktov za skupen nastop na trgu,
- načrtna razširitev ponudbe na vse letne čase.

2.5. Smernice nosilcev urejanja prostora

Pri pripravi krajinske zasnove so bile upoštevane splošne smernice nosilcev urejanja prostora, ki tangirajo na območje krajinske zasnove. Smernice so dostopne na spletni strani ministrstva za naravne vire in prostor – direktorat za prostor in graditev:

1. Splošne smernice s področja usmerjanja poselitve opredeljujejo usmeritve, izhodišča in pogoje urejanja prostora in razvoja poselitve. V smernicah so opredeljeni podatki o pravnem stanju v prostoru na osnovi prostorskih aktov, vključno s podatki, ki nastanejo v postopkih njihove priprave in definirajo:

-omrežja naselij z vlogo in funkcijo posameznih naselij,
-razvoj naselij in razpršene poselitve,
-ohranjanje prepoznavnih značilnosti prostora,
-razmestitve dejavnosti v prostoru,
-območja namenske rabe prostora (Splošne smernice, … 2013).

2. Splošne smernice s področja trajnostne mobilnosti se navezujejo na naslednje vsebine:

-zagotavljanje trajnostne mobilnosti z vidika vizije mobilnosti prebivalstva
-pomen lokalnih skupnosti kot nosilcev prometne politike,
-integracija javnega potniškega prometa in infrastrukturnih pogojev za hojo in kolesarjenje,
-fizična integracija prometnih podsistemov (avtobusnih in železniških postaj, sistem »parkiraj in presedi« (P+R), kolesarske infrastrukture, itd.),
-zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz prometa.

3. Splošne smernice s področja energetike opredeljujejo usmeritve na področju oskrbe z energijo in energetskimi viri za pripravo prostorskih aktov na občinski in medobčinski ali regionalni ravni, ter uskladitev razvojnih dokumentov v skladu z lokalnim energetskim konceptom (LEK).

4. Splošne smernice za področje gozdarstva opredeljujejo usmeritve, izhodišča in pogoje za varstvo gozdov. Smernice se vsebinsko nanašajo na:

-spremljanje stanja in usmerjanje razvoja gozdov,
-varstvo gozdov,
-usmerjanje gospodarjenja z gozdovi, gozdnim prostorom.

5. Splošne naravovarstvene smernice opredeljujejo splošne in podrobnejše usmeritve, izhodišča in pogoje za varstvo 29 naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Smernice za zaščito pred pretiranimi posegi, onesnaževanjem in neprimerno rabo predpisujejo različne omejitve posegov v prostor in določajo ukrepe. Cilj ohranjanja narave se nanaša na dva sklopa:

-ohranjanja biotske raznovrstnosti s programom upravljanja Natura 2000 območij (posebna varstvena območja), kot tudi drugih ekološko pomembnih območij, ki se določajo na osnovi varstvenih ciljev za zagotavljanje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatnih tipov
-varstvo naravnih vrednot.

6. Splošne smernice s področja upravljanja z vodami opredeljujejo rabo in posege na vodna in priobalna zemljišča ter določajo nekatere izjeme. Smernice določajo, katere prostorske ureditve, dejavnosti in omejitve je potrebno upoštevati pri načrtovanju na vodnih, priobalnih, poplavnih zemljiščih in vodovarstvenih območjih, kot so npr.:

-gradnja premostitvenih objektov na vodnih in priobalnih zemljiščih, ki ne sme povečati poplavne ogroženosti
-prepoved dejavnosti in ureditev na poplavnih območjih, ki v primeru poplav povzročajo škodo na vodnih in priobalnih zemljiščih,
-nepozidanost obalnih zemljišč,
-prilagoditev namenske rabe, s katero prikazujemo površine vodnih zemljišč, pri načrtovanju območij z vodovarstvenim režimom,
-gradnja prometne infrastrukture izven poplavnih območij in vodnih zemljišč,
-izvedba javne infrastrukture z omejitvijo prečkanj vodotokov na čim manjše število,
-priprava analiz pri umeščanju komunalnih čistilnih naprav,
-prednostno načrtovanje namakalnih sistemov z zadrževalniki,
-varstvo voda na območjih naselij in upoštevanje dodeljenih vodnih pravic (Navodila za uporabo podatkov hidrografije…, 2021).

7. Splošne smernice za področje varstva nepremične kulturne dediščine opredeljujejo ustrezne obravnave kulturne dediščine in njen usklajen in vzdržen razvoj pri načrtovanju prostorskega razvoja na državni ali občinski ravni. V ta namen predpisujejo različne prepovedi in omejitve posegov v okolje kot varstvo pred pretiranimi posegi. Splošne smernice opredeljujejo:

-usmeritve za celostno ohranjanje kulturne dediščine,
-pravne režime in ukrepe varstva kulturne dediščine,
-usmeritve za presojo vplivov akta na kulturno dediščino in arheološke ostaline v okviru,
-postopka celovite presoje vplivov na okolje (CPVO).

8. Splošne smernice o omejitvah rabe prostora in posebne rabe voda v varovalnem območju referenčnih merilnih postaj

2.6. Predhodne usmeritve nosilcev urejanja prostora

Pri pripravi sprememb in dopolnitev OPN Cerklje na Gorenjskem so bili NUP pozvani za oddajo prvih mnenj na osnutek SD OPN. V nadaljevanju so opisane predhodne smernice pridobljenih nosilcev urejanja prostora, ki se vsebinsko navezujejo na območje krajinske zasnove Krvavec.[MC1.1]

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARSTVO NARAVE, OE Kranj (št.: 3563-0046/2022-6, datum: 15.12.2023):

-Vsi posegi in dejavnosti se izvajajo le na območju smučišča Krvavec. V smeri Kalškega grebena in grebena Jež se posegi in dejavnosti ne izvajajo, v to območje se ne usmerja prometa in obiskovalcev, vzpostavlja se režim mirne cone.
-Vsa dela (gradnje, vzdrževanja ipd.), ki povzročajo hrup, se izvajajo od 1. avgusta do 31. decembra, kar je izven obdobja razmnoževanja kvalifikacijskih vrst ptic.
-Ohranjajo se vse površine gozdnih zaplat, ruševja ter ekstenzivnih travišč.
-Na območju smučarske proge Zvoh (južno pobočje Zvoha ter okolica zgornje postaje Zvoh) se ne izvaja javnih prireditev s predvajanjem glasbe oziroma povzročanjem hrupa.
-Po smučišču se z motornimi vozili in kolesi vozi le po poteh. Izven poti se ne vozi (razen v zimskem času teptalci in na za kolesarje urejenih poligonih).
-Na robu krvavške planote proti dolini Kokre in dolini Kamniške Bistrice se ne gradi novih objektov. Ohranja se pas naravne vegetacije v širini 50m.
-Žičniških naprav, prog in drugih objektov se ne osvetljuje.
-Vsi zračni vodi (pletenice, žice, ipd.) morajo biti z namenom preprečevanja trkov s pticami primerno označeni. Žične ograje naj se zamenjajo z lesenimi ali se žice označi z markerji. Objekti ne smejo imeti velikih steklenih površin.
-Na vrhu Zvoha se ne izvaja gostinske dejavnosti.
-Za vsako preoblikovanje smučarskih površin se skladno z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje izdela presoja vplivov na okolje in pridobi okoljevarstveno soglasje (Priloga 1, točka H1).
-Kumulativni vplivi (posredni in neposredni) zaradi že zgrajene infrastrukture, že izdanih gradbenih dovoljenj za turistično infrastrukturo (in še ne zgrajenih), turističnih trendov (razvoj poletne turistične sezone, vse več prostočasnih dejavnosti, nove oblike rekreacij,…) narekujejo pripravo celovite presoje vpliva smučišča Krvavec in pridruženih dejavnosti na naravo v neposrednem in vplivnem območju.
-Akumulacije za zasneževanje se uredijo kot kali, ki bodo postali primeren habitat za planinske pupke in vodne nevretenčarje in ne pasti za živali.
-Degradirane površine in območja erozije se uredi na način, da se vzpostavi pogoje za naravno obnovo (ustrezno odvaja oziroma ustavlja vodo, humusira, namesti zastirko in poseje z ustreznimi travnimi mešanicami, kjer kolonizacija po naravni poti ni mogoča).
-Na rob krvavške planote proti dolini Kokre in dolini Kamniške Bistrice se ne posega: ne gradi se novih objektov in ne spreminja vegetacije. Na robu platoja oziroma smučišča se ohranja naravno stanje v širini vsaj 50m.
-Preprečuje se nedovoljeno vožnjo z motornimi vozili (motorji, štirikolesniki in motornimi sanmi). V ta namen se postavlja ovire, ki lahko služijo tudi za usmerjanje obiskovalcev oziroma živine na paši.
-Predlagamo, da je ožje območje označeno z usmerjevalnimi tablami enotnega oblikovanja.
-Na območju se lahko urejajo in razvijajo dejavnosti za izvajanje letnega turizma, poligoni, igre ipd. Zaželeno je, da to niso dejavnosti, ki povzročajo hrup v tolikšni meri, da se širi tudi izven območja smučišča Krvavec.
-Vse odpadne vode iz objektov (nastanitvenih, turističnih in drugih) se očisti.
-Zunanja osvetlitev objektov naj bo namenjena izključno zagotavljanju varnosti in ne dekoraciji; svetilke naj imajo temperaturo sevanja pod 2700 K, ker manj sevajo v kratkovalovnem delu spektra in imajo manjši vpliv na nočne živali; cilj naj bo namestitev svetilk na senzor gibanja, da svetijo samo v prisotnosti uporabnikov.
-Priporočamo, da je ozvočenje okolice gostinskih objektov omejeno na jakost, ki onemogoča širjenje zvoka več kot 100 m od objekta.
-Za celotno območje naj se sprejme akt o ureditvi prometa, ki bo upošteval nosilno zmogljivost prostora in infrastrukture ter določil maksimalno število vozil na posameznem delu območja. Predlagamo, da je glavna os dostopa na Krvavec za obiskovalce kabinska žičnica, cesta na Jezerca pa dobi status servisne ceste.
-Ohranjajo se mokrotni habitati ter naravna hidromorfologija ter zoocenoza studencev in potokov; sedanje razmerje med hitro in počasi tekočimi deli vodotoka, plitvinami in tolmuni se ohranja; potokov se ne regulira, struge naj bodo strukturirane, z ohranjeno obrežno vegetacijo.
-Izvede se vse ukrepe, da ne prihaja do onesnaženj; ohranja se naravna vsebnost hranil v vodi.
-Razmerje gozda in travniških površin se ohranja; širitev vasi je primerna po principu zapolnjevanja vrzeli med obstoječimi objekti.
-Zunanja osvetlitev objektov naj bo namenjena izključno zagotavljanju varnosti in ne dekoraciji; svetilke naj imajo temperaturo sevanja pod 2700 K, ker manj sevajo v kratkovalovnem delu spektra in imajo manjši vpliv na nočne živali.
-V največji meri se ohranjajo se mokrotni habitati ter naravna hidromorfologija ter zoocenoza studencev in potokov; sedanje razmerje med hitro in počasi tekočimi deli vodotoka, plitvinami in tolmuni se ohranja; potokov se ne regulira, struge naj bodo strukturirane, z ohranjeno obrežno vegetacijo.
-Mejice, gozdne pasove in zaplate se vzdržuje in ohranja kot koridorje za živali (netopirje, divjad) in habitat za ptice opraševalce in druge živali.
-Zunanja osvetlitev objektov naj bo namenjena izključno zagotavljanju varnosti in ne dekoraciji; če se

-uporablja LED svetilke, naj imajo temperaturo sevanja pod 2700 K, ker manj sevajo v kratkovalovnem delu spektra in imajo manjši vpliv na nočne živali.
-Javnih cest izven vasi in naselij naj se ne osvetljuje, razen križišč in avtobusnih postajališč oziroma drugih nevarnih točk.
-Linijska infrastruktura se umešča v ali ob obstoječe koridorje.

<u>Usmerjanje dejavnosti na ožjem in širšem območju</u>

Celotno območje ima poudarjeno turistično rekreativno funkcijo. Smučišče Krvavec predstavlja območje zimskega in letnega turizma, obenem pa izhodišče za izvajanje nekaterih dejavnosti (pohodništvo, turna smuka) tudi v njegovem zaledju. Slednje ima poudarjen naravovarstveni pomen in zaradi prisotnosti na nemir občutljivih vrst tudi bistveno nižjo nosilno zmogljivost. V krajinski zasnovi naj se zaledje Krvavca opredeli kot območje ohranjanja miru in pogojev za preživetje gorske narave. Predvsem naj to velja za severozahodno pobočje Velikega Zvoha, planino Dolga njiva in pobočja do vrha Kalškega grebena. Podobno naj velja tudi za SV pobočja Krvavca v smeri planine Koren, Košutne in Kompotele. V letnem času je običajno planinarjenje na teh območjih primerno, naj se pa tja ne usmerja ali spodbuja turna smuka in hoja v zimskem času ali izvajanje drugih, bolj intenzivnih turističnih in rekreativnih »outdoor« dejavnosti. Na območju smučišča Krvavec se lahko razvijajo turistične in rekreativne dejavnosti, ki spodbujajo letni obisk območja, ki naj se koncentrira na območju smučišča. Predvsem je območje primerno tudi kot razbremenjevanje izvajanja dejavnosti v naravni v okolici: npr. kolesarjenje, turna smuka, krpljanje, ipd. V ta namen se lahko uredijo območja in poligoni. Izvedba tekmovanj in prireditev naj bo omejena na smučišče Krvavec. V primeru glasnih dejavnosti in ozvočenja, naj bodo (začasni) objekti in zvočne naprave nameščeni tako, da se zvok ne širi v zaledje Krvavca. Predlagamo, da se v krajinski zasnovi določi območja smučišča, kjer se izvajajo prireditve in usmeritve, na kakšen način se izvajajo. Ob tem naj se upošteva usmeritve in omejitve, podane zgoraj za posamezna območja. Na celotnem obravnavanem območju se obiskovalce usmerja na urejeno infrastrukturo: kabinsko žičnico in druge žičniške naprave, urejena parkirišča in označene pešpoti. Spodbuja se dostop na Krvavec s kabinsko žičnico in omejuje vožnjo po območju smučišča in preprečuje v naravnem okolju. Označevanje novih pešpoti ni zaželeno, se pa uredi in enotno označi obstoječe. Skladno z Zakonom o planinskih poteh se določi in označi planinske poti, po katerih je dovoljeno tudi kolesarjenje. Južno pobočje Krvavca je opredeljeno kot območja izvajanja jadralnega padalstva (vzletišče je nad Ambrožem pod Krvavcem). Območje letenja je določeno s strani Uprave za civilno letalstvo. Na vzletišču se informira jadralne padalce o območju letenja.

ELEKTRO GORENJSKA, podjetje za distribucijo električne energije d.d. (št.: (EAD): 3011685/3026339, datum: 04.01.2024):
Glede na trende zelenega prehoda v prihodnjih letih se pričakuje večja dinamika v obnovi in izgradnji elektrodistribucijskega omrežja.

MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR (št.: 35000-39/2023-2, datum: 13.02.2024):

Pri načrtovanju ureditev območja je treba upoštevati vse prepovedi, pogoje in omejitve, ki izhajajo iz veljavnih predpisov s področja upravljanja z vodami, ki se nanašajo na varstvena (vodovarstvena območja), varovana (vodna in priobalna zemljišča) in ogrožena območja (erozijska, plazljiva in plazovita). Poleg tega, je treba glede na dogodke avgusta 2023, pri načrtovanju upoštevati najnovejše podatke ter po potrebi izdelati ustrezne strokovne podlage.

JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. (št.: VOK-341-787/2024-007, datum: 16.02.2024)

Usmeritve glede ravnanja z odpadki za ožje območje:
-lastniki počitniških objektov – lokacija ob kamnolomu »Pri Ambružarju«, kovinski zabojnik 33 m3, 4 x 1100 l embalaža, 3 x 1100 l papir in 2 x 1100 l steklo. Vsi poskusi ločenega zbiranja so žal neuspešni (kljub ozaveščanju in zagotovitvi ustreznega števila zabojnikov, so vsi zapolnjeni s preostankom odpadkov ali celo kosovnimi in gradbeni odpadki). Posledično je tudi okolica prevzemnega mesta zasmetena, neurejena, onesnažena.
-hotel Krvavec – bližina spodnje postaje kabinske žičnice, 4 x 770 l preostanek podatkov, 6 x 1100 l embalaža, 3 x 1100 l papir.

Usmeritve glede ravnanja z odpadki za širše območje: Individualna zbirna mesta z zabojniki za preostanek odpadkov in embalažo. Biološki odpadki se v glavnem kompostirajo. Za kartonsko embalažo in papir ter stekleno embalažo so na voljo ekološki otoki. V občini deluje tudi Zbirni center Cerklje na Gorenjskem (lokacija pri novem gasilnem domu v Cerkljah na Gorenjskem). V sklop zbiranja odpadkov v zbirnem centru je vključena tudi predaja NGO (nevarni gospodinjski odpadki) in OEEO (odpadna električna in elektronska oprema). Poleg njih zbirni center sprejema tudi kosovne odpadke, manjšo količino gradbenih odpadkov in zelenega odreza ter ostale vrste komunalnih odpadkov skladno z veljavnimi predpisi. Konfliktna območja se nahajajo v naseljih Stiška vas, Ravne in Apno, kjer se kljub večjemu številu zabojnikov pojavlja presežek odpadkov kot posledica nepravilnega ravnanja z odpadki pravnih oseb (gostinci, ponudniki nastanitev in drugi uporabniki, pri katerih v dejavnosti nastaja nekomunalna embalaža). Infrastruktura (skupna zbirna mesta) za izvajanje obvezne gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov je praviloma na občinskih oziroma javnih zemljiščih.

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE, OE Kranj (št.: 350-7/22-5, datum: 16.01.2024)
V prostoru med dolino Kokre in ožjim območjem obdelave, v okolici Zvoha ter med planino Jezerca in Kržiščem ni dopustno urejati novih kolesarskih in sorodnih poti ter poselitvenih območij. Izvede naj se strokovno svetovanje Lovišča s posebnim namenom Kozorog Kamnik (Pot na Poljane 1, 1240 Kamnik, tel. št. 01/83 97 280) in opredeli mirne cone za divjad in za zavarovane prosto živeče živalske vrste.

Lovišče s posebnim namenom Kozorog Kamnik (organizacijska enota Zavoda) ugotavlja, da je na grebenu med dolino Kokre in ožjim območjem Krajinske zasnove območja Krvavec (KZ) redno prisoten divji petelin, v okolici Zvoha ruševec, med planino Jezerca in Kržiščem pa je še prisoten gozdni jereb. Na grebenu med dolino Kokre in ožjim območjem KZ ima stanišča gams, ki je sicer prisoten tudi v ostalem delu KZ. Prisotna sta tudi srnjad in jelenjad. LPN ugotavlja, da vse oblike rekreacije (pohodništvo, kolesarjenje, vožnja z motornimi sanmi, sankanje, smučanje) – zlasti po brezpotjih in v nočnem času – na navedena območja vnaša nedopusten nemir. Novo poseganje za rekreacijske in poselitvene posege v navedena območja zato niso več dopustna, oziroma v skladu s 30. členom Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04 in nasl) in z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04 in nasl) k takšnemu poseganju v prostor niti ne bi bilo mogoče izdati soglasja.

TELEKOM SLOVENIJE d.d. (št.: 127386-LJ/6502-MB, datum: 21.2.2024) Na trasi predmetnih naselij: Poženik, Ravne, Apno, Šenturška Gora in Ambrož na Krvavcu, ki zajema področje smučišča Gospinec, območij Tihe doline in Kriške planine, se predvideva izgradnja telekomunikacijskega omrežja s pripadajočimi kabli vseh najsodobnejših tehnologij, za kar je v obstoječih trasah omrežja v lasti Telekoma Slovenije že zgrajena ustrezna kabelska kanalizacija, ki jo bo potrebno smiselno dograditi na področju vseh novogradenj, poslovnih prostorov in zgradb ter morebitnih novih sosesk. Predvideva se izgradnja telekomunikacijskega omrežja do vseh obstoječih objektov (zgradb) v smislu posodobitve omrežja z novimi kapacitetami in novimi tehnologijami. V kolikor je mogoče je potrebno uskladiti izgradnjo telekomunikacijskega omrežja in ostale infrastrukture. Na mestih, kjer posegi v prostor (gradnja objektov in komunalne infrastrukture) tangirajo obstoječe telekomunikacijske optične in bakrene vode ter cevi in ostale naprave, predvsem na trasi od Poženika do Raven in naprej proti Apnu in Šenturški Gori, kot tudi področje smučišča Gospinec, območij Tihe doline in Kriške planine, bo potrebno le-te označiti in v času gradnje ustrezno zaščititi.

2.7. Udeleženci pri izdelavi krajinske zasnove in način sodelovanja z njimi

Udeleženci pri izdelavi krajinske zasnove so posamezni nosilci urejanja prostora, ki so v sklopu sprememb in dopolnitev OPN oddali prva mnenja in ob enem predstavljajo predhodne usmeritve:

- Zavod RS za varstvo narave,
- Elektro gorenjska, podjetje za distribucijo električne energije d.d.,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor (direkcija RS za vode),
- Javno podjetje Vodovod SNAGA d.o.o.,
- Zavod za gozdove Slovenije, OE Kranj,
- Telekom Slovenije d.d.

Podrobne usmeritve posameznih NUP so opisane v poglavju 2.6.

3. ANALIZA

3.1. Splošni opis območja

Občina Cerklje na Gorenjskem pokriva 78 km2 veliko območje na nadmorskih višinah med 344 in 1971 metrov. Po podatkih Statističnega urada RS je v njej v začetku leta 2024 živelo nekaj več kot 7800 prebivalcev, katerih povprečna starost je bila 42,3 let. Slaba polovica prebivalcev je delovno aktivnih. Gostota prebivalstva je izrazito večja v južnem ravninskem delu občine, poseljenost goratega dela občine pa je bistveno manjša.
Občina se nahaja na prehodu Ljubljanske kotline v hribovit svet Kamniških Alp na severu ter Tunjiško gričevje na vzhodu. Na zahodu meji na občino Šenčur, na jugu na občino Vodice, na jugovzhodu na občino Komenda, na vzhodu na občino Kamnik, na severu pa na občino Preddvor.

Relief
Krvavško območje ima alpske in predalpske reliefne poteze, kjer prevladuje gorski relief, predvsem v nižjih delih pa se pojavljajo tudi drugi tipi reliefa (fluviodenudacijski, antropogeni, kraški ter pleistocensko-holocenski akumulacijski relief). Gorski relief prevladuje na območju med Velikim Zvohom in Kržiščem. V območje Krajinske zasnove zajet del omenjenega pogorja je podpovprečno strm, saj nakloni (z izjemo severnih pobočij Velikega Zvoha ter južnih pobočij Krvavca) večinoma ne dosegajo 30°.

Vode
Zaradi apnenčaste in dolomitne geološke zgradbe večina padavinskih voda hitro ponikne v zakraselem in gruščnatem svetu, zato so pobočja večinoma brez vode. Ta se na površju pojavi šele ob geoloških prelomih na stiku vododržne in nevododržne kamnine, na primer potok Bistričica, ki izvira na južnem pobočju pod Kržiščem ter potok Reka, ki izvira na dnu Brezovškega grabna.

Poselitev
Na terasastem svetu in po pobočju Krvavca se je razvila poselitev z značilnimi strnjenimi vasmi in samotnimi domačijami, raztresenimi po pobočju. Večina naselij je razporejenih na južnih krvavških pobočjih na uravnavi v višini med 600 in 750 m. Ta naselja so Štefanja Gora, Stiška vas, Ravne, Apno, Šenturška Gora, Sveti Lenart in Sidraž. Le naselje Ambrož pod Krvavcem leži izven tega pasu. Naselja na območju Krvavca so majhna in zaradi višje lege odmaknjena od osrednjih prometnih povezav in zaposlitvenih središč. Vsa naselja so nastala iz starejših gručastih vaških jeder in še danes ohranjajo pretežno podeželski značaj.

3.2. Zgodovinski razvoj območja

Arheološko najdišča pričajo, da je bilo območje krvavške gorske skupine poseljeno že v prazgodovini. Na podlagi franciscejskega (iz leta 1826) in reambulančnega (iz leta 1867) katastra je moč razbrati, da so se krvavške gore v 19. stoletju uporabljale predvsem za kmetijstvo. Gorski del območja se je delil na tri večje pašne planine (Kriško planino ter planini Jezerca in Dolga njiva). Na območju Kriške planine in planine Jezerca so bili že v tem času postavljeni prvi stalni objekti za potrebe pastirjev.

Pogostejši obisk območja s strani planincev, zimskih alpinistov in turnih smučarjev se je pričel po izgradnji železniške povezave iz kamniške strani. Večja prelomnica v turističnem razvoju območja pa se je zgodila leta 1925, s postavitvijo doma na Krvavcu. Do leta 1928 je bila, poleg pastirskih stanov na planini Jezerca, edino zavetje in prenočišče koča na Kriški planini (1494 m), ki je bila v lasti Kriške graščine. To je bil nekakšen pritličen pastirski stan z imenom Kriška koča, ki je bil za goste odprt celo leto. Kljub temu, da je imel Krvavec tedaj nov smučarski dom, so bile pastirske koče na pašnih planinah Jezerca in na Kriški planini v smučarski sezoni še vedno polno zasedene. Vzhodno od doma je bila po načrtih Jožefa Plečnika postavljena kapelica, ki je posvečena Mariji in Izidorju – varuhu in zaščitniku ovac.

Intenzivna rast ter preoblikovanje v eno izmed pomembnejših slovenskih smučarskih središč se je pričelo v šestdesetih (dostopna žičnica med Zanjivcem in Gospinco je bila zgrajena leta 1958) in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, v tistem času je bilo urejenih že skoraj 70 ha smučišč. Leta 1958 je bila zgrajena Krvavška žičnica iz Zanjivca do Gospince, ki je v tistem času veljala za najdaljšo žičnico te vrste v Evropi. Od tedaj se je pričelo močno povečevanje zanimanja za gradnjo raznovrstnih objektov na Krvavcu. Povečal se je planinski dom, prišlo je do gradnje RTV oddajnika, gostinskih objektov na Gospinci ter v Tihi dolini, počitniških hišic in ostalih smučarskih žičnic.

Zaradi večjega števila starih in novo zgrajenih javnih in zasebnih objektov na Krvavcu se je posledično pojavila potreba po zgraditvi vodovoda. Tega so zgradili v dveh etapah in sicer, prvi del v letu 1968 ter drugi del v letu 1973.
Leta 1970 so zgradili dvosedežnico z Gospince na Tiho dolino ter tudi ustanovili organizacijo zadružnega dela z imenom Rekreacijski turistični center (smučišče) Krvavec. Do zimske sezone 1973/1974 se je zgradila nova krožna kabinska žičnica Zanjivc–Gospinca, ki je nadomestila obstoječo dvosedežnico. Naslednje leto so zgradili še žičnice Tiha dolina–Podgradišče, Gospinca–Dom Eles, dodatno vlečnico s Tihe doline na Njivice ter Gospinca–vrh Krvavca.

Planinski dom na Krvavcu in kapelica

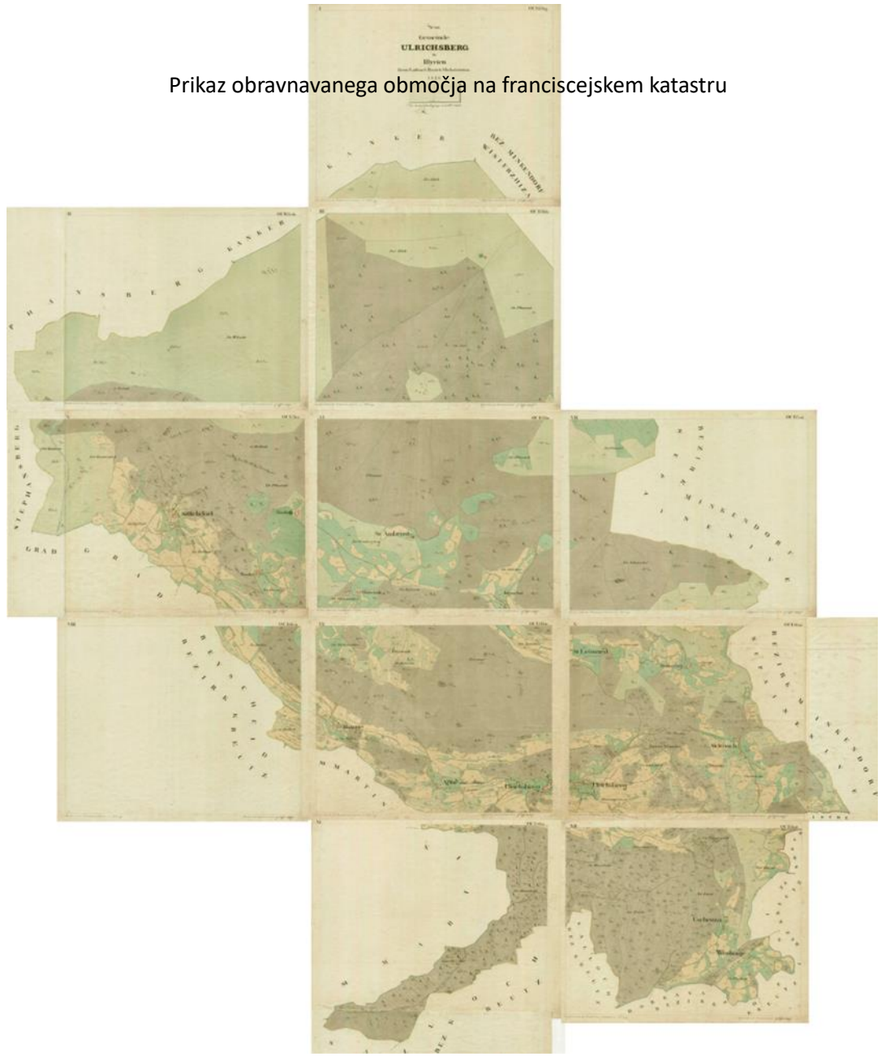
Gradnja prve žičnice, 1958

Odprtje žičnice za Zvoh

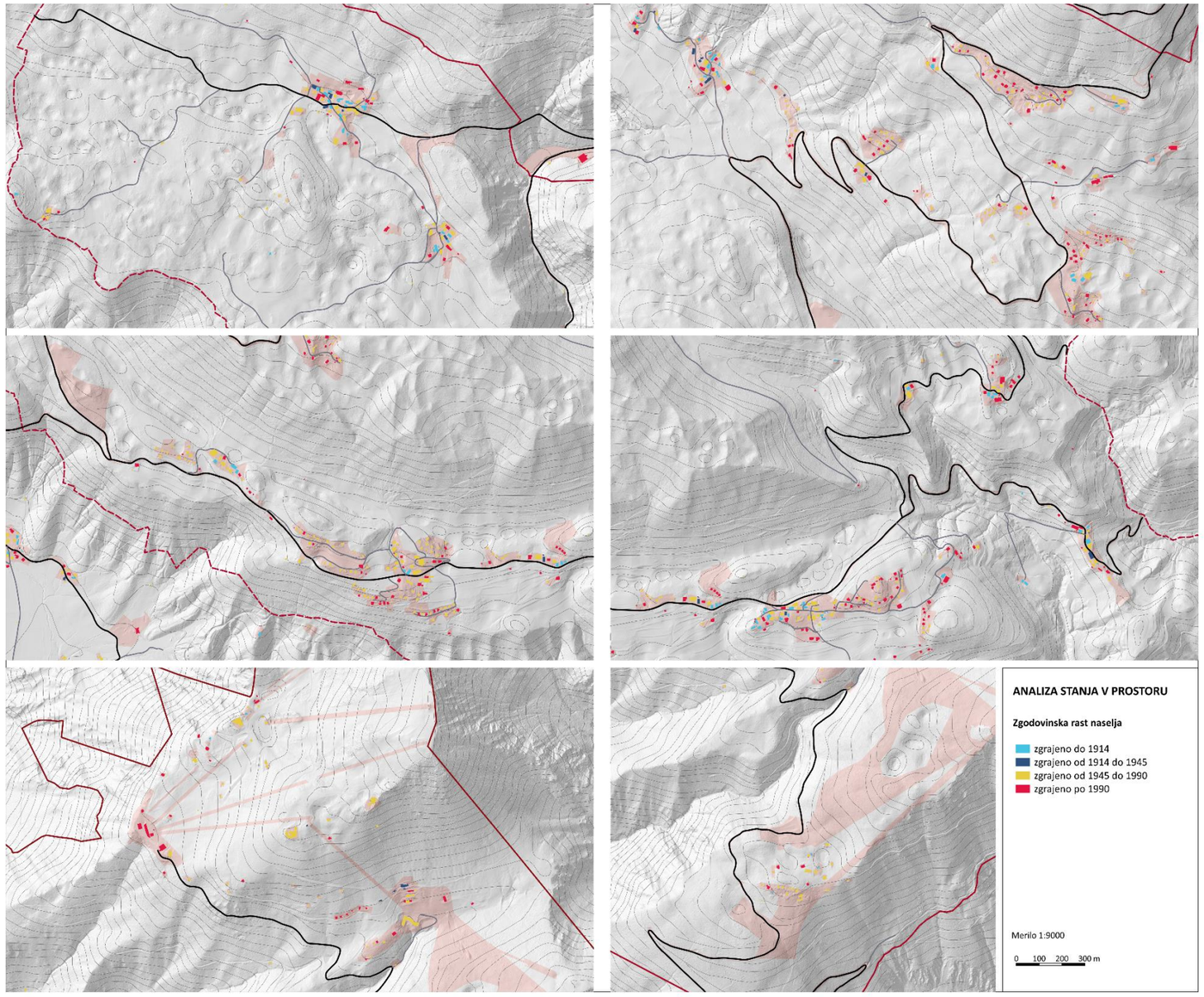
Prikaz obravnavanega območja na franciscejskem katastru

Urejenih je bilo 25 ha novih smučišč, smučarska proga z vrha Krvavca mimo planine Jezerca– Ambroža–Viženčana in skozi Lukenjski graben do spodnje postaje v Zanjivcu. Razvoj smučarskega centra se je nadaljeval, in tako so leta 1978 dogradili žičnici Kriška planina–Kržišče ter Kriška planina–Dom na Krvavcu, leta 1982 pa še žičnico Tiha dolina–Veliki Zvoh. Sistem dodatnega zasneževanja se je gradil postopoma, svojo popolno operativnost je dosegel leta 1999, ko so v akumulacijski bazen na Zvohu začeli črpati vodo iz Kokre. Takrat sta bili dokončani črpališči v Kokri in na Gospinci ter tlačni cevovod Kokra–Gospinca. V devetdesetih letih so posodobili kabinsko žičnico iz leta 1973. Decembra 2023 je bila izgrajena šest sedežnica do vrha Zvoha.

Družba danes ob dostopni kabinski žičnici s kapaciteto 2000 oseb na uro razpolaga še s 7 sedežnicami s kapaciteto 9160 oseb na uro in 3 vlečnicami s kapaciteto 2700 oseb na uro. Znotraj območja 100 ha zemljišč je urejeno približno 30 km smučarskih prog, s čimer se Krvavec uvršča med večja slovenska smučišča. Ugodna lega, z vidika nadmorske višine, bližine glavnih prometnic in državnega središča ter razvite žičniške infrastrukture, podjetniške aktivnosti v regiji in jasne strategije razvoja so samo nekateri pomembni potenciali za nadaljnji razvoj območja.

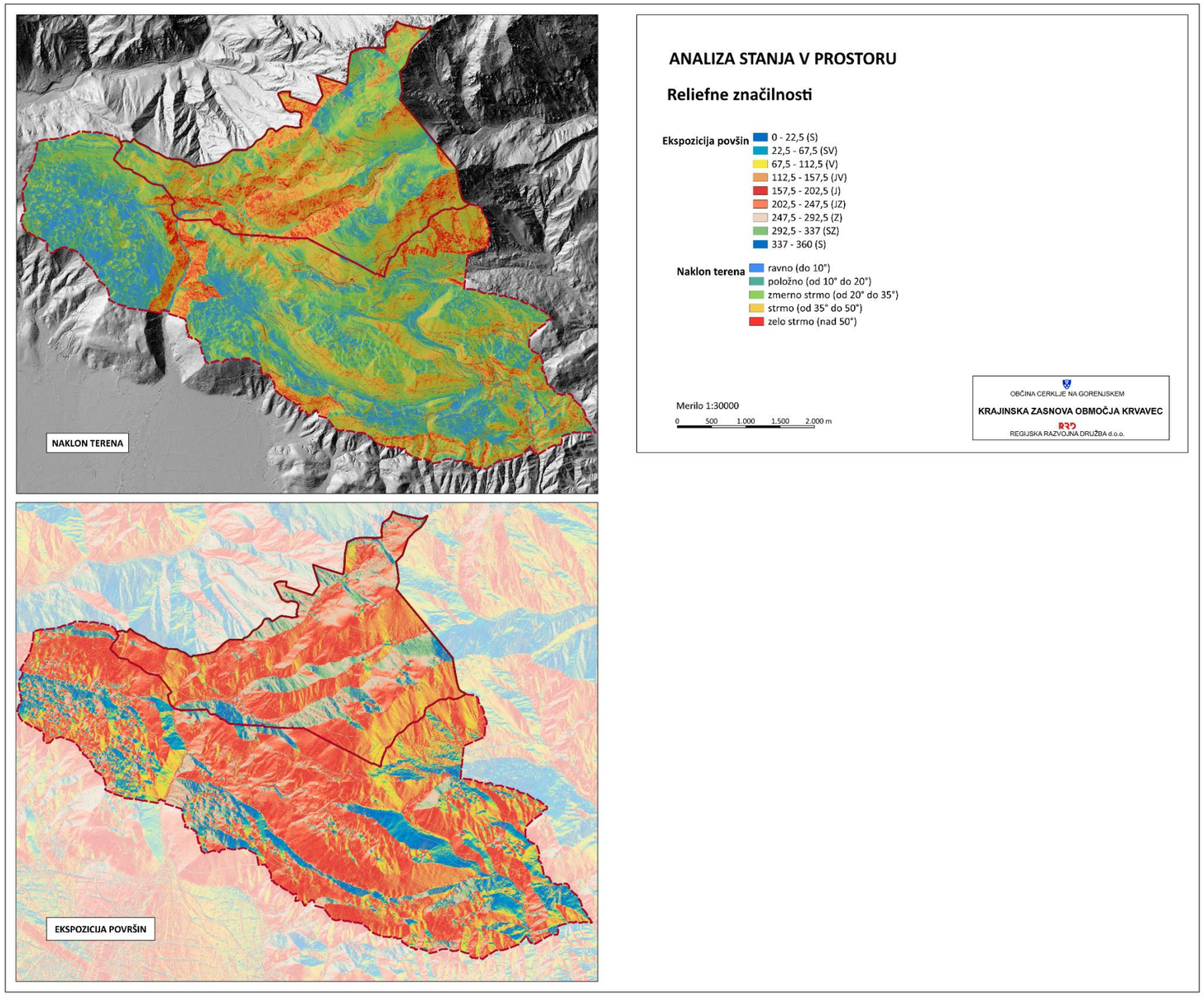
V naseljih pod Krvavcem, ki so del krajinske zasnove (Štefanja Gora, Stiška vas, Ambrož pod Krvavcem, Ravne, Apno, Šenturška gora, Sveti Lenart in Sidraž) so najstarejše kmetije nastale pred prvo svetovno vojno. V obdobju od konca druge svetovne vojne do leta 1990 je bila rast v tangiranih naselij največja. Tudi po letu 1990 se je rast naselij povečevala, predvsem na račun turizma – gradnje počitniških hiš in vikendov za oddih. V zadnjem desetletju se vedno več mladih družin odloča, da ostanejo v svojem domačem kraju ali pa se priseljujejo iz mestnih naselij na podeželje.

3.3. Reliefne značilnosti

Geomorfološke značilnosti

Krvavško območje ima alpske in predalpske reliefne poteze, kjer prevladuje gorski relief, predvsem v nižjih delih pa se pojavljajo tudi drugi tipi reliefa (fluviodenudacijski, antropogeni, kraški ter pleistocensko-holocenski akumulacijski relief). Gorski relief prevladuje na območju med Velikim Zvohom in Kržiščem. V območje Krajinske zasnove zajet del omenjenega pogorja je podpovprečno strm, saj nakloni (z izjemo severnih pobočij Velikega Zvoha ter južnih pobočij Krvavca) večinoma ne dosegajo 30°, strmejši, prepadni relief pa se večinoma nahaja izven območja Krajinske zasnove. Karbonatna matična osnova je značilna skoraj za vse območje, zato se pojavljajo različni kraški pojavi. Vrtače in kotliči, kot oblika kraškega reliefa, se pojavljajo na območjih planin in Krvavca. Vegetacijska odeja v visokogorju ni sklenjena, zato so tam, kjer je na površju gola skala, opazne mikrokraške reliefne oblike kot so žlebiči in škraplje. Nižje so kraške oblike zakrite z vegetacijo ali pa so antropogeno spremenjene. Antropogeno preoblikovano površje se pojavlja na južnih in jugozahodnih pobočjih Velikega Zvoha in Krvavca ter severozahodnih pobočjih Kržišča, kjer so pobočja v večjem delu izsekana in preurejena v smučišča. Zaradi sklenjene vegetacijske odeje, plitve pedološke podlage in rednega oskrbovanja smučarskih pobočij tu ne prihaja do usadov ali vidnega drsenja preperelinske plasti. Antropogeni relief je tudi na pašnih planinah, kjer so za pašnike izsekali prvotni gozd ali ruševje, del planin (zlasti kraško preoblikovane grbinaste travnike) pa tudi izravnali. Zaradi tektonike litosferskih plošč v procesu alpidske orogeneze pred 30 milijoni let so se mlajše kamninske plasti narivale nad starejše. Skladi apnenca in dolomita so bili nagnjeni proti jugu, zato so danes južna pobočja nekoliko položnejša od severnih. Pobočja Krvavca so zato strma, zgornji del pa je bolj položen in iz tega razloga tudi primeren za pašništvo in smučišče. V pokrajini so štirje izrazitejši višinski pasovi, s katerimi se ujemajo tudi prevladujoče dejavnosti v prostoru. Najnižji pas sega nekako do 600 m. Sem se uvršča dno rečne doline Reke in majhno območje v okolici naselja Sidraž. Naslednji pas sega od 600–750 m in se razprostira preko celotnega južnega dela območja Krajinske zasnove. Gre za uravnan svet, kjer se je zgostila poselitev in kjer se nahaja glavnina naselij, izmed katerih le naselje Ambrož pod Krvavcem leži višje. V tem višinskem pasu so v okolici naselij izkrčili precejšnje površine gozda. Na izkrčenih površinah prevladujejo travniki, ki večinoma služijo za pašo in krmo živine, in v manjši meri njivske površine ter ekstenzivni sadovnjaki. Naslednji pas se razteza od 750–1400 m. Zanj so značilna strma pobočja prepredena s številnimi hudourniškimi grapami. Prevladuje gozd, ki ima na izpostavljenih mestih in v bližini erozijskih žarišč varovalno vlogo.

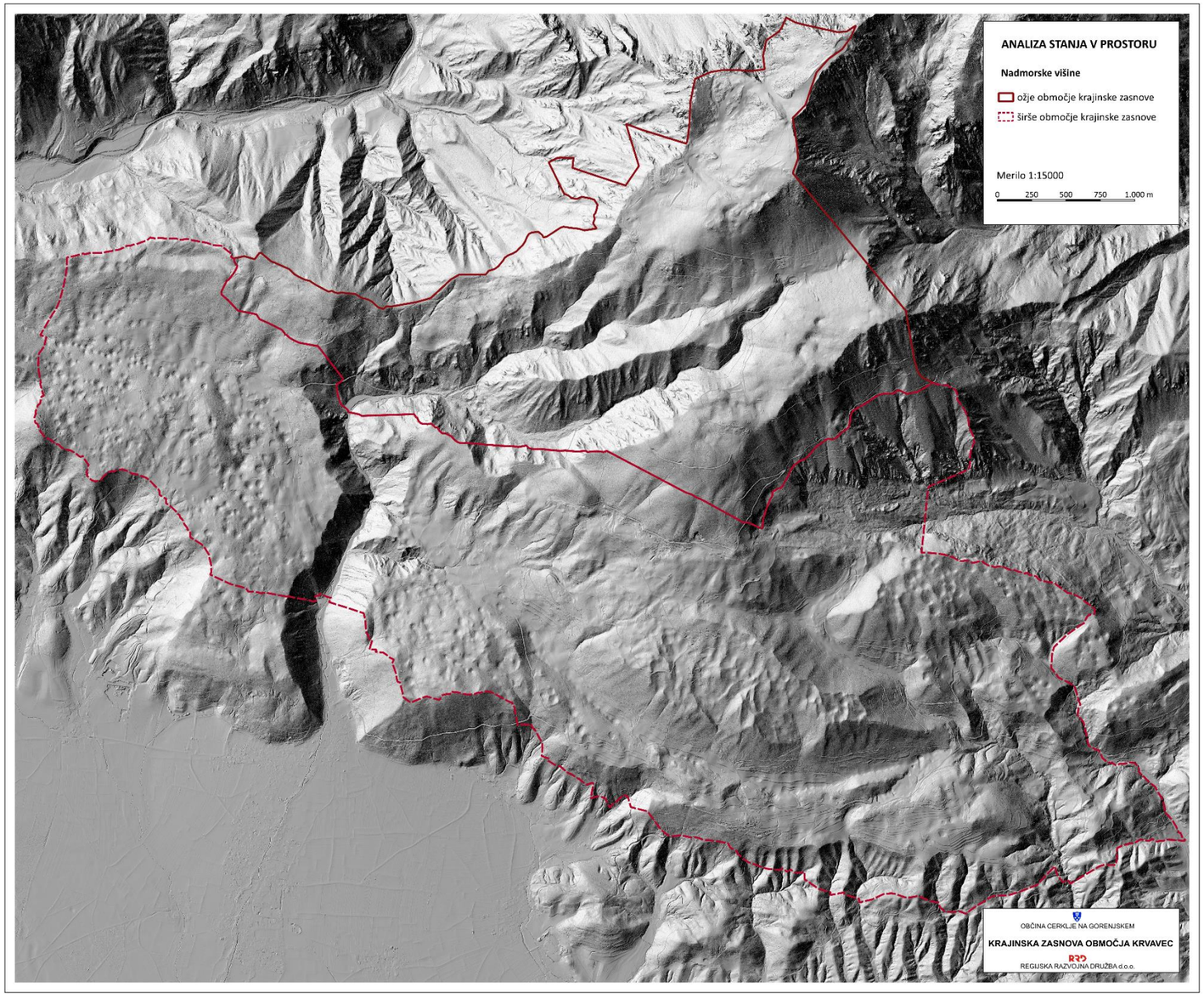
Naslednji pas se razteza nad 1400 m. Plastnica 1400 m se zelo dobro ujema z mejo obstoječega območja smučarskih prog, zato je v tem pasu razvit smučarski turizem.

Geološke značilnosti

Območje krajinske zasnove se geološko uvršča h Kamniško-Savinjskim Alpam in tako pripada alpidskemu gorotvornemu gubanju. Na podlagi Osnovne geološke karte 1:100.000 na območju prevladujeta apnenec in dolomit mezozojske starosti iz srednje in zgornje triade. Lastnost zgradbe razpokanih apnencev je kavernoznost (širše in manjše razpoke/votlinice), ki omogoča pronicanje vode v podtalje in s tem njeno kemično delovanje (korodiranje karbonatne matične podlage) ter posledično razvoj visokogorskega Krasa. Zaradi kraškega površja so na zahodnem pobočju Kržišča nastale manjše vrtače, ki so zaglinjene in spremenjene v mlake (na planini Jezerca). Na severozahodnem delu, nad kanjonom Kokre, se pojavljajo melišča in grušč. Pri planini Jezerca in na posameznih odsekih po smučišču se menjavajo 50 do 400 m debele plasti apnenca, skrilavca, laporno-glinastega skrilavca, glinovca in laporja. Na južnem delu naselij se pojavljajo plasti glinastega skrilavca in drobnika, ki so se pelagično razvile. Za pelagične plasti so značilne različne kamnine, ki se hitro menjavajo.

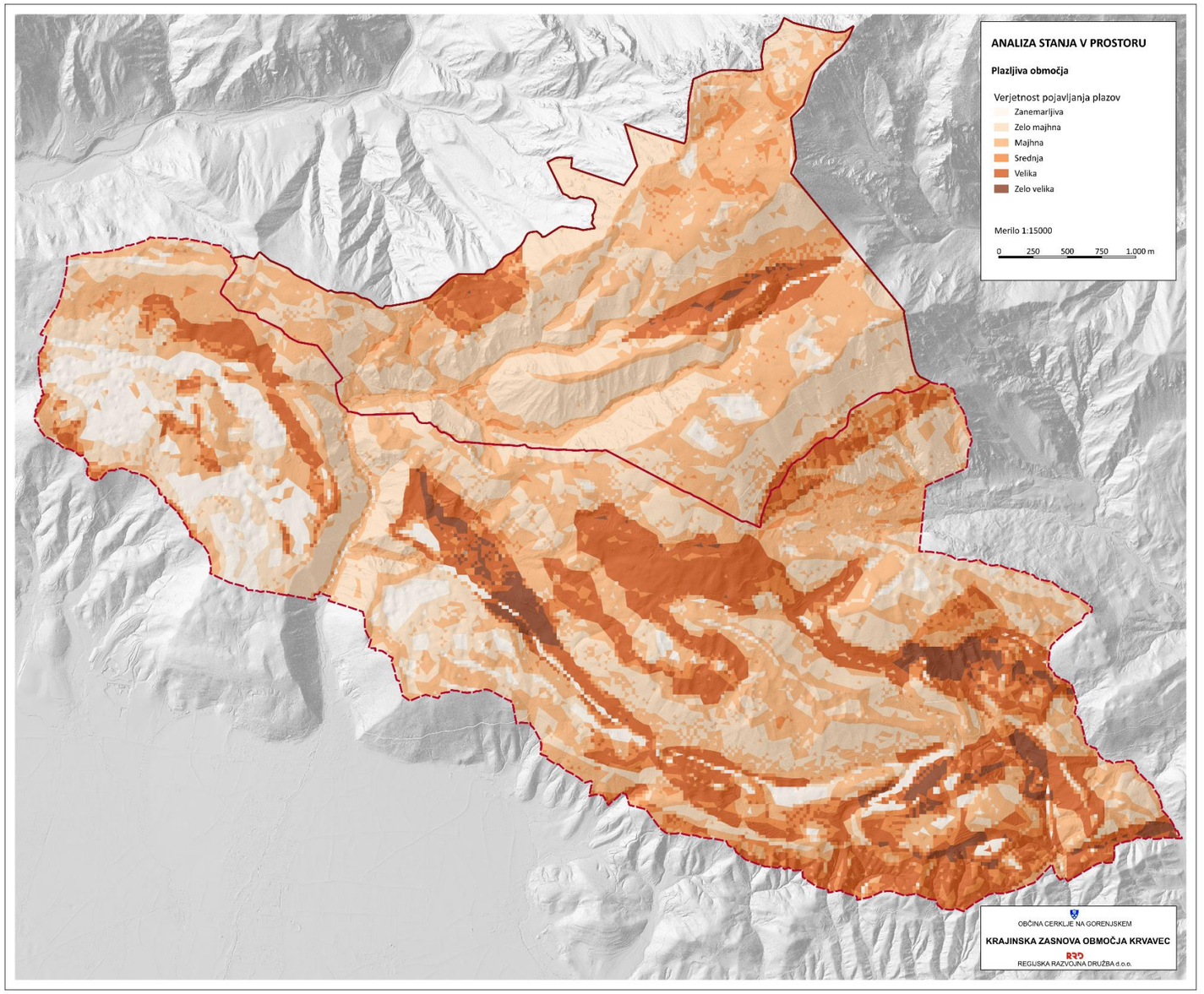
Nakloni

Naklon pogojuje razčlenjenost reliefa in ima velik pomen pri rabi. Območje Krajinske zasnove je relativno strmo. Prevladujejo nakloni med 10 in 30°. Največ območij z naklonom do 10° se nahaja na uravnani terasi v južnem delu krajinske zasnove, kjer je tudi največ naselij. Do naklona 12° oziroma 20° sta možna moderno kmetijstvo in poselitev, manjši nakloni se nahajajo nad mejo strnjenega gozda, nekako nad 1400 m, na območju planinskih pašnikov in smučišč. Strmejših pobočij z nakloni nad 30° oziroma nad 35° je manj, nahajajo na južni strani vrha Krvavec in Kržišča ter na območjih erozijskih grap in hudournikov. Trase predvidenih smučišč v največji možni meri sledijo črtam najmanjših naklonov, ki praviloma potekajo po slemenih. Kjer so slemena oziroma pobočja prestrma, proge potekajo prečno na linijo najmanjšega naklona, in sicer v obliki zoženih usekov. S sledenjem črtam najmanjših naklonov in z izogibanjem dolinam ter grapam se minimalizirajo negativni vplivi erozije.

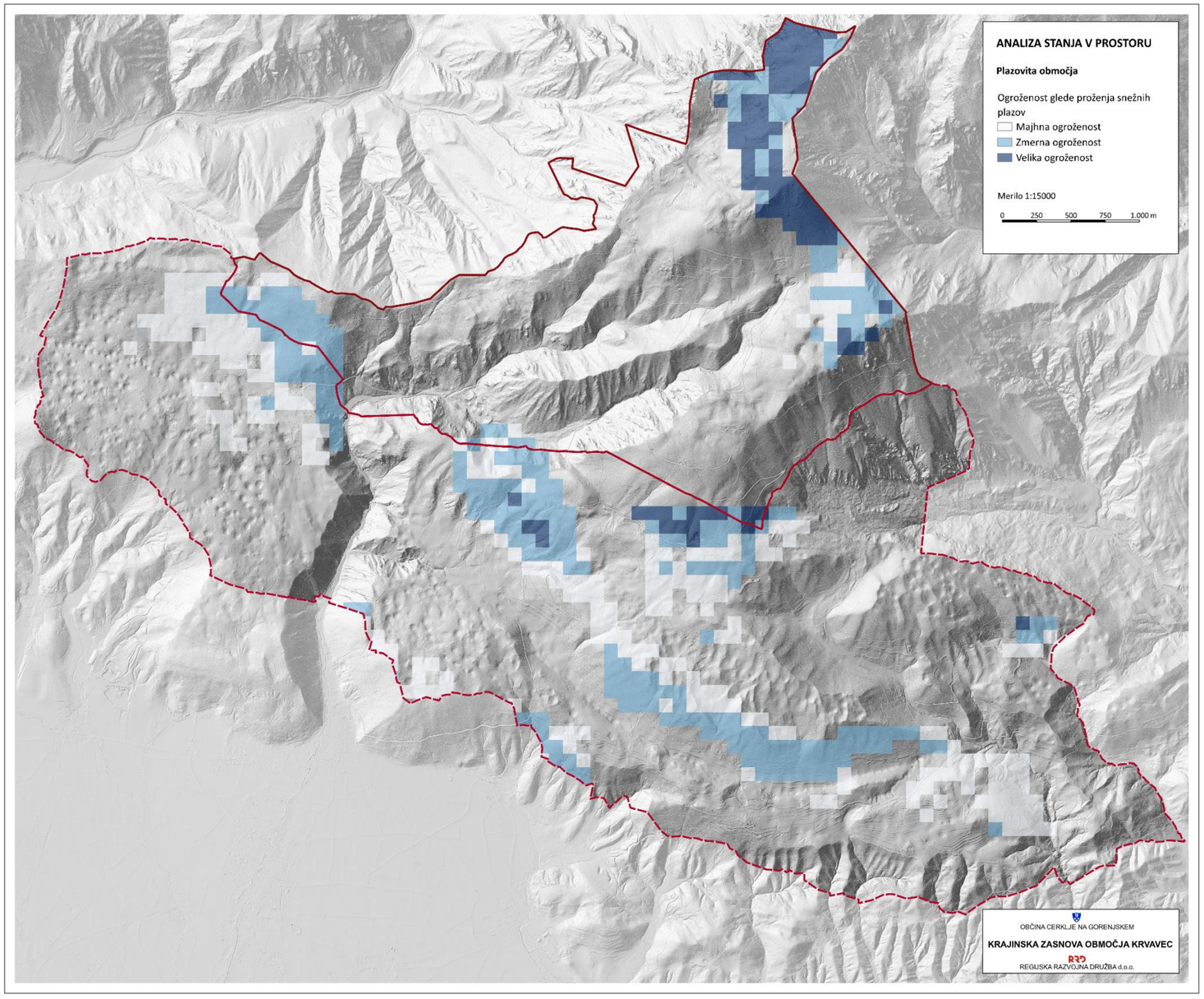
3.4. Plazljiva območja

Za plazljivo območje se določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na območju prevladuje majhna in srednja verjetnost pojavljanja plazov. Na treh območjih na jugu območja je verjetnost pojavljanja celo zelo velika. Zanemarljiva verjetnost pojavljanja plazov je na zahodnem območju, kjer je relief najbolj uravnan.

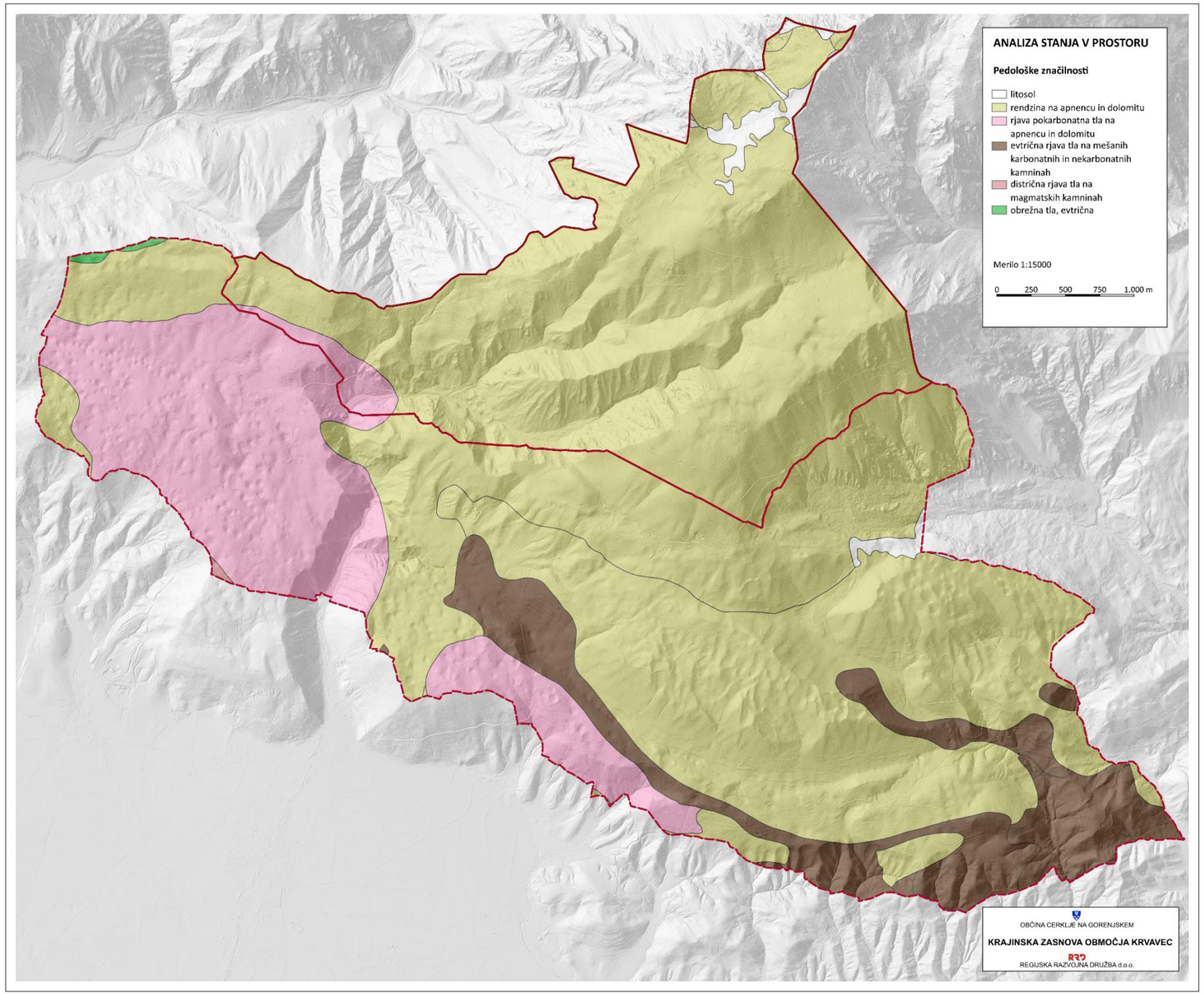
3.5. Plazovita območja

Za plazovito območje se določijo zemljišča, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstaja velika verjetnost, da se pojavijo. Navkljub temu, da je območje reliefno razčlenjeno in sega do višjih nadmorskih višin, ter ima prevladujočo južno ekspozicijo, večino območja ni ogroženo s proženjem snežnih plazov, z izjemo dveh sklenjenih območjih, kjer se pojavlja velika ogroženost proženja snežnih plazov.

3.6. Pedološke značilnosti

Sredogorje Kamniško – Savinjskih Alp je v veliki meri prekrito z mezozojskimi karbonati, med katerimi prevladujeta matični kamnini apnenec in dolomit. Geološka podlaga in relief sta najpomembnejša dejavnika za nastanek prsti na Krvavcu. Na najbolj strmih predelih se pojavljajo mlade, nerazvite prsti – kamnišča ali litosol. Prisojna, strma skalnata pobočja so prekrita predvsem z rendzinami, ki so plitve in imajo samo en temen humusni horizont. Na njih uspevajo gozdovi z varovalno vlogo. Na položnejših, osojnih legah (okolica Štefanje Gore) prevladujejo rjava pokarbonatna tla na apnencu in dolomitu, ki so grobo skeletna, ilovnata in v zgornji plasti peščena. Tla so večinoma plitka, saj se zaradi ekstremnih razmer na višjih nadmorskih višinah ne formirajo tako hitro, zato so tudi bolj dovzetna za erozijo. Pred erozijo strma gorska pobočja najbolje varuje vegetacijska odeja. Karbonatna podlaga je rodovitna in zelo pestra z rastlinskimi vrstami. Na jugovzhodnem delu območja krajinske zasnove (okolica Stiške vasi) se pojavljajo evtrična rjava tla na mešanih karbonatnih in nekarbonatnih kamninah. Na robovih območja se pojavljata še distrična rjava tla na magmatskih kamninah in evtrična obrežna tla, vendar sta zanemarljivih vrednosti.

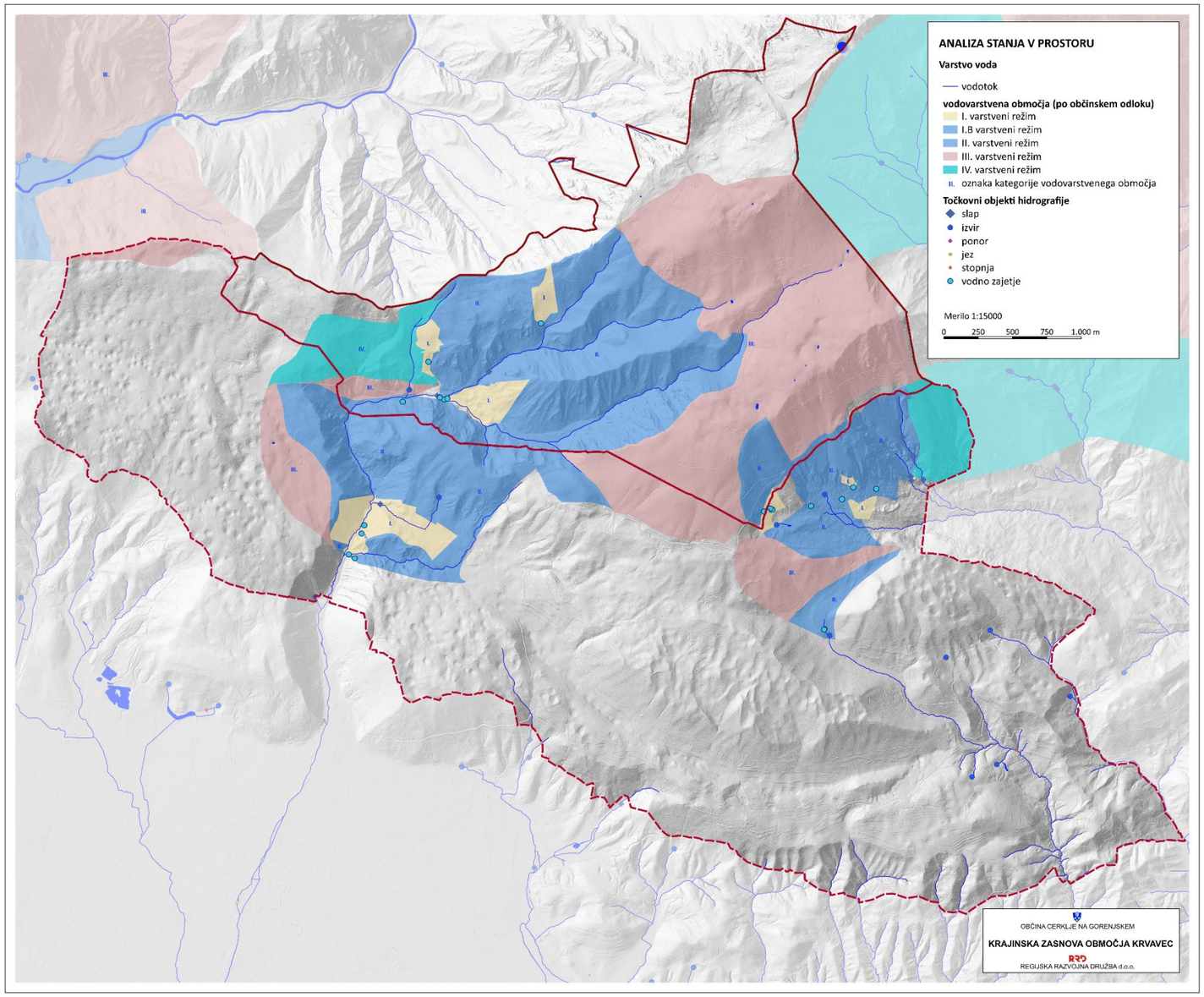

3.7. Varstvo voda in erozija

Zaradi apnenčaste in dolomitne geološke zgradbe večina padavinskih voda hitro ponikne v zakraselem in gruščnatem svetu, zato so pobočja večinoma brez vode. Ta se na površju pojavi šele ob geoloških prelomih na stiku vododržne in nevododržne kamnine, na primer potok Bistričica, ki izvira na južnem pobočju pod Kržiščem ter potok Reka, ki izvira na dnu Brezovškega grabna. Voda se pojavlja še v obliki mlak, v katerih gladina odvisno od letnega časa niha, in sicer na Planini Jezerca, na zahodnem pobočju Kržišča ter ob Domu na Krvavcu. Na severnem delu območja so prisotna manjša vodna telesa za napajanje živine in akumulacijsko jezero za umetno zasneževanje.

Brezovški graben in Lukenjski graben sta povirna kraka vodotoka Reke. Lukenjski graben izvira na Kriški planini, Brezovški graben pa pod zgornjo postajo Krvavec, v zahodnih pobočjih Krvavca. Srednji graben izvira med omenjenima potokoma in se dolvodno izlije v Brezovški graben. Brezovški graben in Lukenjski graben se nato na višini 670 m združita v Reko. Le ta teče v ozki soteski, ki si jo je vrezala v zgornjetriasnih apnencih. Približno na višini 475 m se soteska postopno razširi, na višini cca. 430 m se prične ravninski del Cerkljanskega polja. Reka od sotočja do izliva na Cerkljansko polje premaga 240 m višinske razlike na cca. 3100 m dolžinske razdalje. Povprečni vzdolžni padec struge tako znaša cca. 8 %. Reka nato teče proti jugu po polju skozi naselja Cerklje na Gorenjskem in Zgornji ter Spodnji Brnik.

Vodovarstvena območja so območja, ki varujejo pitno vodo za prebivalce občin ter z omejevanjem gradenj in dejavnosti na teh območjih zmanjšujejo možnosti za poslabšanje kakovosti pitne vode in zagotavljajo ustrezno količino vode. Varstvo vodnih virov je najpomembnejša naloga v okviru varstva, razvoja in urejanja območja Krajinske zasnove Krvavec. Pod Krvavcem so zajeti regionalni in lokalni vodni viri, ki so zavarovani z Odlokom o zavarovanju vodnih virov pod Krvavcem. Večina z odloki določenih varstvenih območij (najožji, ožji in širši varstveni pas) leži v območju krajinske zasnove. Vodni viri pod Krvavcem oskrbujejo prebivalce občin Cerklje, Komenda, Šenčur, Mengeš in Vodice.

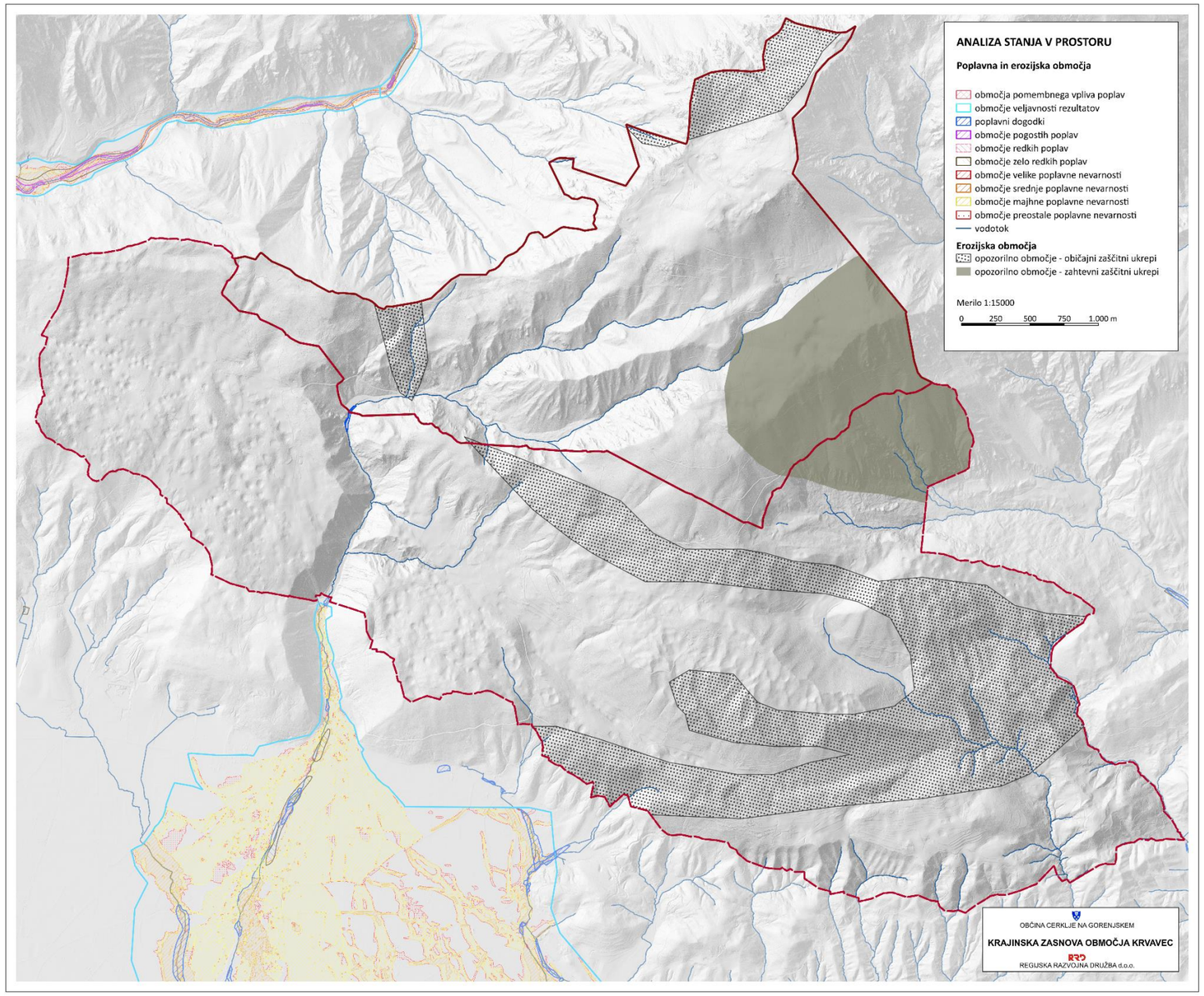

POPLAVNA IN EROZIJSKA OBMOČJA

Za poplavno območje se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na območju krajinske zasnove ni poplavnih območij, prav tako ni območij z razredi poplavne nevarnosti.

Opozorilna karta erozije je karta, ki opozarja na erozijske razmere na določene območju. Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske ali bočne erozije vode. To so zemljišča, ki so: izvori plavin (erozijska žarišča), pod vplivi hudournih voda (povirja) ali so sestavljena iz kamnin, podvrženih preperevanju. V odvisnosti od stopnje ogroženosti so na erozijskih območjih predvideni strogo varovanje, zahtevni zaščitni ukrepi ali običajni zaščitni ukrepi.

Na severu in jugovzhodu krajinske zasnove se nahajajo erozijska območja, kjer se upoštevajo običajni zaščitni ukrepi (predstavlja 18% območja). Erozijsko območje, kjer veljajo zahtevni zaščitni ukrepi se nahaja na vzhodu krajinske zasnove (8% območja).

3.8. Ohranjanje narave

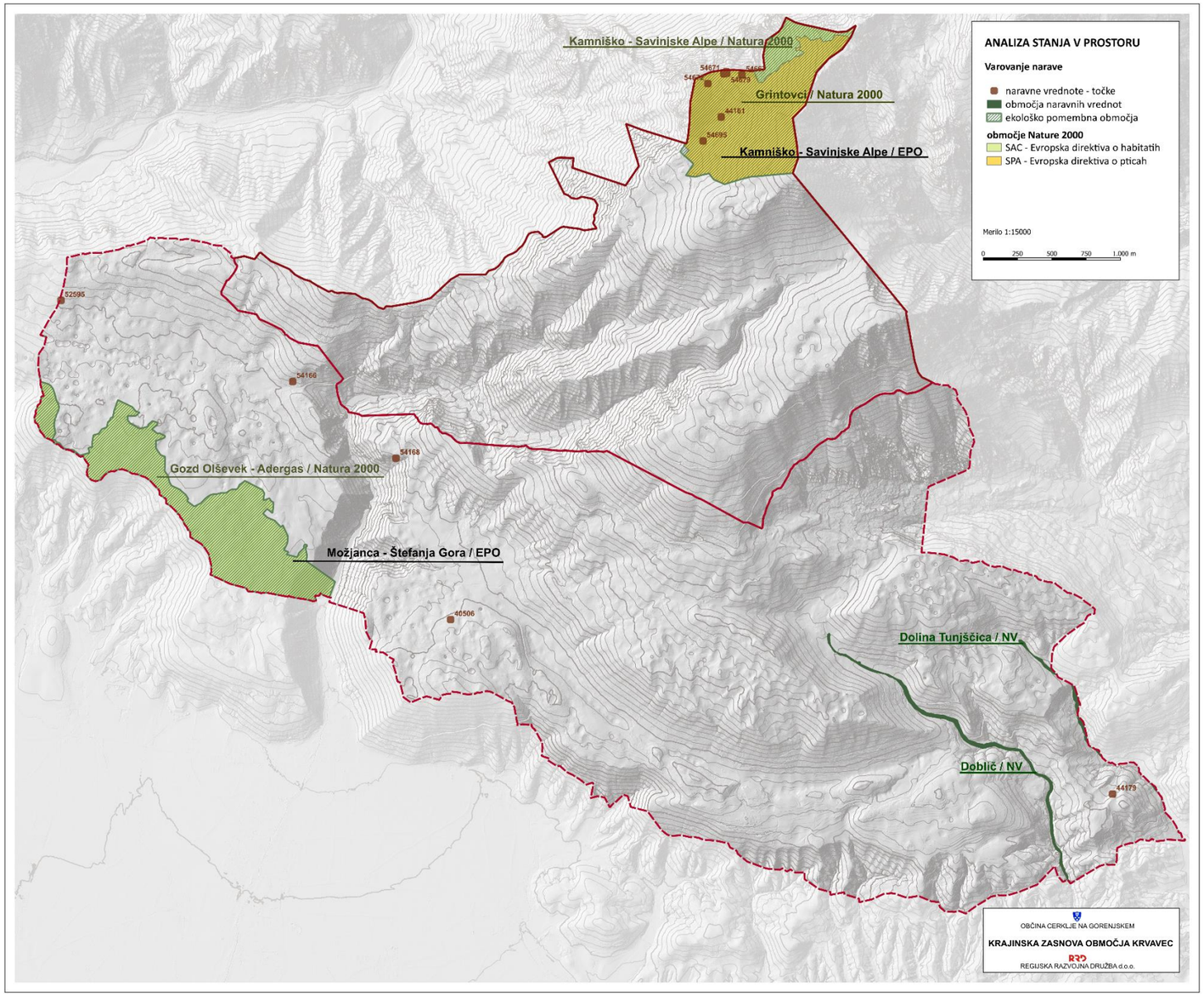
Ohranjanje narave temelji na varstvu naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti. S sistemom varstva naravnih vrednot se zagotavljajo pogoji za ohranitev lastnosti naravnih vrednot oziroma naravnih procesov, ki te lastnosti vzpostavljajo oziroma ohranjajo, ter pogoji za njihovo ponovno vzpostavitev.

Režimi varstva narave so: ekološko pomembna območja, naravne vrednote, zavarovana območja in območja Natura 2000. Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti. Naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije. Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Posebna varstvena območja (območja Natura 2000) so ekološko pomembna območja, ki so na ozemlju EU pomembna za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov.

Območje Krvavca se uvršča med ekološko pomembna območja. Je del ohranitvenega območja Kamniško - Savinjske Alpe, del posebnega območje varstva Kamniško - Savinjskih Alp in vzhodnih Karavank. Območje je del varstvenega omrežja Natura 2000, zaradi prisotnosti desetih kvalificiranih vrst ptic in šestih kvalificiranih habitatnih tipov. Območje varovanja je nastalo zaradi velikega števila ogroženih, zavarovanih ali kako drugače pomembnih rastlinskih in živalskih vrst, ki jim območje Krvavca predstavlja življenjski prostor.

Zaradi velike pokrajinske pestrosti sta severni del Krvavca (Veliki Zvoh in vrh Krvavca) in južni del naselja Štefanja Gora zavarovana z Naturo 2000. Zavarovani del obsega 169,05 ha oziroma predstavlja 6,6 odstotkov celotnega območja. Severni del območja spada v območje Grintovci, ki je določeno po Direktivi o ptičah (SPA), preostali zavarovani del je določen po Direktivi o habitatih (SAC) in se uvršča v Natura območje gozd Olševek–Adergas ter še manjši skrajni severni del Krvavca spada v Natura območje Kamniško-Savinjske Alpe (ZRSVN, 2021). Grintovci so opredeljeni kot mednarodno pomembno območje za ptice (IBA).

Na preučevanjem območju se nahaja 11 točk naravnih vrednot – jame. Gre predvsem za brezna, jame s snegom in jame z breznom in etažami.

3.9. Varstvo gozdov

Gozd je po Zakonu o gozdovih zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem v obliki sestoja ali drugim gozdnim rastjem, ki zagotavlja katero koli funkcijo gozda. Gozd po tem zakonu so tudi vsa zemljišča v zaraščanju, ki so kot gozd določena v prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta.

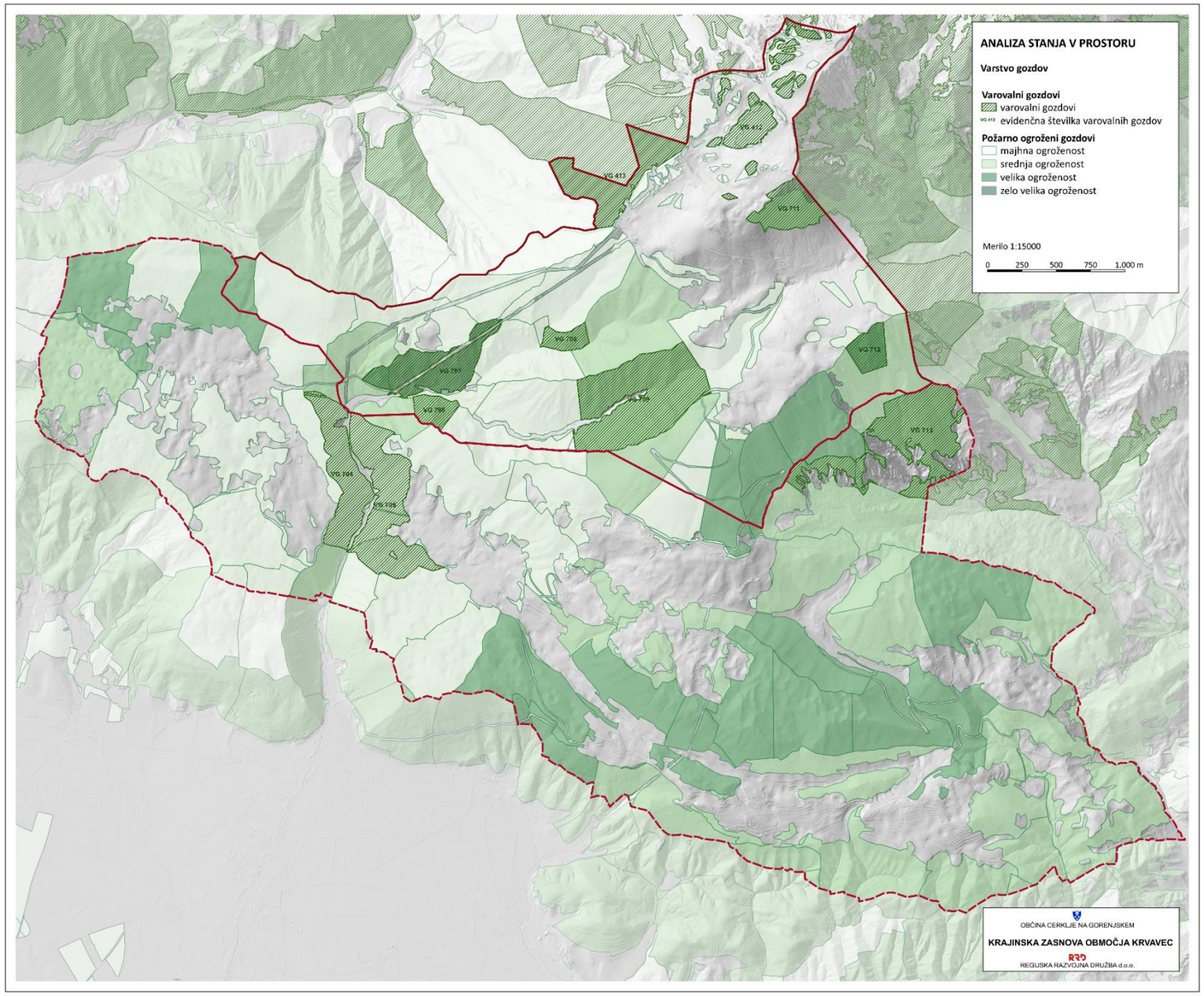
Režimi varstva gozdov so: varovalni gozdovi, požarno ogroženi gozdovi in gozdni rezervati.

Skoraj 70 odstotkov območja predstavlja gozdne površine. Na preučevanem območju se nahajajo varovalni gozdovi in požarno ogroženi gozdovi, gozdnih rezervatov ni. Varovalni gozdovi na preučevanem območju obsegajo 223,74 ha površine, kar predstavlja 8,72 odstotkov celotnega območja. Varovalni gozdovi so gozdovi, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenaglo odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije.

V območju krajinske zasnove prevladuje gozdnata krajina z gozdno vegetacijo alpskega fitogeografskega območja, ki ima pomembno vlogo za ekološko ravnovesje. Gozdovi se pojavljajo na prepadnih stenah na zahodni, severno-zahodni in zahodni strani Njivic, na pobočjih nad Kriško planino, na pobočju Kržišč oziroma severovzhodno od planine Jezerca in jugozahodno od planine Jezerca.

Kamniško-Savinjske Alpe so med najbolj gozdnatimi pokrajinami v Sloveniji. Naravno prevladujoči drevesni vrsti sta bukev in jelka. Danes na Krvavcu prevladujeta smreka in macesen, ki tvorita nadomestni gozd (mlajša sukcesijska stopnja). Naravna gozdna meja sega od 1550-1650 m nadmorske višine, na Krvavcu pa je umetno znižana zaradi paše.

Na območju Krajinske zasnove Krvavec zaradi neustreznih rastišč ni mnogo gozdnogospodarsko pomembnih gozdov. Domala vsi gozdovi vključno z ruševjem imajo izrazito varovalno, hidrološko, higiensko-zdravstveno, klimatsko in krajinsko estetsko funkcijo. Pri varovalnih gozdovih gre torej za gozdove, ki zaradi ekstremnejših rastiščnih razmer gospodarsko niso zanimivi, saj imajo praviloma nizke lesne zaloge, drevje slabše kakovosti, zaradi težkega dostopa pa so tudi veliki stroški izkoriščanja. Del teh gozdov predstavljajo tudi zaraščajoče površine, ki so prekrile nekdanje pašnike, ter sestoji ruševja. V manjši meri se gozdovi uporabljajo za proizvodnjo lesa (samo za lastne potrebe kmetij).

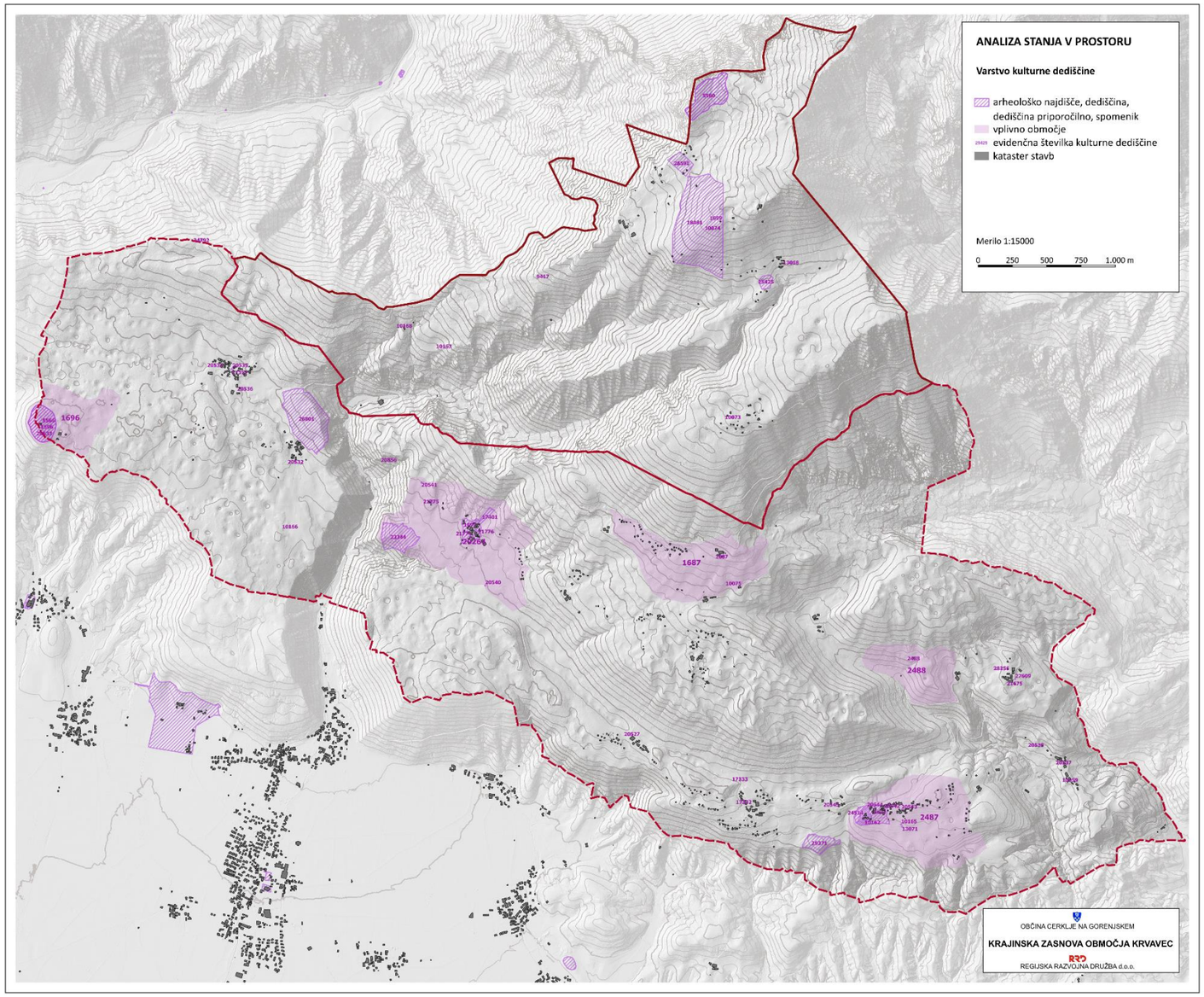
3.10. Kulturna dediščina

Kulturna dediščina so po Zakonu o varstvu kulturne dediščine območja in kompleksi, grajeni in drugače oblikovani objekti, predmeti ali skupine predmetov oziroma ohranjena materializirana dela kot rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru, katerih varstvo je zaradi njihovega zgodovinskega, kulturnega in civilizacijskega pomena v javnem interesu.

Režimi varstva kulturne dediščine so: območje kulturnega spomenika, vplivno območje kulturnega spomenika, območje kulturne dediščine iz strokovnih zasnov, vplivno območje dediščine, registrirano arheološko najdišče, območje kulturne dediščine, ki ni v strokovnih zasnovah.

Kulturni spomenik je kulturna dediščina, ki je zaradi svojega izjemnega pomena za državo ali posebnega pomena za pokrajino ali občino z aktom o razglasitvi razglašena za kulturni spomenik. Zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti spomenika se z aktom o razglasitvi za kulturni spomenik lahko določi tudi vplivno območje tega spomenika. Kulturna dediščina iz strokovnih zasnov je dediščina, vključena v strokovne zasnove varstva, ki jih je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije na podlagi prej veljavnega Zakona o varstvu kulturne dediščine. Registrirano arheološko najdišče je strokovno identificiran in registriran originalni kraj deponiranja in odkrivanja arheoloških ostalin.

Na območju krajinske zasnove se nahaja devet arheoloških najdišč, 50 dediščin, ena dediščina priporočilno, dva spomenika in pet vplivnih območij. Nekaj najpomembnejših elementov kulturne dediščine na Krvavcu je naštetih in opisanih spodaj.

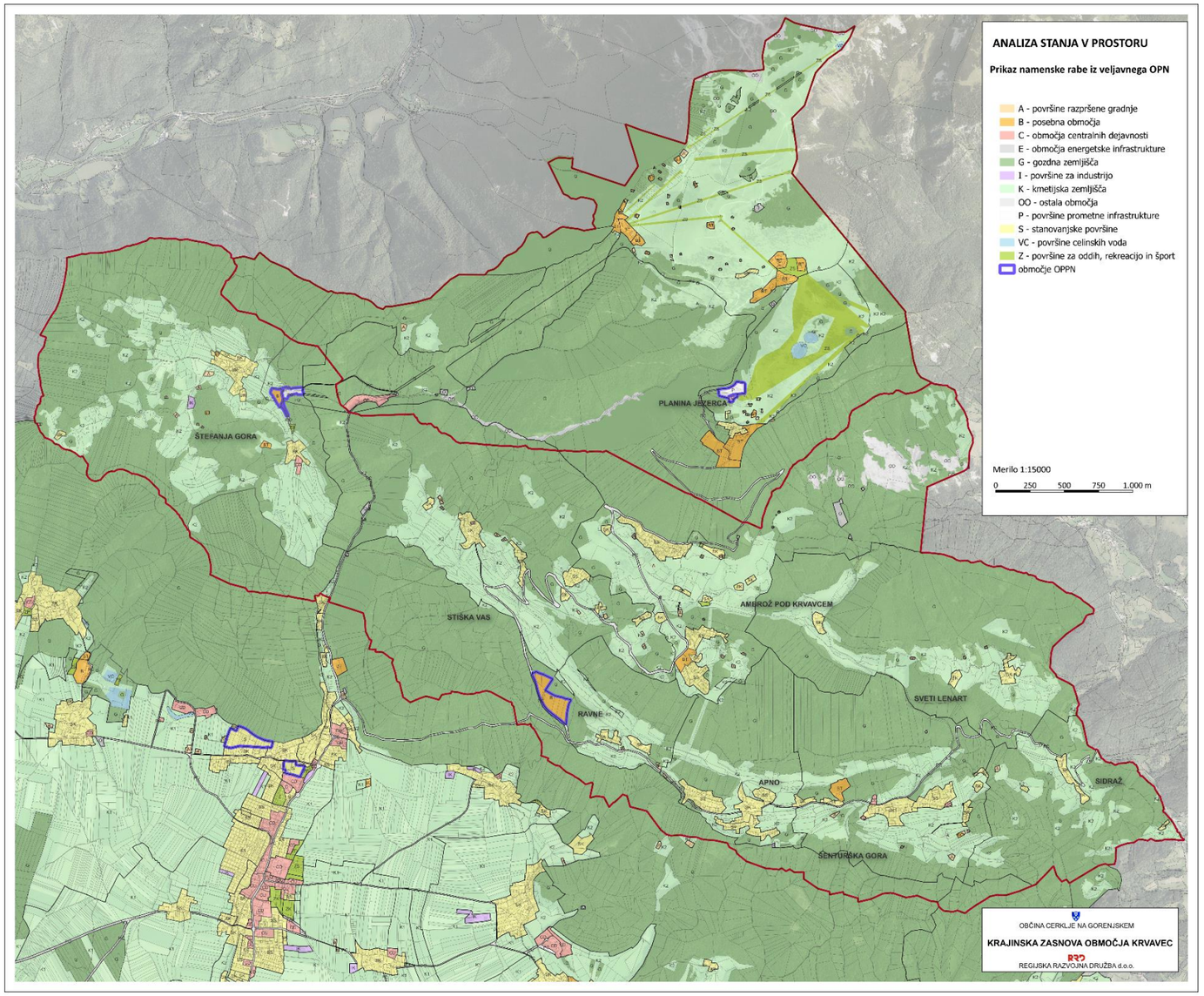
Ime in pravni režim kulturne dediščine	Evidenčna številka	Opis kulturne dediščine
Arheološko najdišče Štefanja Gora – Gradišče nad Spodnjo Štefanjo vasjo	26801	Umetno izravnan vrh grebena, ki ga na treh straneh obdaja nasip oziroma kamnito obzidje, na vzhodu pa je omejen s strmim pobočjem. Naključne keramične najdbe potrjujejo prazgodovinsko poselitev.
Arheološko najdišče ob cerkvi sv. Urha	24514	Sledovi prazgodovinske poselitve; antropogene terase in posamične najdbe.
Arheološko najdišče Naselbina na Kriški planini	25425	Gre za prazgodovinsko naselbino (sledovi umetne izravnave terena). Najdeni so bili odlomki (domnevno bronastodobne) keramike in odbitki ter jedra iz tufa in kamene strele.
Arheološko najdišče Območje Dom na Krvavcu	18481	Na jugozahodnem pobočju pod domom na Krvavcu je bila odkrita zgodnjesrednjeveška plast, ki jo definirajo številne keramične najdbe.
Arheološko najdišče Območje Gospinca	28590	Območje obsega naravne terase nad strmim zahodnim robom Krvavca. Gre za potencialno prazgodovinsko naselbino.
Arheološko najdišče Gradišče v Stiški vasi	23344	Sledovi neolitske poselitve; antropogene terase in vrh manjše, delno utrjene vzpetine.
Arheološko najdišče Straža	29371	Sledovi poznorimskodobne poselitve; umetno preoblikovano pobočje.
Vplivno območje Cerkev sv. Štefana	01696	Baročna enoladijska arhitektura iz 1805, sezidana na mestu srednjeveške predhodnice, omenjene v 12. stol. Baročni zvonik in cerkveno obzidje s portalom. Opremljena z dvema zlatima stranskima oltarjema iz 17. stoletja in glavnim oltarjem s konca 18. stoletja.
Vplivno območje Cerkev sv. Ambroža	01687	V osnovi srednjeveška, v letih 1881 – 1894 obnovljena cerkev. Leta 1992 je drsenja terena močno razpokal prezbiterij. Opremljena je z zlatim renesančnim in baročnim oltarjem.
Vplivno območje Cerkev sv. Lenarta	02488	V osnovi gotska arhitektura, prvič omenjena 1499, baročno prezidana leta 1747. Je enoladijska, banjasto obokana s poligonalnim prezbiterijem. Opremljena z baročno opremo, glavni oltar je iz leta 1778.
Vplivno območje Cerkev sv. Urha	02487	V osnovi srednjeveška cerkev je bila 1764 prezidana. Samostojni zvonik stoji pred vzhodnim pročeljem, prezbiterij na zahodu.
Spomenik Naselbina okoli cerkve sv. Štefana	05566	Gre za osamelec nad planoto, zahodno od vasi Štefanja Gora. Na severnem, južnem in vzhodnem pobočju hriba so antropogene naselbinske terase. Naključne najdbe govore za prazgodovinsko in poznoantično poselitev. Datacija: neolitik ter 5.- 6. stoletje.
Spomenik Krvavec – Gradišče	05560	Gradišče leži na zahodnem pobočju Krvavca, nad prepadnimi stenami nad dolino Kokre. Prostor z ledinskim imenom Gradišče je od okolice ločen s slabo ohranjenim kamnitim nasipom
Dediščina Šenturška Gora – Vaško jedro	09421	Gručasto jedro razložene vasi z zidanimi nadstropnimi stanovanjskimi in gospodarskimi stavbami in znamenji, oblikovano na izstopajočem grebenu, ki ga zaključujejo župnišče, cerkev in pokopališče. Kraj se prvič omenja 1368.
Dediščina Kapela Marije Snežne na Krvavcu	01699	Kapela stoji na Krvavcu, na ploščadi s kamnitim obzidjem severozahodno nad Domom na Krvavcu. Iz klesancev zgrajena po načrtih J. Plečnika iz leta 1926 s položno dvokapnico, ki pokriva udi vhodno lopo s tremi predrtimi podpornimi zidovi, v srednjem je zvončnica. Stavbno pohištvo s kovanimi detajli, v notranjosti stojijo štirje baročni kipi.

3.11. Namenska raba prostora

Občinski prostorski načrt je temeljni prostorski akt občine, ki opredeljuje poseganje v prostor.

Namenska raba na območju krajinske zasnove pretežno vključuje značilne rabe krajine. Prevladujejo gozdovi, kmetijska zemljišča so opredeljena predvsem kot območja pašnikov ter v manjšem obsegu njive, travniki in sadovnjaki, ki se večinoma nahajajo v pasu ob naseljih.

Na območju žičniškega centra Krvavec se raba gozdov in kmetijskih zemljišč prilagaja osnovni turistični oziroma športnorekreacijski dejavnosti.

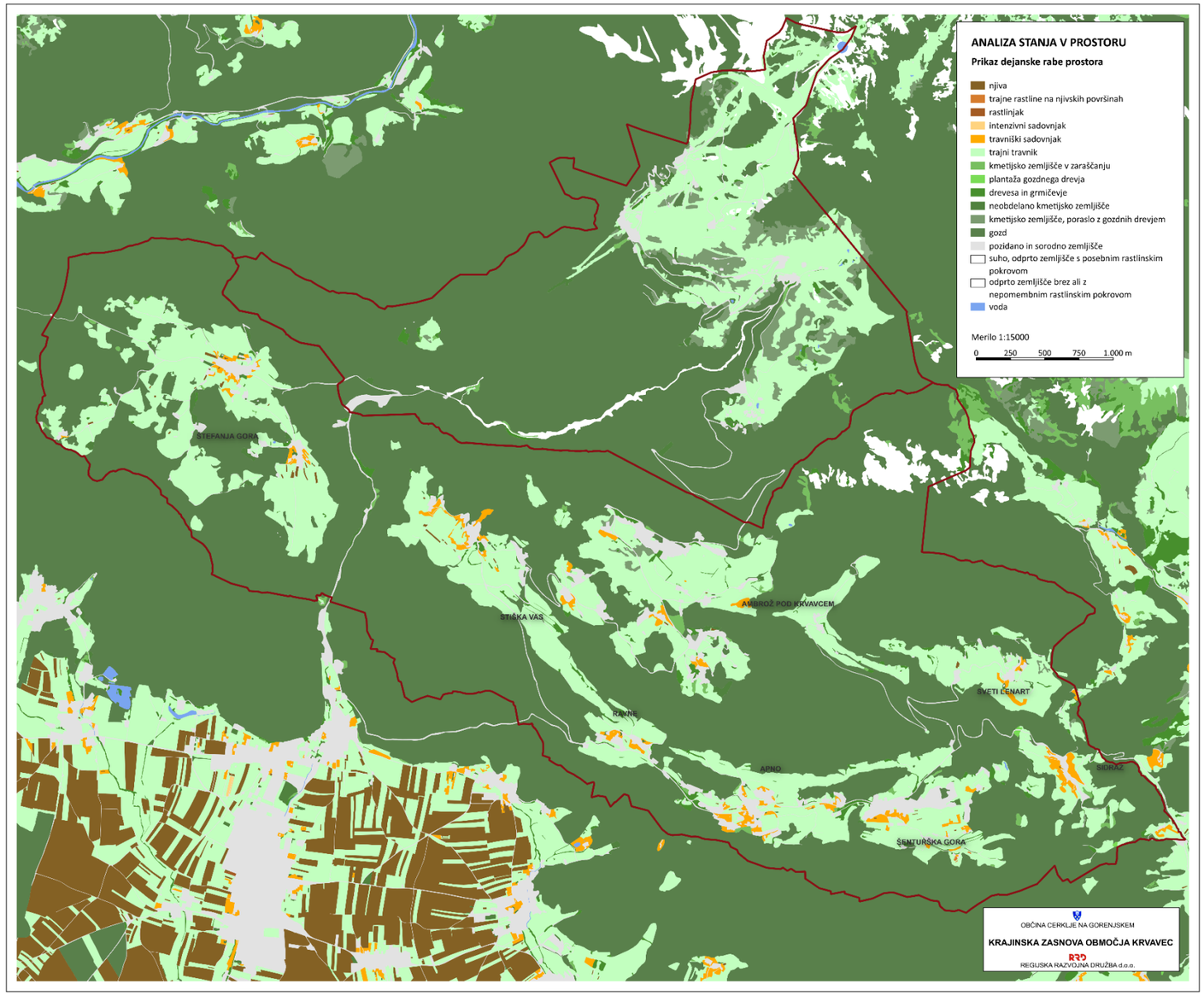

3.12. Dejanska raba prostora

Gre za tipološko delitev vrste rabe glede na stanje dejanske rabe ob zajemu in ločuje kategorije rabe, kot so pozidana in sorodna zemljišča, kmetijska zemljišča, gozdovi, vode ipd. Dejanska raba zemljišč je določena s fizičnimi elementi zemeljskega površja, ki so posledica naravnih dejavnikov ali človekove dejavnosti (uporabe) in jih je možno določiti z metodami fotogrametrije, daljinskega zaznavanja, terenske interpretacije ali s pomočjo podatkov iz drugih digitalnih evidenc o fizičnih lastnosti prostora. Dejanska raba prostora je neodvisna od predpisov s področja upravnega prava, ki določajo način pridobivanja in uživanja lastninske pravice. Dejanska raba zemljišča se evidentira na podlagi predpisov, ki urejajo vsebino in način vodenja podatkov o dejanski rabi prostora. Evidenca dejanske rabe je v pristojnosti Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Območje Krajinske zasnove Krvavec je pretežno gozdnata pokrajina z 70 odstotnim deležem gozda in kmetijskih zemljišč v zaraščanju. Z 22 % površine sledi kategorija travnikov in pašnikov. Ti se nahajajo v dveh ločenih območjih, in sicer na uravnani terasi okoli naselij ter na območju smučišč. Pozidanih površin je 4 %, ostalo pa predstavljajo njive oziroma vrtovi, ekstenzivni sadovnjaki, zemljišča s posebnim oziroma nepomembnim rastlinskim pokrovom ter vodne površine.

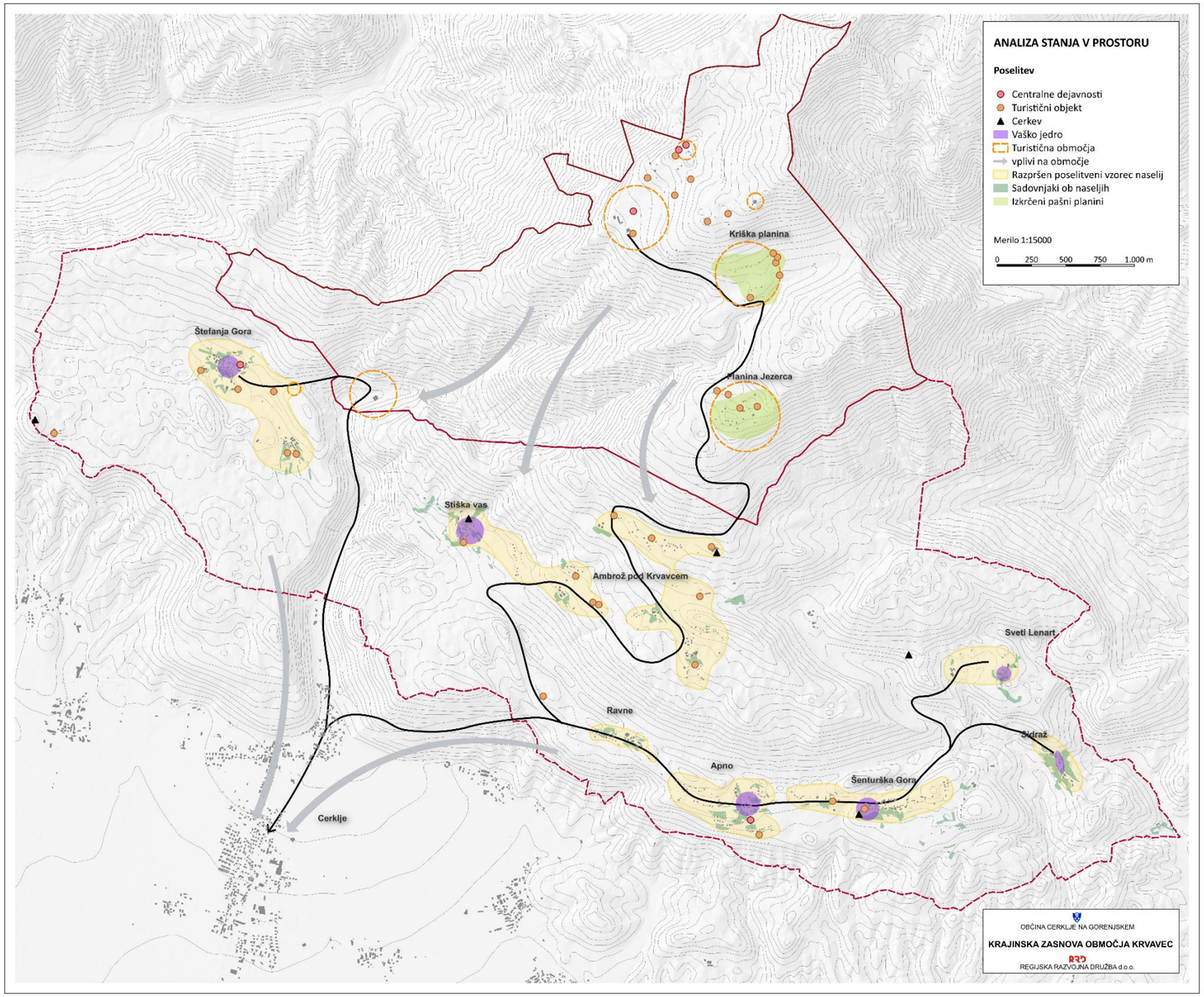
Že prej omenjene pašnike bi lahko opredelili kot gorske pašnike, ki so nastali s krčenjem gozda na gozdni meji. To krčevino so imenovali planina, za katero je značilna gospodarska prisotnost človeka kot pastirja goveje živine in konj. Na obravnavanem območju Krvavca paseta pašni skupnosti Jezerca in Kriška planina. Pašna skupnost Jezerca obsega južno pobočje Krvavca od zahoda Kokrških sten in vzhodnega začetka doline Korošice. Pašna skupnost Kriška planina obsega severno pobočje Krvavca; t.j. območje Kriške planine in planine Koren.

3.13. Poselitev

Na terasastem svetu in po pobočju Krvavca se je razvila poselitev z značilnimi strnjenimi vasmi in samotnimi domačijami, raztresenimi po pobočju. Večina naselij je razporejenih na južnih krvavških pobočjih na uravnavi v višini med 600 in 750 m. Ta naselja so Štefanja Gora, Stiška vas, Ravne, Apno, Šenturška Gora, Sveti Lenart in Sidraž. Le naselje Ambrož pod Krvavcem leži izven tega pasu. Naselja na območju Krvavca so majhna in zaradi višje lege odmaknjena od osrednjih prometnih povezav in zaposlitvenih središč. Vsa naselja so nastala iz starejših gručastih vaških jeder in še danes ohranjajo pretežno podeželski značaj. Glavni naselji sta Štefanja Gora in Šenturška Gora. Zlasti v večjih naseljih je zaznavna povečana intenziteta gradnje počitniških hiš (izstopa območje Ambroža pod Krvavcem). Vasi pod žičniškim delom Krvavca so v neposrednem vplivnem območju žičniškega središča, kjer se turistična ponudba intenzivno razvija in jih opredeljujemo kot območja zmernega razvoja poselitve. Naselja so relativno majhna in povsem neopremljena s centralnimi dejavnostmi. Medsebojno niso povezana, v dejavnostih se ne dopolnjujejo in tako ne predstavljajo neke zaokrožene funkcijske enote, temveč se glede oskrbnih in družbenih dejavnosti navezujejo na Cerklje ter druga večja središča v regiji. Prebivalci naselij so bili v preteklosti eksistenčno vezani na agrarno dejavnost, danes pa večji del aktivnega prebivalstva dela v okoliških centralnih naseljih (Cerklje, Kamnik, Kranj, Mengeš, Ljubljana). Kljub temu, da veliko ljudi hodi na delo v dolino, je za ta naselja značilno, da se je ohranil relativno velik delež prebivalstva, ki se ukvarja s kmetijstvom. Nekateri kmetje se ukvarjajo z dopolnilnimi dejavnostmi, kot je na primer kmečki turizem.

V vaških jedrih in zaselkih ter na območjih razpršene poselitve se ohranja obstoječi poselitveni vzorec. Na območju je še vedno močno prisotna tradicionalna kmetijska dejavnost. Poudarek je na ohranjanju primarnih dejavnosti, značilne poseljenosti območja in kulturne krajine. Vaška jedra in zaselke se razvija predvsem z nadomestno ali dopolnilno gradnjo v sklopu obstoječih gradbenih parcel ali, če ni drugih možnosti, ob njihovem robu. V naseljih in na območju kulturne krajine neposredno ob njih se ohranjajo travniški sadovnjaki, večja drevesa, ki predstavljajo prostorske dominante (v naseljih, ob znamenjih in sredi kmetijskih površin), živice (Šenturška Gora, Sv. Lenart, Ambrož pod Krvavcem, Stiška vas) ipd.

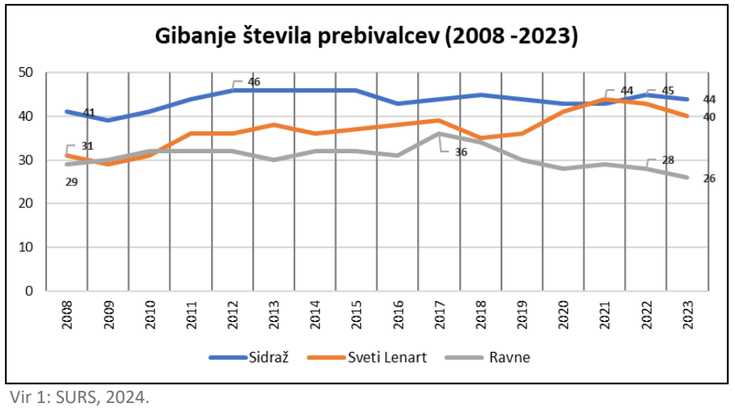
Ožje območje žičniškega centra predstavlja delno preoblikovano krajino pašnih planin kjer kmetijska raba zaenkrat dokaj uspešno sobiva s športnorekreacijskimi in turističnimi programi. Sočasnost rab je možna zaradi izrazito sezonskega značaja glavnine športnorekreacijskih dejavnosti. Načeloma so učinki celo pozitivni, saj se kmetijski objekti, ki bi bili v zimskem času sicer prazni, lahko uporabljajo za turistične namene.

Planini Jezerca in Kriška planina sta izkrčeni pašni planini, kjer se v manjši meri nahajajo pastirski objekti, v zadnjih nekaj desetletjih pa je bilo na območju zgrajenih mnogo počitniških hiš.

V obdobju med leti 2008 in 2023 se je število prebivalcev v vseh naseljih znotraj območja krajinske zasnove Krvavec, z izjemo naselja Ravne, število prebivalcev povečalo. Največji porast števila prebivalcev se je zgodil v naseljih Apno, Ambrož pod Krvavcem ter Šenturška Gora.

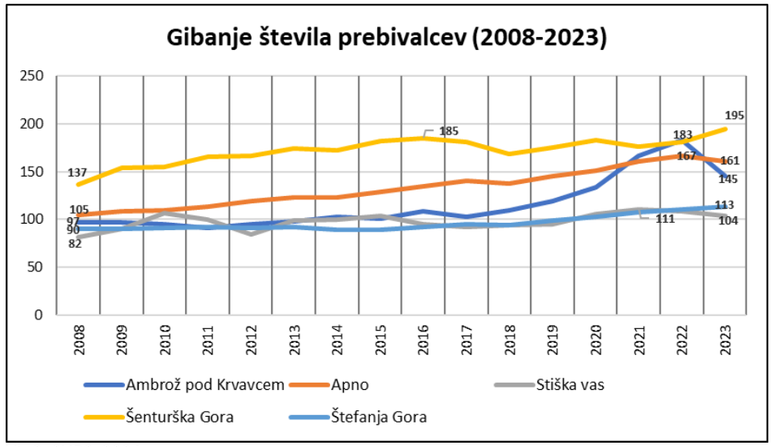
Na tangiranem območju je najpomembnejša gospodarska panoga turizem. V obdobju od leta 2008 do leta 2017 se je število prihodov turistov na letni ravni povečevalo. Leta 2020 je sledil izrazit padec, ki pa se je do leta 2023 ponovno povečal.

Graf 1: prikaz števila prebivalcev v obdobju od 2008 do 2023 v naseljih Sidraž, Sveti Lenart ter Ravne.

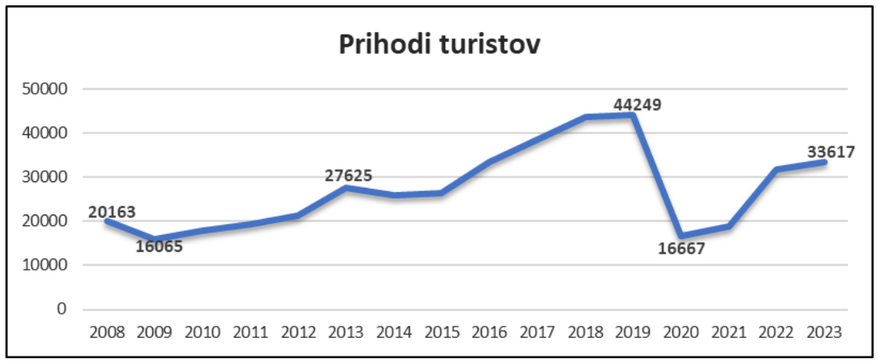
Vir 1: SURS, 2024.

Graf 2: prikaz števila prebivalcev v obdobju od 2008 do 2023 v naseljih Ambrož pred Krvavcem, Apno, Stiška vas, Šenturška Gora, Štefanja Gora.

Vir 2: SURS, 2024.

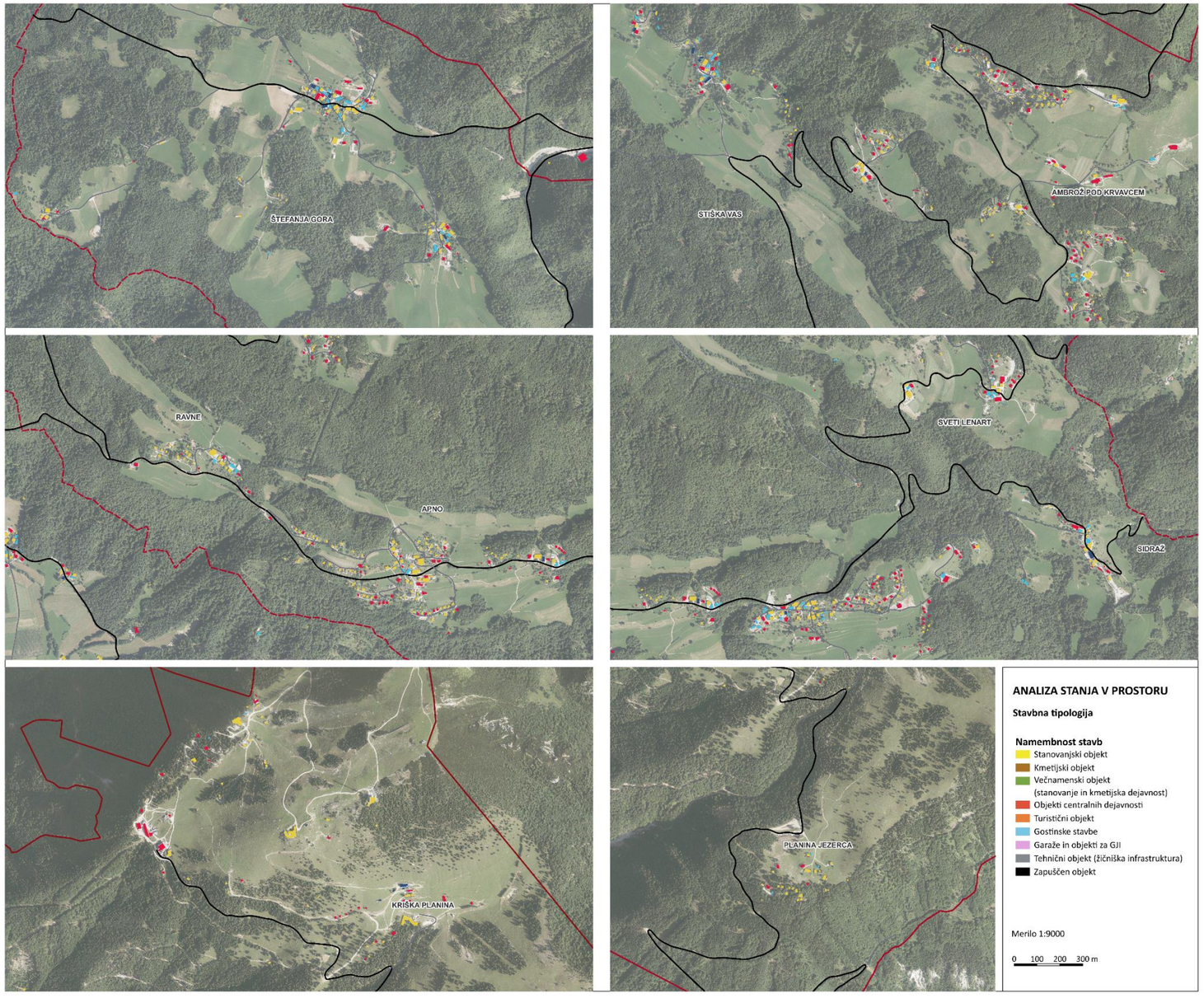
Graf 3: Število prihodov turistov v občino med leti 2008 in 2023

Vir 3: SURS, 2024.

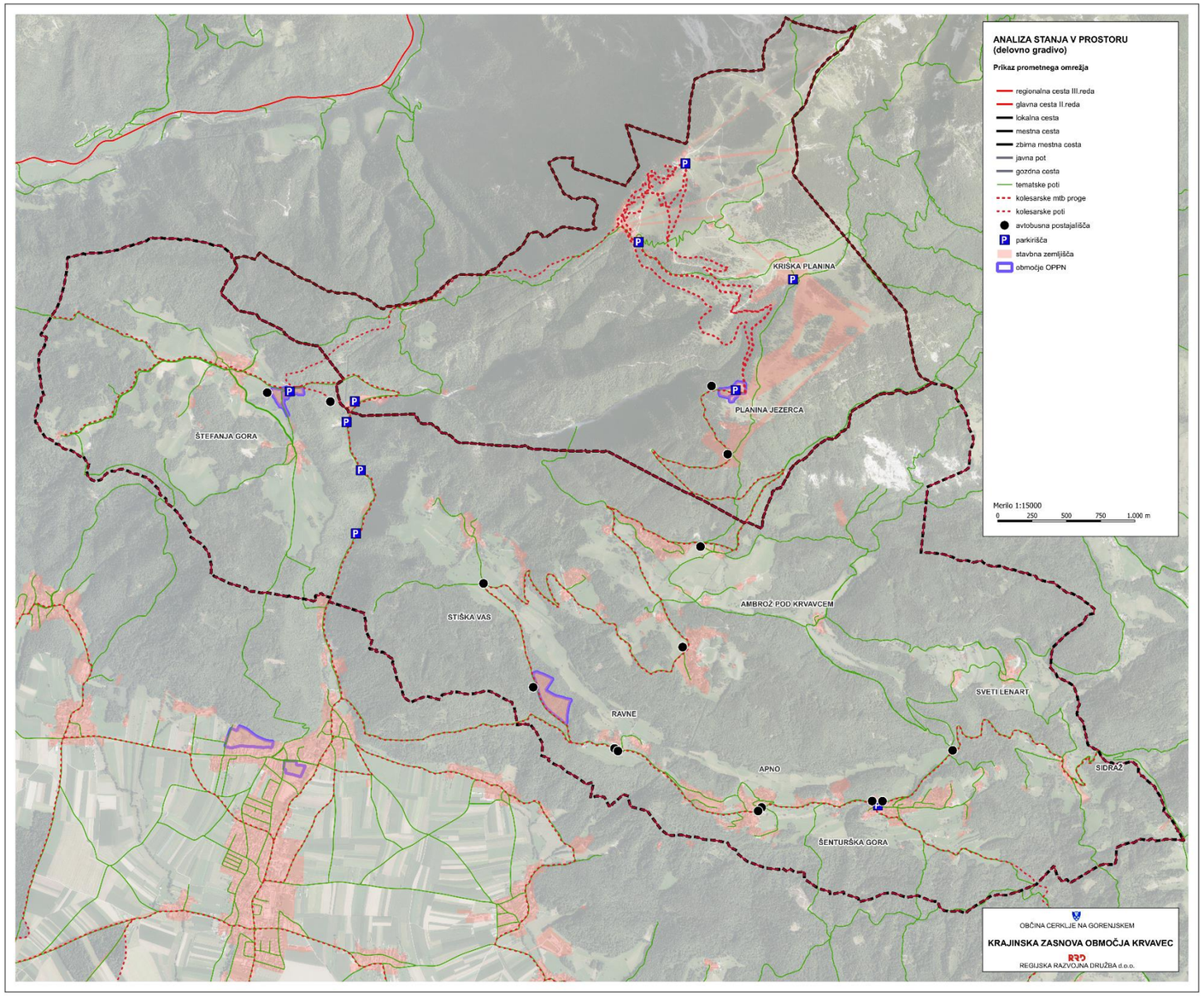
3.14. Stavbna tipologija

V vaseh pod Krvavcem prevladujejo enostanovanjski objekti, veliko je tudi kmetijskih objektov. V zadnjem obdobju se povečuje število turističnih objektov, predvsem apartmajev, medtem ko je samostojnih gostinskih objektov vse manj. Vse več objektov združuje gostinsko in turistično dejavnost. Objektov centralnih dejavnosti je malo, saj se vasi funkcijsko povezujejo z naseljem Cerklje. Na planini Jezerca in Kriški planini se je večina kmetijsko-planšarskih objektov preoblikovala v stanovanjske in turistične objekte. Na območju smučišča se nahajajo predvsem tehnični objekti žičniške infrastrukture ter gostinski in turistični objekti.

3.15. Prometno omrežje

Spodnja postaja gondole leži v dolini Reke. Do tja iz Cerkelj vodi lokalna cesta proti Možjanci. Ob postaji se nahajajo parkirišča za avtomobile. Lokalna cesta iz Cerkelj vodi mimo Raven, Stiške vasi, Ambroža pod Krvavcem, planine Jezerca vse do zgornje postaje gondole. Čez uravnavo, mimo naselij vodi lokalna cesta Grad – Šenturška Gora – Sidraž. Na lokalnih cestah na območju se odvija tudi kolesarski promet. Iz vrha poteka tudi nekaj prog za spust z gorskim kolesom. Na pobočju se nahaja še nekaj javnih poti, ki vodijo do hiš. Na žičniškem območju razen servisnih poti ni cest. Avtobusna postajališča se nahajajo v naseljih Šenturška Gora, Apno, Ravne in Stiška vas.

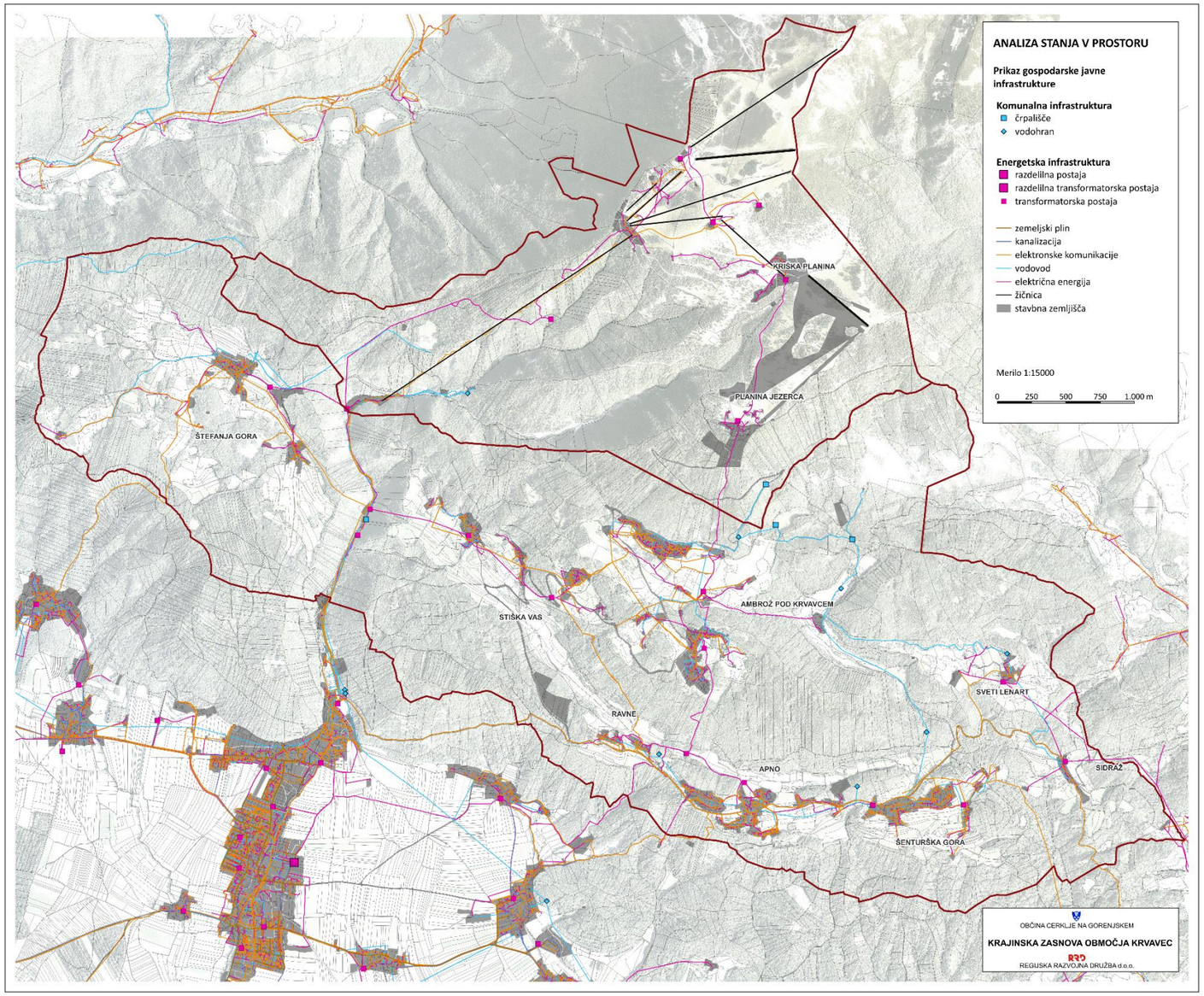
3.16. Gospodarska javna infrastruktura

Na območju potekajo naslednji vodovodi: javni vodovod, ki oskrbuje naselja Šenturška Gora, Apno, Ravne, Sidraž in Sveti Lenart (možno je dovajanje viška pitne vode iz zajetja Brezoviški graben); javni vodovod, ki oskrbuje naselje Ambrož pod Krvavcem; lokalni vodovod, ki oskrbuje zaselke in naselja pod smučiščem Krvavcem, Stiško vas, Štefanjo goro, Možjanco in Klemenčevo.

Območje žičniškega centra Krvavec nima urejenega celostnega čiščenja komunalnih odpadnih vod. Večji objekti imajo lokalne čistilne naprave z iztoki v ponikovalnice, na Kriški planini pa je postavljena začasna mehansko-biološka čistilna naprava. V teku je gradnja kanalizacije od zgornje postaje žičnice prek Jezerc do Ambroža pod Krvavcem in v naseljih Štefanja Gora, Stiška vas, Apno in Šenturška Gora.

Na območju smučišča Krvavec je zaradi varstva vodnih virov prepovedano ogrevanje z naftnimi derivati. Dopustno je ogrevanje z električno energijo, trdimi gorivi in plinom.

Z objekta RTV potekajo koridorji za RTV, PTT in EGS, v katerih ne sme biti ovir. Severni in osrednji del območja krajinske zasnove je relativno slabo opremljen s telekomunikacijsko infrastrukturo. Zveze potekajo tudi preko radiorelejnih postaj, ki so nameščene na stolpu RTV (stari in novi) ter služijo za tranzitno povezavo javnih in funkcionalnih sistemov.

3.17. Krajina

Po regionalni razdelitvi krajinskih tipov v Sloveniji (Marušič, Ogrin, 1998) območje obdelave spada v podenoto **Grintovec – Skuta**, ki je del krajinske enote **Zahodne Kamniško-Savinjske Alpe**.

Ključne krajinske značilnosti enote Zahodne Kamniško-Savinjske Alpe:

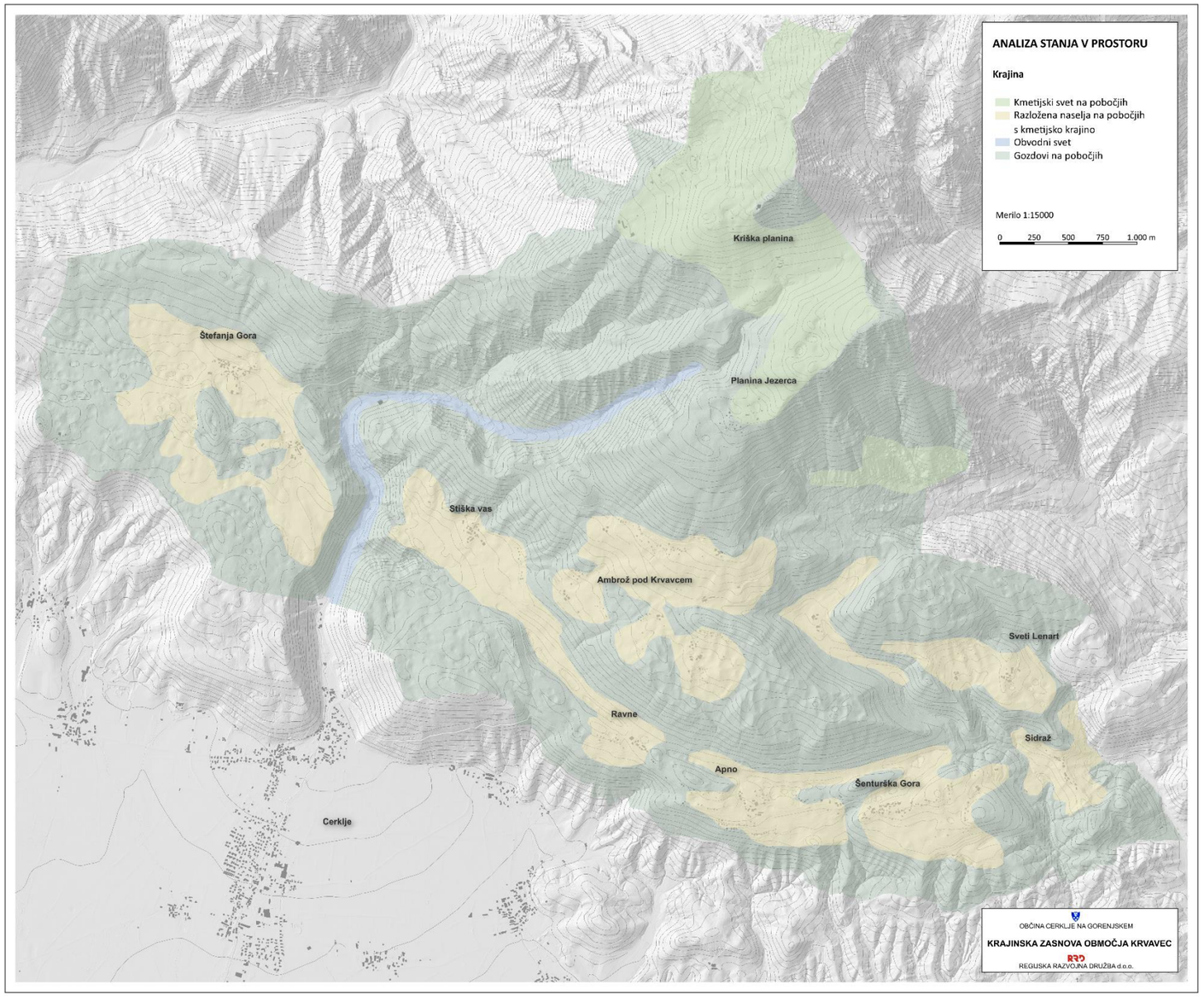
- visokogorski svet, alpske doline, reliefna dinamika, gorska hidrografska mreža
- ekstenzivna kmetijska krajina, celki, arhitekturni poudarki, smučišča
- izpostavljenosti, razglednost, dominantnost lege
- prvobitnost, kontrastna razmerja
- celki, sakralni objekti, soteska

Za območje obdelave je značilno zaledje bogatih količin pitne vode. Hidrološke posebnosti so kali, ki se uporabljajo za napajanje živine. Kmetijskih površin ni veliko. Med njimi prevladujejo pašniki in travniki na površinskih izravnavah. Intenzivnejše kmetijske površine (sadovnjaki) so redke in majhnega obsega. Tudi v visokogorskem svetu in nad gozdno mejo prevladujejo pašniki. Za južno krvavško predgorje je značilna razložena poselitev. Nov vidik so naselja počitniških objektov, ki ležijo na vidno najbolj izpostavljenih pobočij Krvavca.

Na obravnavanem območju so prisotni naslednji **krajinski vzorci**, ki so značilni za celotno enoto Zahodne Kamniško-Savinjske Alpe. V enoti sta prisotna še krajinska vzorca visokogorski svet in prehodna območja na gozdni meji, ki pa nista prisotna na obravnavanem območju, sta pa z njim neločljivo vizualno povezana.

- kmetijski svet na pobočjih
- gozdovi na pobočjih
- razložena naselja na pobočjih
- obvodni svet

Pri nadaljnjem prostorskem načrtovanju na obravnavanem območju je potrebno omejiti gradnjo počitniških hiš z vidika lokacije (zasedanje izpostavljenih razglednih pobočij) in razsežnosti. Prav tako je potrebno sanirati območje smučišča (relief, vzpostavitev gozdnega robu, omilitev erozijskih procesov, zatravitev, nadzirano odvajanje in čiščenje odpadnih voda).

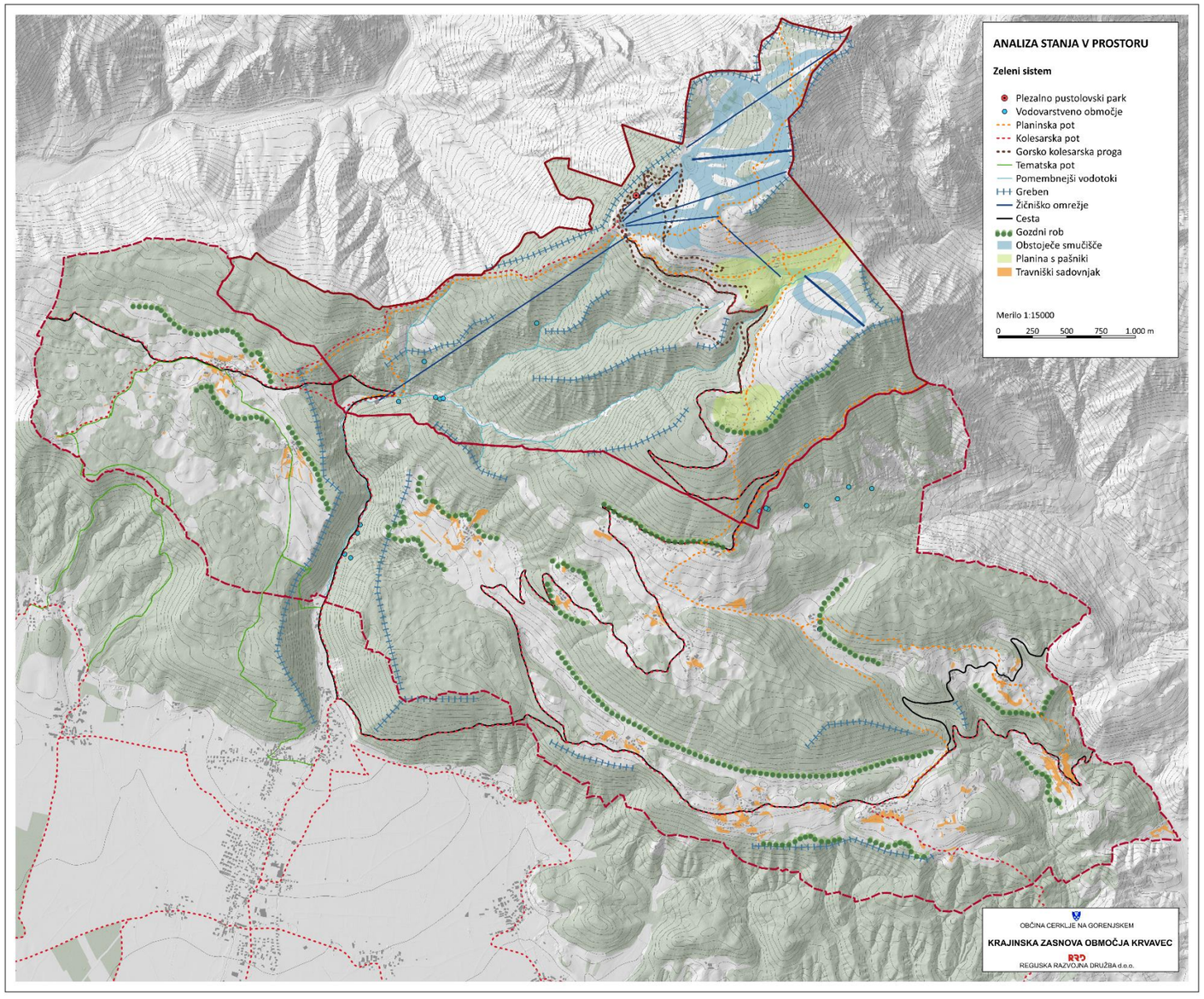
3.18. Zeleni sistem in zelena infrastruktura

Območje krajinske zasnove v celoti predstavlja zeleni sistem, ki ga med seboj povezuje zelena infrastruktura.

Večina ožjega območja krajinske zasnove je prekrita z gozdom z vmesnimi smučišči ter pašnimi planinami (planina Jezerca, Kriška planina, Planina dolga njiva). Območja se med seboj povezujejo s kolesarskimi, gorsko kolesarskimi ter planinskimi potmi. Kot del zelene infrastrukture pomembno povezavo predstavlja tudi žičniško omrežje. Pestrost prostora povečuje plezalno pustolovski park, ki se nahaja med Gospinco in Tiho dolino. Na skrajnem severnem delu območja je izrazit naravni rob, ki predstavlja prepadno območje.

Za območje vasi pod Krvavcem so značilni travniški sadovnjaki ob razloženih naseljih, obdani z gozdnimi robovi. Povezave med ožjim in širšim območjem krajinske zasnove poleg cest tvorijo kolesarske in planinske poti.

Velik del območja spada v vodovarstveno območje, kjer se nahaja 17 vodonosnikov. Za pretežno gozdnato območje krajinske zasnove so torej izraziti gozdni robovi, travniški sadovnjaki, vmesne planine ter kot glavna panoga ožjega območja - smučišča s potrebno infrastrukturo.

3.19. Strukturna analiza – morfologija prostora

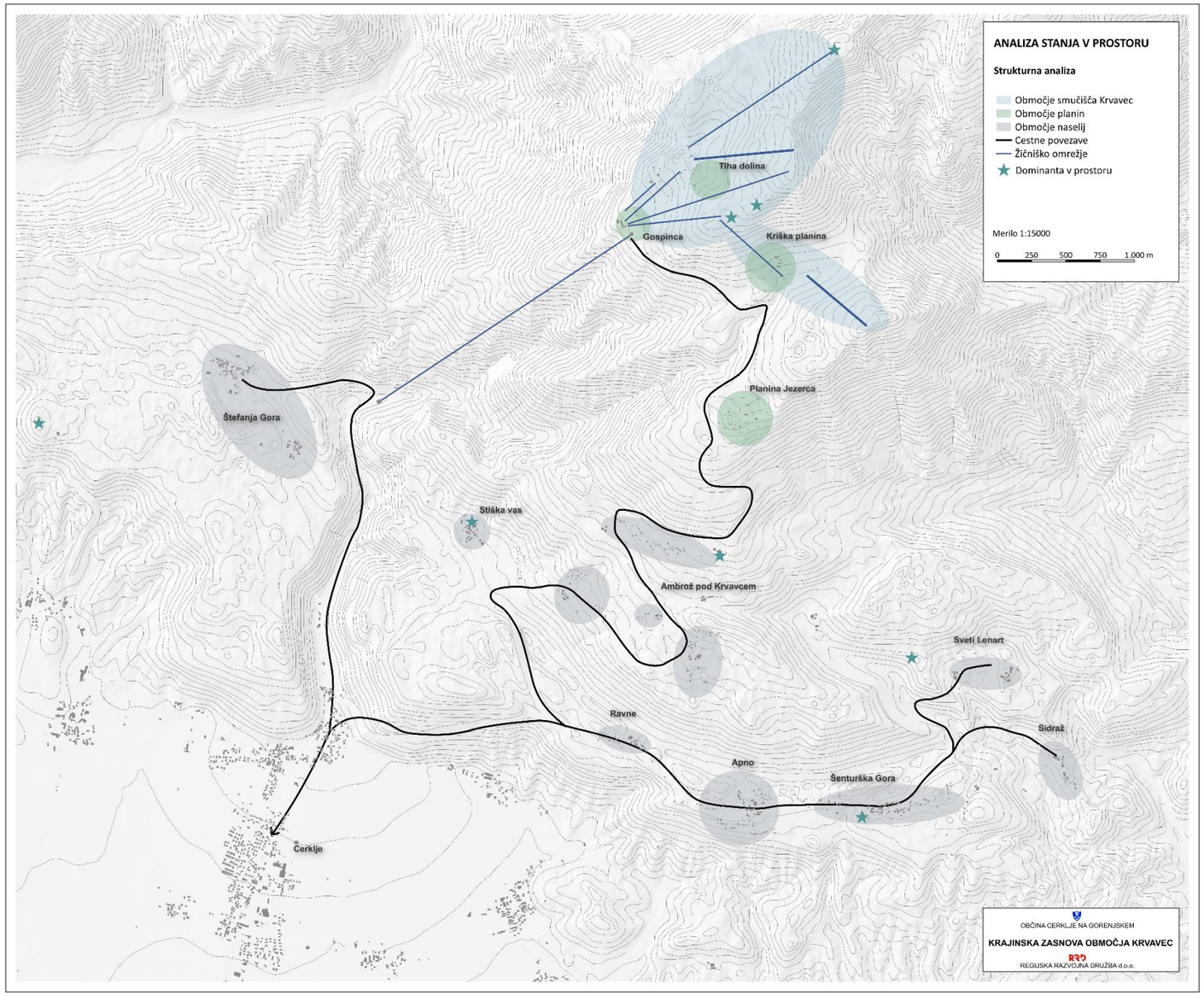
Krajinska zasnova Krvavec se glede na arhitekturne, urbanistične in krajinske značilnosti deli na dve območji:

- **ožje območje**, kamor sodi območje smučišč s smučarsko in žičniško infrastrukturo ter spremljajočimi programi (turistična infrastruktura, počitniška gradnja, servisni objekti ipd.). Za območje so značilne tudi pašne planine, kjer se nahajajo počitniški objekti.
- **širše območje** vasi pod Krvavcem s pretežno ruralnim vzorcem poselitve (gručasta vaška jedra, razpršen poselitveni vzorec) in pripadajočimi obdelovalnimi površinami (sadovnjaki), v katerih se vse bolj pogosto pojavlja tudi počitniška gradnja.

Območji se med seboj povezujeta s cestnimi povezavami ter tematskimi, pohodnimi in kolesarskimi potmi. Tako ožje kot širše območje pa se navezujeta na naselje Cerklje, kot osrednje območje Občine Cerklje na Gorenjskem.

Celotno območje krajinske zasnove predstavlja območje prepoznavnih naravnih in ustvarjenih kvalitet prostora z naslednjimi prepoznavnimi značilnostmi (ki se v čim večji možni meri ohranjajo):

- kulturna krajina v neposredni okolici vasi (travniki, pašniki) in deloma ohranjena avtohtona arhitektura (samotne kmetije, planšarski domovi ipd.),
- prostorska razmerja med grajenimi strukturami in krajino (vedutno izpostavljene vasi na robu terase – ponekod z dominantami),
- ohranjena vaška jedra s številnimi objekti kulturne dediščine (Štefanja Gora in Stiška vas),
- številne ohranjene naravne kvalitete.

3.20. Zaznavna analiza

Območje krajinske zasnove tvorijo naslednji gradniki prostora:

Visokogorske planote so antropogeno spremenjene in predstavljajo osrednje turistično območje smučišča Krvavec - smučišča z žičniškim omrežjem ter vmesno gostinsko in prenočitveno ponudbo.

Vmesne planine, kjer prevladuje planšarska dejavnost s posameznimi kmetijsko-planšarski objekti. Pomembno vlogo imajo tudi z vidika turistične ponudbe, saj se tu nahajajo posamezne počitniške hišice.

Grebeni definirajo orientacijo prostora in možnost umeščanja dejavnosti v prostor. Zaznamujejo značilno obliko dolin z vodotoki. Še posebej izrazit je greben na skrajnem severnem delu obravnavanega območja, ki definira mejo turistično rekreacijskega centra Krvavec in s tem tudi mejo območja obdelave.

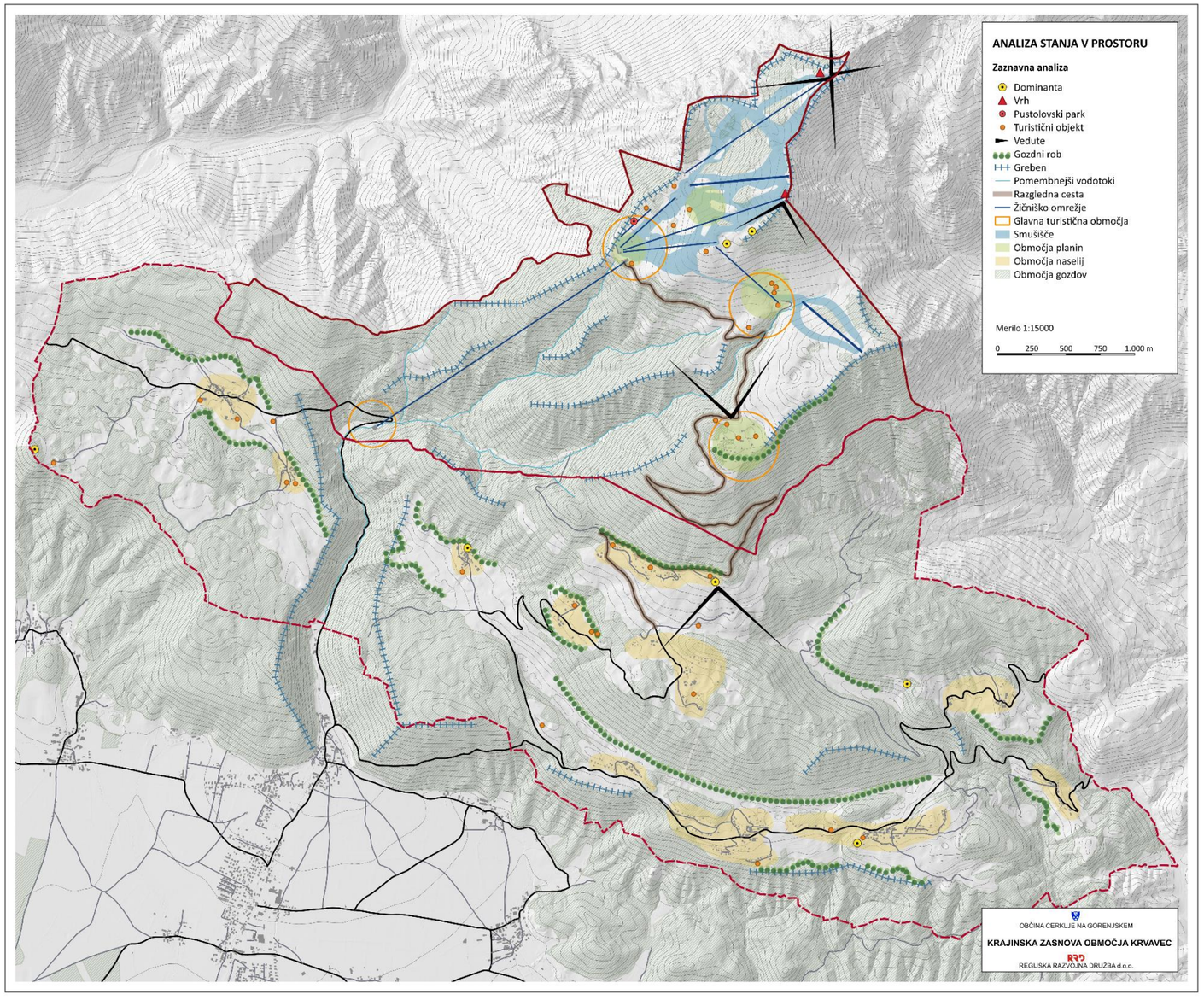
Razložena naselja s pripadajočimi obdelovalnimi površinami se nahajajo na južnih pobočjih Krvavca. Imajo značilno gručasto obliko. V naseljih je pomembna turistična dejavnost, ki se povezuje z osrednjim turističnim območjem Krvavca. Naselja z ene strani pogosto mejijo na gozdni rob, z druge strani pa se od naselij odpira območje odprte kmetijske krajine, ki predstavlja pomembne vedute.

Dominante v ožjem delu območja krajinske zasnove predstavljajo cerkveni objekti, ki se nahajajo v naseljih ali na vrhu hribovitega sveta. V ožjem delu obravnavanega območja dominanto predstavlja RTV oddajnik in kapelica. Eno od dominant predstavlja tudi najvišja točka območja – Veliki Zvoh, kjer se nahaja akumulacijski bazen.

Vedute se zaradi precej odprte krajine nahajajo na več območjih. Na območju širše krajinske zasnove se kvalitetne vedute odpirajo z območij razloženih naselij proti Ljubljanski kotlini. V osrednjem območju krajinske zasnove se s planine Jezerca vedute odpirajo proti hribovitem območju Krvavca ter z najvišje točke območja v eno smer proti Ljubljanski kotlini ter v drugo smer proti visokogorskem svetu. Zaradi vedutne izpostavljenosti je ob nepremišljenem načrtovanju objektov (počitniške hiše, hoteli), območje za nove posege precej ranljivo.

Glavno cestno povezavo naselij z osrednjim območjem tvori **razgledna cesta**, ki predstavlja pomembno območje v zaznavi prostora, saj omogoča največ kvalitetnih vedut.

Gozdovi na pobočjih, ki predstavljajo večji del tangiranega območja.

4. VREDNOTENJE

4.1. Vrednostna in problemska analiza

Kvalitetna območja

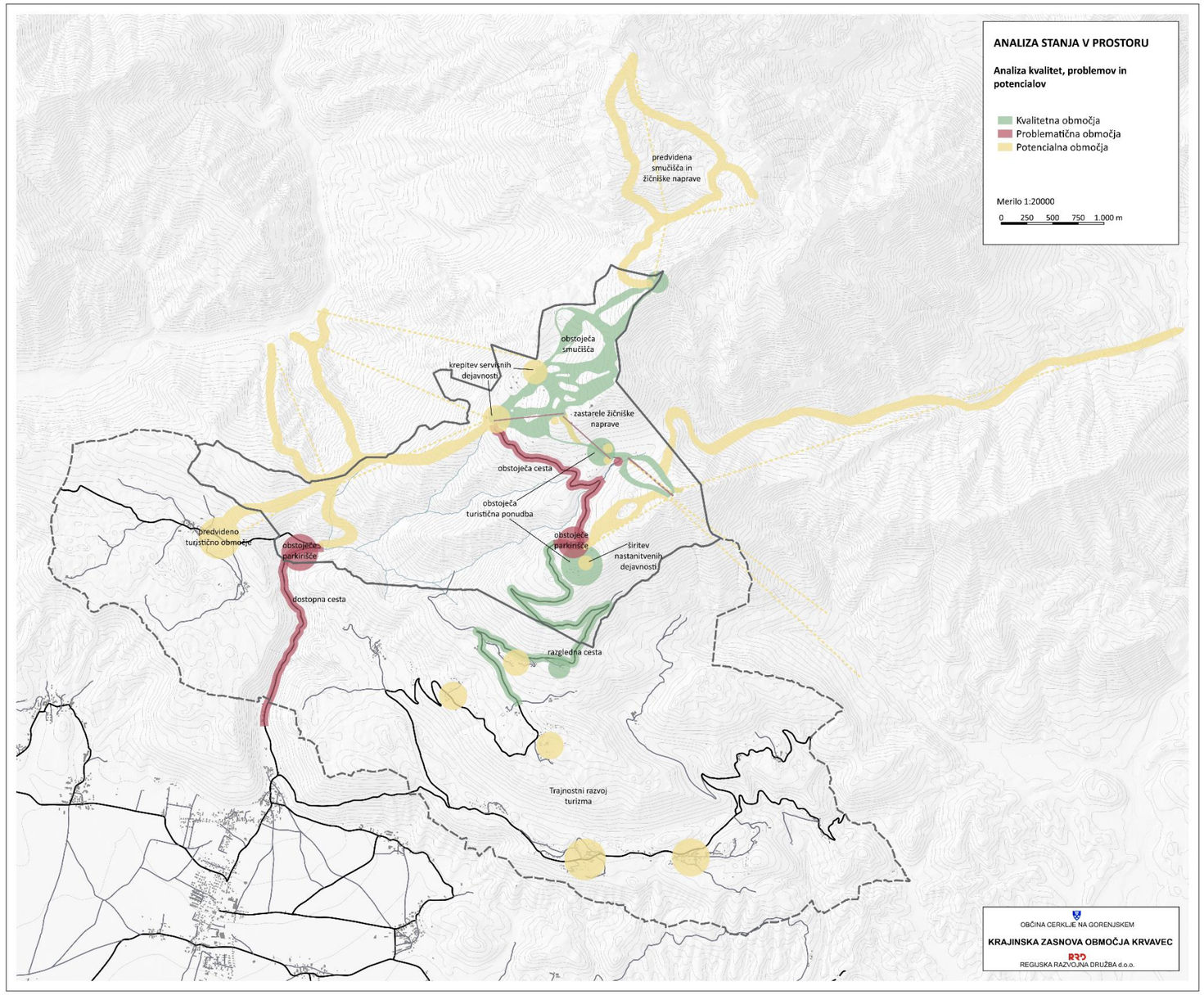
Kvalitetna območja na območju ožje krajinske zasnove predstavlja obstoječa žičniška in turistična infrastruktura, planini Jezerca in Kriška planina z obstoječimi turističnimi objekti ter Zvoh, kot najvišji vrh z vedutno izpostavljenostjo. Kvaliteto območju dajejo vodonosniki in obstoječi vodohrani, ugodna lega z lahko dostopnostjo, vedutna izpostavljenost ter kvalitetna krajina in ohranjenost naravnega okolja.

Kvaliteta se kaže tudi v različnih rabah v prostoru, kjer se v velikih primerih kmetijska in športnorekreacijska raba med seboj dopolnjujeta, saj se kmetijski objekti, ki bi bili v zimskem času prazni, lahko uporabljalo za turistične namene.

Problematična območja

Največji problem na območju krajinske zasnove predstavlja celoten prometni sistem z dostopnimi prometnicami in območji za mirujoč promet, ki so premajhna in neurejena. Problematične so zastarele žičniške naprave in neustrezna turistična ponudba. Problem predstavlja tudi vodovodni sistem, ki je potreben obnove.

Ožje območje žičniškega centra predstavlja preoblikovano pokrajino pašnih planin, kjer se prepletajo različne rabe prostora, predvsem kmetijska in športnorekreacijska raba s turističnimi programi. Prostor pašnih planin se krči na račun žičniške in druge servisne infrastrukture ter turističnih in počitniških objektov. Veliko počitniških hiš je prostorsko neustrezno umeščenih v prostor, pri čemer so velik problem predstavljale neurejene evidence izvedenih gradenj. Nenadzorovana širitev počitniških in večjih turističnih nastanitvenih objektov lahko ogrozi osnovno dejavnost žičniškega centra ter povzroča konflikte s kmetijsko rabo. Problematična je lahko tako umestitev v prostor kot tudi izrazito sezonska komponenta dejavnosti.

Potencialna območja

Celotno območje ima ogromno potencialov, ki še niso izkoriščeni. Kot največji potencial lahko izpostavimo širitev obstoječega turistično rekreacijskega centra s smučišči ter ureditev prometnega sistema z razvejanim omrežjem dostopnih točk do osrednjega območja iz različnih smeri. Potencialne širitve turistično rekreacijskega centra so v smeri proti območju Jezerc, Davovca in Štefanje Gore, proti Kalškemu grebenu (planina Dolga njiva), Veliki planini in dolini Bistričice. V okviru širitev se zagotavljajo tudi nova parkirna mesta in ustrezne povezave z javnim potniškim prometom ter razširitev obstoječih parkirišč v Zanjivcu in Jezercih. Prav tako se z ureditvijo parkirnih površin omogoča dostop do nekaterih parkirišč le za vozila funkcionalno oviranih oseb in dovoze z vozili brez motorjev z notranjim izgorevanjem, organizirane prevoze ter dostavna vozila.

Potencial območja predstavlja tudi že obstoječa prometna, žičniška in turistična infrastruktura, ki je potrebna obnove in nadgradnje.

Razložena naselja pod Krvavcem hkrati predstavljajo tako kvalitetna, problematična kot potencialna območja. Z vidika lege, krajine, razglednosti in obstoječih prostorsko, urbanistično in arhitekturno pravilno umeščenih objektov naselja predstavljajo kvalitetna območja. Problematična območja v tangiranem prostoru predstavljajo novejši počitniški objekti, ki so nepravilno umeščeni v prostor in ne sledijo arhitekturni in urbanistični zasnovi prvotnih stavb. Hkrati pa prav ta območja predstavljajo potencial za umeščanje kvalitetnih turističnih objektov, kmečkih turizmov, ki se navezujejo na osrednje turistično območje Krvavca. Kot problematično se izpostavlja tudi otežen dostop do območja Dolgih njiv, zaradi česar se območje zarašča.

4.2. SWOT ANALIZA

SWOT analiza predstavlja sintezni del analitičnih ugotovitev, s katerim so bile prepoznane ključne razvojne prednosti in omejitve območja ter zunanji dejavniki, ki lahko vplivajo na njegov prihodnji razvoj. Analiza omogoča celostno razumevanje prostora kot kompleksnega sistema, v katerem se prepletajo naravni, družbeni, gospodarski in infrastrukturni procesi.

Prednosti območja izhajajo predvsem iz njegove izjemne krajinske kakovosti, razgledanosti, ohranjenega naravnega okolja ter ugodne lege v neposredni bližini Ljubljane, kar predstavlja pomembno razvojno izhodišče. Obstoječa žičniška infrastruktura, razvita turistična ponudba ter dolgoletna tradicija pašništva dodatno utrjujejo identiteto območja kot prepoznavnega gorsko-turističnega prostora z velikim rekreacijskim zaledjem.

Na drugi strani SWOT analiza jasno izpostavlja notranje slabosti prostora, ki se kažejo predvsem v neusklajenem upravljanju prostora, konfliktih med deležniki, neurejeni prometni in komunalni infrastrukturi ter prostorsko in arhitekturno neustreznem umeščanju posameznih objektov. Pomemben izziv predstavljajo tudi zastarelost infrastrukture, pomanjkljiva diverzifikacija turistične ponudbe (zlasti v poletnem obdobju) ter vplivi podnebnih sprememb, ki zmanjšujejo zanesljivost zimskih turističnih dejavnosti.

Priložnosti razvoja se kažejo predvsem v možnosti nadgradnje obstoječega turističnega sistema, posodobitve infrastrukture, razvoja celoletnega turizma ter vzpostavitve bolj učinkovitega in usklajenega upravljanja območja. Posebej pomembna je priložnost za razvoj trajnostnih oblik turizma, ki temeljijo na aktivnem doživljanju narave (pohodništvo, gorsko kolesarstvo), ter za tesnejše povezovanje turistične ponudbe z lokalnim okoljem in prebivalstvom. Pomemben razvojni potencial predstavlja tudi izboljšanje prometne dostopnosti in organizacije prometa, kar lahko bistveno prispeva k zmanjšanju pritiskov na prostor.

Hkrati analiza opozarja na ključne nevarnosti, ki lahko ogrozijo dolgoročno vzdržnost razvoja območja. Med njimi izstopajo predvsem pretirano poseganje v naravno okolje, preseganje nosilne zmogljivosti prostora, onesnaženje vodnih virov ter izguba značilne krajinske in kulturne identitete. Posebno tveganje predstavlja tudi razvoj masovnega turizma, ki lahko vodi v degradacijo prostora, zmanjšanje kakovosti doživljanja ter zaostrovanje konfliktov med različnimi uporabniki prostora.

PREDNOSTI

- Ugodna lega (bližina Ljubljane)
- Razglednost območja
- Kvalitetna krajina
- Ohranjenost naravnega okolja
- Vodonosnost območja
- Tradicija pašništva
- Obstoječa žičniška infrastruktura
- Obstoječe turistične kapacitete in turistična infrastruktura
- Veliko rekreacijsko in turistično zaledje

SLABOSTI

- Konflikti med različnimi lastniki in deležniki, ki upravljajo s prostorom (občina, pašne skupnosti, lastniki RTC Krvavec, posamezni lastniki), zaradi česar je onemogočeno celostno prostorsko načrtovanje prostora
- Neurejen prometni sistem (neurejen dostop, premajhna parkirišča, nevključenost javnega prometa)
- Premajhen poudarek na letnem turizmu (gorsko kolesarstvo)
- Zastarelost žičniških naprav
- Neustrezna turistična ponudba
- Neustrezno umeščanje objektov v prostor (neprimerno arhitekturno in urbanistično oblikovanje)
- Globalno segrevanje – zime z majhno količino snega
- Slabo stanje vodovodnega omrežja
- Neurejena komunalna infrastruktura
- Nelegalne gradnje

PRILOŽNOSTI

- Širjenje celotnega turistično-smučarskega kompleksa (proti dolini Kokre, Štefanji gori, dolini Bistričice, Veliki planini in Kalškemu grebenu - obravnavano v strateškem delu)
- Povezovanje deležnikov in skupni interesi
- Obnova in izgradnja nove žičniške infrastrukture
- Kvalitetnejša turistična in gostinska ponudba
- Razvoj letnega turizma s poudarkom na gorskem kolesarjenju in pohodništvu
- Ureditev prometnega omrežja, umestitev novih dostopnih točk, povezav in parkirišč, javnega prevoza, povezanost z naseljem Cerklje
- Povezovanje smučarske ponudbe z lokalnimi prebivalci (turistična, gostinska ponudba)
- Povečano povpraševanje po kakovostnih doživetjih
- Priložnost zaposlitve in prihodka lokalnemu prebivalstvu
- Celostno upravljanje območja

NEVARNOSTI

- Pretirano poseganje v naravno okolje
- Možnost onesnaženja vodnih virov
- Preseganje nosilnih sposobnosti
- Nenadzorovani posegi v prostor
- Nelegalne gradnje
- Izguba pastirske dediščine in značilne krajine
- Konflikti med deležniki in lastniki, ki upravljajo s prostorom
- Konflikti med posegi in turističnimi objekti
- Masovni turizem in posledično poslabšanje kakovosti prostora ter odnosa obiskovalcev

Izvedena SWOT analiza jasno kaže, da območje **Krvavca predstavlja prostor z izrazitim razvojnim potencialom, vendar hkrati tudi z visoko stopnjo občutljivosti in omejitev**, ki jih je treba upoštevati pri nadaljnjem prostorskem načrtovanju.

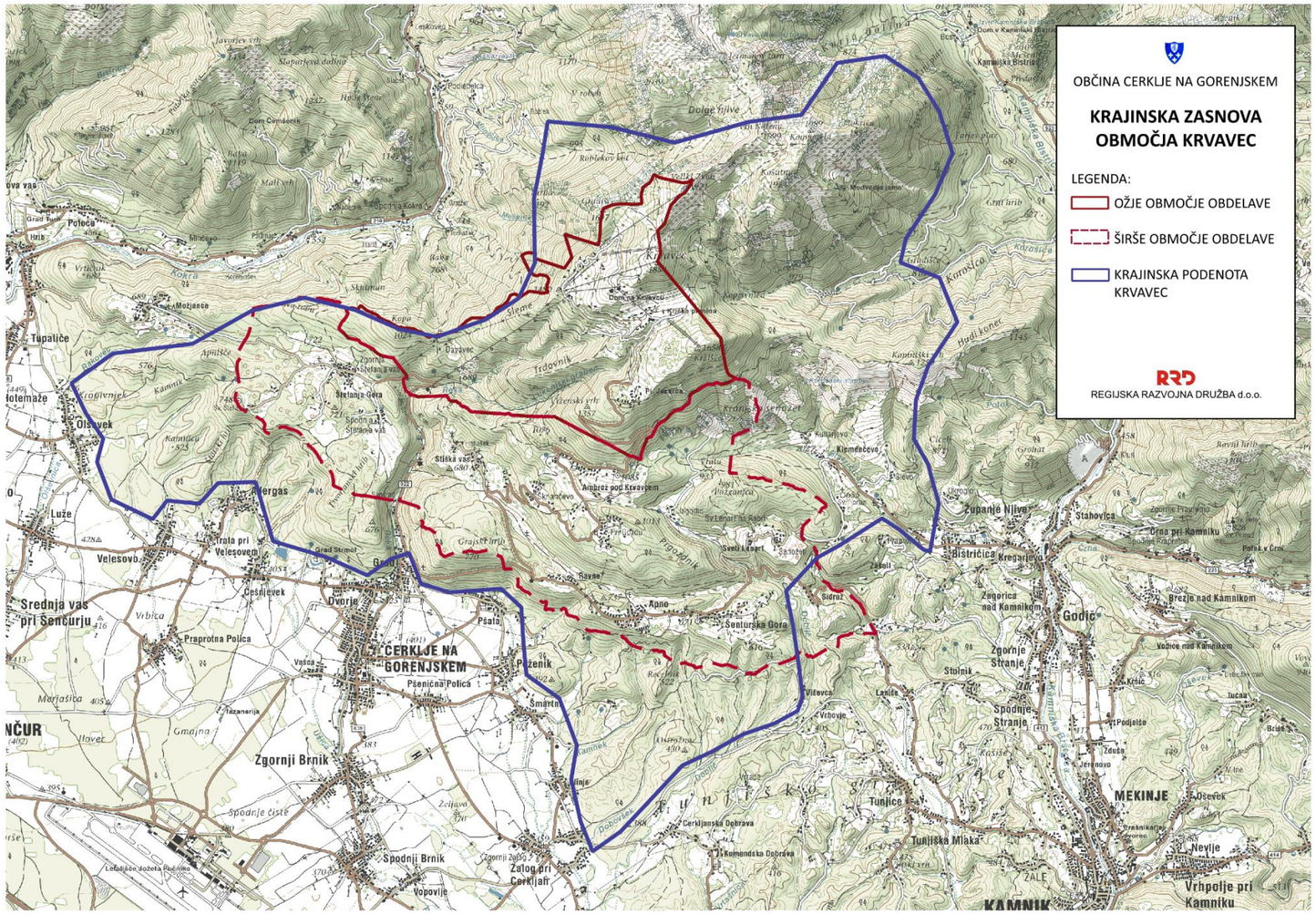
Ključna ugotovitev analize je, da nadaljnji razvoj območja ne sme temeljiti zgolj na kvantitativnem povečevanju turističnih kapacitet, temveč predvsem na kakovostni nadgradnji obstoječega sistema, izboljšanju upravljanja ter zmanjševanju pritiskov na okolje.

V tem kontekstu SWOT analiza predstavlja **strokovno podlago za oblikovanje dveh razvojnih scenarijev oziroma konceptov**, ki sta predstavljena v nadaljevanju:

- **Strateški (razvojno intenzivnejši) koncept**, ki temelji na širjenju turistične in infrastrukturne ponudbe,
- **Razvojni oziroma trajnostno naravnani koncept**, ki izhaja iz omejitev prostora in poudarja uravnotežen razvoj.

Pri nadaljnjem prostorskem razvoju je treba upoštevati skladen razvoj glavnih dejavnosti v prostoru: turizma, poselitve in kmetijstva, ki so pogosto v konfliktu z območji naravnih vrednot. Zmanjševanje konfliktov in negativnih vplivov na okolje in krajino je mogoče zagotavljati s celostnim upravljanjem, z izborom ustreznih dejavnosti, tehnologij, ureditev, spoštovanjem pravil ter vzpostavljanjem reda. Takšno upravljanje pa je možno le ob sodelovanju vseh deležnikov, ki so se pripravljeni prilagajati in najti skupno vizijo za celosten razvoj tangiranega območja.

V nadaljevanju sta predstavljena dva koncepta območja, ki predstavljata možen razvoj območja, to sta strateški (razvojno intenzivnejši) koncept in razvojni oziroma trajnostno naravnani koncept.

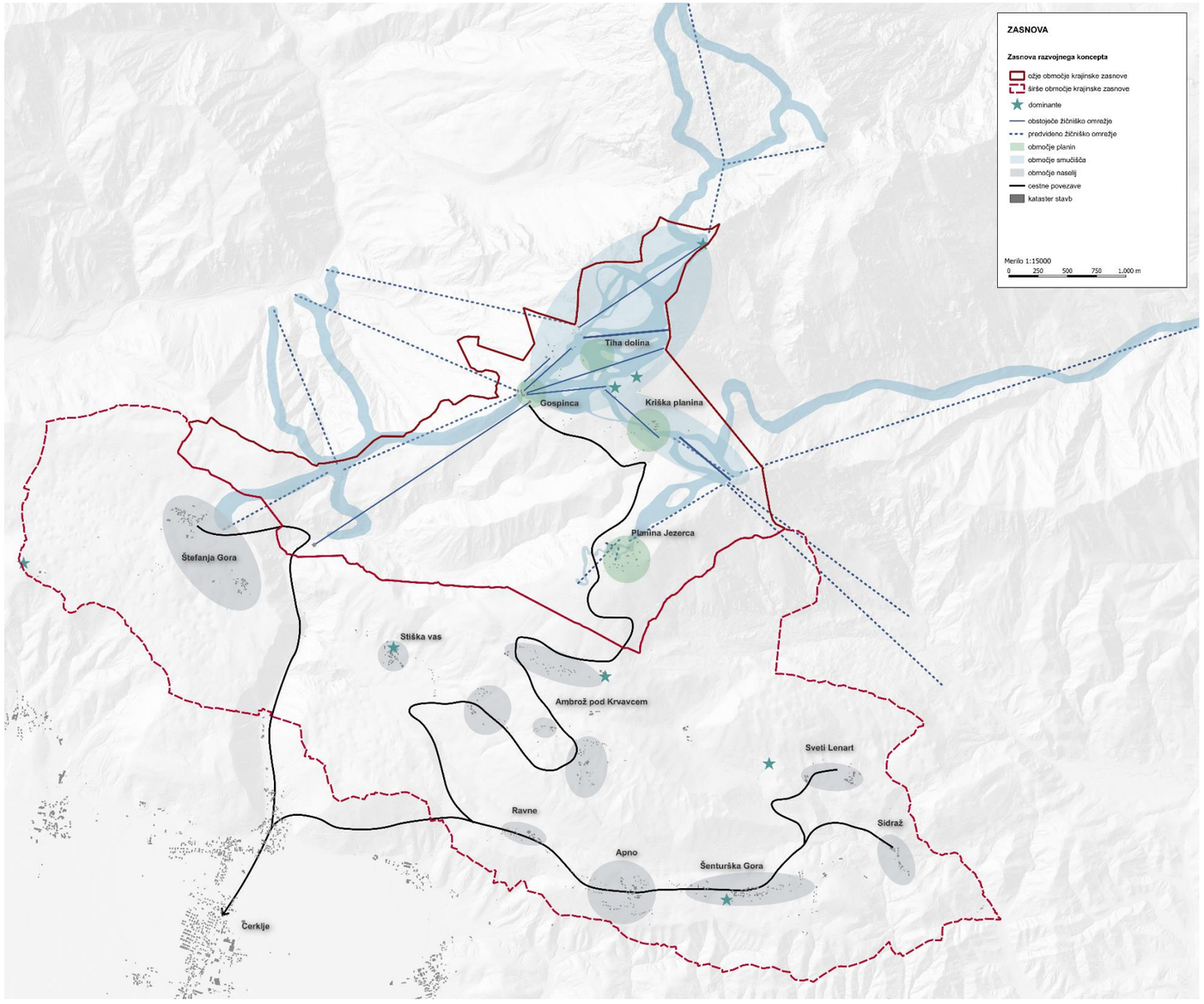
5. STRATEŠKI DEL

Območje zajema širše krajinsko in programsko zaokroženo območje, ki sega na območje tako občine Cerklje na Gorenjskem, kot tudi občine Preddvor in Kamnik. Enovita obravnava je smiselna, saj naj bi v skladu z zakonodajo, krajinska zasnova obravnavala krajino kot funkcionalno in zaznavno celoto, pri čemer presega delitev na administrativne meje (pa tudi delitev glede na rabo ali status varstva). Tak pristop je tudi bolj trajnosten, teži pa tudi k celostnemu in dolgoročno vzdržnemu razvoju prostora.

Strateški del temelji na intenzivnejšemu razvoju turistične ponudbe s povečevanjem obiska ob upoštevanju omejitvenih (vodovarstvena območja) in varstvenih dejavnikov (kulturna in naravna dediščina). Glavni namen je širitev smučarskega centra in vključevanje novih dostopnih smeri iz dolin Kokre in Bistričice v obstoječ sistem turistične infrastrukture.

Ključna strateška izhodišča:

1. Na ožjem območju se prenavlja in nadgrajuje obstoječa žičniška in športnorekreacijska infrastruktura. Hkrati se s širitvijo zagotavljajo možnosti za nadaljnji razvoj zimskošportnega središča.
2. Izboljšuje se ponudba na področju turizma (kvalitetnejša turistična ponudba z nastanitvenimi kapacitetami) in oskrbnih dejavnosti, ki temelji na lokalnih proizvodih in povezovanju z domačini.
3. Sodelovanje vseh deležnikov, ki so se pripravljeni prilagajati in najti skupno vizijo za celosten razvoj tangiranega območja.
4. Območje se turistično razvije tudi v poletni sezoni. Z izgradnjo infrastrukture za gorsko kolesarstvo se uredi gorsko kolesarski (MTB) center. Poleg gorskega kolesarjenja se razvija tudi pohodništvo in druge aktivne poletne dejavnosti.
5. Izboljšuje se prometna povezanost območja z ožjo in širšo regijo (na območju občin Cerklje na Gorenjskem, Preddvor in Kamnik) pri čemer je poseben poudarek na oblikovanju novih dostopnih točk ter celostnem urejanju prometa (parkirna mesta, javni potniški promet, obračališča za avtobuse,…).
6. Izboljšuje se infrastrukturna opremljenost območja vključno z izgradnjo celovitega sistema odvajanja odpadnih voda in oblikovanjem lokalnega energetskega koncepta, ki temelji na uporabi ekološko sprejemljivih virov.
7. V čim večji možni meri se ohranja naravne kvalitete, varuje vodne vire in kulturno dediščino, ter ostale temeljne vrednote okolja.

5.1. Razvoj dejavnosti v prostoru

Dejavnosti v prostoru se razvijajo v posameznih grozdih, ki se med seboj povezujejo:

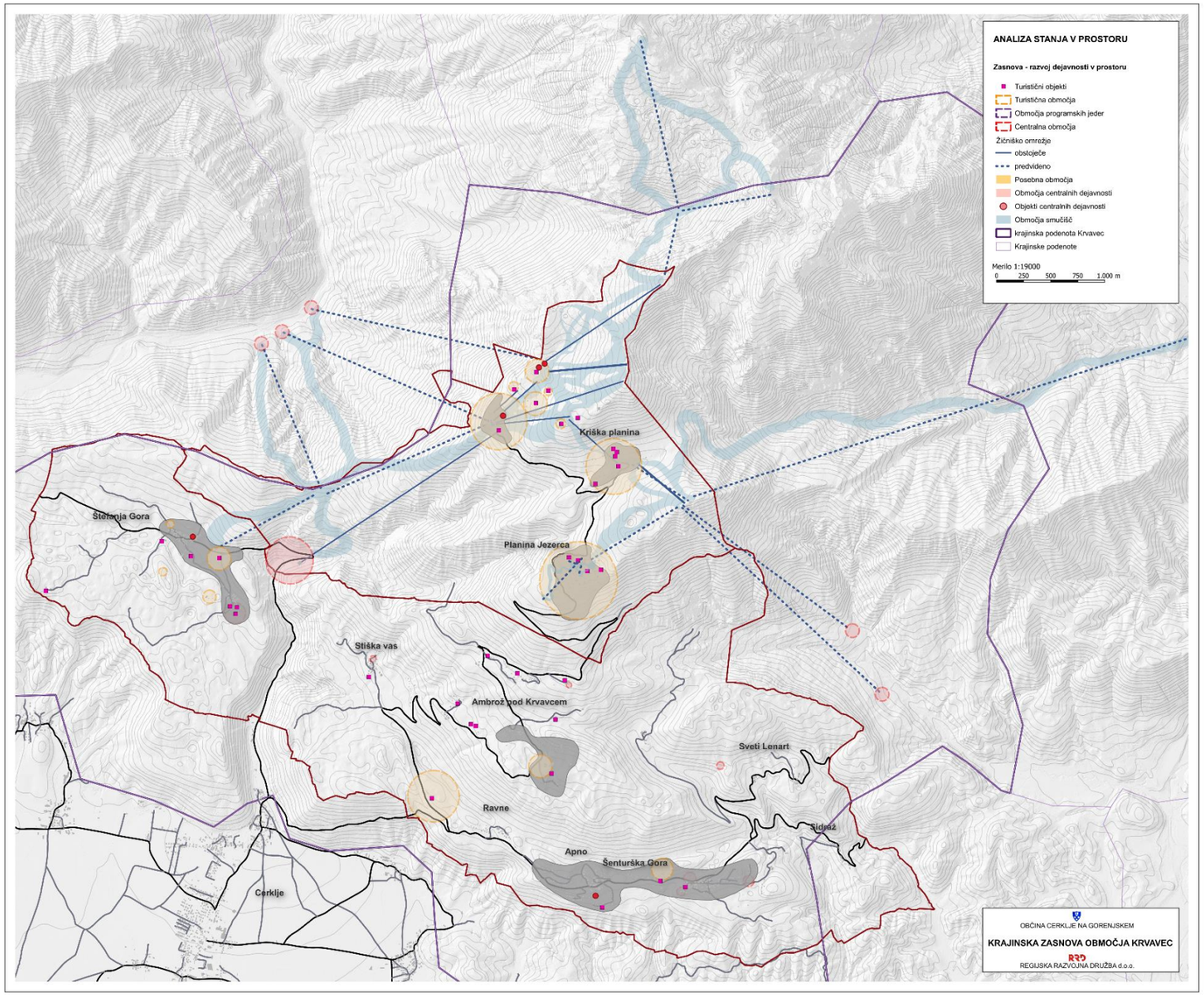
- Območja smučišč
- Turistična območja
- Stanovanjska območja
- Območja centralnih dejavnosti
- Tradicionalna pašniško-kmetijska območja
- Prometno in žičniško omrežje

Na obravnavanem območju je največji poudarek na razvoju **športnorekreacijske dejavnosti ter vzpostavitvi celostne turistične ponudbe**. Razvoj športnorekreacijske dejavnosti temelji na širitvi obstoječih smučišč med Kriško planino in planino Jezerca ter v smeri proti Štefanji Gori, dolini reke Kokre, dolini Bistričice, dolini Kamniške Bistrice z navezavo na Veliko Planino ter Kalškemu grebenu. Velik poudarek je tudi na razvoju poletnega turizma, ki temelji na gorskem kolesarjenju, pohodništvu ter drugih aktivnih dejavnostih. Sočasno z razvojem športnorekreativnih dejavnosti se razvija tudi turistična ponudba s spremljajočimi dejavnostmi, ki sledi krajinskim značilnostim območja in temelji na lokalnih proizvodih. **Glavna območja razvoja turističnih dejavnosti** so razvita na območjih Gospince, Dolge njive, Kriške planine, na območju Jezerc in v posameznih naseljih pod Krvavcem (Štefanja Gora, Stiška vas, Ambrož pod Krvavcem, Apno in Šenturška Gora). Sočasno se razvija tudi kmetijstvo, ki turizem dopolnjuje z gostinsko, nastanitveno in kulturno dejavnostjo (turistične kmetije, ekološko kmetijstvo).

Posamezna naselja predstavljajo programska jedra s prevladujočo **stanovanjsko funkcijo**, v katerih se razvijajo **centralne** in nadgrajujejo turistične dejavnosti. Območja centralnih dejavnosti se razvijajo tudi ob načrtovanih dostopnih točkah (Jezerca, Pod Jezerci, Gospinca, Kriška planina, Štefanja Gora, …), z osnovno servisno in gostinsko ponudbo.

Posamezni grozdi dejavnosti se povezujejo s **celostnim prometnim sistemom**, ki območja povezuje z ožjo in širšo regijo. Razvije se omrežje novih dostopnih točk s površinami za umirjen promet, ob katerih se razvija osnovna servisna in gostinska ponudba.

Razvoj dejavnosti v prostoru sledi krajinskim značilnostim prostora ter je ustrezno prostorsko načrtovano. Ohranjajo se naravne kvalitete prostora ter varujejo vodni viri in kulturna krajina.

5.2. Zasnova razvoja in varstva krajine

V okviru razvoja poselitve, turizma, športa in rekreacije se posebno pozornost namenja varstvu naravnih dobrin, z ohranjanjem naravnih kakovosti, varovanjem vodnih virov, kulturne dediščine ter drugih ključnih vrednot prostora. Prepoznavno podobo območja oblikujejo značilnosti kmetijske krajine (pašniki, travniki, planšarski objekti), razložena poselitev na pobočjih, gozdnata območja ter vedute na visokogorsko krajino. Te prvine se ohranjajo in smiselno nadgrajujejo z razvojem turizma in rekreacije v povezavi s tradicionalno rabo prostora. Umeščanje novih dejavnosti ne sme spreminjati osnovne krajinske strukture.

Pri razvoju se upošteva obstoječa morfologija naselij in njihova silhueta, pri čemer se preprečuje neustrezno umeščanje novih dominant ter širitev, ki ni skladna z naselbinsko in krajinsko strukturo. V naseljih in njihovi neposredni okolici se ohranjajo travniški sadovnjaki, posamezna večja drevesa in živice kot pomembni krajinski elementi. Kakovost prostora zmanjšujejo predvsem manjši, nepremišljeni posegi ter območja neskladne in nelegalne gradnje. Vplive posegov je mogoče zmanjšati z ustreznimi sanacijskimi ukrepi in prilagojenimi pogoji urejanja prostora. Umeščanje novih počitniških objektov se omejuje na za to določena območja, pri čemer se izogiba izpostavljenim razglednim legam.

Ureditev žičniškega centra je že spremenila krajinsko strukturo ožjega območja. Smučarske proge večinoma sledijo obstoječim odprtim površinam, vendar lahko vplivajo na relief in vegetacijo, zato je potrebno zagotavljati oblikovanje gozdnega roba, preprečevanje erozije in ustrezno zatravitev.

Kulturna dediščina in krajina se vključujeta v turistično-rekreacijske programe, s čimer se spodbuja njuno ohranjanje in prepoznavnost.

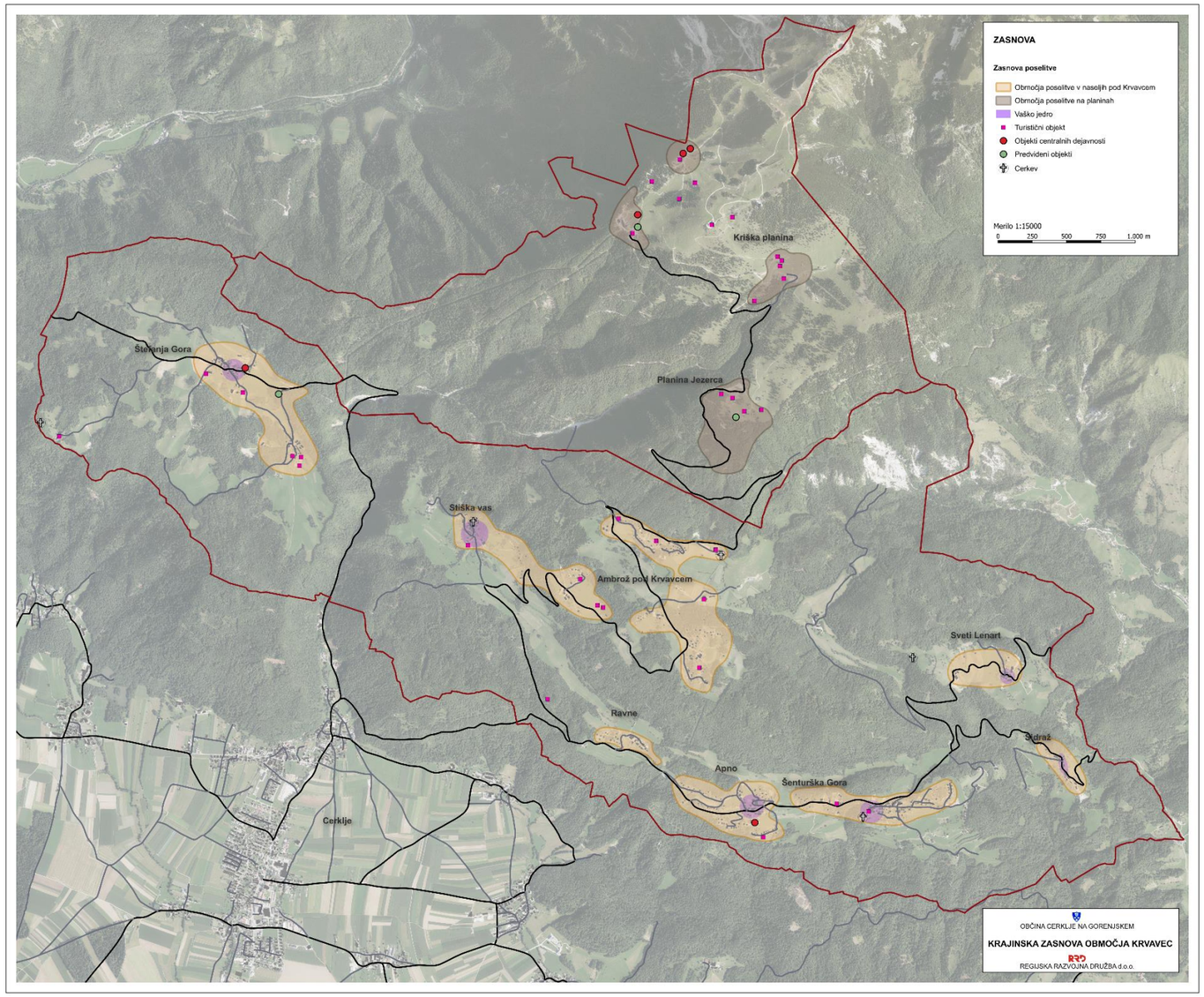
5.3. Zasnova poselitve

Poselitev se usmerja v obstoječa poselitvena območja z zgoščevanjem poselitve znotraj naselij. Pozidava se zgošča predvsem v okviru območij stavbnih zemljišč, v naseljih Štefanja Gora, Stiška Vas, Ravne, Apno, Šenturška Gora in Ambrož pod Krvavcem ter na območju pod Jezerci, v manjši meri pa tudi na območju počitniško-turističnega sklopa med planino Jezerca in Kriško planino ter na območju Gospince in Tihe doline. Obstoječe fokuse turističnih dejavnosti v odprtem prostoru se ohranja in nadgrajuje z zgoščevanjem programov. Za zmanjšanje vizualne izpostavljenosti objektov se ohranja in dopolnjuje obstoječe zelene bariere na robovih planin in ob smučarskih progah.

V vaških jedrih in zaselkih ter na območjih razpršene poselitve se ohranja obstoječ poselitveni vzorec. Poudarek je na ohranjanju primarnih dejavnosti in dopolnitev s turističnimi dejavnostmi, značilne poseljenosti območja in kulturne krajine. Vaška jedra in zaselki se razvijajo s povezovanjem posameznih delov naselja, ob poudarku na ohranjanju krajinskih prvin. Navkljub povezavi posameznih delov se ohranjajo osnovna razmerja v prostoru, zlasti maksimalni horizontalni in višinski gabariti ter silhuete naselbinskih teles z dominantami. Gradnja novih počitniških objektov v odprtem prostoru (vključno z ožjim območjem smučišča) se usmerja v obstoječa počitniška naselja. Urejanje počitniških bivališč in turističnih nastanitvenih prostorov je možno tudi v vseh obstoječih objektih. Turistični dejavnosti se lahko namenijo tudi pastirski stanovi.

Dostopne in oskrbne točke ter turistična infrastruktura na ožjem območju smučišča in širše se kot svojevrstna območja oblikujejo v skladu z zahtevami posameznih dejavnosti (servisni objekti, žičniška infrastruktura, parkirne površine, trgovski in gostinski objekti ipd.), pri čemer je potrebno pri zasnovi objektov oziroma stavbnih volumnov upoštevati konfiguracijo terena ter krajinski okvir, tako da novi objekti kvalitetno nadgrajujejo podobo območja. V okviru naselij in počitniških območij se omogoča ureditev turističnih (gostišča, penzioni, apartmaji ipd.) in športnorekreacijskih objektov s spremljajočimi programi. Vsi tipi stavb se umeščajo v obstoječe fokuse pozidave na robu pašnih planin oziroma izven njih, izven območij namenjenih intenzivnemu razvoju žičniškega centra ter izven vizualno izpostavljenih območij.

Naselja se s širšim območjem (večja naselja v Občini, smučišče Krvavec) povezujejo s cestnim omrežjem in vzpostavljenim javnim prometom ter organiziranimi prevozi.

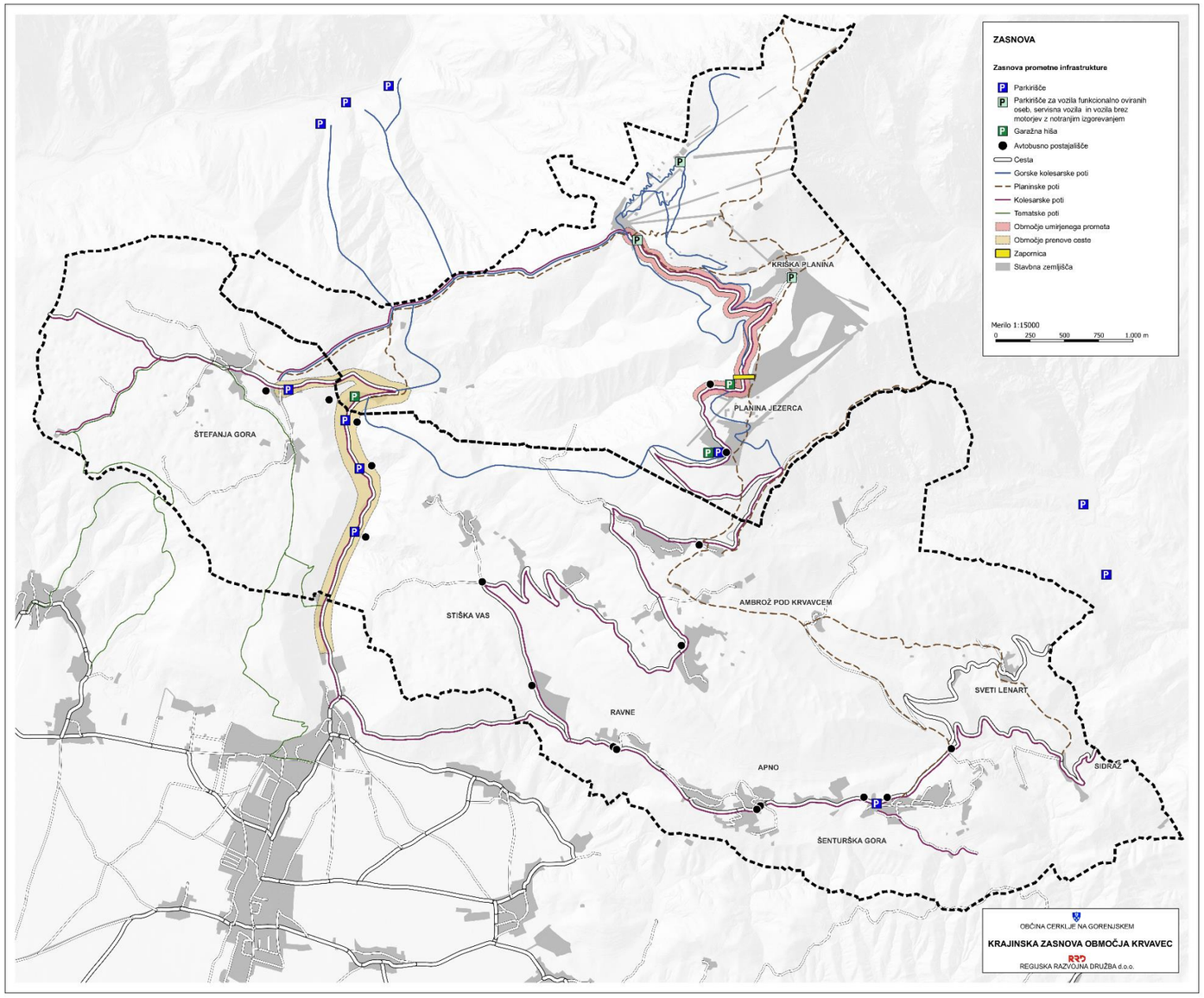
5.4. Zasnova prometne infrastrukture

Za rešitev problematike dostopnosti območja sta načrtovana dograditev in izboljšanje vseh elementov prometnega sistema s poudarkom na ureditvi novih dostopnih točk (Jezerca, Štefanja Gora, dolina Kokre, dolina Bistričice, dolina Kamniške Bistrice) in celovitega sistema površin za mirujoči promet ter s tem razbremenitvi obstoječe dostopne točke v Zanjivcu.

Uredi se **pet novih dostopnih točk**, ki razbremenijo dostopno točko v Zanjivcu, ob enem pa omogočijo lažji dostop tudi bolj oddaljenih obiskovalcev. Z razpršenim dostopom do različnih kompleksov smučarskih prog se omogoča prihod obiskovalcev iz različnih smeri, s čimer se zmanjšujejo zastoji v bližini dostopnih žičnic.

1. Prva dostopna točka se vzpostavi v dolini reke Kokre, kjer so predvidene tri variantne povezave kabinske žičniške s smučiščem.
2. Druga dostopna točka se vzpostavi na Jezercih, preko katere je smučarski center možno doseči z osebnim avtomobilom. Parkirišča se uredi na treh lokacijah – pod planino ob lokalni cesti, v sklopu oskrbnega centra na Jezercih ter v sklopu zazidljivih zemljišč na območju južno od planine Jezerca. Dostopna točka bo omogočila dodaten turistični razvoj v naseljih pod Krvavcem, kot tudi na pašnih planinah. Na območju je predvidena garažna stavba s postajališčem za avtobuse v pritličju. Od parkirišča naprej je cesta do Gospince omejena z zapornico in je namenjena izključno servisni poti.
3. Tretja dostopna točka se vzpostavi v dolini Bistričice, kjer sta predvideni dve variantni povezavi kabinske žičnice s Kriško planino.
4. Četrta dostopna točka se uredi na Štefanji Gori, ob načrtovani žičnici Štefanja Gora - Gospinca.
5. Peta dostopna točka se uredi v bližini parkirišča in nihalke za dostop do Velike planine. Dostopna točka bo omogočila povezavo dveh večjih turističnih območij v bližini Ljubljane.

Obstoječa dostopna točka v Zanjivcu se preuredi. Predvidena je izgradnja garažne hiše s postajališči za avtobuse. Dostopne točke se uredijo tudi v zaledju obravnavanega območja (v Cerkljah na Gorenjskem, Preddvoru, …), od koder se uredijo avtobusne povezave do vstopnih točk smučarskega centra. Na vseh dostopnih točkah se uredijo manjše spremljajoče dejavnosti (osnovne servisne in gostinske dejavnosti) in postajališča za avtobuse. Renovira se dostopna cesta Cerklje – Zanjivce, ki se razširi in prilagodi vožnji za avtobuse.

5.5. Zasnova druge gospodarske javne infrastrukture

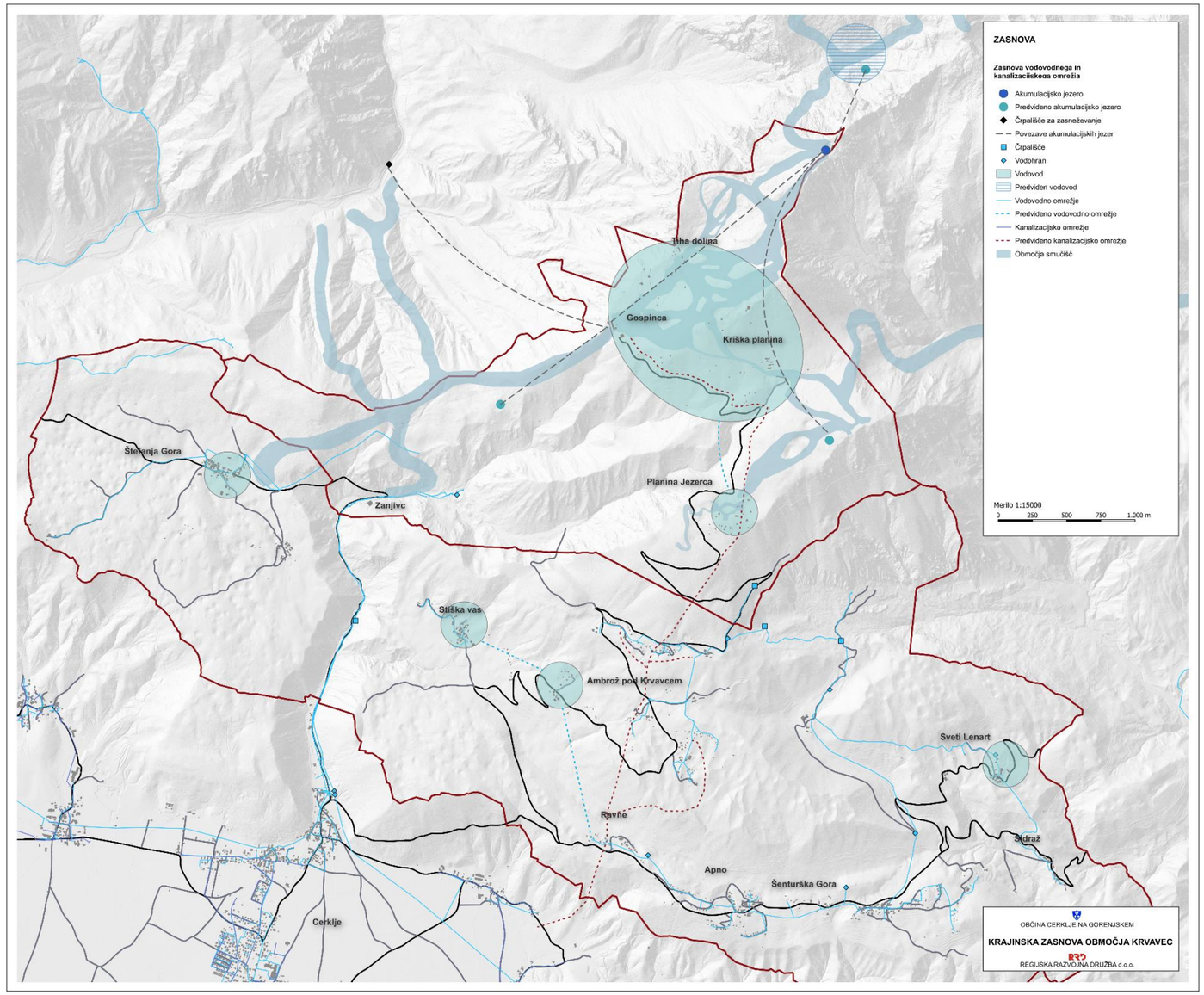
OSKRBA S PITNO VODO

Predvidena je prenova oziroma izgradnja novega vodovodnega sistema, saj obstoječa zasnova vodovodnega omrežja ne zagotavlja zadostne oskrbe območja s pitno vodo. Zasnova vodovodnega omrežja za oskrbo s pitno vodo vključuje več vodovodnih sistemov:

- obstoječi sistem Krvavec, ki bo oskrboval območje Gospinca, Tiha dolina, Dom na Krvavcu in delno Kriška planina;
- novi vodovodni sistem - za pokrivanje preostale potrošnje na Kriški planini in na Jezercih. To bo v hidravličnem pogledu samostojen sistem, možno pa ga bo kasneje povezati z obstoječim sistemom Krvavca;
- obstoječi javni vodovod, ki oskrbuje naselja Šenturška Gora, Apno, Ravne, Sidraž in Sveti Lenart (možno je dovajanje viška pitne vode iz zajetja Brezoviški graben);
- obstoječi javni vodovod, ki oskrbuje naselje Ambrož pod Krvavcem;
- lokalni vodovodi, ki oskrbujejo zaselke in naselja pod smučiščem Krvavec, Stiško vas, Štefanjo goro, Možjanco in Klemenčevo.

Vodovodni sistem Cerklje bo imel po izgradnji ultrafiltracije pod Krvavcem za rezervna vodna vira staro zajetje Grad in vrtino Grad. Njune skupne količine so za normalno preskrbo celotne območja vodovodnega sistema Cerklje premajhne. V prihodnosti bo treba za primere izrednih dogodkov razmisliti o možnosti oskrbe iz vodovodnega sistema Kranj preko vodohrana Adergas. Vodovodni sistem Štefanja Gora nima rezervnega vira pitne vode. V izrednih dogodkih se voda pripelje v vodohran s pomočjo gasilskih cistern. V prihodnosti je predvidena povezava z vodovodnim sistem Cerklje oz. z vodni viri pod Krvavcem (Zajetja – Zajetje A in Vrtine Krvavec), ki bodo služili kot rezervni vodni vir. Občasno prečrpavanje pitne vode iz prečrpališča Blate (vodovodni sistem Šenturška Gora) v prečrpališče Ambrož (vodovodni sistem Ambrož pod Krvavcem) je postalo že skoraj običajna praksa oz. del normalnega delovanja vodovodnega sistema. Ker takšno obratovanje obeh sistemov s trenutnimi količinami v sušnih obdobjih skupaj ni dolgoročna rešitev, bo treba v prihodnosti pristopiti k iskanju novega stabilnega rezervnega vodnega vira, ki bo omogočil normalno obratovanje v sušnih obdobjih. Novi vodni vir je lahko skupen za oba vodovodna sistema.

V primeru širitve Ob širitvi smučarskega centra na Dolge njive je potrebno preučiti možnosti za oskrbo z vodo za to območje; bodisi za zajem lokalnih vodnih virov (če je mogoče) bodisi za navezavo na krvavški vodovod.

ODVAJANJE ODPADNIH VODA

Predvidena je izgradnja celovitega sistema za odvajanje odpadnih voda, ki se bo izvajala postopno (del je že v izgradnji). V zadnji fazi je predvidena gradnja kanalizacijskega sistema od območja smučišča Krvavec do povezave Pšata – Zalog v dolinskem delu občine Cerklje (se navezuje na kanalizacijski sistem centralne čistilne naprave v Domžalah), na katerega se lahko priključi tudi nekaj naselij in skupin počitniških bivališč. Za naselja, ki zaradi odmaknjenosti in konfiguracije terena ni možno priključiti na predvideno kanalizacijsko omrežje, je določeno urejanje z lokalnimi čistilnimi napravami.

SISTEM ZA ZASNEŽEVANJE

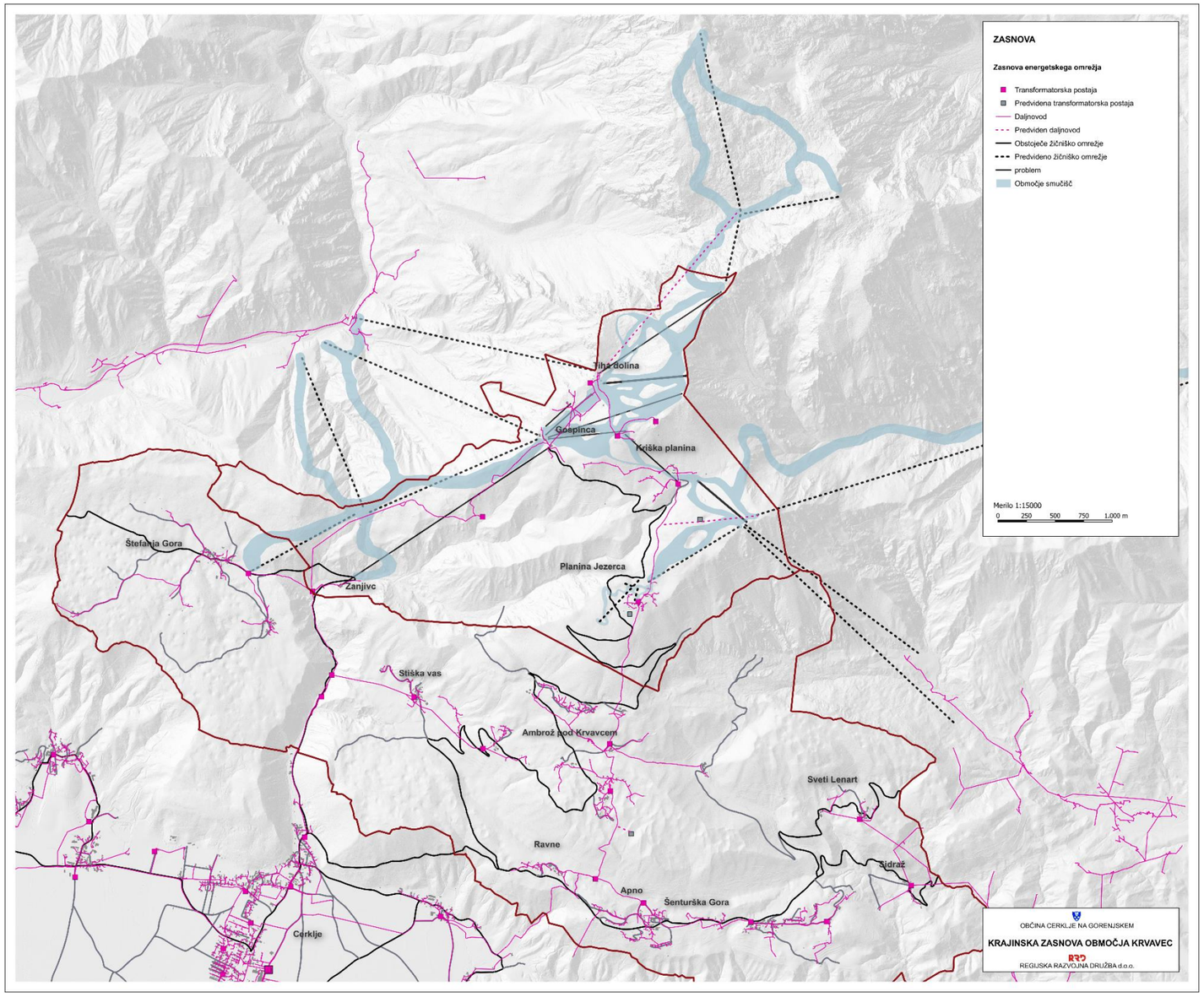
Obstoječi akumulacijski bazen na Zvohu se poviša in s tem poveča njegovo kapaciteto. Kljub temu pa ob optimalnem izkoristku ta zadostuje le za četrtino današnjih prog. Za najustreznejšo varianto pridobivanja tehnološke vode je predvideno črpanje vode iz Kokre ter ureditev novih akumulacijskih bazenov na planini Jezerca, Dolgih njiv ter na Slemenu. Bazeni bi bili med seboj povezani in na ta način izkoristiti višinski temperaturni gradient za predhodno ohlajanje vode za pripravo snega. Dodatna vira vode predstavljajo padavinske vode in višek sanitarne vode iz vodnega zajetja Brezoviški graben.

ENERGETSKO OMREŽJE

Na obravnavanem območju se ogreva z električno energijo, trdimi gorivi in plinom. Zaradi nadaljnjega razvoja turizma, športa in rekreacije se bo povečevala poraba električne energije, kar bo zahtevalo razširitve ter ojačitve obstoječih TP Gospinca, Kriška planina, Jezerca, Šenturška Gora, Tiha dolina; izgradnjo novih TP Jezerca, Klemenčevo, Kržišče; ojačitve obstoječih DV in kablovodov; izgradnjo DV in TP Šenturška gora; izgradnjo kablovoda od TP Ambrož do TP Kriška planina.

TELEKOMUNIKACIJSKO OMREŽJE

Načrtovana je ureditev telefonske povezave s pomočjo RR zveze in sicer: GATCKranj - Dom na Krvavcu. Od Doma na Krvavcu bodo povezave do posameznih uporabnikov izvedene bodisi z večkanalnimi ali monokanalnimi RR napravami ali s kabli ustrezne kvalitete ali kombinirano. Izvedene bodo tudi RR zveze GATC Kranj- Krvavec-VATC Ljubljana, VATC Škofja Loka, VATC Radovljica in VATC Jesenice. Na območju naselij v okviru Krajinske zasnove Krvavec je izgrajeno krajevno omrežje, ki dopušča dodatne priključke.

5.6. Zasnova žičniškega omrežja

Na območju žičniškega centra sta predvideni prenova in nadgradnja obstoječe žičniške in športnorekreacijske infrastrukture s poudarkom na izboljšanju izkoriščenosti obstoječih žičniških naprav (povečanje števila obiskovalcev v različnih obdobjih, ureditev smučišč ob dostopnih žičnicah ipd.). Hkrati se bodo s širitvijo v smereh novih dostopnih točk zagotavljale možnosti za nadaljnji razvoj zimskošportnega in poletnega središča.

Predvidena je širitev smučarskega centra:

- kompleks Jezerca-Kriška planina med Kriško planino, Kržiščem in Jezerci,
- kompleks Davovec med dolino Kokre, Gospinco, Zanjivcem in Štefanjo goro,
- kompleks Bistričica med dolino Bistričice in Kržiščem,
- kompleks Dolge njive med Velikim Zvohom, Korenom in Kalškim grebenom ter
- kompleks Velika Planina med Kržiščem in dolino Kamniške Bistrice.

Predlagane lokacije so bile izbrane na podlagi različnih kriterijev, izmed katerih so bile izbrane najprimernejše lokacije, ponekod v različnih variantah.

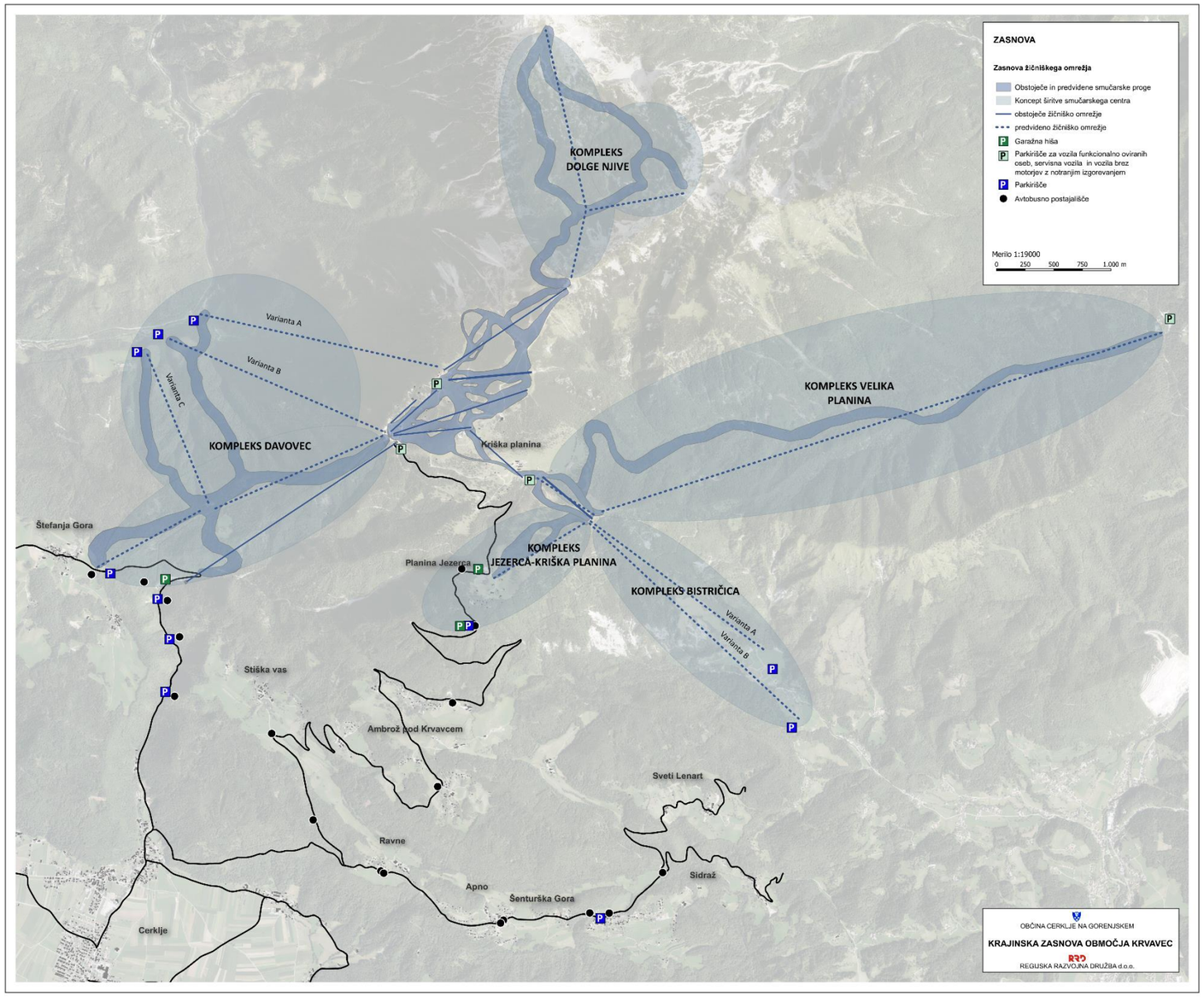
KOMPLEKS JEZERCA-KRIŠKA PLANINA

V kompleksu Jezerca – Kriška planina je predvidena širitev obstoječih smučarskih prog ter ureditev nove proge s Kržišča do planine Jezerca, kjer se bo vzpostavila tudi nova dostopna točka (sekundarni sprejemni center za območje žičniškega centra) s servisnimi programi in turistično ponudbo ter večjim obsegom parkirnih površin. Obstoječi vlečnici Kržišče bo nadomestila nova šestsedežnica. Širitev žičniške infrastrukture je predvidena od planine Jezerca do Kržišča z načrtovano štirisedežnico. Žičnica iz Jezerc na Kržišče predstavlja tako drugi dostop na osrednji del smučišč kot smučarsko napravo k progi Kržišče–Jezerca.

KOMPLEKS DAVOVEC

Na južni strani grebena Davovec je predvidena ureditev proge Gospinca – Štefanja gora, od katere se bo odcepila proga do Zanjivca. V sklopu sta predvideni dve novi žičnici, in sicer prva od Štefanje gore do Davovca in druga od Davovca do Gospince.

Na drugo, Kokrško stran sedla Davovec je možna ureditev proge in žičniške infrastrukture Gospinca-Kokra v treh variantah. Varianta proge Gospinca–Kokra A poteka od Tihe doline do spodnje postaje žičnice v varianti A (Kokra–Tiha dolina), varianta proge Gospinca–Kokra B poteka od Gospince do spodnje postaje žičnice v varianti B (Kokra–Gospinca) ter varianta proge Gospinca–Kokra C, ki poteka od Gospince do spodnje postaje žičnice v varianti C (Kokra – Davovec).

Po prioriteti je najvišje varianta A, kateri sledi varianta B. V obeh variantah bi šlo za izgradnjo nove dostopne krožne kabinske žičnice, proga pa bi bila srednje težka in primerna za najširši krog smučarjev. Varianta A je še posebej primerna, saj se žičniška povezava navezuje na Tiho dolino in tako razbremenjuje območje Gospince. Prednost variante C je v tem, da bi z njeno realizacijo ob spustu z vrha Krvavca pridobili prvo in edino progo v Sloveniji, ki bi ustrezala kriterijem, ki veljajo za smukaške proge. Varianta B ima ugodnejši iztek smučarske proge, je pa v primerjavi z varianto C manj primerna z vidika naravovarstvenih omejitev, saj prečka pas varovalnih gozdov. Kabinske žičnice morajo biti velike toliko, da je poleg potnikov prostor za smuči in kolesa.

KOMPLEKS DOLGE NJIVE

Kompleks Dolge njive bi bil z ostalimi smučišči povezan preko Velikega Zvoha. Predvidena je izgradnja treh žičniških naprav s pripadajočimi smučišči. Z ureditvijo novih prog na tem območju bi Krvavec pod Kalškim grebenom presegel 2000 m višine in bi se tudi v svetovnem merilu uvrstil med visokogorska smučišča. Kompleks leži v območju Nature 2000 in območju varovalnega gozda z ruševjem, zato bo potrebno usklajevanje z bodočim Regijskim parkom Kamniško-Savinjske Alpe. Problem kompleksa Dolge njive je dostopnost območja za namene vzdrževanja, servisiranja in vzpostavljanja oskrbnih dejavnosti.

KOMPLEKS BISTRIČICA

V Jugovzhodnem delu širitvenega območja se uredi nova dostopna točka iz smeri občine Kamnik (dolina Bistričice), ki se z obstoječim žičniškim sistemom poveže preko Kržišča. V tem delu se uredi samo nova dostopna žičnica (možni sta dve varianti), medtem ko širitev prog zaradi prevelikih strmin in erozijsko aktivnega pobočja ni predvidena. Pomen kompleksa je predvsem v odpiranju povezave v smeri občine Kamnik in možnosti navezave turistične ponudbe, tako v okviru doline Bistričice, kot tudi širšega območja občine Kamnik (mesto Kamnik, Kamniška Bistrica, Velika planina, ...).

KOMPLEKS VELIKA PLANINA

V sklopu kompleksa Velika Planina je predvidena ureditev nove proge in žičniške povezave s Kržišča parkirišča in nihalke za Veliko Planino, kjer se vzpostavi tudi nova dostopna točka. Kompleks bi omogočil možnost navezavo turistične ponudbe Krvavca z Veliko Planino.

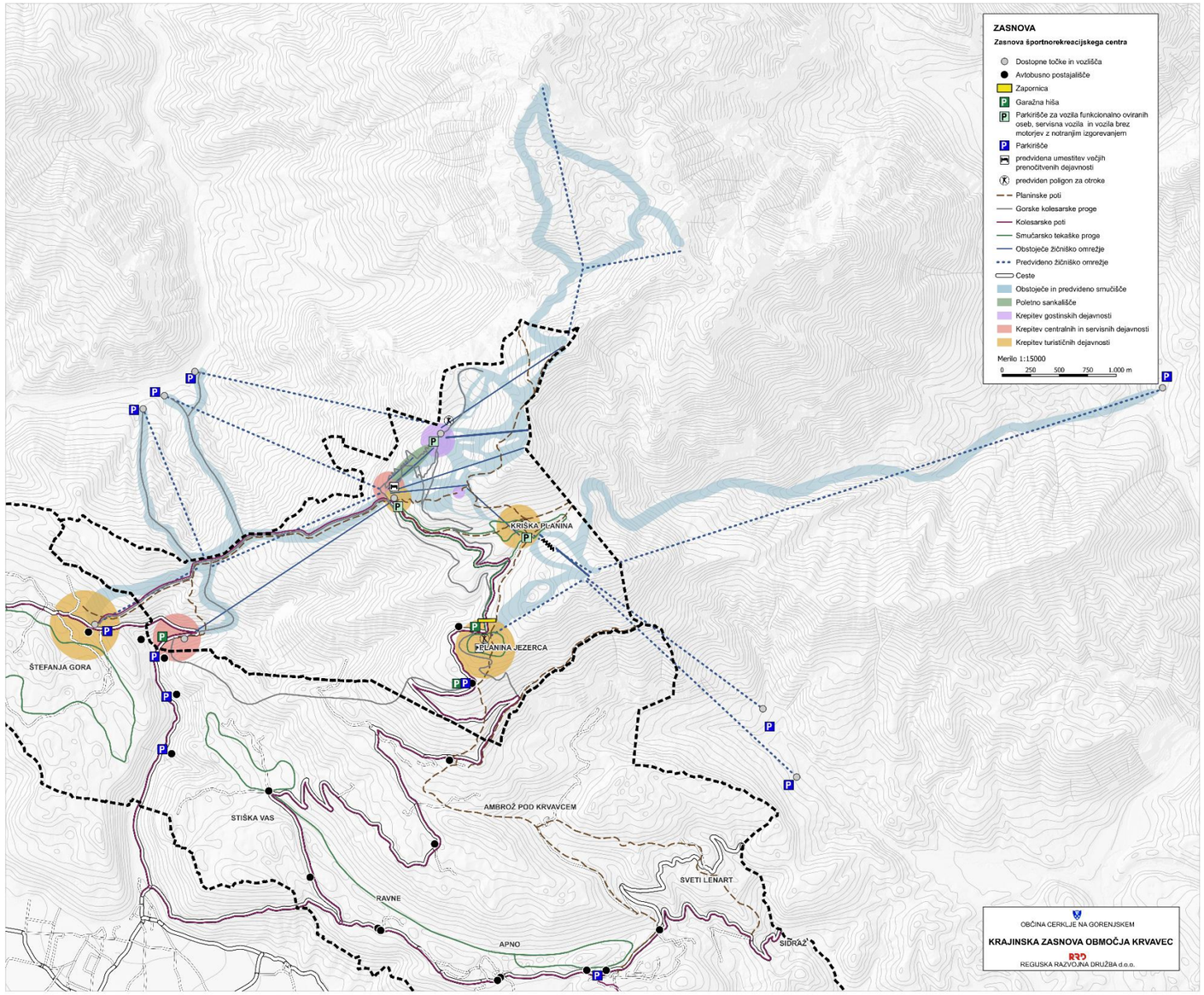
Problem širjenja zgoraj opisanih kompleksov vidimo predvsem v vedno slabših zimskih sezonah in pomanjkanju snežne odeje. S tega vidika bi bila najugodnejša varianta kompleks Dolge njive, ki pa je zaradi varovanja narave in gozdov neugodna. Za širitev smučarskih prog je nujna vzpostavitev sistema akumulacijskih bazenov.

5.7. Zasnova športno rekreacijskega centra

V sklopu smučarskega centra se poleg žičniških naprav in prog razvijajo tudi spremljajoče servisne in oskrbne dejavnosti ter turistična ponudba, ki se koncentrirajo na štirih oskrbnih točkah - Gospinca, Tiha Dolina, Dom na Krvavcu, planina Jezerca, Štefanja Gora in Kriška Planina:

- Gospinca ostaja osrednji sprejemni center za celotno območje. V območju se nadgradijo zlasti oskrbne in servisne (gostinska oskrba, oskrbno storitvena ponudba, upravno tehnični in infrastrukturni servis) ter nastanitvene dejavnosti.
- Kot turistični točki se ohranjata in razvijata območji Tihe doline in Doma na Krvavcu. Večje razširitve območij niso predvidene saj gre za sorazmerno odmaknjeni lokaciji sredi smučišča. S prenovo obstoječih objektov se bo izboljšala in delno razširila (vključno z nastanitvenimi kapacitetami) gostinska ponudba. V primeru neposredne povezave načrtovane dostopne točke iz doline Kokre s Tiho dolino, bo potrebna nadgradnja oskrbnih in servisnih dejavnosti na tem območju. S tem se bo razbremenilo območje Gospince.
- Planina Jezerca bo dobila večji pomen, saj se bo tu vzpostavila nova dostopna točka (sekundarni sprejemni center za območje žičniškega centra) s servisnimi programi in turistično ponudbo ter večjim obsegom parkirnih površin. Na območju Pod Jezerci je predvidena ureditev manjšega nastanitvenega kompleksa, ki ga bo možno neposredno povezati s planino in dostopno točko.
- Območje Kriške planine bo ostalo ena izmed osrednjih oskrbnih točk z obstoječimi planšarijami in možnostjo razširitve turistične ponudbe ob obstoječem apartmajskem objektu.
- Območje Štefanje Gore z vzpostavitvijo nastanitvenih kapacitet in žičnišče povezave preko Davovca do osrednjega dela smučišča postaja eden izmed fokusov turističnih zmogljivosti kot dostopna točka do smučišča.

V sklopu zimske turistične ponudbe se razvija skakalništvo, nočno smučanje, sankanje, predvidena je izgradnja otroškega poligona z igrali. Med Možjanco in Šenturško goro se zaradi ugodnega reliefa uredijo smučarsko-tekaške steze, ki bodo v poletnem času služile kolesarskim in jahalnim potem. Na območju Kalškega grebena, Korena in Košutne se omogoči turno smučanje.

POLETNA SEZONA

Poseben poudarek se nameni razvoju celoletne ponudbe, predvsem poletnemu turizmu, ki ima velik razvojni potencial. Poletna ponudba temelji na gorskem kolesarjenju v sklopu katere se razvije MTB center (bike park) z vso potrebno infrastrukturo za gorsko kolesarjenje (prilagojene žičniške naprave, ureditev prog, servisne dejavnosti). Prednost vzpostavitve poletnega bike parka je v tem, da se vsa zgrajena žičniška in servisna smučarska infrastruktura uporabi tudi za bike park, s tem da se nekoliko prilagodi in nadgradi. Na obstoječih smučarskih progah se uredijo proge različnih zahtevnosti namenjene gorskem kolesarjenju. Uredi se tudi poligon kolesarjenja za otroke. Poleg gorskega kolesarjenja se razvija tudi pohodništvo, padalstvo, letalstvo, poletno sankališče ter druge aktivne dejavnosti in adrenalinski športi. Uredijo se tematske in pustolovske poti ter park z igrali za najmlajše. Vsa spremljajoča turistična (gostinska in nastanitvena) ponudba je namenjena tako zimski kot poletni sezoni.

Turizem se usmerja v višje kakovostni turizem s kvalitetno lokalno ponudbo (kmečki turizmi), ki temelji na povezovanju z različnimi ponudniki tovrstnih storitev na ožjem in širšem območju. Ker Krvavec trenutno obiskujejo predvsem dnevni turisti, je poudarek na razvoju večdnevnega turizma in privabljanju bolj oddaljenih obiskovalcev. V okviru dopolnilne dejavnosti obstoječim kmetijskim gospodarstvom in krepitvi turistične ponudbe lokalnih ponudnikov, se lahko po principu razpršenega modela umeščanja manjših PZA enot, na podlagi predhodno izdelane strokovne podlage, v kateri se določijo ustrezne lokacije in standardi za konkretizacijo (način urejanja, odvajanje odplak iz kemičnih stranišč, ipd.).

Primer poletnega bike parka

6. OPREDELITEV DO STRATEŠKEGA DELA IN RAZVOJNEGA KONCEPTA

V krajinski zasnovi sta opredeljena dva vsebinsko in prostorsko različna, vendar medsebojno povezana koncepta urejanja prostora – strateški del in razvojni koncept.

Strateški del obravnava širše funkcionalno in krajinsko povezano območje, ki zaradi dejanskih prostorskih, krajinskih, prometnih in razvojnih povezav presega administrativne meje Občine Cerklje na Gorenjskem (kar izhaja iz določil 67. člena ZUreP-3, ki krajinsko zasnovo opredeljuje kot instrument za usmerjanje razvoja in varstva na posameznih območjih v krajini, pri čemer posebej poudarja potrebo po celostni obravnavi prostora, vključno z vplivi na sosednja območja).

Razvojni koncept je, skladno z izhodišči in zahtevo naročnika, omejen na območje občine ter podrobneje razdelan za dve območji obravnave.

Strateški del temelji na širšem razumevanju območja Krvavca kot krajinske in razvojne celote, v kateri se prepletajo turistične, prometne, rekreacijske, naravovarstvene in infrastrukturne vsebine tudi izven meja občine. Izhaja iz predpostavke intenzivnejšega razvoja turistične ponudbe in povečevanja obiska, ob hkratnem upoštevanju omejitvenih dejavnikov, zlasti vodovarstvenih območij, ter varstvenih zahtev, povezanih z ohranjanjem narave, kulturne dediščine in krajinske prepoznavnosti prostora. Takšna obravnava vključuje tudi posege in razvojne povezave na območjih občin Preddvor in Kamnik, saj širše območje Krvavca z vidika funkcionalnih navezav predstavlja prostorsko zaključeno celoto.

Največje širitve predstavljajo:

- kompleks Dolge njive, ki se nahaja med Velikim Zvohom, Korenom in Kalškim grebenom;
- kompleks Velika Planina, ki se nahaja med Kržiščem in dolino kamniške Bistrice ter
- kompleks Bistričica, ki se nahaja med Kržiščem in dolino Bistričice.

Skladno s širitvami so predvidene tudi nove dostopne povezave s smeri Občine Preddvor (dolina reke Kokre) in občine Kamnik (dolina Bistričice in dolina Kamniške Bistrice).

Takšna zasnova temelji na razpršitvi dostopov, povečanju dostopnosti in prostorski razbremenitvi obstoječih vstopnih točk, vendar pa lahko pomeni tudi večji pritisk na prostor.

Razvojni del temelji na drugačnih prostorskih in varstvenih izhodiščih, in sicer na razvoju, prenovi in in nadgradnji obstoječih turističnih kapacitet znotraj Občine Cerklje na Gorenjskem, pri čemer predvideva le omejene in prostorsko obvladljive širitve smučarskega centra.

Na ožjem območju se predvideva prenova in nadgradnja obstoječe žičniške, športno rekreacijske infrastrukture, hkrati pa se s širitvijo s smeri Štefanje Gore (kompleks Davovec) in Planini Jezerc (kompleks Jezerca-Kriška planina) zagotavljajo možnosti za nadaljnji razvoj zimskošportnega središča. Sočasno se ohranjajo naravne kvalitete, varuje vodne vire in kulturno dediščino ter ostale temeljne vrednote okolja. Razvojno - varstveni koncept predstavlja uravnotežen trajnostni razvoj, ki predvideva zmanjševanje pritiskov na okolje z vzpostavitvijo trajnostnega modela upravljanja.

Glede na dejstvo, da območje Krvavca predstavlja prostorsko in okoljsko ranljivo naravno okolje bi lahko z razvojem, predstavljenim v strateškem delu, ki temelji na povečanju števila obiskovalcev tudi iz sosednjih območij (dolin) in posledično lahko povečanim turističnem razvoju, lahko presegli nosilno zmogljivost okolja. Pri tovrstnem konceptu razvoja, bi bilo potrebno preveriti nosilno zmogljivost širšega prostora pred konkretizacijo novih prostorskih vsebin.

Iz navedenih razlogov ter ob upoštevanju usmeritev Občine Cerklje na Gorenjskem, da se razvojne rešitve obravnavajo primarno znotraj administrativnih meja občine in na način, ki eventualno ne povzroča nesorazmernih vplivov na širši prostor, je kot najustreznejša usmeritev krajinske zasnove prepoznan razvojno (varstveno) koncept. Ta temelji na uravnoteženem trajnostnem razvoju območja, ki izhaja iz realnih prostorskih omejitev, nosilne zmogljivosti okolja ter potrebe po dolgoročnem ohranjanju ključnih naravnih in krajinskih kakovosti.

Takšen pristop omogoča nadaljnji razvoj turizma, rekreacije in spremljajočih dejavnosti, vendar v prostorsko in okoljsko sprejemljivem obsegu, ki ne poslabšuje krajinske prepoznavnosti, kulturne dediščine ter drugih temeljnih vrednot prostora.

Za krajinsko zasnovo je v pripravi je tudi nosilna zmogljivost, ki bo dala pomembne usmeritve za nadaljnje načrtovanje in upravljanje uravnoteženega razvoja prostora.

V nadaljevanju dokument podaja usmeritve, ki se skladno z razvojnim konceptom, osredotočajo na uravnotežen, trajnostno naravnan in prostorsko vzdržen razvoj območja Krvavca.

7. RAZVOJNI KONCEPT

Območje obravnave razvojnega koncepta se, skladno z usmeritvijo Občine Cerklje na Gorenjskem, nahaja le znotraj meje občine.

Z namenom jasnejše prostorske in vsebinske opredelitve je razdeljeno na dve območji urejanja:

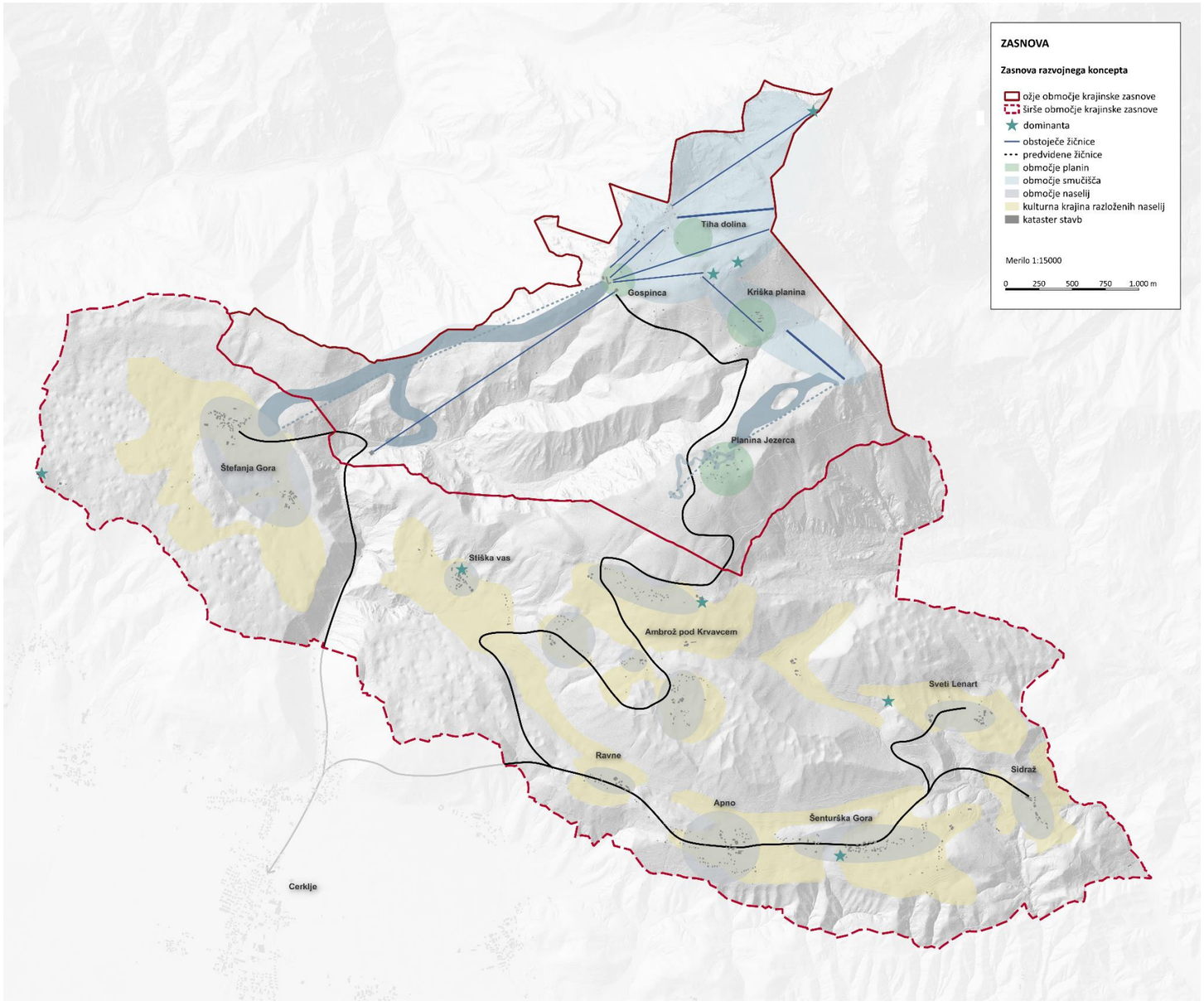
- ožje območje, ki zajema višje ležeče območje žičniškega centra, planin ter osrednjih športno-rekreacijskih ureditev, in
- širše območje, ki obsega nižje ležeča pobočja z naselji pod Krvavcem ter spremljajočimi krajinskimi, poselitvenimi in turističnimi strukturami.

Razvojni koncept temelji na razvoju in nadgradnji obstoječih in že do sedaj načrtovanih turističnih kapacitet z manjšimi širitvami smučarskega centra znotraj Občine Cerklje na Gorenjskem.

Sočasno se ohranjajo naravne kvalitete, krajinske identitete, varuje vodne vire in kulturno dediščino ter ostale temeljne vrednote okolja. Gre za razvojni model, ki ne temelji na ekstenzivnem prostorskem širjenju, temveč na kakovostni prenovi, funkcionalni dopolnitvi in boljšem upravljanju obstoječega sistema. Razvojni koncept tako predstavlja uravnotežen trajnostni pristop, usmerjen v zmanjševanje pritiskov na okolje, racionalnejšo rabo prostora, večjo povezavo med turizmom, lokalnim prebivalstvom in tradicionalnimi dejavnostmi ter v oblikovanje dolgoročno vzdržnega modela razvoja območja.

Temelji na naslednjih ključnih izhodiščih:

1. Na ožjem območju se prenavlja in nadgrajuje obstoječa žičniška, športno-rekreacijska in turistična infrastruktura, pri čemer se možnosti za nadaljnji razvoj zimskošportnega središča zagotavljajo predvsem z usmerjeno širitvijo iz smeri Štefanje Gore ter planine Jezerca.
2. Izboljšuje se ponudba na področju turizma (kvalitetnejša turistična ponudba z nastanitvenimi kapacitetami) in oskrbnih dejavnosti, ki temelji na lokalnih proizvodih in povezovanju z domačini.
3. Sodelovanje vseh deležnikov, ki so se pripravljeni prilagajati in najti skupno vizijo za celosten razvoj tangiranega območja.

4. Območje se turistično razvije tudi v poletni sezoni. Z izgradnjo infrastrukture za gorsko kolesarstvo se uredi gorsko kolesarski (MTB) center. Poleg gorskega kolesarjenja se razvija tudi pohodništvo in druge aktivne poletne dejavnosti. Obstoječe turistično območje se razvija kot celoletno turistično območje.
5. Izboljšuje se prometna povezanost območja z ožjo in širšo regijo (na območju občine Cerklje na Gorenjskem), pri čemer je poseben poudarek na oblikovanju nove dostopne točke (vezano tudi na širitev smučarskih prog in žičniške infrastrukture) ter celostnem urejanju prometa (parkirna mesta, javni potniški promet, obračališča za avtobuse,…).
6. Izboljšuje se infrastrukturna opremljenost območja vključno z izgradnjo celovitega sistema odvajanja odpadnih voda in oblikovanjem lokalnega energetskega koncepta, ki temelji na uporabi ekološko sprejemljivih virov.
7. V čim večji možni meri se ohranja naravne kvalitete ter varuje vodne vire in kulturno dediščino ter ostale temeljne vrednote okolja.

7.1. Razvoj dejavnosti v prostoru

Dejavnosti v prostoru se razvijajo v posameznih grozdih, ki se med seboj povezujejo:

- Območja smučišč
- Turistična območja
- Stanovanjska območja
- Območja centralnih dejavnosti
- Tradicionalna pašniško-kmetijska območja
- Prometno in žičniško omrežje

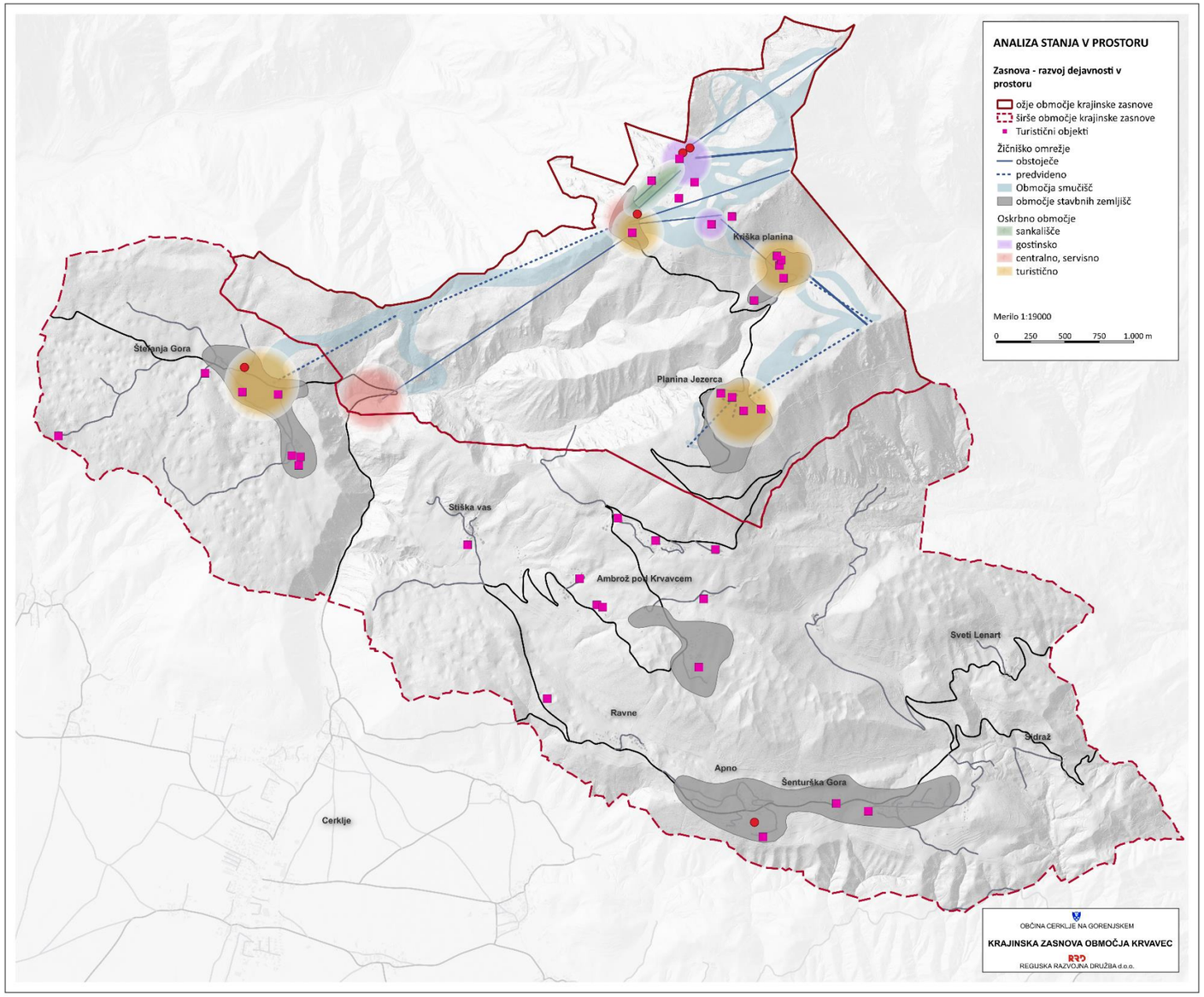
OŽJI DEL (območje žičničarskega centra)
Na obravnavanem območju se ohranjajo obstoječe športno rekreativne dejavnosti z manjšim intenziviranjem na območju Gospinca ter na obstoječih območjih vzpostavitev celostne turistične ponudbe. Razvoj športnorekreacijske dejavnosti temelji na širitvi obstoječih smučišč na območju med Štefanjo Goro in Gospincem ter proti Planini Jezerc. Velik poudarek je tudi na razvoju poletnega turizma, ki temelji na gorskem kolesarjenju, pohodništvu ter drugih aktivnih dejavnostih. Sočasno z razvojem športnorekreativnih dejavnosti se razvija tudi turistična ponudba s spremljajočimi dejavnostmi, ki sledi krajinskim značilnostim območja in temelji na lokalnih proizvodih. Glavna območja obstoječih turističnih dejavnosti so razvita na območjih Gospince, Dolge njive, Kriške planine, na območju Jezerc. Območja centralnih dejavnosti se razvijajo ob načrtovanih dostopnih točkah (Jezerca, Pod Jezerci, Gospinca, Kriška planina, Štefanja Gora, …) z osnovno servisno in gostinsko ponudbo.

ŠIRŠI DEL (naselja pod Krvavcem)
Posamezna naselja predstavljajo programska jedra s prevladujočo stanovanjsko funkcijo, v katerih se razvijajo centralne in nadgrajujejo turistične dejavnosti.

Glavna območja obstoječih turističnih dejavnosti so razvita v Štefanji Gori, Stiški vasi, Ambrožem pod Krvavcem, Apnu in Šenturški Gori). Sočasno se razvija tudi kmetijstvo, ki turizem dopolnjuje z gostinsko, nastanitveno in kulturno dejavnostjo (turistične kmetije, ekološko kmetijstvo).

Posamezni grozdi dejavnosti se povezujejo s celostnim prometnim sistemom, ki območja povezuje z ožjo in širšo regijo. Razvije se omrežje obstoječih dostopnih točk s površinami za umirjen promet, ob katerih se razvija osnovna servisna in gostinska ponudba.

Razvoj dejavnosti v prostoru sledi krajinskim značilnostim prostora ter je ustrezno prostorsko načrtovano. Ohranjajo se naravne kvalitete prostora ter varujejo vodni viri in kulturna krajina.

7.2. Zeleni sistem – zasnova zelenega sistema

Predvideno je ohranjanje prepoznavnih značilnosti območja z zagotavljanjem ohranjanja narave in naravnih procesov, kjer je to mogoče (biotske pestrosti, sklenjenih gozdnih površin, gozdnih zaplat). Jedrna (večnamenska) gozdna območja imajo predvsem ekološke, hidrološke, morfološke in socialne funkcije, poseben morfološki in ekološki pomen pa imajo robni deli teh območij.

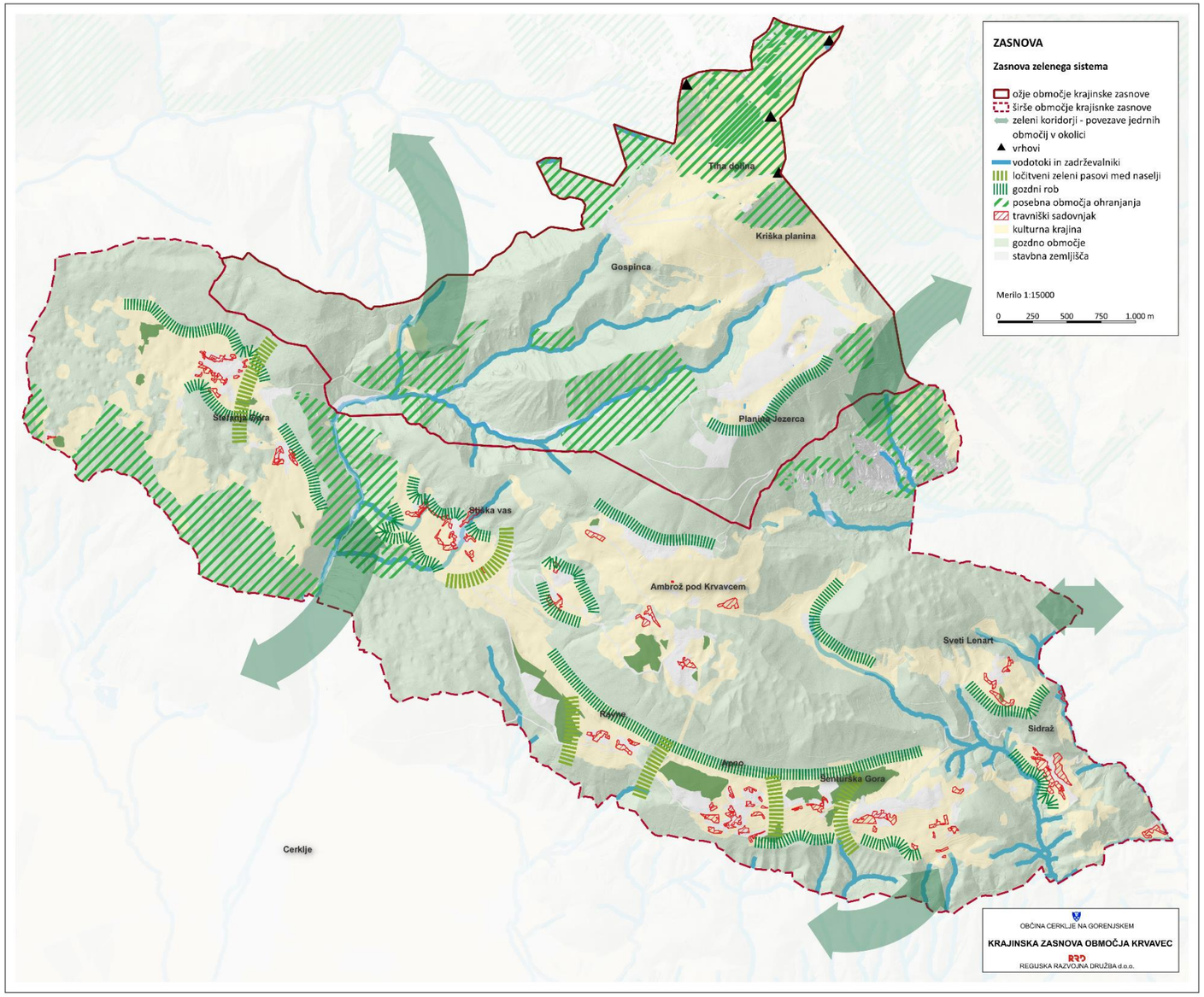
OŽJI DEL (območje žičničarskega centra)
Ohranja se kulturna krajina odprtih travniških površin (pašnih planin), kjer se varuje ključne vegetacijske krajinske prvine (preprečuje zaraščanje in ohranja gozdne robove ter gozdne zaplate). Prednost se daje dejavnostim, ki ohranjajo rabo prostora.

Posebno pozornost se namenja območjem ohranjanja, ki se pojavijo v skrajnem severnem delu območja.

ŠIRŠI DEL (naselja pod Krvavcem)
V nižje ležečih predelih obravnavanega območja se ohranja gozdne robove in gozdne zaplate, predvsem na vedutno izpostavljenih območjih. Z ločitvenimi zelenimi pasovi med naselji se ohranja tipiko poselitve (posamičnih naselij).

Mozaična kulturna krajina, ki se pojavlja na nižje ležečih delih ima predvsem ekološki pomen in je biotsko pestra. Na teh območjih se daje prednost dejavnostih, ki ohranjajo značaj kulturne krajine.
Gozdne zaplate, ki se pojavljajo po celotnem območju delujejo kot stopalni kamni med jedrnimi območji, s čimer se dosega ekološka povezljivost.

Posebnost širšega dela so tudi območja travniških sadovnjakov, ki so pomembne točke biodiverzitete.

7.3. Zeleni sistem – kulturno družbene vsebine in prilagajanje na podnebne spremembe

OŽJI DEL (območje žičničarskega centra)
Na območju regionalno pomembnega rekreacijskega območja se regulira in usmerja obstoječe in nove dejavnosti.

Regulira se prometni režim, kjer se omejuje uporabo osebnega prometa nad parkirnimi hišami (dostop namenjen izključni kot servisna pot).

Obstoječe kolesarske in pešpoti povezujejo različne doživljajsko kakovostne prostore in območja prepoznavnosti. Omogočajo rekreacijo in spodbujajo zdrav življenjski slog.

Prestrukturiranje smučarskega centra v večsezonski gorski center

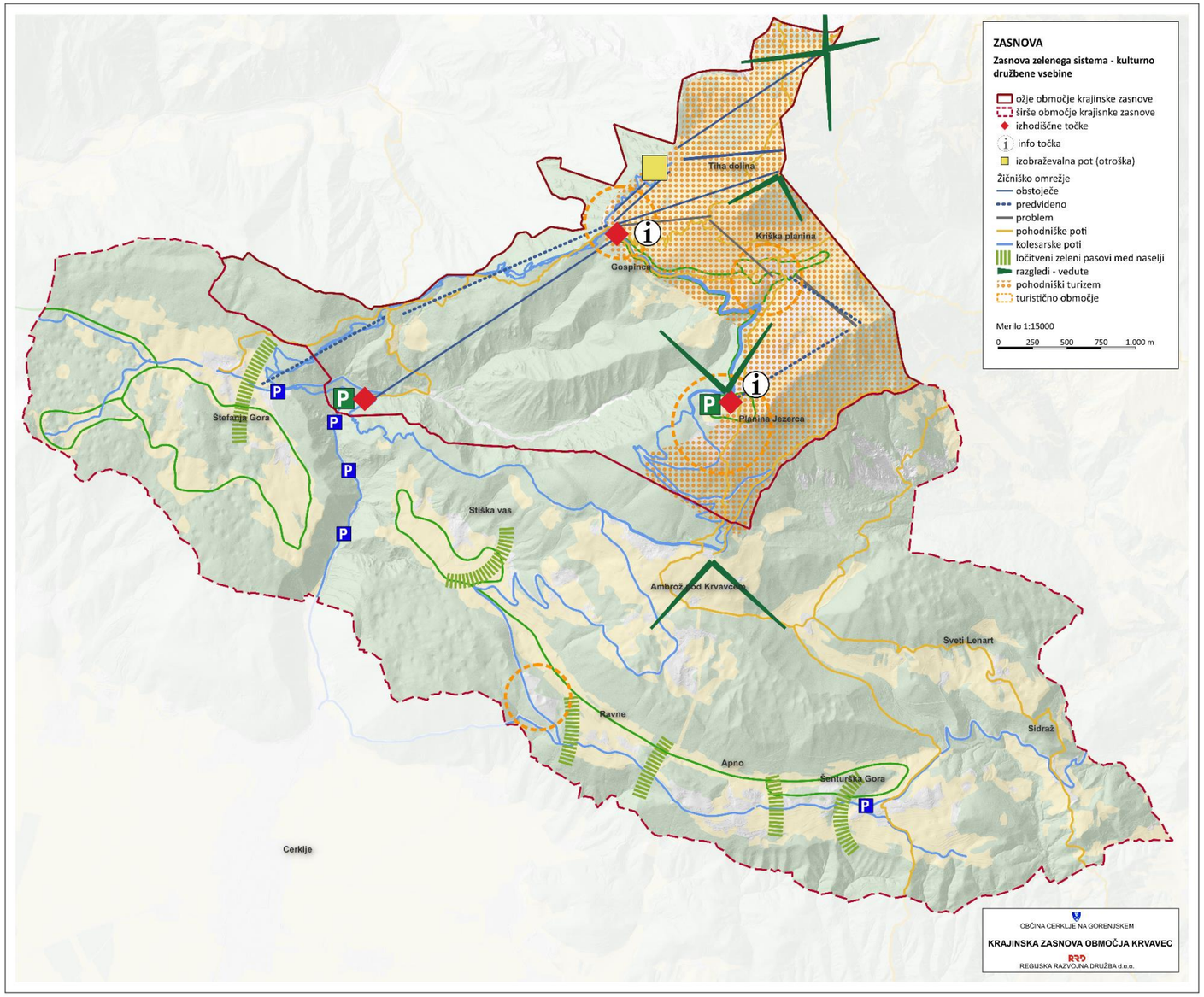
Razvoj območja Krvavca je potrebno obravnavati v kontekstu spremenjenih podnebnih razmer in usmeritev državne ravni na področju turizma, ki vse bolj poudarjajo potrebo po prilagajanju gorskih centrov na zmanjšano zanesljivost zimskih sezon.

Na podlagi usklajevalnega sestanka z Direktoratom za turizem je bilo izpostavljeno, da so gorski centri zaradi podnebnih sprememb med najbolj ranljivimi turističnimi območji, zato je njihova preusmeritev v celoletni turizem ter aktivno upravljanje obiska ključni mehanizem njihovega nadaljnjega razvoja.

V tem okviru je za območje Krvavca kot temeljna razvojna usmeritev opredeljena postopna prestrukturacija iz pretežno zimskega smučarskega centra v večsezonski gorski turistični center, ki omogoča enakomerno rabo prostora skozi vse leto in zmanjšuje odvisnost od snežnih razmer.

Takšna transformacija temelji na naslednjih ključnih izhodiščih:

- **razvoj celoletne turistične ponudbe**, ki dopolnjuje zimske aktivnosti in vključuje pohodništvo, gorsko kolesarjenje, naravoslovne in interpretacijske programe ter druge oblike aktivnega in doživljajskega turizma z nizkim vplivom na okolje,
- **nadgradnja obstoječe infrastrukture v smeri večnamenske rabe**, zlasti žičniških naprav, objektov in rekreacijskih površin, ki omogočajo uporabo tudi v poletni in prehodnih sezonah,
- **razvoj turističnih produktov v pomladnem in jesenskem obdobju**, s čimer se zmanjšujejo sezonska nihanja obiska ter povečuje stabilnost turističnega sistema,
- **vzpostavitev sistema upravljanja obiska in prilagajanja na podnebne spremembe**, ki vključuje spremljanje rabe prostora in optimizacijo delovanja infrastrukture

Takšen razvojni model omogoča večjo ekonomsko stabilnost turističnega sistema, učinkovitejšo rabo obstoječe infrastrukture ter zmanjšanje pritiskov na prostor, hkrati pa prispeva k ohranjanju naravnih in krajinskih kakovosti, ki predstavljajo temeljni razvojni potencial območja.

Prestrukturiranje v večsezonski turistični center zato ni zgolj razvojna priložnost, temveč nujna prilagoditev na spremenjene okoljske in družbene razmere, ki omogoča dolgoročno vzdržen razvoj območja Krvavca.

ŠIRŠI DEL (naselja pod Krvavcem)
V območju mozaične kulturne krajine se določi zelene ločitvene pasove med naselji. Spodbuja se ohranjanje in obnove travniških sadovnjakov, s čimer se lahko poveča odpornost na podnebne spremembe.

7.4. Zasnova razvoja in varstva krajine

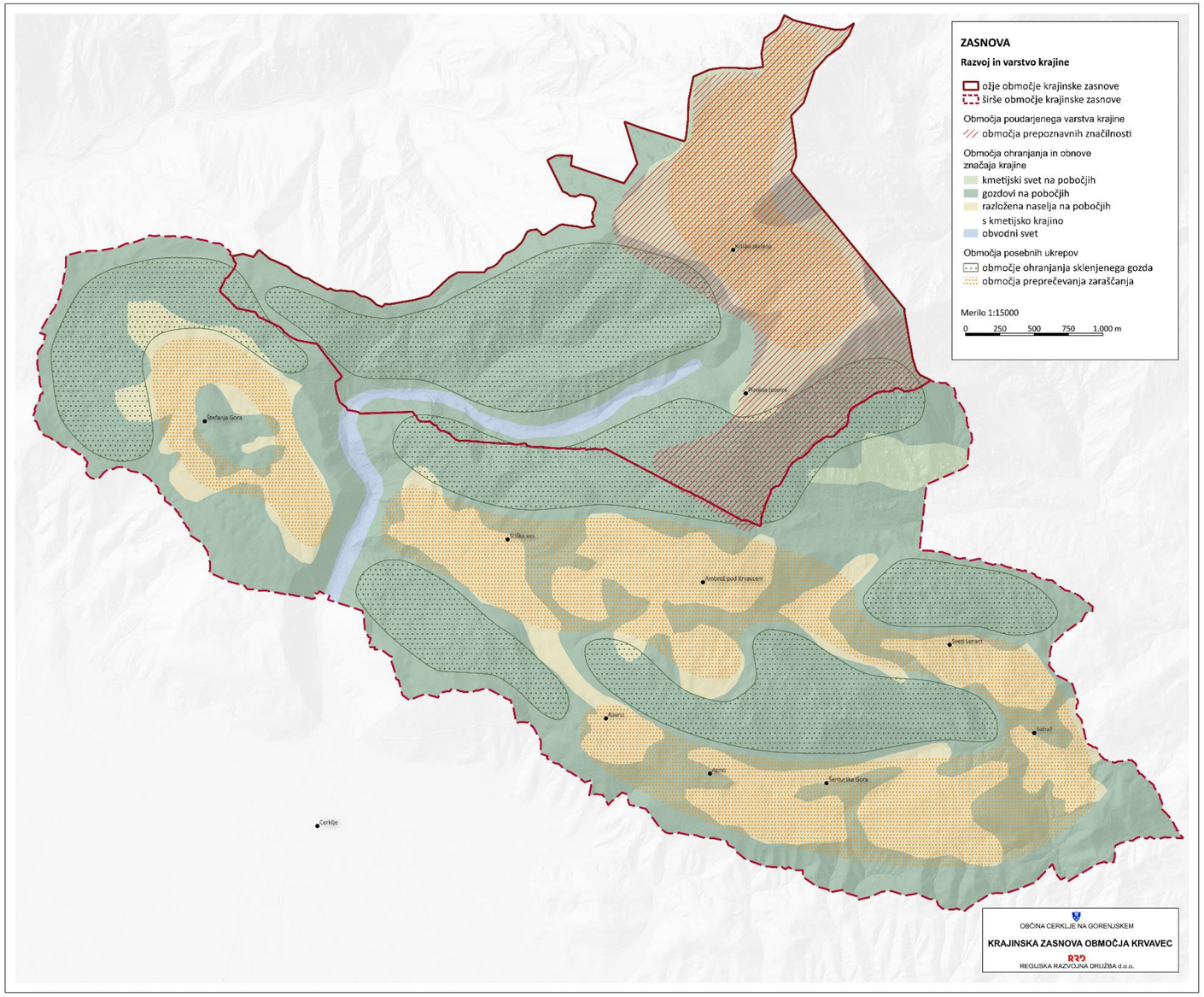
V okviru celostnega razvoja poselitve, turizma, športa in rekreacije se posebno pozornost nameni varstvu naravnih dobrin tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravne kvalitete, varuje vodne vire in kulturno dediščino ter ostale temeljne vrednote okolja.

Prepoznavno podobo obravnavanemu območju dajejo karakteristične značilnosti kmetijske krajine (pašniki, travniki, planšarski domovi), razložena naselja na pobočjih z značilnimi vaškimi hišami in sakralnimi objekti, gozdna pobočja ter pogledi na visokogorsko krajino. Vse te značilnosti se ohranja in nadgrajuje s turizmom, športom in rekreacijo v naravi v povezavi s kulturnimi vrednotami in tradicionalno kmetijsko dejavnostjo. Z umeščanjem novih dejavnosti se prepoznavna krajinska slika ohranja in se ne spreminja. Pri tem se upošteva arhitekturno in urbanistično oblikovanje silhuete naselij (umeščanje novih dominant, večje širitve, neusklajene z osnovno naselbinsko strukturo in strukturo okoliške krajine).

V naseljih in na območju kulturne krajine neposredno ob njih se ohranjajo travniški sadovnjaki, večja drevesa, ki predstavljajo prostorske dominante (v naseljih, ob znamenjih in sredi kmetijskih površin) in živice (Šenturška Gora, Sv. Lenart, Ambrož pod Krvavcem, Stiška vas). Krajinsko podobo mikrolokalno degradirajo tudi manjši stihijski posegi v prostor (nejasni kriteriji za umestitev, stihijsko oblikovanje).

Z ureditvijo žičniškega centra se je krajinska struktura v ožjem delu območja krajinske zasnove trajno spremenila in skozi zgodovino oblikovala . Same smučarske proge imajo na podobo krajine omejen vpliv, saj izkoriščajo odprte površine pašnih planin, lahko pa pri tem pride do preoblikovanja terena in spremembe strukture vegetacije. Pri načrtovanju novih smučarskih prog se vzpostavlja gozdni rob. Posebno pozornost se nameni omilitvi erozijskih procesov in zatravitvi.

Kulturno dediščino in krajino se načrtno ureja in predstavlja javnosti v okviru turistično rekreacijskih (izletniških) programov po pobočju Krvavca, s čimer se podpira njeno ohranitev in razvoj.

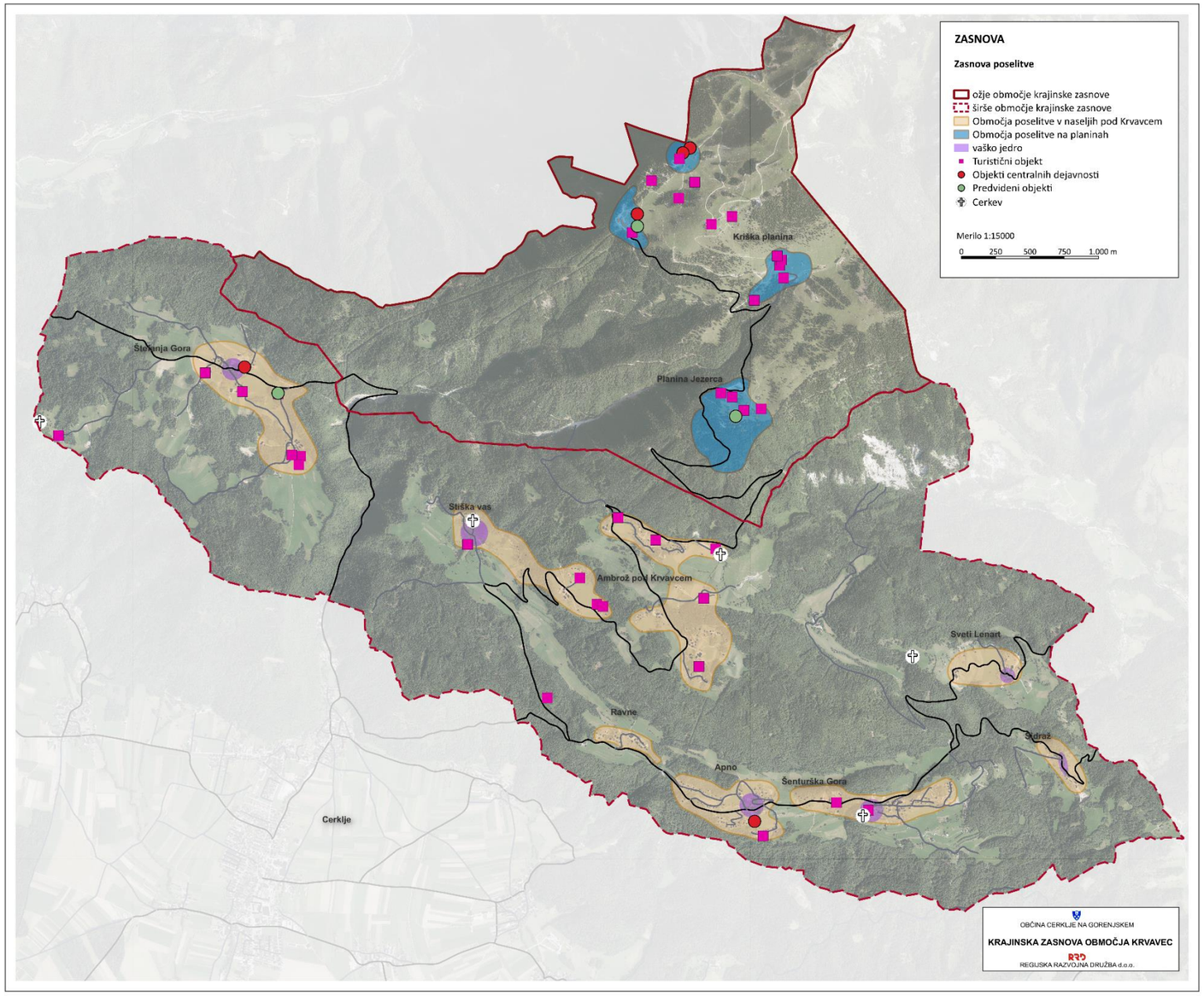
7.5. Zasnova poselitve

OŽJI DEL (območje žičničarskega centra)
V ožjem območju se načrtuje omejen razvoj (smiselne zaokrožitve le znotraj obstoječih stavbnih zemljišč pod Jezerci). Poselitev se usmerja v obstoječa poselitvena območja z zgoščevanjem poselitve znotraj naselij. Pozidava se zgošča predvsem v naseljih pod Krvavcem ter na območju pod Jezerci, v manjši meri pa tudi na območju počitniško-turističnega sklopa med planino Jezerca in Kriško planino ter na območju Gospince in Tihe doline. Obstoječe fokuse turističnih dejavnosti v odprtem prostoru se ohranja v trenutnem obsegu. Za zmanjšanje vizualne izpostavljenosti objektov se ohranja in dopolnjuje obstoječe zelene bariere na robovih planin in ob smučarskih progah.

ŠIRŠI DEL (naselja pod Krvavcem)
V vaških jedrih in zaselkih ter na območjih razpršene poselitve se ohranja obstoječ poselitveni vzorec. Poudarek je na ohranjanju primarnih dejavnosti, značilne poseljenosti območja in kulturne krajine. Vaška jedra in zaselki se razvijajo predvsem z nadomestno ali dopolnilno gradnjo v sklopu obstoječih gradbenih parcel ali, če ni drugih možnosti, ob njihovem robu. Prednost se daje prenovi in sanaciji vaških jeder (s poudarkom na jedrih z večjim deležem kulturne dediščine kot sta jedri Šenturške Gore in Stiške vasi). Ohranjajo se osnovna razmerja v prostoru, zlasti maksimalni horizontalni in višinski gabariti ter silhuete naselbinskih teles z dominantami. Gradnja novih počitniških objektov v odprtem prostoru (vključno z ožjim območjem smučišča Krvavec) se omejuje in usmerja v obstoječa počitniška naselja. Urejanje počitniških bivališč in turističnih nastanitvenih prostorov je možno tudi v vseh obstoječih objektih, pri čemer se prednostno prenavljajo opuščene domačije ter objekti kvalitetne kulturne dediščine, ki jim grozi propad. Turistični dejavnosti (brez možnosti nastanitve) se lahko namenijo tudi pastirski stanovi.

Dostopne in oskrbne točke ter turistična infrastruktura na ožjem območju smučišča Krvavec in širše se kot svojevrstna območja oblikujejo v skladu z zahtevami posameznih dejavnosti (servisni objekti, žičniška infrastruktura, parkirne površine, trgovski in gostinski objekti ipd.), pri čemer je potrebno pri zasnovi objektov oziroma stavbnih volumnov upoštevati konfiguracijo terena ter krajinski okvir, tako da novi objekti kvalitetno nadgrajujejo podobo območja. V okviru naselij in počitniških območij se omogoča ureditev manjših turističnih (gostišča, penzioni, apartmaji ipd.) in športnorekreacijskih objektov s spremljajočimi programi. Vsi tipi stavb se umeščajo v obstoječe fokuse pozidave na robu pašnih planin oziroma izven njih, izven območij namenjenih intenzivnemu razvoju žičniškega centra ter izven vizualno izpostavljenih območij.

Naselja se s širšim območjem (večja naselja v Občini, smučišče Krvavec) povezujejo s cestnim omrežjem in vzpostavljenim javnim prometom.

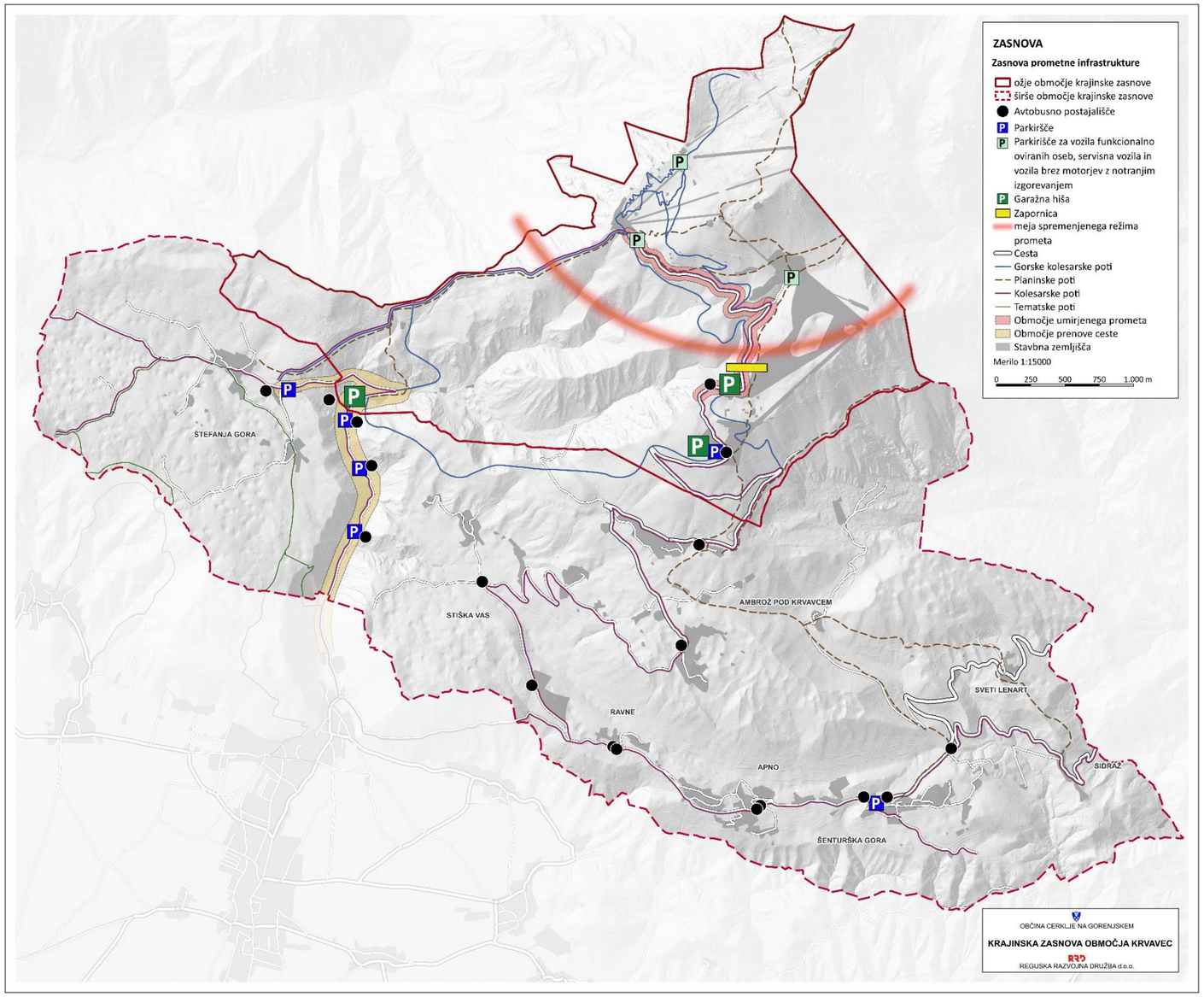
7.6. Zasnova prometne infrastrukture

Za rešitev problematike dostopnosti območja sta načrtovana dograditev in izboljšanje vseh elementov prometnega sistema s poudarkom na ureditvi novih dostopnih točk (Jezerca, Štefanja Gora) in celovitega sistema površin za mirujoči promet ter s tem razbremenitvi obstoječe dostopne točke v Zanjivcu.

Uredi se dve novi dostopni točki, ki razbremenijo dostopno točko v Zanjivcu. Z razpršenim dostopom do različnih kompleksov smučarskih prog se omogoča prihod obiskovalcev iz različnih smeri, s čimer se zmanjšujejo zastoji v bližini dostopnih žičnic.

1. Prva dostopna točka se vzpostavi na Jezercih, preko katere je smučarski center možno doseči z osebnim avtomobilom. Parkirišča se uredi na treh lokacijah – pod planino ob lokalni cesti, v sklopu oskrbnega centra Pod Jezerci ter v sklopu zazidljivih zemljišč na območju južno od planine Jezerca. Dostopna točka bo omogočila dodaten turistični razvoj v naseljih pod Krvavcem, kot tudi na pašnih planinah. Na območju je predvidena garažna stavba s postajališčem za avtobuse v pritličju. Od parkirišča naprej je cesta do Gospince omejena z zapornico in je namenjena izključno servisni poti.
2. Druga dostopna točka se uredi na Štefanji Gori, ob načrtovani žičnici Štefanja Gora - Gospinca.

Obstoječa dostopna točka v Zanjivcu se preuredi. Predvidena je izgradnja garažne hiše s postajališči za avtobuse. Dostopne točke se uredijo tudi v zaledju obravnavanega območja (v Cerkljah na Gorenjskem, Preddvoru, …), od koder se uredijo avtobusne povezave do vstopnih točk smučarskega centra. Na vseh dostopnih točkah se uredijo manjše spremljajoče dejavnosti (osnovne servisne in gostinske dejavnosti) in postajališča za avtobuse. Renovira se dostopna cesta Cerklje – Zanjivce, ki se razširi in prilagodi vožnji za avtobuse.

7.7. Zasnova druge gospodarske javne infrastrukture

OSKRBA S PITNO VODO

Predvidena je prenova oziroma izgradnja novega vodovodnega sistema, saj obstoječa zasnova vodovodnega omrežja ne zagotavlja zadostne oskrbe območja s pitno vodo. Zasnova vodovodnega omrežja za oskrbo s pitno vodo vključuje več vodovodnih sistemov:

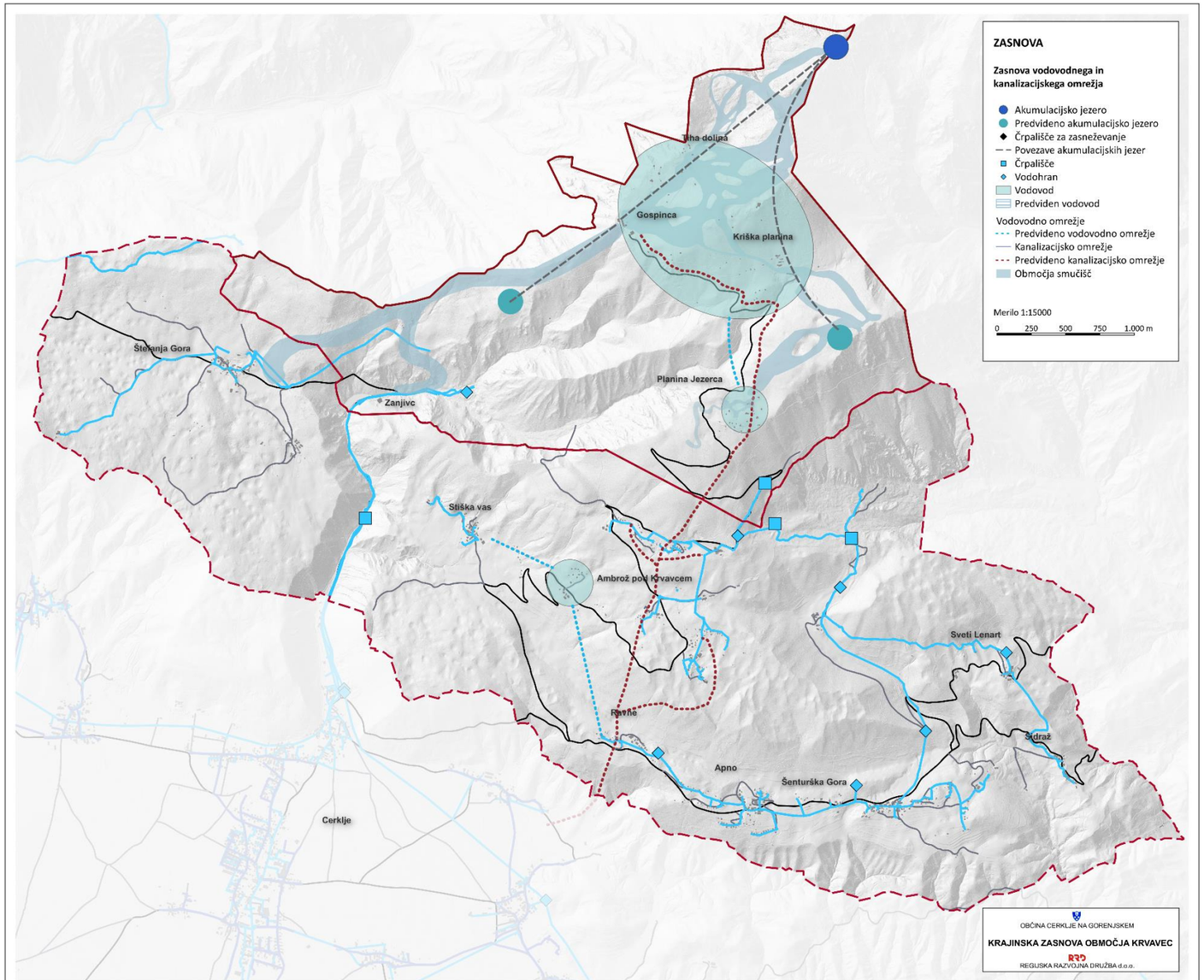
- obstoječi sistem Krvavec, ki bo oskrboval območje Gospinca, Tiha dolina, Dom na Krvavcu in delno Kriška planina;
- novi vodovodni sistem - za pokrivanje preostale potrošnje na Kriški planini in na Jezercih. To bo v hidravličnem pogledu samostojen sistem, možno pa ga bo kasneje povezati z obstoječim sistemom Krvavca;
- obstoječi javni vodovod, ki oskrbuje naselja Šenturška Gora, Apno, Ravne, Sidraž in Sveti Lenart (možno je dovajanje viška pitne vode iz zajetja Brezoviški graben);
- obstoječi javni vodovod, ki oskrbuje naselje Ambrož pod Krvavcem;
- lokalni vodovodi, ki oskrbujejo zaselke in naselja pod smučiščem Krvavcem, Stiško vas, Štefanjo goro, Možjanco in Klemenčevo.

ODVAJANJE ODPADNIH VODA

Predvidena je izgradnja celovitega sistema za odvajanje odpadnih voda, ki se bo izvajala postopno (del sistema je v izgradnji). V zadnji fazi je predvidena gradnja kanalizacijskega sistema od območja smučišča Krvavec do povezave Pšata – Zalog v dolinskem delu občine Cerklje (se navezuje na kanalizacijski sistem centralne čistilne naprave v Domžalah), na katerega se lahko priključi tudi nekaj naselij in skupin počitniških bivališč. Za naselja, ki zaradi odmaknjenosti in konfiguracije terena ni možno priključiti na predvideno kanalizacijsko omrežje, je določeno urejanje z lokalnimi črpališči.

SISTEM ZA ZASNEŽEVANJE

Obstoječi akumulacijski bazen na Zvohu se ohranja v sedanjih dimenzijah. Ob optimalnem izkoristku ta zadostuje le za četrtino današnjih prog. Za najustreznejšo varianto pridobivanja tehnološke vode je predvideno črpanje vode iz Kokre ter ureditev novih akumulacijskih bazenov na planini Jezerca. Bazeni bi bili med seboj povezani in na ta način izkoristiti višinski temperaturni gradient za predhodno ohlajanje vode za pripravo snega. Dodatna vira vode predstavljajo padavinske vode in višek sanitarne vode iz vodnega zajetja Brezoviški graben.

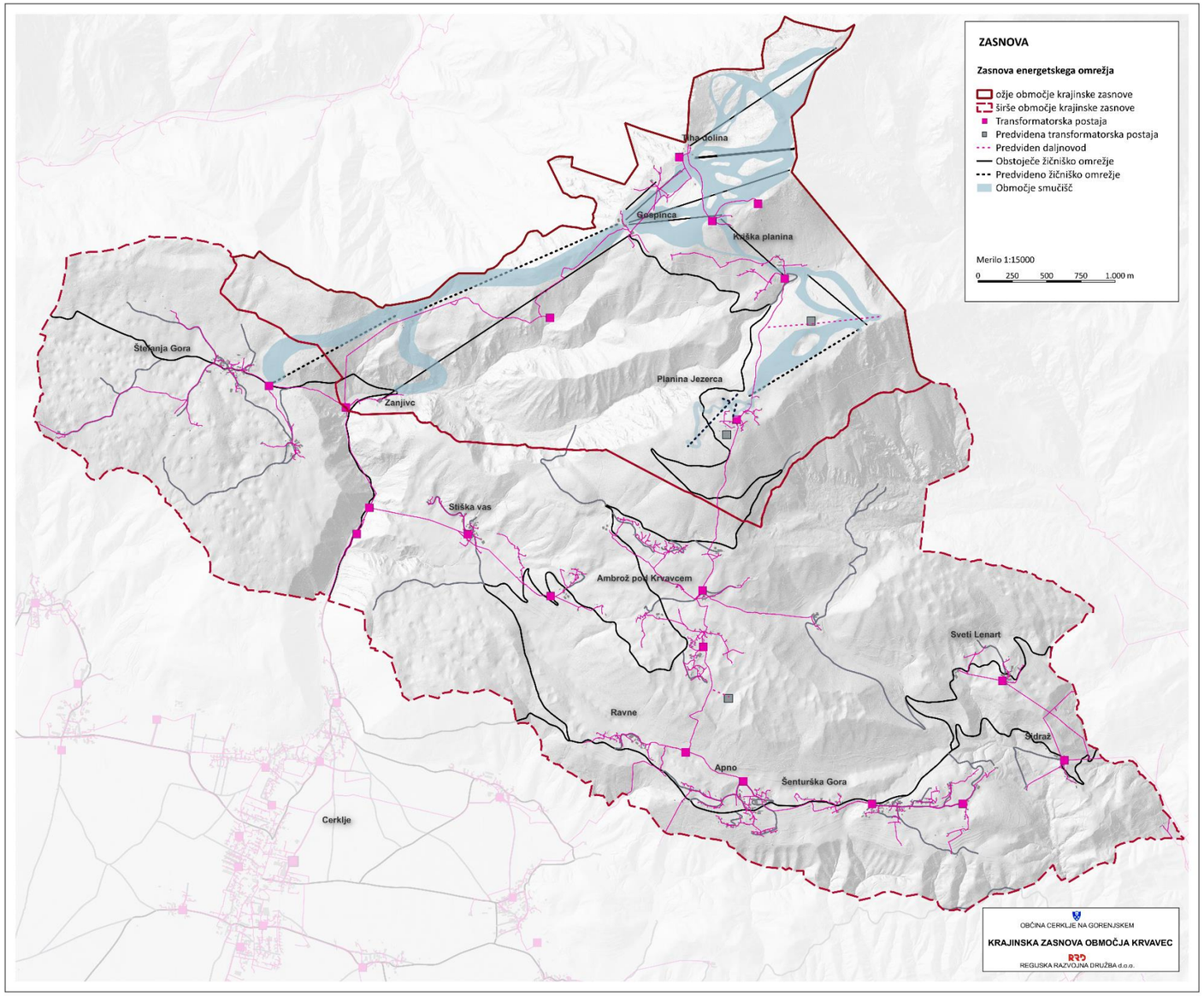

ENERGETSKO OMREŽJE

Na obravnavanem območju se ogreva z električno energijo, trdimi gorivi in plinom. Zaradi nadaljnjega razvoja turizma, športa in rekreacije, znotraj območja obstoječih površin, se bo povečevala poraba električne energije, kar bo zahtevalo razširitve ter ojačitve obstoječih TP Gospinca, Kriška planina, Jezerca, Šenturška Gora, Tiha dolina; izgradnjo novih TP Jezerca; ojačitve obstoječih DV in kablovodov; izgradnjo DV in TP Šenturška gora in izgradnjo kablovoda od TP Ambrož do TP Kriška planina.

TELEKOMUNIKACIJSKO OMREŽJE

Načrtovana je ureditev telefonske povezave s pomočjo RR zveze in sicer: GATCKranj- Dom na Krvavcu. Od Doma na Krvavcu bodo povezave do posameznih uporabnikov izvedene bodisi z večkanalnimi ali monokanalnimi RR napravami ali s kabli ustrezne kvalitete ali kombinirano. Izvedene bodo tudi RR zveze GATC Kranj- Krvavec-VATC Ljubljana, VATC Škofja Loka, VATC Radovljica in VATC Jesenice. Na območju naselij v okviru Krajinske zasnove Krvavec je izgrajeno krajevno omrežje, ki dopušča dodatne priključke.

7.8. Zasnova žičniškega omrežja

Na območju žičniškega centra sta predvideni prenova in nadgradnja obstoječe žičniške in športnorekreacijske infrastrukture s poudarkom na izboljšanju izkoriščenosti obstoječih žičniških naprav (povečanje števila obiskovalcev v različnih obdobjih, ureditev smučišč ob dostopnih žičnicah ipd.).

Predvidena je širitev smučarskega centra:

- kompleks Jezerca-Kriška planina med Kriško planino, Kržiščem in Jezerci,
- kompleks Davovec med Gospinco, Zanjivcem in Štefanjo goro.

Predlagane lokacije so bile izbrane na podlagi različnih kriterijev, izmed katerih so bile izbrane najprimernejše lokacije, ponekod v različnih variantah.

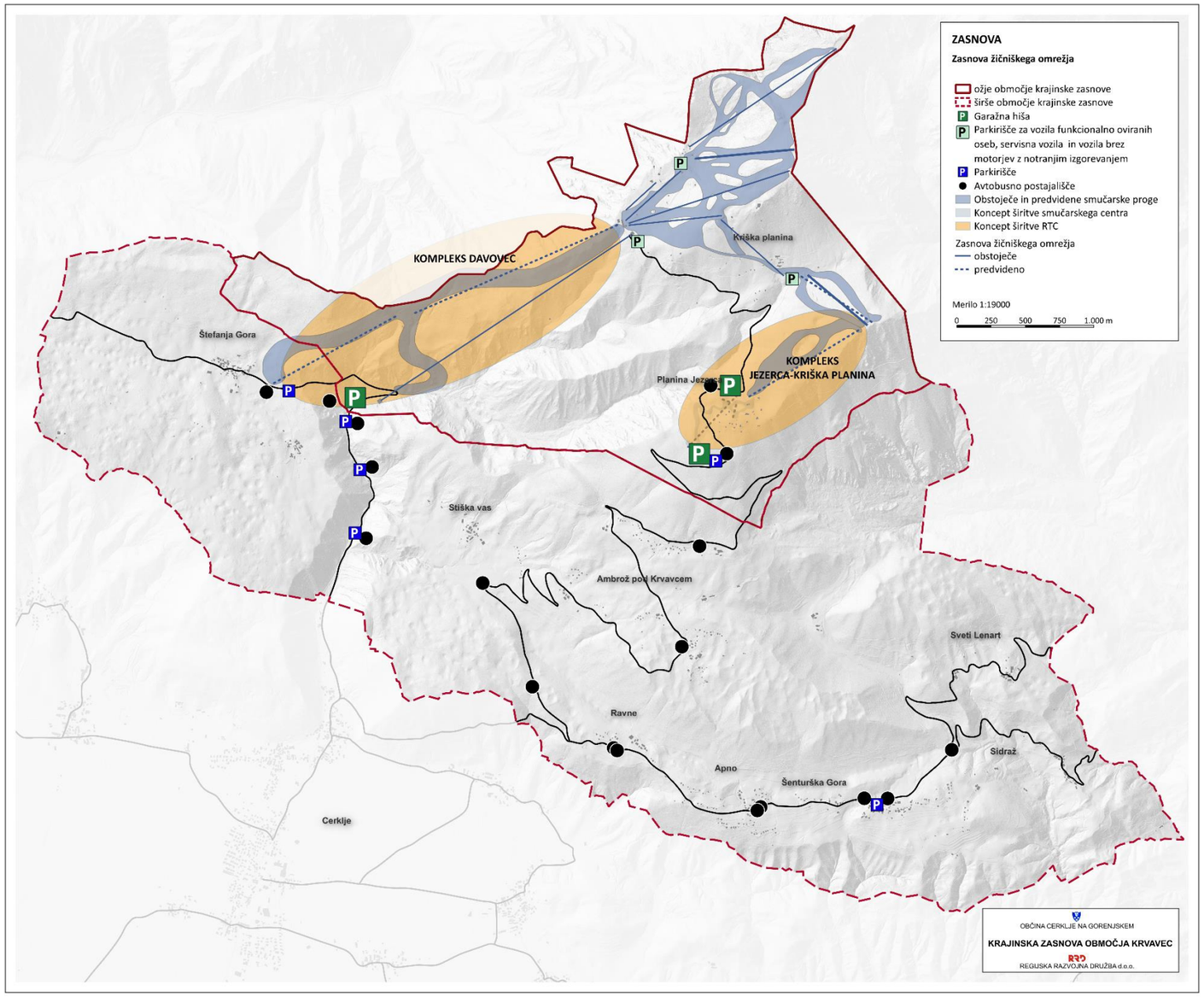
KOMPLEKS JEZERCA-KRIŠKA PLANINA

V kompleksu Jezerca – Kriška planina je predvidena širitev obstoječih smučarskih prog ter ureditev nove proge s Kržišča do planine Jezerca, kjer se bo vzpostavila tudi nova dostopna točka (sekundarni sprejemni center za območje žičniškega centra) s servisnimi programi in turistično ponudbo ter večjim obsegom parkirnih površin. Obstoječi vlečnici Kržišče bo nadomestila nova šestsedežnica. Širitev žičniške infrastrukture je predvidena od planine Jezerca do Kržišča z načrtovano štirisedežnico. Žičnica iz Jezerc na Kržišče predstavlja tako drugi dostop na osrednji del smučišč kot smučarsko napravo k progi Kržišče–Jezerca.

KOMPLEKS DAVOVEC

Na južni strani grebena Davovec je predvidena ureditev proge Gospinca – Štefanja gora, od katere se bo odcepila proga do Zanjivca. V sklopu sta predvideni dve novi žičnici, in sicer prva od Štefanje gore do Davovca in druga od Davovca do Gospince.

Problem širjenja zgoraj opisanih kompleksov vidimo predvsem v vedno slabših zimskih sezonah in pomanjkanju snežne odeje. Za širitev smučarskih prog je nujna vzpostavitev sistema akumulacijskih bazenov.

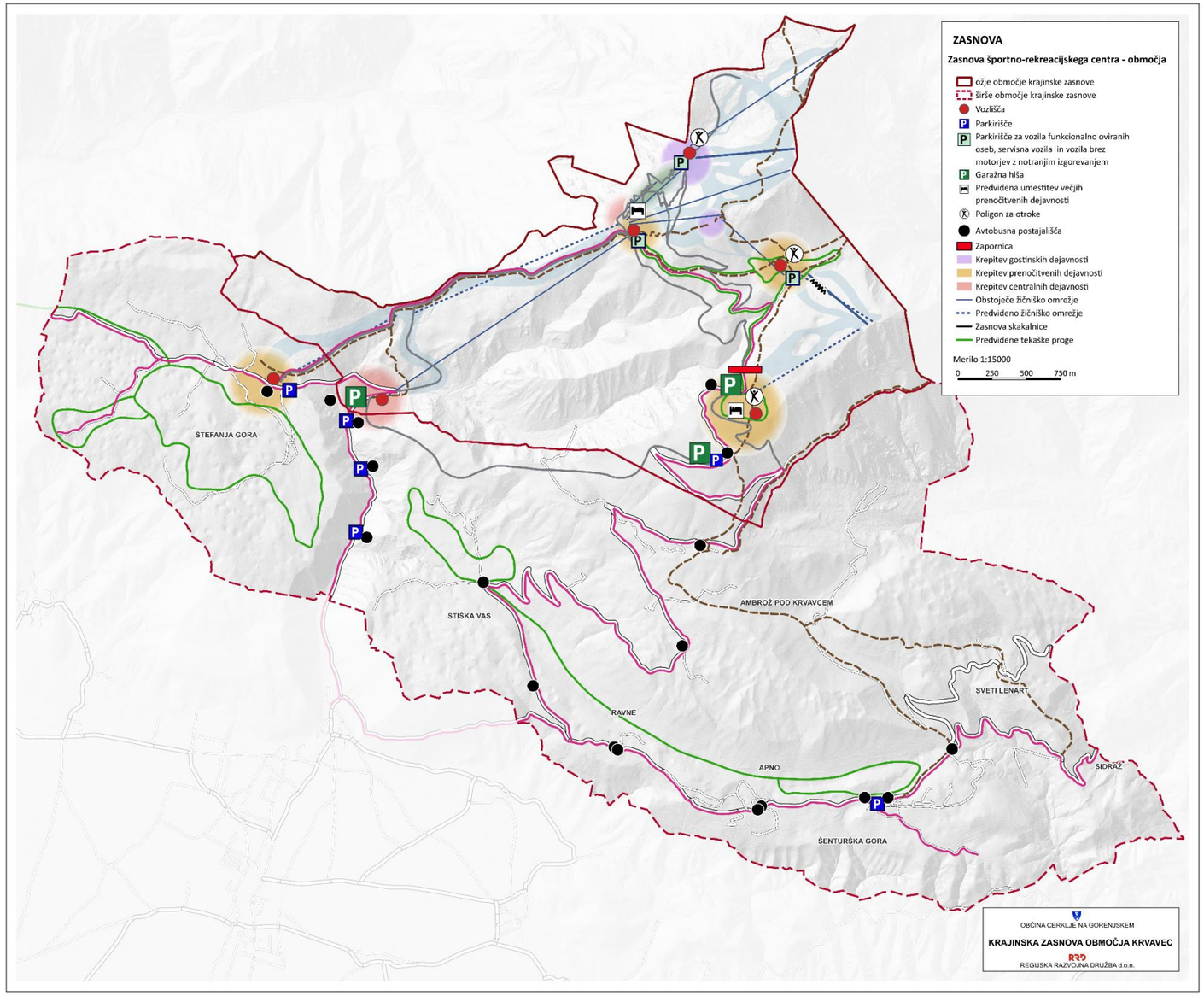
7.9. Zasnova športno rekreacijskega centra

V sklopu smučarskega centra se poleg žičniških naprav in prog razvijajo tudi spremljajoče servisne in oskrbne dejavnosti ter turistična ponudba, ki se koncentrirajo na štirih oskrbnih točkah - Gospinca, Tiha Dolina, Dom na Krvavcu, planina Jezerca in Kriška Planina:

- Gospinca ostaja osrednji sprejemni center za celotno območje. V območju se nadgradijo zlasti oskrbne in servisne (gostinska oskrba, oskrbno storitvena ponudba, upravno tehnični in infrastrukturni servis) dejavnosti.
- Kot turistični točki se ohranjata in razvijata območji Tihe doline in Doma na Krvavcu. Večje razširitve območij niso predvidene saj gre za sorazmerno odmaknjeni lokaciji sredi smučišča. S prenovo obstoječih objektov se bo izboljšala in delno razširila (vključno z nastanitvenimi kapacitetami) gostinska ponudba.
- Planina Jezerca bo dobila večji pomen, saj se bo tu vzpostavila nova dostopna točka (sekundarni sprejemni center za območje žičniškega centra) s servisnimi programi in turistično ponudbo ter večjim obsegom parkirnih površin. Na območju Pod Jezerci je predvidena ureditev manjšega nastanitvenega kompleksa, ki ga bo možno neposredno povezati s planino in dostopno točko.
- Območje Kriške planine bo ostalo ena izmed osrednjih oskrbnih točk z obstoječimi planšarijami in možnostjo razširitve turistične ponudbe ob obstoječem apartmajskem objektu.

V sklopu zimske turistične ponudbe se razvija skakalništvo (kot nadgradnja obstoječe skakalne infrastrukture), nočno smučanje, sankanje, predvidena je izgradnja poligona z igrali za otroke.

Med Možjanco in Šenturško goro se zaradi ugodnega reliefa uredijo smučarsko-tekaške steze, ki bodo v poletnem času služile kolesarskim in jahalnim potem.

CELOLETNA SEZONA

Poseben poudarek se nameni razvoju celoletne ponudbe, kot tudi razvoju poletnega turizma, ki ima velik potencial. Poletna ponudba temelji na gorskem kolesarjenju v sklopu katere se razvije MTB center (bike park) z vso potrebno infrastrukturo za gorsko kolesarjenje (prilagojene žičniške naprave, ureditev prog, servisne dejavnosti). Prednost vzpostavitve poletnega bike parka je v tem, da se vsa zgrajena žičniška in servisna smučarska infrastruktura uporabi tudi za bike park, s tem da se nekoliko prilagodi in nadgradi.

Na obstoječih smučarskih progah se uredijo proge različnih zahtevnosti namenjene gorskem kolesarjenju. Uredi se tudi poligon kolesarjenja za otroke. Poleg gorskega kolesarjenja se razvija tudi pohodništvo, padalstvo, letalstvo, poletno sankališče ter druge aktivne dejavnosti in adrenalinski športi. Uredijo se tematske in pustolovske poti ter park z igrali za najmlajše. Vsa spremljajoča turistična (gostinska in nastanitvena) ponudba je namenjena tako zimski kot poletni sezoni.

Turizem se usmerja v višje kakovostni turizem s kvalitetno lokalno ponudbo (kmečki turizmi), ki temelji na povezovanju z različnimi ponudniki tovrstnih storitev na ožjem in širšem območju. Ker Krvavec trenutno obiskujejo predvsem dnevni turisti, je poudarek na razvoju večdnevnega turizma in privabljanju bolj oddaljenih obiskovalcev. V okviru dopolnilne dejavnost obstoječim kmetijskim gospodarstvom in krepitvi turistične ponudbe lokalnih ponudnikov, se lahko po principu razpršenega modela umeščanja manjših PZA enot, na podlagi predhodno izdelane strokovne podlage, v kateri se določijo ustrezne lokacije in standardi za konkretizacijo (način urejanja, odvajanje odplak iz kemičnih stranišč, ipd.).

Primer poletnega bike parka

8. USMERITVE

8.1. Usmere za razporeditev dejavnosti v prostoru

Pri zasnovi tangiranega območja je pomemben uravnotežen razvoj dejavnosti, ki se prepletajo na območju krajinske zasnove: turizem, poselitev, kmetijstvo in varovanje okolja.

Ključna razvojna usmeritev je razvoj turizma in dopolnjevanje obstoječih dejavnosti z upoštevanjem varovanja okolja, ohranjanja naravnih virov, kulturne in naravne dediščine.

V okviru okoljskih zmožnosti se poveča obseg smučišč in kapaciteta turističnih dejavnosti. Poudarjen je lokalni pristop s promocijo, prepoznavanjem lokalne identitete, vključevanjem lokalnih prebivalcev in trajnostnim dostopom.

Turistično dejavnost se nadgrajuje v smeri izboljšanja in dviga kakovosti ponudbe v smislu doživetij visoke kakovosti in ne stacionarne ponudbe, večje komunitete in z njo povezanimi gradnjami ter povečanimi obremenitvami okolja. Ključen izziv razvoja turistične dejavnosti predstavlja zagotavljanje enakomerne razporeditve obiska čez celo leto.

Vzporedno s turistično ponudbo se uredi gospodarsko javno infrastrukturo in skrbi za izboljšanje ekološkega stanja z jasno postavljenimi pravili. Ohranjajo se tradicionalni elementi pašništva ter kulturna krajina. Vzpostavi se urejeno oskrbo z vodo, odvodnjavanje odpadnih voda, sistem dostopov, njihovega vzdrževanja in uporabe. Pri izvedbi ukrepov se upošteva klimatske spremembe, obnovi in nadgradi se zastarela območja (žičnice). Spodbuja se uporabo javnega prometa. Za uspešen potek celostne krajinske zasnove območja je ključno sodelovanje in povezovanje vseh deležnikov, lastnikov in uporabnikov prostora.

8.2. Usmeritve – zeleni sistem

Krajinski okvir in prvine zelenega sistema so ključne za ohranitev oziroma izboljšanje kvalitete bivanja, doživljajske vrednosti in privlačnosti prostora.

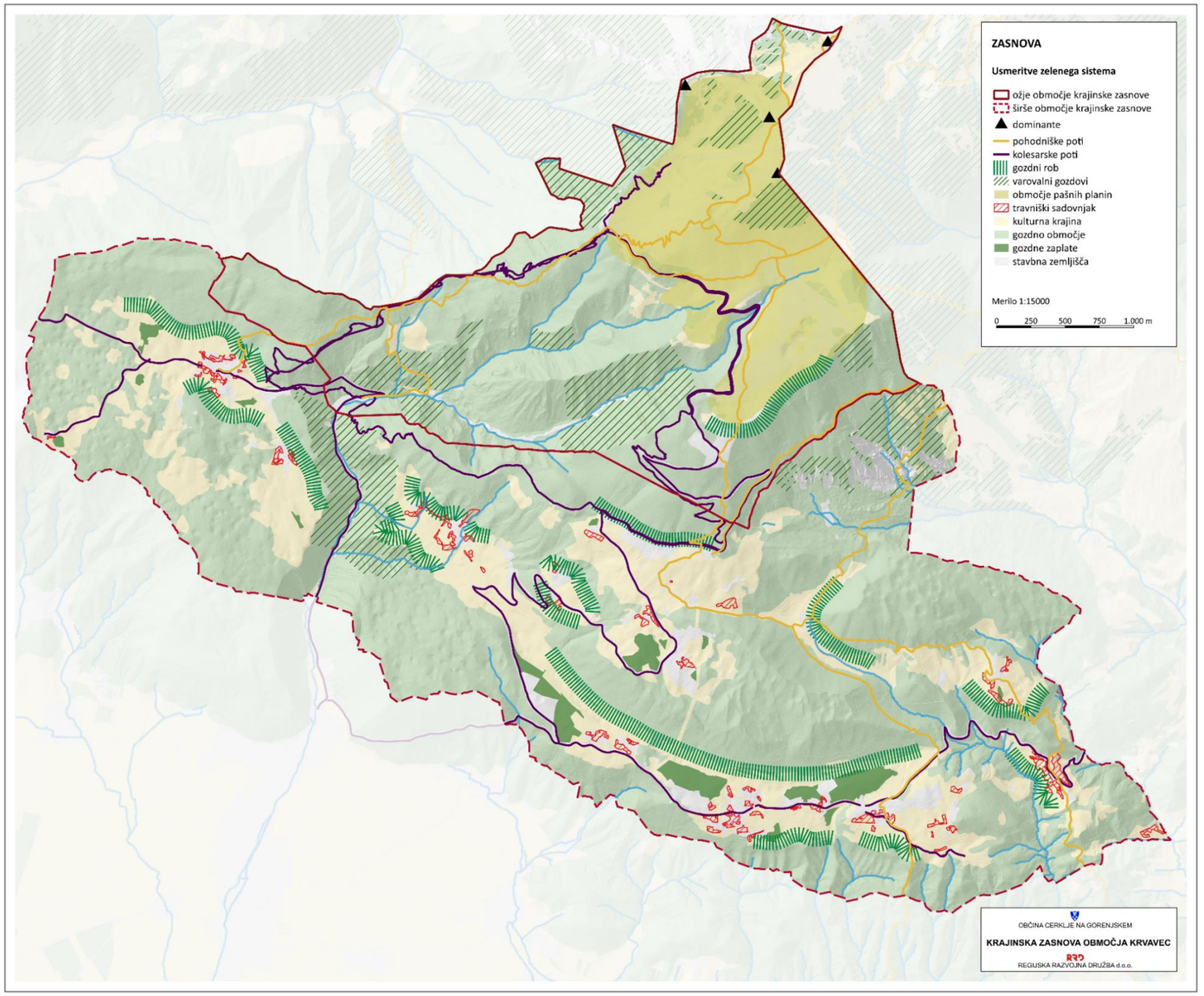
OŽJI DEL (območje žičničarskega centra)
Obstoječ gozdni rob se varuje in ohranja. Posegi v gozdni prostor se izvajajo v delih, ki niso vedutno izpostavljeni (gozdni rob ni zelo poudarjen) in tam, kjer je možno objekte ali posege izvajati na način, da se gozdni rob ohranja.
V prostoru so vzpostavljena programska jedra. V ožjem delu območja programska jedra predstavljajo osrednja turistična območja s spremljajočimi oskrbnimi in servisnimi dejavnostmi (območje Gospince, Tihe Doline, planine Jezerca in Kriške planine).
Zeleni sistem se povezuje z različnimi potmi, ki obenem predstavljajo potencial za aktivnosti. Pohodniške poti se ureja in obnavlja, vzpostavi se nova tematska pot med Planino Jezerca in Kriško planino. Večji poudarek je na razvoju novih gorsko kolesarskih poti in prog za spust. Na območju smučišč in po pobočjih Krvavca se vzpostavi sistem poti za gorske kolesarje z ustrezno infrastrukturo.

ŠIRŠI DEL (naselja pod Krvavcem)
Programska jedra v širšem delu krajinske zasnove predstavljajo naselja ali skupine naselij, kjer se krepijo turistične in športno-rekreativne dejavnosti. Ohranja se podoba kulturne krajine (dominante, pašne planine, travniški sadovnjaki, pastirski domovi). Nove objekte in dejavnosti se v prostor smiselno umešča z upoštevanjem pravil arhitekturnega in urbanističnega oblikovanja objektov.
Med Možjanco in Šenturško goro se uredi smučarsko tekaška steza, ki poleti služi kot jahalna pot. Pomembno povezavo zelenega sistema predstavlja žičniško omrežje, ki omogoča tovrstne aktivnosti (smučanje, gorsko kolesarstvo).

Ohranja in varuje se ključne vegetacijske krajinske prvine (celotnega območja krajinske zasnove):

- Pašne planine (ohranja se tipično krajino visokogorskih pašnikov – preprečuje se zaraščanje površin in ohranja gozdne robove; večje gozdne površine in gozdne zaplate pobočnih gozdov se ohranja).
- Vodotoki in vodna zajetja: obnovi se vodovodno omrežje (ohranja se naravne koridorje vodotokov).
- Gozdne robove se ohranja, pri umeščanju novih smučarskih prog je pomembno vzpostavljanje novega gozdnega robu. Posegi v gozdni prostor se izvajajo v delih, ki niso vedutno izpostavljeni (gozdni rob ni zelo poudarjen) in je možno objekte ali posege izvajati na način, da se gozdni rob ohranja.
- Travniški sadovnjaki predstavljajo pomembno krajinsko prvino, ki se pojavljajo na pobočjih Krvavca ob kmetijah, ki se jo ohranja.

Gozdne zaplate, ki predstavljajo velik del obravnavanega območja, se v čim večji meri ohranjajo. Posegi v gozd se ne izvajajo na območjih gozdov z varovalno funkcijo.

8.3. Usmeritve za urbanistično, arhitekturno in krajinsko oblikovanje

USMERITVE ZA RAZVOJ POSELIVE

Pri arhitekturnem oblikovanju novih objektov na celotnem območju krajinske zasnove, zlasti pri umeščanju v prostor, členitvi stavbnih volumnov ter uporabi materialov, je potrebno izhajati iz tradicionalnih arhitekturnih vzorcev in jih smiselno nadgrajevati oziroma posodabljati (interpretirati na sodoben način). Gradnje in prostorske ureditve lahko izjemoma izstopajo iz krajinske tipike ali oblikovne enovitosti grajenega okolja pri objektih posebne namembnosti, kjer tehnološke zahteve ne omogočajo oblikovnega prilagajanja novega objekta okoliškim stavbam. Pri izbiri materialov (zlasti kritine) in oblikovanju objektov je potrebno posebno pozornost posvečati legi in vedutni izpostavljenosti, tako da se objekti prilagajajo krajinskemu okvirju in so v širšem prostoru (pogledi iz doline ipd.) čim manj zaznavni. Oblikovanje pomožnih objektov (vključno z uporabo materialov) kot so krmišča, kozolci, ograje ipd. mora upoštevati lokalno tradicijo. Ograjevanje zemljišč izven naselij je dovoljeno le v primeru fizičnega varovanja.

OŽJI DEL (območje žičničarskega centra)
Na pretežno nepozidanih območjih, kjer se ohranja kvalitetna naravna krajina, se dovoljujejo le minimalni posegi v prostor – manjše posamične krčitve ruševja in gozda na zaraslih območjih (predvsem za potrebe paše živine), postavitve objektov in naprav za pašo živine, urejanje planinskih poti ipd. Na in ob planinah se ohranja drevesne ograde in druge pasove vegetacije ter skupine dreves in drevesne osamelce. Poleg zgoraj navedenega se ponovno vzpostavlja širitve z namenom ohranitve obstoječih stavbnih površin, ki so bile s postopkom tehnične posodobitve OPN izgubljene, na način, da se skupna površina stavbnih zemljišč ne povečuje (vzpostavitev okvirno 2 ha površin).

ŠIRŠI DEL (naselja pod Krvavcem)
Širitve so dopustne z namenom večjih funkcionalnih zaokroževanj obstoječih stavbnih površin.

USMERITVE ZA UMESTITEV TURISTIČNE INFRASTRUKTURE S SPREMLJAJOČIMI DEJAVNOSTMI

OŽJI DEL (območje žičničarskega centra in turističnega razvoja)
Na območju Gospince, Dolgih njiv, v osrednjem delu Kriške planine in na območju pod Jezerci se zagotavlja gradnja in dozidava nastanitvenih in gostinskih objektov.

Območje Gospince je oblikovno povsem degradirano, zato se enotno uredi. Nove objekte se višinsko omejuje. Na območjih planšarij objekti smiselno sledijo usmeritvam za oblikovanje večjih planšarskih stavb. Območje pod Jezerci predstavlja večje nepozidano območje za razvoj turizma, ki ima zaradi lege manjši vpliv na podobo krajine. Območje se ureja po enotnem konceptu (bodisi z občinskim podrobnim prostorskim načrtom bodisi z enotno strokovno podlago, idejno rešitvijo arhitekture in urbanizma ipd.).

Za večjo poenotenje podobe krajine se oblikovanje počitniških objektov v odprtem prostoru in v sklopih, kjer prevladujejo pastirski stanovi, prilagodi značilnemu oblikovanju pastirskih stanov na posamezni planini.

ŠIRŠI DEL (naselja pod Krvavcem)
Gradnja in dozidava nastanitvenih in gostinskih objektov se zagotavlja v sklopu obstoječih stavbnih zemljišč.

USMERITVE ZA UMESTITEV ŽIČNIŠKE INFRASTRUKTURE

Oblikovanje žičniške infrastrukture s pripadajočimi servisnimi in drugimi objekti (vključno s površinami za mirujoči promet), potrebnimi za delovanje, je določeno s tehničnimi in tehnološkimi zahtevami. Oblikovanje servisnih in infrastrukturnih objektov, varovalnih ograj, opozorilnih in obvestilnih znakov ter druge tovrstne opreme v okviru ožjega območja smučišča Krvavec mora biti čim bolj enotno. Žičniške naprave in smučišča se umešča in oblikuje tako, da se kvalitetno vključujejo v prostorski okvir, pri čemer mora biti njihov vpliv na vizualno podobo krajine čim manjši. Pri oblikovanju novih smučarskih prog se posebno pozornost nameni oblikovanju gozdnih robov in prehodov med posameznimi gozdnimi kompleksi. Zračni infrastrukturni vodi in žičniške vrvi potekajo tako, da so čim manj zaznavni. Kjer je mogoče, se infrastrukturni vodi položijo podzemno oziroma umestijo na vizualno neizpostavljene lege. Krajinskemu okviru je potrebno prilagoditi tudi druge večje infrastrukturne objekte (npr. akumulacijska jezera) ter ureditve, ki v večji meri vplivajo na podobo krajine. Konfiguracija terena omogoča ureditev podzemnih garaž, zato se prostor za shranjevanje kabin in večji del parkirnih mest zagotovi pod nivojem terena.

8.4. Usmeritve za varstvo krajine, okolja, ohranjanja narave, varstvo kmetijskih zemljišč, varstvo gozdov, varstvo kulturne dediščine in trajnostno rabo naravnih virov

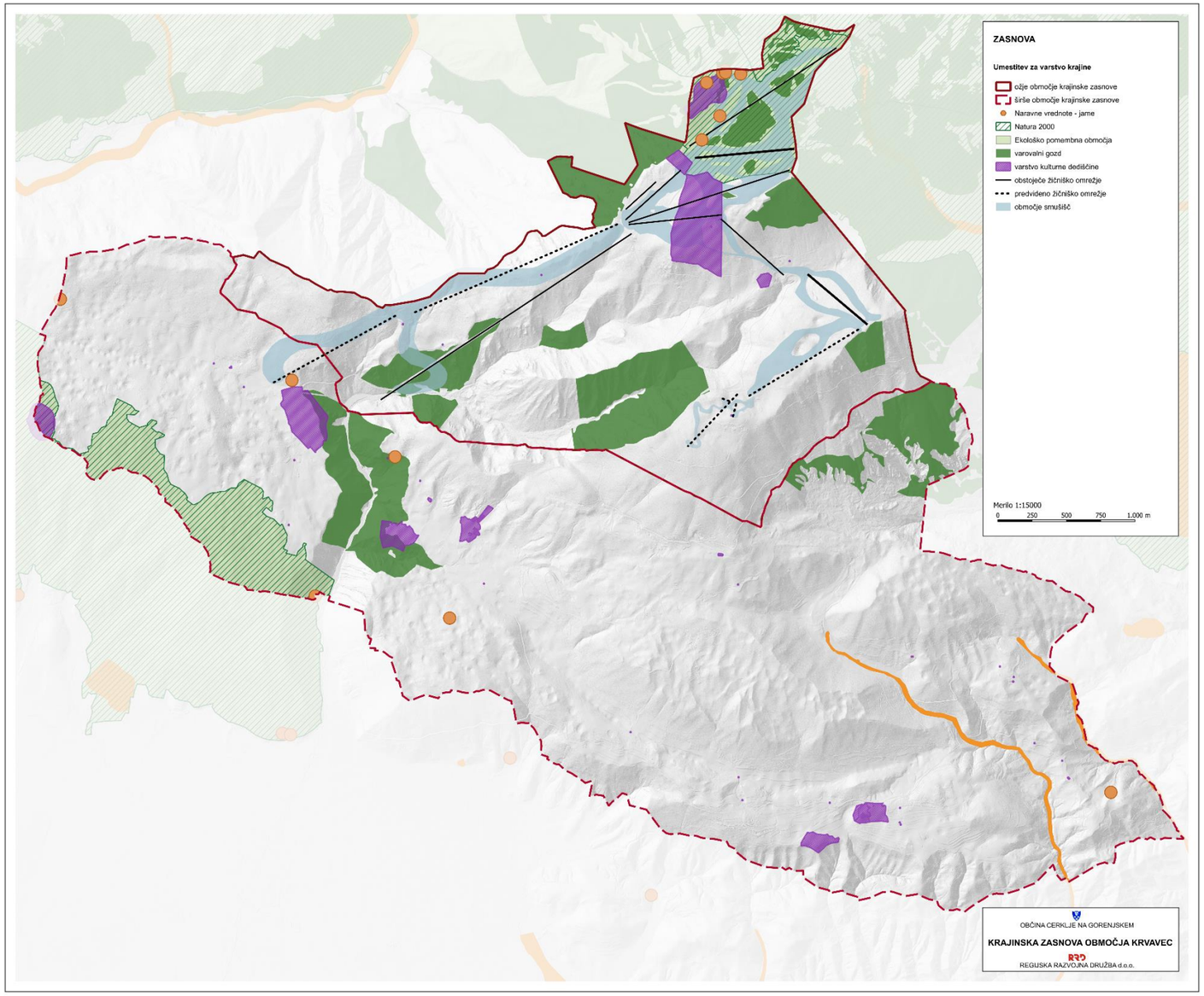
Varstvo narave

Na skrajnem severnem delu območja se nahaja varovano območje narave: območje Nature 2000 ter ekološko pomembno območje Kamniško-Savinjskih Alp, kjer so prepovedani posegi, ki bi bistveno zmanjševali njihov obseg ali posegali v njihovo strukturo. Športnorekreacijske dejavnosti v visokogorju imajo lahko neugoden vpliv na stanje narave zaradi povečanih obremenitev s hrupom, onesnaževanja in v skrajnem primeru celo uničenja posameznih prvin, zato se pri načrtovanju posegov v prostor upošteva vrednost naravnih kvalitet in pomen ter režimi varovanja.

Vsi posegi in dejavnosti se izvajajo na območju smučišča Krvavec. Vsa dela (gradnje, vzdrževanja ipd.), ki povzročajo hrup, se izvajajo od 1. avgusta do 31. decembra, kar je izven obdobja razmnoževanja kvalifikacijskih vrst ptic.

Ohranjajo se vse površine gozdnih zaplat, ruševja ter ekstenzivnih travišč. Na območju smučarske proge Zvoh (južno pobočje Zvoha ter okolica zgornje postaje Zvoh) se ne izvaja javnih prireditev s predvajanjem glasbe oziroma povzročanjem hrupa. Po smučišču se z motornimi vozili in kolesi vozi le po poteh. Izven poti se ne vozi (razen v zimskem času teptalci in na za kolesarje urejenih poligonih). Ohranja se pas naravne vegetacije v širini 50m. Žičniških naprav, prog in drugih objektov se ne osvetljuje. Vsi zračni vodi (pletenice, žice, ipd.) morajo biti z namenom preprečevanja trkov s pticami primerno označeni. Žične ograje naj se zamenjajo z lesenimi ali se žice označi z markerji. Objekti ne smejo imeti velikih steklenih površin. Na vrhu Zvoha se ne izvaja gostinske dejavnosti.

Za vsako preoblikovanje smučarskih površin se skladno z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje izdela presoja vplivov na okolje in pridobi okoljevarstveno soglasje.

Varstvo voda

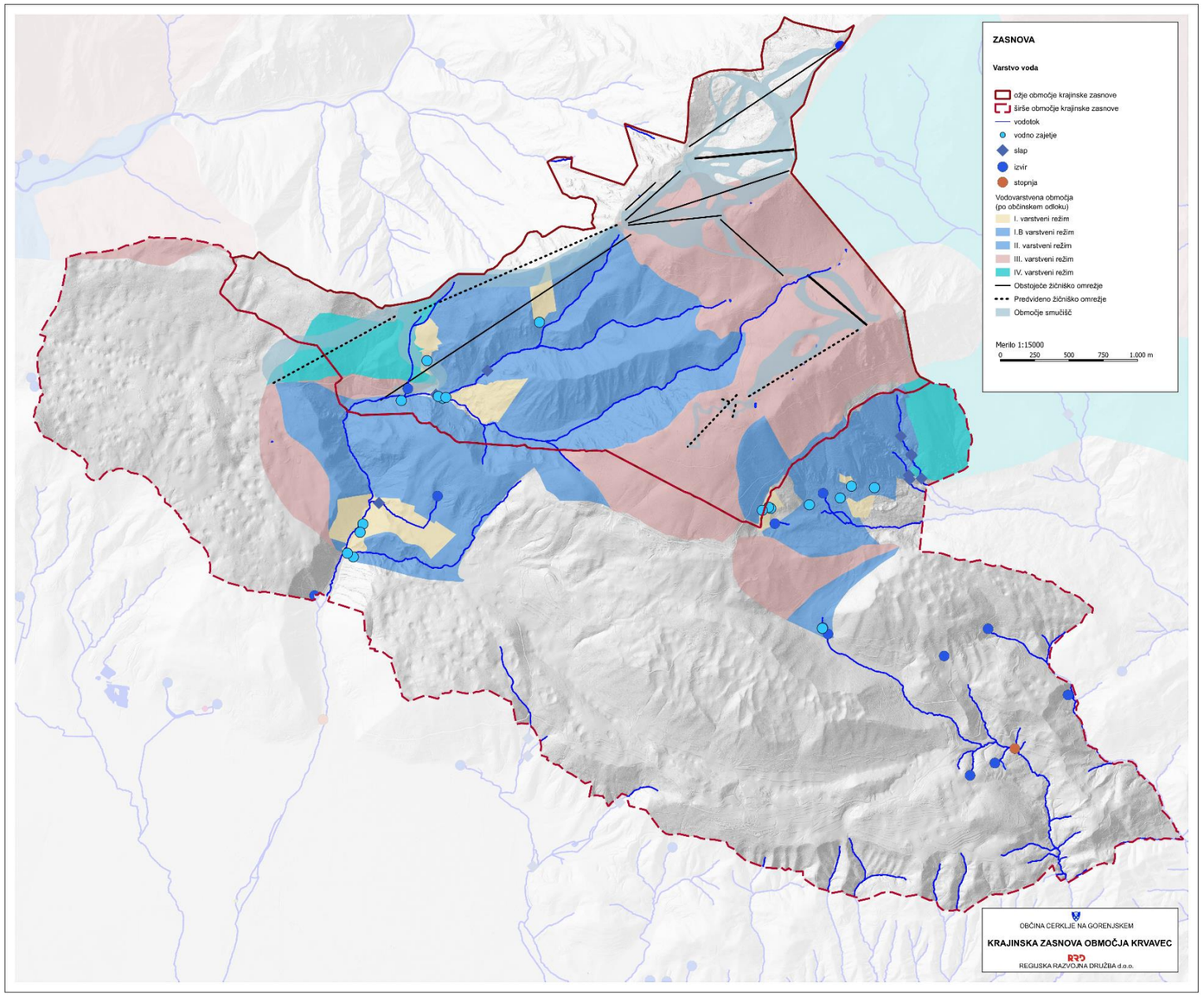
Na območju krajinske zasnove je pomembno varovanje vodnih virov, saj se na območju nahajajo regionalni in lokalni vodni viri, ki so zavarovani z Odlokom o zavarovanju vodnih virov pod Krvavcem.

Zaradi kraško-razpoklinske zgradbe vodonosnika na območju Krvavca je podzemna voda zelo hitro odzivna na padavine in posledično tudi zelo ranljiva za onesnaženje. Onesnaževala se lahko zaradi velike prepustnosti in majhne samočistilne sposobnosti kamnin hitro prenesejo v vodne vire. Zaradi navedenih značilnosti je potrebno vse potencialno onesnažujoče dejavnosti (promet, parkirišča, turistična infrastruktura, kmetijstvo) obravnavati z visoko stopnjo previdnosti, pri čemer so posebej ranljiva območja s plitvo podzemno vodo v prodnih in gruščnih nanosih, kjer je naravna filtracija minimalna (Geologija d.o.o. Idrija, 2024; dop. 2025).

Vodovarstvena območja potencialno ogrožajo predvsem dejavnosti, pri katerih bi lahko prišlo do izlitja onesnažene vode oziroma nevarnih snovi v podtalnico. To vključuje vse dejavnosti, ki so vezane na stalno in občasno bivanje, kmetijsko dejavnost ter vse dejavnosti, ki so vezane na uporabo okoljsko spornih goriv in drugih podobnih snovi. Za vse obstoječe objekte in novogradnje, namenjene bivanju in kmetijstvu se zagotovi ustrezno odvajanje odpadnih voda s priključitvijo na načrtovano kanalizacijsko omrežje (v izgradnji). Do končanja izgradnje le-tega se odvajanje odpadnih voda rešuje lokalno.

Na celotnem območju varovanja vodnih virov je prepovedano ogrevanje z naftnimi derivati. Posebno pozornost se posveti umestitvi žičniških stavb in spremljajočih servisnih objektov ter večjih parkirišč (z možnostjo omejitve motornega prometa na bolj ranljivih območjih). Poleg doslednega upoštevanja normativnih omejitev glede posegov v prostor, ki jih določajo navedeni odloki, je zaradi varstva vodnih virov potrebno izvajati posebne stalne naloge, monitoringe oziroma nadzore (raziskovanje vplivov gnojil na pašnih površinah, ustrezne ureditev parkirnih površin in rekonstrukcije cest, regulacija prometa nad Jezerci in nadzor nad prevozi, urejanje prometnih tokov, nadzor načinov ogrevanja in uporabe detergentov) ter zagotavljanje ustrezne kakovosti vode za umetno zasneževanje in okoljsko sprejemljivih načinov priprave ter vzdrževanja smučarskih površin. Pri pripravi in vzdrževanju smučarskih površin se izbira takšne postopke in sredstva, ki ob upoštevanju hidrogeoloških značilnosti območja ne predstavljajo tveganja za kakovost podzemne vode in vodnih virov.

Za korektno operativno uporabo je potrebno meje posameznih območij varovanj uskladiti in smiselno prilagoditi na parcelne meje veljavnih geodetskih podlag in pri tem upoštevati veljavna območja stavbnih zemljišč.

Varstvo gozdov

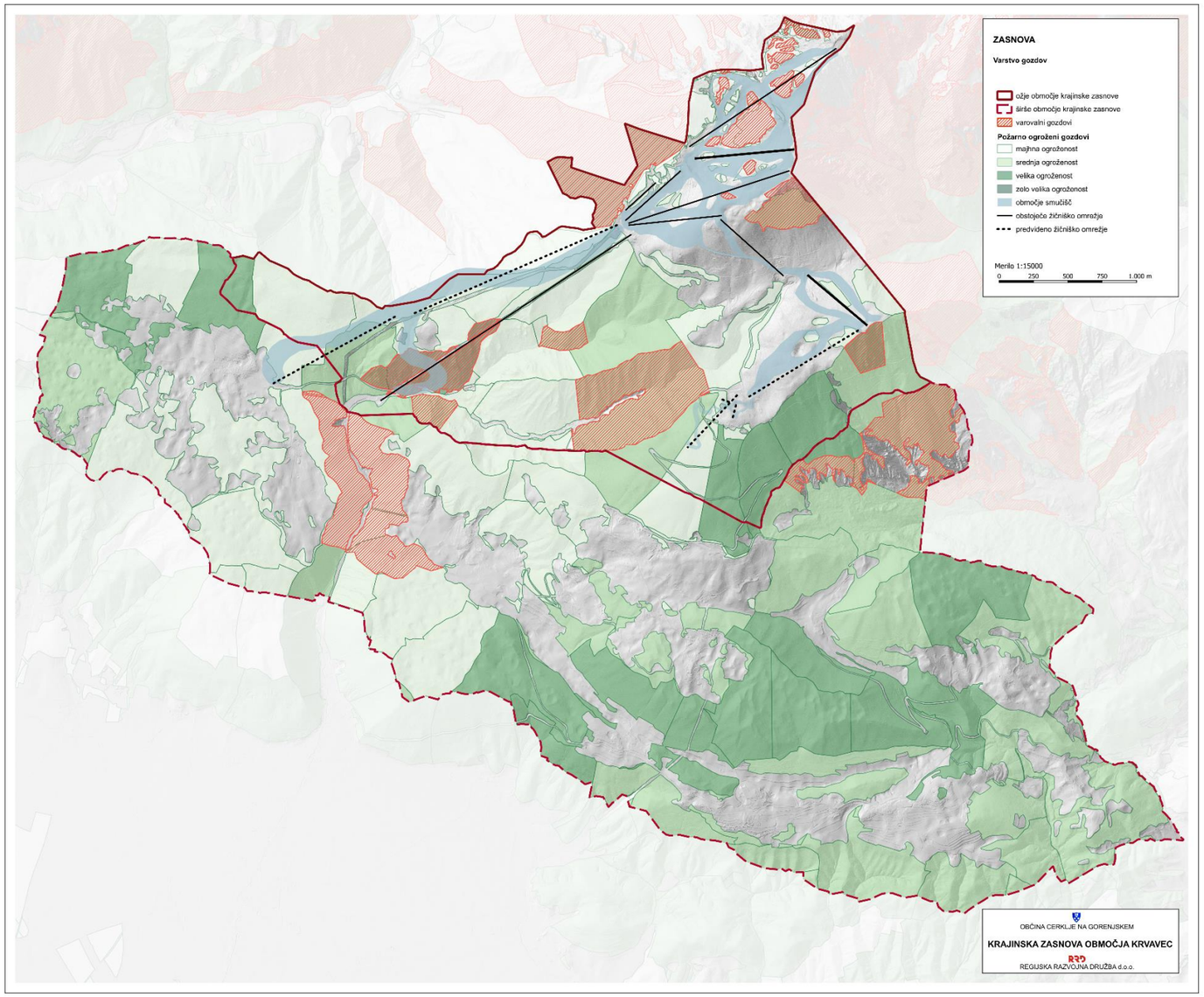
V območju krajinske zasnove prevladuje gozdnata krajina z gozdno vegetacijo alpskega fitogeografskega območja, ki ima pomembno vlogo za ekološko ravnovesje. V okviru splošnega varstva vseh gozdov so varovani sledeči gozdovi, v kolikor niso opredeljeni kot stavbna zemljišča oziroma poteki žičniških tras in smučišč:

- varovalni gozdovi,
- gozdovi s posebnim pomenom in
- ruševje.

V primeru potrebnih/utemeljenih posegov v gozdove ali ruševje izven opredeljenih stavbnih zemljišč se predhodno strokovno oceni pričakovane vplive v gozdni ekosistem in posege načrtuje tako, da se v čim večji meri ohranja gozdna vegetacija in naravni sistem.

Varstvo kmetijskih zemljišč

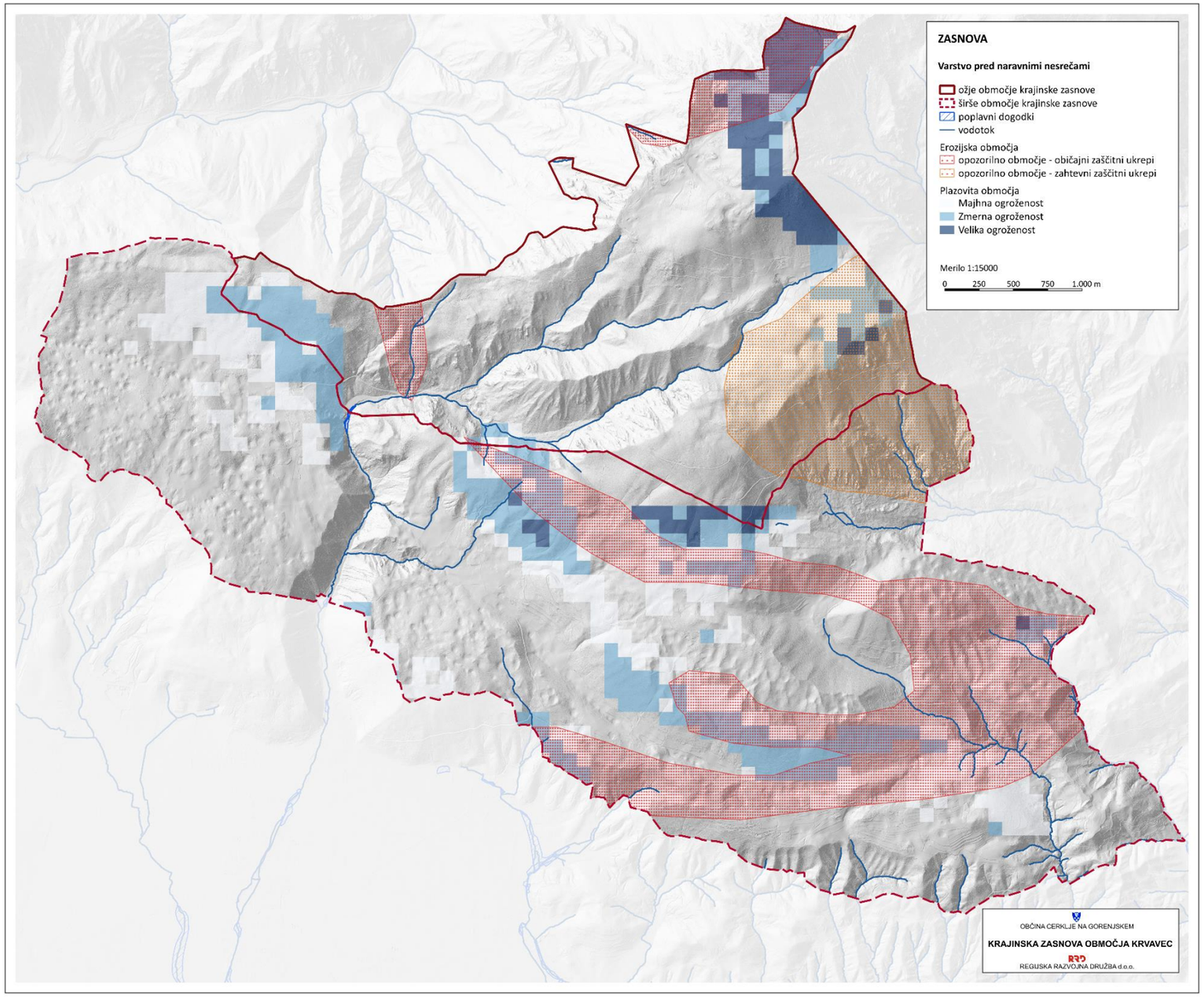
Kmetijska zemljišča na poseljenem območju se varujejo pred nadaljnjo gradnjo počitniških hiš in vzdržujejo v okviru pospešenega razvoja kmetij, kmečkega turizma in ekološkega kmetijstva. Planinske pašne površine, za katere je značilno zmanjševanje uporabnih površin (zaradi zaraščanja, urejanja smučišč, erozije...), se urejajo s posebnimi agromelioracijskimi posegi, pri katerih se upošteva proizvodne usmeritve planin, varstvo vodnih virov, varstvo pred delovanjem voda in turistična raba.

8.5. Usmeritve v zvezi z varstvom pred naravnimi nesrečami

Območja za varstvo pred naravnimi nesrečami so določena v Odloku občinskega prostorskega načrta Občine Cerklje na Gorenjskem v 39. členu. Poseljena območja hribovitega dela, ki jih v manjši meri ogrožajo plazovi (območja naselij Sidraž, Šenturška Gora, Sveti Lenart, Apno, Ambrož pod Krvavcem, Ravne in Stiška vas) so opredeljena kot območja s srednjo stopnjo ogroženosti naravnih nesreč. Območja z visoko stopnjo ogroženosti potencialnih naravnih nesreč so ocenjena območja severnega hribovitega dela, ki jih močno ogrožajo plazovi.

Na obravnavanem območju so predvsem problem snežni plazovi, ki pa so redki. Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se podrobneje opredeli v načrtih zaščite in reševanja ter drugih načrtih, ki se izdelajo glede na oceno ogroženosti. Na obravnavanem območju je predvsem nevarnost snežnih plazov, ki pa se rešuje z ratrakiranjem in primerno obdelavo snega.

9. PROGRAM UKREPOV Z USMERITVAMI ZA NJIHOVO IZVAJANJE

Program ukrepov je ključen za prehod med strateškim načrtovanjem in dejanskim izvajanjem v prostoru. Za ustrezen in usklajen razvoj območja ter uresničitev ciljev in vizije bo potrebno izvesti niz aktivnosti, ki bodo zajemale usklajevanje s številnimi deležniki.

V prvi fazi je pomembna priprava, oblikovanje in uskladitev razvojne strategije območja. Za uskladitev je pomembno sodelovanje vseh deležnikov, ki so se pripravljeni prilagajati in najti skupno vizijo za celosten razvoj tangiranega območja (Občina, lastniki zemljišč, lokalna skupnost, prebivalci območja, NUP, širša javnost, turistična društva). To se zagotavlja z različnimi delavnicami, na katerih se predstavi koncept območja, na podlagi katerega potekajo usklajevanja z deležniki. Strokovno podprte in usklajene konkretne rešitve se vključijo v koncept krajinske zasnove.

V drugi fazi poteka izdelava podrobnih strokovnih podlag za posamezna območja, v kolikor so te potrebne (nosilna sposobnost prostora, plan razvoja GJI, podrobnejša analiza dejavnosti (turizem, šport in rekreacija, promet, poselitev, gozdarstvo, pašništvo, kmetijstvo ipd.), dopolnitev posamičnih področnih strokovnih podlag (podnebne spremembe, biotska pestrost, ekološka mreža, ipd.). Poleg tega se ureditve vključi v spremembe OPN ali pripravi OPPN, v kolikor je to potrebno.

Projekt se vključi v strategije, plane in programe na regijskem in državnem nivoju.

Pripravi se finančni okvir, kjer je pomembno zagotavljanje različnih virov financiranja, ki se lahko črpajo iz evropskih skladov, državnega proračuna, občinskega proračuna in zasebnih vlagateljev.

TURIZEM IN VEČSEZONSKOST

Tema	Ukrep	Nosilec	Čas	Instrument	Prioriteta
Turizem	Prestrukturacija v večsezonski gorski center	Občina, RTC Krvavec, MGTŠ	srednjeročno	OPN, razvojni programi	visoka
	Določitev nosilne zmogljivosti območja	Občina, strokovne institucije	kratkoročno	strokovne podlage	visoka
	Razvoj celoletnih turističnih produktov (MTB, pohodništvo)	Občina, turistični ponudniki	kratkoročno	strategije turizma	visoka
	Omejevanje masovnega turizma in regulacija obiska	Občina	srednjeročno	upravljavski režimi	visoka
	Razvoj programov izven sezone (pomlad/jesen)	Občina, RTC	kratkoročno	promocijski programi	Srednja
	ohranjanje kulturne dediščine: spodbujanje promocije, zaščite in obnove objektov kulturne dediščine	Občina, MK	dolgoročno	strategije	srednja
	povezljivost turističnih točk: izboljšanje javnega prevoza, kolesarskih poti, pešpoti, ipd. , povezanost ponudbe	Občina	dolgoročno	strategije, razvojni programi	srednja

KRAJINA IN ZELENI SISTEM

Tema	Ukrep	Nosilec	Čas	Instrument	Prioriteta
Krajina in zeleni sistem	Opredelitev območij varstva krajine in vedut	Občina	kratkoročno	OPN	visoka
	Sanacija degradiranih območij (smučišča, erozija)	RTC, Občina	srednjeročno	sanacijski programi	visoka
	Ohranjanje planin in odprte krajine	Občina, kmetijstvo	trajno	subvencije, OPN	visoka
	Vzpostavitev zelenega sistema (ekološke povezave)	Občina	srednjeročno	OPN	Srednja
	Spodbujati več-funkcionalnost zelenega sistema	RTC, Občina	dolgoročno	strategije	srednja
	Zmanjševanje porabe virov na vseh področjih	RTC, Občina	dolgoročno	sanacijski programi	srednja

VARSTVO NARAVE IN VODA

Tema	Ukrep	Nosilec	Čas	Instrument	Prioriteta
Varstvo narave in voda	Varovanje vodnih virov (omejevanje gradnje izven območja obstoječih stavbnih zemljišč)	Občina, ARSO	trajno	OPN, odloki	visoka
	Prilagajanje na podnebne spremembe	Občina, država	dolgoročno	strategije	visoka
	Nadzor kakovosti vode	Občina, država	dolgoročno	programi upravljanja	visoka

KMETIJSTVO IN KULTURNA KRAJINA - PLANINE

Tema	Ukrep	Nosilec	Čas	Instrument	Prioriteta
Kmetijstvo in kulturna krajina - planine	Ohranjanje planšarstva	Občina, MKGP	trajno	subvencije	visoka
	Preprečevanje zaraščanja	Občina	srednjeročno	programi upravljanja	visoka
	Povezava turizma in kmetijstva	Občina, turistični ponudniki	kratkoročno	razvojni programi	srednja

POSELITEV

Tema	Ukrep	Nosilec	Čas	Instrument	Prioriteta
Poselitev	Usmerjanje razvoja v obstoječa naselja	Občina	trajno	OPN	visoka
	Omejevanje razpršene gradnje	Občina	trajno	OPN	visoka
	Prenova obstoječih objektov in revitalizacija	Občina	srednjeročno	prostorski akti	srednja

PROMET

Tema	Ukrep	Nosilec	Čas	Instrument	Prioriteta
Promet	Razvoj JPP do Krvavca	Občina, država	srednjeročno	CPS, strategija	visoka
	Sistem P+R in vzpostavitev multimodalne točke	Občina	kratkoročno	prometni režimi	visoka
	Omejevanje motornega prometa	Občina	kratkoročno	odloki	visoka
	Ureditev parkirišč	Občina	kratkoročno	investicije	srednja

INFRASTRUKTURA

Tema	Ukrep	Nosilec	Čas	Instrument	Prioriteta
GI	Nadgradnja vodovoda	Občina	srednjeročno	investicije	visoka
	Kanalizacija in čiščenje voda	Občina	srednjeročno	projekti	visoka
	Energijski sistemi (OVE) - spodbujanje obnovljivih virov energije	Občina	dolgoročno	energetski koncept	srednja

VEČSEZONSKOST IN PRILAGAJANJE NA PODNEBNE SPREMEMBE

Tema	Ukrep	Nosilec	Čas	Instrument	Prioriteta
Večsezonskost in prilagajanje na podnebne spremembe	postopna prestrukturacija smučarskega centra v večsezonski gorski center (zimska + poletna + prehodna sezona)	občina, RTC	dolgoročno	strategije turizma, upravljavski režimi	visoka
	razvoj celoletnih turističnih produktov	občina, RTC	dolgoročno	strategije turizma, upravljavski režimi	visoka
	nadgradnja obstoječe infrastrukture za večnamensko rabo (4-season use)	občina, RTC	dolgoročno	strategije turizma, upravljavski režimi	visoka
	vzpostavitev modela upravljanja tveganj zaradi podnebnih sprememb	občina	dolgoročno	strategije	visoka

UPRAVLJANJE

Tema	Ukrep	Nosilec	Čas	Instrument	Prioriteta
Upravljanje	Vzpostavitev upravljavske strukture območja	Občina, RTC	kratkoročno	organizacijski model	visoka
	Medsektorsko usklajevanje	Občina	trajno	koordinacija	visoka
	Spremljanje izvajanja KZ	Občina	trajno	monitoring	visoka

10. ZAKLJUČEK

Razvoj gorskih centrov, vključno z območjem Krvavca, mora nujno slediti trendom podnebnih sprememb, ki dolgoročno zmanjšujejo zanesljivost zimskih sezon in s tem ekonomsko vzdržnost razvojnih modelov, temelječih izključno na zimskem turizmu. V tem kontekstu se, na podlagi strokovnih izhodišč ter usmeritev Direktorata za turizem, kot ključna razvojna usmeritev uveljavlja preusmeritev v večsezonski turistični model. Takšen pristop omogoča večjo stabilnost turističnega sistema, razpršitev obiska skozi vse leto ter zmanjšanje pritiskov na prostor v zimskem obdobju, hkrati pa zagotavlja učinkovitejšo rabo obstoječe infrastrukture. Ob tem prispeva tudi k trajnostnemu upravljanju prostora, saj zmanjšuje potrebo po intenzivnih posegih v okolje ter omogoča razvoj dejavnosti, ki so bolj skladne z nosilno zmogljivostjo prostora.

Izdelana strokovna podlaga predstavlja celovito preveritev dosedanjih razvojnih usmeritev območja Krvavca ter vzpostavlja strokovno utemeljene podlage za njegov nadaljnji prostorski razvoj. Temelji na poglobljeni analizi stanja, prepoznavi ključnih razvojnih potencialov in omejitev prostora ter usklajevanju različnih interesov, zlasti na presečišču turizma, varstva narave, kmetijstva in poselitve. V tem okviru sta bila oblikovana dva razvojna scenarija, in sicer strateški koncept, ki temelji na intenzivnejšem razvoju turistične ponudbe, povečevanju obiska in širši dostopnosti obstoječe infrastrukture, ter razvojno - varstveni koncept, ki izhaja iz nadgradnje obstoječih kapacitet z omejenimi širitvami ter doslednega upoštevanja varstvenih izhodišč.

Na podlagi celovite strokovne presoje in usmeritev Občine Cerklje na Gorenjskem je kot najustreznejši prepoznan razvojni (varstveni) koncept, ki omogoča uravnotežen razvoj območja ob hkratnem ohranjanju naravnih in krajinskih kakovosti kot temeljnega razvojnega potenciala. Temeljna usmeritev nadaljnjega razvoja območja je zato prestrukturiranje Krvavca v večsezonski gorski turistični center, ki zmanjšuje odvisnost od zimskega turizma, omogoča enakomernejšo rabo prostora skozi vse leto ter povečuje odpornost območja na podnebne spremembe.

Poseben poudarek je pri tem na razvoju celoletne turistične ponudbe, zlasti poletnih in prehodnih dejavnosti, ki dopolnjujejo obstoječo zimsko ponudbo in temeljijo na oblikah turizma z manjšimi vplivi na okolje, kot so pohodništvo, gorsko kolesarjenje ter druge oblike doživljajskega in naravi prilagojenega turizma.

Razvoj območja mora temeljiti na načelu medsebojnega usklajevanja dejavnosti v prostoru, kjer se turistični razvoj izvaja v tesni povezavi z ohranjanjem narave in biotske raznovrstnosti, varovanjem kulturne krajine in tradicionalnih dejavnosti, zlasti pašništva, ter krepitvijo lokalne identitete in aktivnim vključevanjem lokalnega prebivalstva. Pri tem je ključno zagotavljanje nosilne zmogljivosti prostora, nadzorovanega in usmerjenega obiska ter razvoja kakovostne in trajnostne turistične ponudbe.

Za uresničitev zastavljenega razvojnega modela je nujna nadgradnja obstoječe infrastrukture v smeri večnamenske, celoletne rabe, izboljšanje dostopnosti z vidika trajnostne mobilnosti ter vzpostavitev učinkovitega sistema upravljanja območja. Ključnega pomena je tudi stalno spremljanje rabe prostora in vplivov turizma, ki omogoča pravočasno prilagajanje razvojnih usmeritev.

Vizija območja:

Območje turistično rekreativnega centra Krvavec je trajnostno turistično območje, ki se razvija v smeri butičnega turizma. Ohranja in varuje se naravne dobrine in kulturne značilnosti. Na ožjem območju se prenovi in nadgradi obstoječo žičniško in športnorekreacijsko infrastruktura, hkrati pa se s širitvijo s smeri Štefanje Gore (kompleks Davovec) in Planini Jezerc (kompleks Jezerca-Kriška planina) zagotovi možnosti za nadaljnji razvoj zimskošportnega središča. Visoko je razvita poletna sezona, ki ponuja proge za gorsko kolesarjenje, adrenalinski park in druge zunanje aktivnosti. Širše območje krajinske zasnove – okoliške planine in naselja so specializirana v trajnostni turizem s poudarkom na koriščenju lokalnih proizvodov.

Cilji:

Cilj 1: Ustvariti kvalitetno in butično turistično ponudbo.
Cilj 2: Nadgraditi turistično ponudbo s hkratnim ohranjanjem naravnega okolja in kulturne krajine.
Cilj 3: Spodbuditi razvoj trajnostnih oblik mobilnosti.
Cilj 4: Ohranjati visoko vrednost naravne in kulturne krajine.
Cilj 5: Obiskovalcem in domačinom zagotoviti kvalitetno in prijetno okolje za bivanje in izvajanje različnih dejavnosti.

Območje Krvavca ima izrazit razvojni potencial, ki pa ga je mogoče uresničevati le ob doslednem upoštevanju omejitev prostora in načel trajnostnega razvoja. Dolgoročni cilj izbranega koncepta predstavlja vzpostavitev kakovostne, večsezonske turistične destinacije, uravnoteženega prostorskega razvoja ter ohranjene krajine kot temeljne vrednote prostora. Pomemben del razvojnega koncepta predstavlja tudi širše območje vasi pod Krvavcem (Ambrož pod Krvavcem, Apno, Ravne, Šenturška Gora, Stiška vas), kjer se spodbuja razvoj trajnostnih oblik turizma, povezanih z lokalno identiteto, kulturno krajino in kakovostjo bivanja. Razvojne usmeritve temeljijo na krepitvi nastanitvenih zmogljivosti manjšega merila, turističnih kmetij, lokalne kulinarike, pohodništva, kolesarstva ter drugih celoletnih doživetij, ki dopolnjujejo turistično ponudbo Krvavca. Strokovna podlaga tako predstavlja izhodišče za nadaljnje prostorsko načrtovanje in pripravo prostorskih aktov ter za usklajeno izvajanje razvojnih ukrepov na lokalni, regionalni in državni ravni.